1889—Β'.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ, 1889 — ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΞΑΜΗΝΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

Ἱδρύθη ἐν ἔτει 1879

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΥΔΑΙΟΣ

1889

Απαγορεύεται ἡ ἄνευ ἀδείας ἀναδημοσίευσις τῶν περιεχομένων.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἑλλάδι φρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ χρυσᾶ φρ. 6.

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα καὶ ἐτησία, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου.

Ἐγγράφονται κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν συνδρομηταὶ καὶ λαμβάνουσι τὰ φύλλα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀδέτου	φρ. 2,50	καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου	φρ. 2,80
Χαρτοδέτου	» 3,50	καὶ ταχυδρομικῶς στελλομένου	» 4—

Εὑρίσκονται ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδεδομένοι τόμοι

Ἀποτελεῖται δ' ἕκαστος ἐκ 12 φυλλαδίων.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἀλληλογραφία τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.....15, 47, 63, 79, 95, 111, 143, 159, 175, 187
Ἀλώπηξ καὶ χῆνα..... 151
Ἀπάντησις εἰς τὸν 18ον διαγωνισμὸν πρὸς σύνθεσιν διηγήματος (*μετὰ εἰκόνος*)..... 184
Ἀπειθὲς (τὸ) χηνόπουλον..... 139
Ἀποτελέσματα 18ου διαγωνισμοῦ (Σύνθ. διηγήμ.). 184
» 21ου » (Λύσεων)..... 186
» 22ου » (Παιδ.πνευμ.).. 182
Βασιλόπαις (ἡ) Ἄμνερις (*μετὰ εἰκόνος*)..... 152
Βασιλόπαις (ὁ) Γεώργιος, *εἰκών*..... 57
Βίγκελμαν (Ἰωακεὶμ) (*μετὰ 4 εἰκόνων*).....24, 40
Γενναῖον ψεῦδος..... 83
Δάκρυα (τὰ) τοῦ Τάκη..... 183
Γενναιότης δύο παιδίων..... 167
Δακτυλιώτης (ὁ)..... 88
Διαγωνισμὸς 22ος (Σύνθεσις Παιδικοῦ πνεύματος) 14
» 23ος (Λύσεις πνευμ. ἀσκήσεων) ... 80
Διατὶ ἡ Δυστυχία εἶνε εἰς τὸν κόσμον..... 140
Διαφορὰ τοῦ «Πήγαινε» καὶ «Ἔλα»..... 76
Διετεῖς διακοπαὶ (*Συνέχεια καὶ τέλος μετὰ 40 εἰκ.*)..1, 17, 33, 49, 65, 81, 97, 113, 129, 145, 161, 177
Δῶρον πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.. 174
Δῶρα (τὰ) τῆς μαμᾶς..... 6
Εἰς τὸ κρεββάτι (*μετὰ εἰκόνος*)..... 105
Ἐμπαιγμὸς (ὁ) τοῦ Διαβόλου..... 126
Εὐτυχία (ἡ) ἀπὸ μίαν βελόνην..... 171
Ἔχω καιρόν !..... 120
Θαῦμα (τὸ) τῆς Παναγίας..... 60
Ἰατρὸς (ὁ) τῆς κωμοπόλεως..... .....55, 70
Κολβέρτος (Ἰωάννης)..... 57
Λύπη (ἡ) τοῦ Στάθη..... 87
Λαίμαργος (*μετὰ εἰκόνος*)..... 169
Μὴ (ὁ) εὐχαριστούμενος μὲ τίποτε..... 108
Μικρὸς (ὁ) κυφὸς (*μετὰ εἰκόνος*)..... 8
Μικρὸς (ὁ) φλύαρος 59
Μιρανδόλης (Ἰωάννης Πὶκ) (*μετὰ εἰκόνος*)..... 134
Μοῦργος (ὁ) καὶ ὁ λύκος (*μετὰ εἰκόνος*) 173
Νομίσματα καὶ χαρτονομίσματα..... 75
Νίνα (ἡ) (*μετὰ δύο εἰκόνων*)..... 156
Οἰκογένεια Πετεινοῦ (*μετὰ 5 εἰκόνων*)..... 28
Οὐάσιγκτων (ὁ) καὶ ὁ δεκανεύς 14
Ὀλίγον ἀπ' ὅλα: [Τί γίνονται αἱ χελιδόνες τὸν χειμῶνα. σελ. 45.—Στόμαχος καὶ λαίμαργος, 45. —Ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν αἰχμαλώτων (*μετὰ εἰκόνος*),45.—Φυτὰ σαρκοφάγα,45.—Ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης, 46.— Μακροβιότης τῶν χελωνῶν, 46.—Οἱ πέντε ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου, 46.— Εὔφυὴς ἀπάντησις, 46. — Εὔσπλαγχνος κύων(*μετὰ εἰκόνος*),61.—Ἡλικία τῶν πτηνῶν, 62.—Παιγνίδιον τοῦ δομινοῦ, 62.—Ἐὰν θέλῃς νὰ εἶσαι εὐτυχής,62.—Θυμὸς καὶ Πλάτων, 78. —Τί εἰμπορῶ νὰ κάμω διὰ τὴν πατρίδα μου, 78.—Διαλείπουσα νῆσος,78.—Πῶς διακρίνεται τὸ πετροσέλινον ἀπὸ τὸ κώνειον,78.—Οἱ μολυβένιοι στρατιῶται, 78.—Ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις, 94.— Τὰ ὑποδήματα τοῦ Σουΐφτ, 94. —Πῶς ἐξολοθρεύονται οἱ κώνωπες, 94.—Σοφὰ λόγια, 94.—Ἐκ τῶν παιδικῶν χρόνων τοῦ βασιλέως μας, 109. — Ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ τῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς, 109.— Πῶς κλέπτουν οἱ ποντικοὶ τὰ αὐγὰ (*μετὰ εἰκόνος*), 109.—Γεωφάγοι, 110. —Ἡ κατήχησις τοῦ καλοῦ μαθητοῦ. 110. — Φιλία, 126.—Πῶς ἀνατρέφονται οἱ μικροὶ αὐτοκρατορικοὶ πρίγκηπες τῆς Κίνας, 126 — Οἱ μεγαλείτεροι ναοὶ τῆς Εὐρώπης, 127.—Ἀκριβὰ αὐγά, 127. — Πρὸς ἀποφυγὴν ἀπροόπτων (*μετὰ εἰκόνος*), 141.— Χρησιμοποίησις τῶν κελύφων τῶν ὠῶν, 141.—Ἡ πρόληψις τοῦ ἀριθμοῦ 13, ἐν σελ. 141. - Εὐφυία ἀλώπεκος, 142. —Νοημοσύνη κυνός, 142.
Παιδικὸν Πνεῦμα....15, 31, 46, 62, 79, 94, 110, 127, 142, 159, 175, 187
Περὶ ὄνου σκιᾶς (*μετὰ 2 εἰκόνων*)..... 11
Πνευματικαὶ ἀσκήσεις. 16, 32, 48, 64, 80, 96, 112, 128, 144, 160, 176, 188
Προσευχὴ (ἡ) τῆς μικρᾶς Ἀνθῆς..... 76
Προσευχὴ (ἡ) τῆς καλῆς κόρης (*μετὰ εἰκόνος*). 93
Πρώτη (ἡ) καλημέρα (*μετὰ εἰκόνος*)..... 77
Σαλεύει ἡ μύτη σου..... 27
Σελίδες ἐκ τοῦ Ἡμερολογίου μου 106
Στρατιωτικὸς χαιρετισμός..... 43
Συγχώρησις (ἡ) τοῦ Χριστοῦ (*μετὰ εἰκόνος*)... 73
Ταξείδιον πέντε ποντικῶν (*μετὰ 2 εἰκόνων*) .. 121
Τί ν' ἀγοράσω..... 119
Τοῖς φίλοις συνδρομηταῖς..... 174
Τρεῖς (αἱ) πεταλοῦδαι..... 6
Τύραννοι (οἱ) 104
Ὑπερήφανος (ὁ) Σωτήρης..... 170
Ὑπηρέτης (ὁ) τοῦ ζωεμπόρου 90
Χριστούγεννα (τὰ) ἐν Νορβηγίᾳ 182

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἂν ἐγεννώμουν	118	Μάνα !	168
Ἄσμα (τὸ) τῶν Χριστουγέννων	158	Νὰ ἤμουν ἄστρο	172
Γιατρὲ μεγάλη (*Διάλογος ἔμμετρος*)	108	Πρῶτο (τὸ) κρύο	104
Δῶρα (τὰ) τῆς μαμᾶς	6	Σ' τὴ γιορτή της	28
Ἔχουμ' ἕνα σκύλο	125	Τελευταῖον (τὸ) ῥόδον	39
Ζήλια ! !	7	Τρυγητὸς (ὁ)	23
Κάτ' ἀπὸ τὴν ἀπιδιά	183	Χριστούγεννα	141
Κατσαρὰ (τὰ) τῆς Κικῆς (*μετὰ εἰκόνος*)	89	Χριστούγεννα (τὰ) σιμώνουν	151

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 80 εἰκονογραφίας.

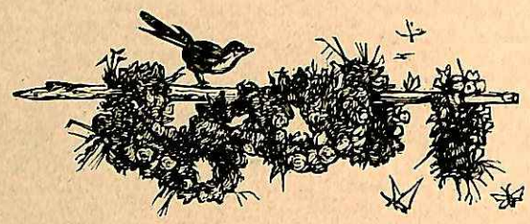

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1889—2018

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — ΚΑΤ' ΕΠΙΤΟΜΗΝ ΥΠΟ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε τόμον 15ον, σελ. 177]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

ΘΟΡΥΒΟΣ ΥΠΟΠΤΟΣ — ΕΧΑΘΗ Ο ΠΙΣΤΟΣ. — ΧΕΙΜΩΝ. — ΟΝΟΜΑΤΑ. — ΝΗΣΟΣ ΤΣΑΙΡΜΑΝ. — Ο ΟΙΚΙΣΤΗΣ.

Οἱ νεαροὶ κυνηγοὶ κατὰ τὰς τελευταίας αὐτῶν ἐκδρομὰς πολλάκις ἐξήτασαν τὴν ἀπόκρημνον ἀκτήν, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ ἀνακαλύψωσι κοιλότητά τινα. Ἡ κοιλότης αὕτη θὰ ἐχρησίμευεν ὡς γενικὴ ἀποθήκη καὶ πρὸς φύλαξιν τοῦ ὑλικοῦ, τὸ ὁποῖον ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ ἔχωσιν ἐν ὑπαίθρῳ. Ἀλλὰ πᾶσαι αἱ ἔρευναι αὐτῶν ἀπέβησαν μάταιαι· διὰ αὐτὸ καὶ ἀπεφάσισαν νὰ εὑρύνωσι τὸ σπήλαιον, σκάπτοντες ἐν ἢ καὶ περισσότερα δωμάτια συνεχόμενα πρὸς αὐτό.

Τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ ἦτο πολὺ δύσκολον, διότι ὁ βράχος δὲν ἦτο σκληρός. Καὶ ναὶ μὲν τὸ ἔργον ἀπήτει πολὺν χρόνον, ἀλλὰ δὲν τὰ ἔμελλε τὰ παιδία, διότι τί ἄλλην ἐργασίαν εἶχον ὅλον τὸν χειμῶνα;

Προχείρως δὲ ἐπλάτυναν τὸ στόμιον τῆς εἰσόδου τοῦ σπηλαίου καὶ προσήρμοσαν μίαν θύραν τοῦ πλοίου μετὰ τῶν κλείθρων της. Ἤνοιξαν δὲ καὶ δύο στενὰς καὶ ἐπιμήκεις θυρίδας ἑκατέρωθεν τῆς εἰσόδου καὶ δι' αὐτῶν εἰσέδυεν εὐκολώτερον καὶ τὸ φῶς καὶ ὁ ἀήρ.

Ἐν τούτοις ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος εἶχε φανῇ ὁ χειμών. Σφοδροὶ ἄνεμοι ἐμάστιζον τὴν νῆσον, ἀλλ' εὐτυχῶς τὸ σπήλαιον ἔνεκα τῆς καλῆς θέσεώς του δὲν προσεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Βροχαὶ ῥαγδαῖαι καὶ χιὼν πυκνὴ ἠνάγκαζον τοὺς μικροὺς ἡμῶν φίλους νὰ εἶνε κλειστοὶ ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ νὰ καταγίνωνται εἰς τὴν διαπλάτυνσιν αὐτοῦ. Ἔναρξις τῆς ἐργασίας ταύτης ἔγινε τὴν 27 Μαΐου ἐκ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ σπηλαίου κατὰ πρῶτον.

«Ἐὰν σκάπτωμεν διευθυνόμενοι πλαγίως, ἴσως ἐπιτύχωμεν νὰ ἀνοίξωμεν ἄνοιγμα πρὸς τὸ μέρος τῆς λίμνης, καὶ τότε τὸ σπήλαιόν μας θὰ ἔχῃ δύο εἰσόδους», εἶπεν ὁ Βριάν.

Ἡ γνώμη αὕτη ἦτο πρακτικωτάτη καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς ὄχι ἀδύνατος.

« ΖΗΤΩ Ο ΓΟΡΔΩΝ ! ΖΗΤΩ ! » [Σελ. 4]

Ἡ ἐργασία προέβαινε βραδέως, καὶ ἤδη εἶχον σκάψῃ μικρὸν διάδρομον στενόν, ἔχοντα μῆκος πέντε περίπου ποδῶν. Ἀλλ' αἴφνης ἀπρόοπτόν τι συνέβη μετὰ μεσημβρίαν τῆς 30 Μαΐου.

Ὁ Βριάν, ἐργαζόμενος ἐν τῷ διαδρόμῳ, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσεν ὑπόκωφον θόρυβον ὄπισθεν τοῦ τοίχου τοῦ σπηλαίου. Ἔπαυσεν εὐθὺς τὴν ἐργασίαν διὰ νὰ ἀκροασθῇ καλλίτερον. Ἀκροᾶται, καὶ πάλιν ἀκούει τὸν θόρυβον.

Παρευθὺς ἐξέρχεται δρομαίως ἐκ τοῦ διαδρόμου καὶ εὑρίσκει παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου τὸν Γόρδωνα καὶ τὸν Βάξτερ, καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς περὶ τοῦ θορύβου.

« Φαντασία σου θὰ εἶνε ! εἶπεν ὁ Γόρδων. Σοῦ ἐφάνη ὅτι ἤκουσες.

— Πήγαινε, Γόρδων, καὶ βάλε τὸ αὐτί σου εἰς τὸν τοῖχον», εἶπεν ὁ Βριάν.

Ὁ Γόρδων εἰσέδυσεν εἰς τὸν στενὸν διάδρομον καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐξῆλθε καὶ εἶπε πρὸς τὸν Βριάν·

«Καλὰ λέγεις, Βριάν . . . ἤκουσα γρυλλισμοὺς ὑποκώφους».

Ἐδοκίμασε καὶ ὁ Βάξτερ καὶ εἶπε καὶ αὐτός·

«Τί νὰ εἶνε !

— Δὲν εἰξεύρω τί νὰ ὑποθέσω ! εἶπεν ὁ Γόρδων...

Πρέπει νὰ φωνάξωμεν τὸν Δόνιφαν καὶ τοὺς ἄλλους...

—Ὄχι τὰ μικρά, εἶπεν ὁ Βριάν· θὰ φοβηθοῦν!»

Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤρχοντο πάντες διὰ νὰ γευματίσωσι, ὥστε καὶ οἱ μικροὶ ἔλαβον γνῶσιν τοῦ πράγματος καὶ ἐφοβήθησαν ὀλίγον.

Ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ, ὁ Οὐέτ, ὁ Γάρνετ εἰσέβυσαν καὶ αὐτοὶ κατὰ σειρὰν εἰς τὸν διάδρομον, ἀλλ' ὁ θόρυβος εἶχε παύσῃ. Δὲν ἤκουσαν τίποτε καὶ ὑπέθεσαν ὅτι οἱ σύντροφοί των θὰ ἠπατήθησαν.

Ὅπως δήποτε ἀπεφασίσθη νὰ μὴ διακοπῇ ἡ ἐργασία, καὶ εὐθὺς μετὰ τὸ φαγητὸν ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἔργον μετὰ προθυμίας.

Περὶ τὴν ἑνάτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἠκούσθησαν πάλιν καθαρὰ οἱ γρυλλισμοί. Ὁ Πιστὸς ὥρμησεν εἰς τὸν διάδρομον, ἐστάθη ὀλίγον καὶ παρευθὺς ἐξώρμησεν ἔχων τὰς τρίχας ἠνωρθωμένας καὶ τὰ χείλη ἀνασεσυρμένα, ὥστε ἐφαίνοντο οἱ ὀδόντες του.. Ἐγαύγιζεν ἀγριωπός, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ ἀποκριθῇ εἰς τοὺς ὄπισθεν τοῦ τοίχου γρυλλισμούς.

Τότε δὰ πλέον οἱ μικροὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Ὁ Βριὰν προσεπάθησε νά τους καθησυχάσῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτοὶ δὲν ἡσύχαζον, τοὺς ἠνάγκασε νὰ πλαγιάσωσι. Καὶ οἱ μὲν μικροὶ μετὰ πολλὴν ὥραν ἀπεκοιμήθησαν, ὁ δὲ Γόρδων καὶ οἱ ἄλλοι καθήμενοι συνωμίλουν σιγὰ περὶ τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου. Ἐπανειλημμένως δὲ ἐβεβαιώθησαν ὅτι ὁ θόρυβος ἐξηκολούθει. Καὶ ὁ Πιστὸς ἐξηκολούθει νὰ φαίνεται ἐξηρεθισμένος.

Τέλος ὑπὸ τοῦ καμάτου καταβληθέντες, ἐπορεύθησαν εἰς τὰς κλίνας των, πλὴν τοῦ Βριὰν καὶ τοῦ Μόκου, τῶν ὁποίων ἦτο ἡ σειρὰ νὰ διανυκτερεύσωσι.

Μέτ' ὀλίγον σιωπὴ βαθυτάτη ἐπεκράτησε μέχρι τῆς πρωΐας.

Τὴν ἐπιοῦσαν πάντες ἦσαν ἐπὶ ποδὸς λίαν πρωΐ. Ὁ Βάξτερ καὶ ὁ Δόνιφαν εἰσέδυσαν εἰς τὸν διάδρομον, ἀλλ' οὐδεὶς θόρυβος ἠκούετο. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πιστὸς ὁ χθὲς τόσον ἀνήσυχος, ἐπλανᾶτο ἀμέριμνος καὶ ἥσυχος.

«Εἰς ἔργον, παιδιά! ἀνεφώνησεν ὁ Βριάν.

—Βέβαια, εἶπεν ὁ Βάξτερ· ἂς ἀρχίσωμεν καὶ καθὼς ἀκούσωμεν θόρυβον ὕποπτον, παύομεν.

— Μήπως εἶνε καμμία πηγὴ καὶ τὸ νερὸν χύνεται εἰς σχισμάδα τοῦ βράχου καὶ γίνεται αὐτὸς ὁ θόρυβος; εἶπεν ὁ Δόνιφαν.

— Θὰ ἠκούετο, εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ.

— Βέβαια εἶπεν ὁ Γόρδων· ἀλλ' ἐγὼ νομίζω ὅτι ὁ βράχος θὰ ἔχῃ καμμίαν σχισμάδα εἰς τὴν κορυφὴν καὶ θὰ περνᾷ ἀπ' ἐκεῖ ὁ ἄνεμος καὶ γίνεται ὁ θόρυβος.

— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμεν » ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης.

Ἡ πρότασις ἔγινε δεκτὴ καὶ εὐθὺς ὁ Βάξτερ μετὰ δύο ἄλλων ἀνέβη εἰς τὴν κορυφήν. Ἀλλὰ μάτην ἀνεζήτησαν, οὐδὲν ἀνεκάλυψαν, καὶ κατέβησαν ἄπρακτοι.

Εἰργάσθησαν λοιπὸν ὅλην τὴν ἡμέραν μετὰ τόσης προθυμίας καὶ ζήλου, ὥστε τὴν ἑσπέραν ἦσαν κατάκοποι καὶ καταβεβλημένοι.

Τὴν ὥραν τοῦ δείπνου δὲν ἐφάνη ὁ Πιστός, ὅστις συνήθως ἐκάθητο παρὰ τὸ κάθισμα τοῦ κυρίου του.

«Πιστέ! Πιστέ!! Πιστέ!!!» ἐφώναζον τὰ παιδία.

Ἀλλ' ὁ Πιστὸς δὲν ἐφαίνετο πουθενά.

Ὁ Γόρδων ἐξῆλθε τοῦ σπηλαίου καὶ προσεκάλεσε τὸ πιστὸν ζῷον, ἀλλὰ «οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις».

Ὁ Δόνιφαν ἔδραμε πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμίου, ὁ δὲ Οὐίλκοξ πρὸς τὴν λίμνην . . . Ἀλλ' οὐδὲν ἴχνος Πιστοῦ.

Προχωροῦσιν ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν βήματα, ἀλλ' ὁ Πιστὸς δὲν ἐφαίνετο πουθενά.

Βεβαίως θὰ ἦτο πολὺ μακράν, διότι ἐὰν ἤκουε τὴν φωνὴν τοῦ Γόρδωνος, τοῦ κυρίου του, ἐξάπαντος θὰ ἀπεκρίνετο. Μήπως ἀπεπλανήθη; Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἀδύνατον. Μήπως τον κατεσπάραξεν ἄγριον θηρίον; Πιθανόν, διότι οὕτω πῶς μόνον ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ ἡ ἀπουσία του.

Περιττὸν νὰ εἴπωμεν πόσον ἐλυπήθησαν τὰ καλὰ παιδία διὰ τὴν στέρησιν τοῦ ἀξιολόγου ζῴου τὸ ὁποῖον ἦτο καὶ φίλος των καὶ φύλαξ των πιστός. Ἡ ἐρημία των ἐφάνη εἰς αὐτοὺς μεγαλητέρα καὶ δὲν ἔφαγον σχεδὸν ἐκ τῆς ἀθυμίας των. Οὐδὲ ἐσκέφθησαν περὶ ὕπνου, ἀλλὰ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν.

Αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιωπῆς τῆς νυκτὸς ἀντήχησαν νέοι γρυλλισμοί, ἦσαν ὠρυγμοὶ ἀναμεμιγμένοι μετὰ κραυγῶν πόνου καὶ ὀδύνης· διήρκεσαν δὲ περὶ τὸ ἓν λεπτὸν τῆς ὥρας.

«Ἀπ' ἐκεῖ . . . ἀπ' ἐκεῖ ἔρχονται!» ἀνεφώνησεν ὁ Βριὰν καὶ ἔσπευσεν εἰς τὸν διάδρομον.

Τὰ παιδία ἀνηγέρθησαν σύσσωμα, τὰ δὲ μικρὰ ἔσπευσαν καὶ ἐχώθησαν εἰς τὰ στρώματά των.

Ὅτε δὲ ἐξῆλθεν ὁ Βριὰν εἶπε·

«Θὰ εἶνε κανὲν κοίλωμα. . .

—Ἢ θὰ εἶνε καταφύγιον τῶν ἀγρίων θηρίων τὴν νύκτα! εἶπεν ὁ Γόρδων.

—Ἴσως», εἶπεν ὁ Δόνιφαν . . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑλακαὶ ἀντήχησαν καὶ ὠρυγμοὶ ὄπισθεν τοῦ τοίχου.

«Μήπως εἶν' ἐκεῖ μέσα ὁ Πιστός, ἀνεφώνησεν ὁ Οὐίλκοξ, καὶ ἐπιάσθη μὲ κανὲν ζῷον; . . .»

Ὁ Βριὰν εἰσέδυσεν εἰς τὸν διάδρομον καὶ ἠκροᾶτο ἔχων τὸ ὠτίον ἐπὶ τοῦ τοίχου . . . Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ οὐδὲν ἠκούσθη.

Τώρα εἴτε ἦτο ὄπισθεν τοῦ τοίχου εἴτε δὲν ἦτο ὁ Πιστός, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὑπῆρχε κοίλωμα, ἢ ἄλλο σπήλαιον, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχεν ὀπήν τινα κρυπτομένην ὄπισθεν τῶν θάμνων, οἵτινες ἐφύοντο παρὰ τὴν βάσιν τοῦ βράχου.

Ἡ νὺξ διῆλθε χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ ὁ ἐλάχιστος θόρυβος. Ἔγινεν ἡμέρα· ἀλλ' ὁ Πιστὸς δὲν εἶχε φανῇ.

Ὁ Βριὰν καὶ ὁ Βάξτερ ἐπανέλαβον τὴν ἐργασίαν καὶ πρὸ τῆς μεσημβρίας τὸ ἔργον εἶχε προχωρήσῃ κατὰ δύο πόδας. Ἐκ διαλειμμάτων διέκοπτον τὴν ἐργασίαν καὶ ἠκροῶντο, ἀλλὰ δὲν ἤκουον πλέον τίποτε, τὴν μεσημβρίαν ἐδείπνησαν καὶ περὶ τὴν 1 μ. μ. ἐπανέλαβον τὸ ἔργον. Ἔλαβον δὲ πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα, ἐὰν τυχὸν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ ἠνοίγετο ἡ ὀπὴ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἤθελεν ἐξορμήσῃ ζῷόν τι. Διὰ τοῦτο τοὺς μὲν μικροὺς παρήγγειλαν να καθίσωσι παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμίου, ὁ δὲ Δόνιφαν ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Οὐὲπ ἵσταντο ἕτοιμοι διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον κρατοῦντες ὅπλα καὶ περίστροφα.

Περὶ ὥραν 2 μ. μ. ὁ Βριὰν ἀνεφώνησε, διότι ἡ αἰχμὴ τῆς σκαπάνης του ἐχώθη εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἐκρήμνισε μέρος αὐτοῦ, καὶ ἠνοίχθη ὀπὴ μεγάλη. Ἐξῆλθεν εὐθὺς τοῦ στενοῦ διαδρόμου καὶ εὗρε τοὺς συντρόφους του σπεύδοντας εἰς συνάντησίν του. Ἀλλὰ πρὶν κατορθώσῃ νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτοὺς διὰ τί ἀνεφώνησεν, ἠκούσθη ἐλαφρὸς τριγμὸς καὶ ἐκ τῆς ὀπῆς ἐξεπήδησε δι' ἑνὸς ἅλματος εἰς τὸ σπήλαιον ζῷόν τι τετράπουν . . .

Ἦτο ὁ Πιστός!

Μάλιστα, ὁ Πιστός, ὅστις πρῶτον πάντων ἔσπευσε πρὸς δοχεῖον πλῆρες ὕδατος καὶ ἔπινεν ἀπλήστως. Ἔπειτα δὲ σείων τὴν οὐράν του, ἄνευ οὐδεμιᾶς ταραχῆς ἢ ὀργῆς, ἤρχισε νὰ πηδᾷ περὶ τοῦ Γόρδωνος.

Ὥστε οὐδεὶς φόβος ὑπῆρχε.

Ὁ Βριὰν ἔλαβε φανάριον καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὸ ἄνοιγμα, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Γόρδωνος, τοῦ Δόνιφαν, τοῦ Οὐίλκοξ, τοῦ Βάξτερ, τοῦ Μόκου. Εὑρέθησαν δὲ ἐντὸς κοιλώματος σκοτεινοῦ. Τὸ νέον τοῦτο σπήλαιον εἶχε τὰς αὐτὰς διαστάσεις τοῦ πρώτου, ἀλλ' ἦτο βαθύτερον καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ ἦτο ἐστρωμένον διὰ λεπτῆς ἄμμου. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμίαν συγκοινωνίαν εἶχε πρὸς τὰ ἐκτός, ἴσως ἠδύνατο νὰ γεννηθῇ ὑποψία μήπως ὁ ἀὴρ αὐτοῦ δὲν ἦτο ζωογόνος· ἀλλ' οὐδεὶς φόβος ὑπῆρχεν, ἀφοῦ τὸ φανάριον ἔφεγγε ζωηρά. Ὥστε θὰ εἰσήρχετο ἀὴρ ἔκ τινος ὀπῆς ἀφανοῦς· διότι πῶς ἠδυνήθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὸ ὁ Πιστός;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Οὐίλκοξ προσέκρουσε τὸν πόδα του εἰς πρᾶγμά τι ψυχρὸν ἀκίνητον. Ὁ Βριὰν ἐπλησίασε τὸ φανάριον, ὁ δὲ Βάξτερ ἀνεφώνησε:

«Ἕνα τσακάλι ψόφιο!

— Ναί, ναί!... καὶ θά το ἔπνιξεν ὁ Πιστός, εἶπεν ὁ Βριάν.

— Τώρα ἐξηγεῖται ὁ θόρυβος ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν εἰμπορούσαμεν νὰ ἐξηγήσωμεν!» προσέθηκεν ὁ Γόρδων.

— Ἀλλὰ πόθεν εἶχεν εἰσδύσῃ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ζῷον;

Ἐξῆλθεν ὁ Βριὰν ἐκ τοῦ σπηλαίου καὶ περιῆλθεν ὅλον τὸν βράχον εἰς ἀναζήτησιν τῆς ἀφανοῦς εἰσόδου. Ἐκραύγαζε δὲ ἐκ διαλειμμάτων καὶ εἰς τὰς κραυγάς του ἀντεπεκρίνοντο οἱ ἐν τῷ σπηλαίῳ παῖδες διὰ νὰ τον ὁδηγῶσι νὰ μὴ ἀπομακρύνεται πολύ. Μετὰ πολλὰ ἀνεκάλυψαν ὀπὴν στενὴν μεταξὺ τῶν πυκνῶν θάμνων, δι' ἧς εἰσέδυον οἱ θῶες εἰς τὸ σκοτεινὸν σπήλαιον. Ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶχεν εἰσδύσῃ δι' αὐτῆς ὁ Πιστός, εἶχον καταπέσῃ λίθοι τινὲς καὶ εἶχον φράξῃ τὴν ὀπήν, καὶ οὕτω πως ἐκλείσθησαν ἐντὸς ὁ Πιστὸς μετὰ τοῦ ἀντιπάλου του.

Οὕτω λοιπὸν τὰ πάντα ἐξηγοῦντο καὶ οἱ ὠρυγμοὶ τῶν θώων καὶ αἱ ὑλακαὶ τοῦ Πιστοῦ, ὅστις ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὅλας ὥρας ἔμεινε φυλακισμένος καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ.

Πόσον ηὐφράνθησαν οἱ παῖδες ὄχι μόνον διότι εὑρέθη ὁ Πιστός, ἀλλὰ καὶ διότι ἀπηλλάγησαν τόσων κότων καὶ μόχθων καὶ ἐργασίας. Εἶχον ἤδη ἕτοιμον τὸ σπήλαιον, ἐὰν ἤνοιγον τὴν ἐξωτερικὴν ὀπήν, θὰ εἶχον ἄλλην μίαν εἴσοδον ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς λίμνης, ἥτις τὰ μέγιστα θὰ διηυκόλυνε τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν. Ὅθεν οἱ παῖδες συνελθόντες εἰς τὸ νέον σπήλαιον ἐζητωκραύγασαν ἐκφράζοντες τὴν χαράν των, καὶ ὁ Πιστὸς δὲ ἔδειξε τὴν χαράν του, συνοδεύων τὰς κραυγὰς τῶν μικρῶν κυρίων του διὰ τῶν χαρμοσύνων ὑλακῶν του.

Μετὰ πάσης προθυμίας ἤρχισαν νὰ εὐρύνωσι τὸν στενὸν διάδρομον, ὥστε νὰ συγκοινωνῶσιν εὐκόλως τὰ δύο σπήλαια· τὸ νέον σπήλαιον ὥρισαν ὡς ἀποθήκην, ὡς ὑπνωτήριον καὶ ὡς ἐργαστήριον, τὸ δὲ παλαιὸν ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μαγειρεῖον καὶ ἐστιατόριον. Εὐθὺς λοιπὸν μετεκόμισαν εἰς αὐτὸ πάντα τὰ πράγματα, ἤνοιξαν τὴν ἐξωτερικὴν ὀπὴν τοῦ νέου σπηλαίου, ὁ δὲ Βάξτερ προσήρμοσεν εἰς αὐτὴν μίαν τῶν θυρῶν τοῦ πλοίου, οὐχὶ ἄνευ τινὸς δυσκολίας. Ἐκατέρωθεν τῆς θύρας ταύτης ἤνοιξαν δύο στενὰς θυρίδας, καὶ οὕτω πως ἐφωτίζετο τὸ σπήλαιον τὴν ἡμέραν· τὴν δὲ νύκτα διὰ φαναρίου κρεμαμένου ἐκ τῆς ὀροφῆς.

Ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα. Καὶ ἦτο καιρὸς πλέον, διότι ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας ἤρχισε νὰ μεταβάλλεται. Καὶ ναὶ μὲν τὸ ψῦχος δὲν ἦτο πολύ, ἀλλ' οἱ ἄνεμοι ἦσαν τόσον σφοδροί, ὥστε δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξέλθῃ τις εἰς ἐκδρομήν. Τὰ ὕδατα τῆς λίμνης ἀνυψοῦντο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὡς κύματα τῆς θαλάσσης· διὰ τοῦτο ἠναγκάσθησαν οἱ παῖδες νὰ ἀνελκύσωσιν εἰς τὴν ξηρὰν τὸν κέλητα, διὰ νὰ μή τον παρασύρωσι τὰ ρεύματα. Εὐτυχῶς ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἐκ δυσμῶν καὶ δὲν προσεβάλλοντο τὰ σπήλαια. Ὅθεν αἱ θερμάστραι καὶ ἡ ἑστία τοῦ μαγειρείου, τρεφόμεναι διὰ ξηρῶν ξύλων, τῶν ὁποίων ὑπῆρχεν ἄφθονος προμήθεια, εἰργάζοντο ἀξιόλογα. Ἐλησμονήσαμεν νὰ σας εἴπωμεν ὅτι καὶ καὶ διὰ τὴν στρουθοκαμηλον προσδιωρίσθη κατάλ-

ληλος θέσις ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἕως ὅτου δυνηθῶσι νὰ κατασκευάσωσι μέγαν κλωβὸν ἔξω τοῦ σπηλαίου.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Γόρδων ἐσκέφθη νὰ συνταχθῇ πρόγραμμα, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ εἶνε ὑπόχρεοι πάντες νὰ ὑποτάσσωνται, ἀφ' οὗ πρῶτόν το συζητήσωσι καί το ἐγκρίνωσι. Διότι μετὰ τὴν ὑλικὴν ζωὴν ἔπρεπε νὰ φροντίσωσι καὶ περὶ τῆς πνευματικῆς. Τίς οἶδε πόσον ἔμελλε νὰ διαρκέσῃ ἡ ἐν τῇ νήσῳ διαμονή των ; Ἐὰν δὲ ἤθελον κατορθώσῃ νὰ φύγωσιν ἐκ τῆς νήσου, ποίαν χαρὰν θὰ ἠσθάνοντο διότι ἐχρησιμοποίησαν ἐπωφελῶς τὸν καιρόν των ! Ἐκ τῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης τοῦ πλοίου δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ αὐξήσωσι τὰς γνώσεις των οἱ μεγάλοι, καὶ νὰ διδάσκωσι ταυτοχρόνως καὶ τοὺς μικρούς ; Ἀξιόλογος ἀσχολία, ἥτις θὰ καταστήσῃ εὐαρέστους τὰς μακρὰς καὶ ἀπεράντους νύκτας τοῦ χειμῶνος !

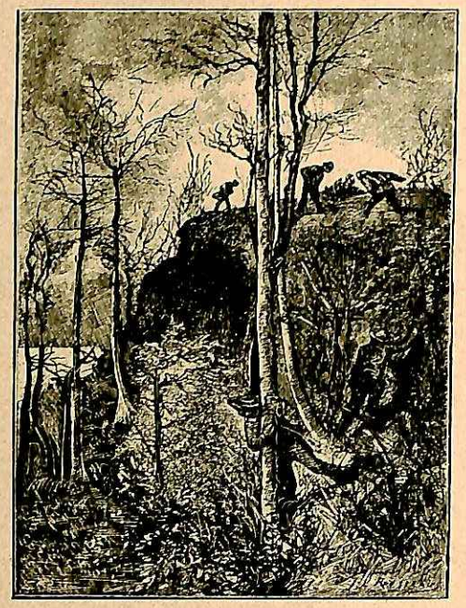

«Μαθην ανεζητησαν, ουδεν ανεκαλυψαν» [Σελ. 2]

Ἀλλὰ πρὶν συντάξωσι τὸ πρόγραμμα ἐνόμισαν καλὸν νὰ δώσωσιν ὀνόματα εἰς διάφορα μέρη τῆς νήσου. Καὶ τὸ μὲν ποτάμιον ὠνόμασαν «Ζηλάνδην» εἰς ἀνάμνησιν τῆς χώρας ἐν ᾗ ἔζησαν καὶ ἀνετράφησαν, τὴν δὲ λίμνην ὠνόμασαν «Λίμνην τῆς Οἰκογενείας» εἰς ἀνάμνησιν τῶν οἰκογενειῶν των. Ἐκ τῶν τριῶν δὲ ἀκρωτηρίων ὠνόμασαν τὸ μὲν «Γαλλικὸν ἀκρωτήριον», τὸ δὲ «Ἀγγλικὸν ἀκρωτήριον» τὸ δὲ «Ἀμερικανικὸν ἀκρωτήριον» εἰς τιμὴν τῶν τριῶν ἐθνῶν τὰ ὁποῖα ἐξεπροσώπουν οἱ παῖδες ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ ἀποικίᾳ.

Ἀποικία! Μάλιστα, ἀποικία, διότι οἱ παῖδες παρεδέχθησαν τὸ ὄνομα τοῦτο διὰ νὰ ἐνθυμῶνται ὅτι ἡ νῆσος δὲν ἦτο πλέον προσωρινὴ διαμονή των, ἀλλὰ ὁριστικὴ κατοικία. Λοιπὸν δὲν ἦσαν πλέον οἱ ναυαγοί του Σ λ ώ γ ι, ἀλλὰ οἱ ἄποικοι τῆς νήσου . . .

Ἀλλὰ τίνος νήσου ; Ἔπρεπε νὰ βαπτίσωσι καὶ τὴν νῆσον καὶ νὰ δώσωσιν καὶ εἰς αὐτὴν ἓν ὄνομα.

«Ἀκοῦστε, παιδιά ! ἀνεφώνησεν ὁ μικρὸς Κοστάρ, νά σας πῶ πῶς νά την βαπτίσωμε.

— Ἀλήθεια; εἶπεν ὁ Δονιφάν.

— Ἂς ἰδοῦμεν, εἶπεν ὁ Γάρνετ.

— Βάζω στοίχημα ὅτι θὰ τὴν βαπτίσῃ Μ α ρ ί δ α, εἶπεν ὁ Σέρβης εἰρωνικῶς.

— Μή τον περιπαίζῃς, Σέρβη, τὸν Κοστάρ, εἶπεν ὁ Βριάν, ἂς ἀκούσωμεν τὴν ἰδέαν του.»

Τὸ παιδίον ἐπειδὴ διεκόπη ἀποτόμως, ἐσιώπα.

« Λέγε, Κοστάρ, ἐξηκολούθησεν ὁ Βριάν, προτρέπων αὐτὸν καὶ διὰ νεύματος. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θά μας εἰπῇς κάτι τι καλόν ! . . .

— Τὸ λοιπόν, εἶπεν ὁ Κοστάρ, ἐπειδὴ εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Παιδαγωγείου Τσαίρμαν νά την βαπτίσωμεν « Νῆσον Τσαίρμαν! »

Πάντες ἐχειροκρότησαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὀνόματος, ὁ δὲ Κοστάρ ἐφαίνετο καμαρώνων, διότι ἔγινε δεκτὴ ἡ πρότασίς του.

Οἱ κάτοικοι λοιπὸν τῆς Νήσου Τσαίρμαν ἔσπευσαν μετ' ὀλίγον νὰ ἀναπαυθῶσιν. Ἀλλ' ὁ Βριὰν ἐζήτησε τὸν λόγον.

«Συμπολῖταί μου, εἶπε, ἀφ' οὗ ἐδώκαμεν ὄνομα εἰς τὴν νῆσόν μας, δὲν πρέπει καὶ νὰ ἐκλέξωμεν ἕνα ἀρχηγὸν νά την κυβερνᾷ ;

— Ἀρχηγόν ; . . . εἶπε ζωηρῶς ὁ Δόνιφαν.

— Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ Βριάν· διότι νομίζω ὅτι θὰ ζήσωμεν πολὺ καλλίτερα, ἐὰν εἷς ἐξ ἡμῶν ἔχῃ τὴν ἀρχηγίαν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ τὸν ὑπακούωσι. Διατί νὰ μὴ γίνῃ εἰς τὴν νῆσον Τσαίρμαν ὅ τι γίνεται εἰς ὅλον τὸν κόσμον ;

— Μάλιστα, ἀνεφώνησαν πάντα τὰ παιδία ὁμοφώνως, μάλιστα, ἂς ἐκλέξωμεν ἕνα ἀρχηγόν !

— Ἀλλά, ὑπέλαβεν ὁ Δόνιφαν, ὄχι ἰσόβιον, νά τον ἐκλέξωμεν δι' ἓν ἔτος . . .

— Καὶ νὰ εἰμπορῇ νὰ ἐκλεχθῇ καὶ πάλιν ὁ αὐτός, εἶπεν ὁ Βριάν.

— Σύμφωνοι ! . . ἀνεφώνησαν πάντες.

— Ἀλλὰ ποῖον θὰ ἐκλέξωμεν ; ἠρώτησεν ὁ Δόνιφαν ἀγωνιῶν. »

Καὶ ἐφαίνετο ὅτι ὁ ζηλότυπος παῖς ἐφοβεῖτο ἓν πρᾶγμα, μήπως ἐκλεχθῇ ὁ Βριάν . . .

« Ποῖον θὰ ἐκλέξωμεν ; ὑπέλαβεν ὁ Βριάν, τὸν ἄριστον, τὸν φρονιμώτατον ὅλων μας . . . . τὸν συμπολίτην μας Γόρδωνα !

— Ναί, ναί ! . . . Ζήτω ὁ Γόρδων ! ζήτω ! » ἀντήχησε μία βοή.

Ὁ Γόρδων κατ' ἀρχὰς προσεπάθησε νὰ ἀποτιθῇ τὴν τιμὴν ταύτην, διότι ἤθελε μᾶλλον νὰ συμβουλεύῃ παρὰ νὰ κυβερνᾷ. Ἀλλ' ἔπειτα ὅμως ἐσκέφθη ὅτι ὅταν οἱ παῖδες γίνωσιν ἄνδρες καὶ ἐξαφθῶσι τὰ πάθη των, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τοῦδε ἤρχιζον νὰ

φαίνωνται, θὰ εἶνε δύσκολον νὰ μὴ συμβαίνωσι ταραχαὶ καὶ ἀταξίαι καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι δὲν θὰ ἦτο περιττὴ ἡ ἀρχηγία ἑνὸς διὰ νὰ συγκρατῇ τὴν τάξιν καὶ ἁρμονίαν.

Συνήνεσε λοιπὸν νὰ γίνῃ ἀρχηγὸς τῆς μικρᾶς ἀποικίας τῆς Νήσου Τσαίρμαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ιʹ

Το προγραμμα των μαθηματων. — Δονιφαν και Βριαν. — Εκδρομαι. — Εκτελεσις ποινης δημοσιαι.

Εὐθὺς ὡς ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν ὁ Γόρδων, συνέταξε τὸ σχέδιον τοῦ προγράμματος καὶ ὑπέβαλεν αὐτὸ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς μικρᾶς ἀποικίας.

Κατὰ τὸ ἐγκριθὲν πρόγραμμα θὰ συνειργάζοντο πάντες οἱ παῖδες δύο ὥρας πρὸ μεσημβρίας καὶ δύο ὥρας μετὰ μεσημβρίαν. Κατὰ σειρὰν δὲ ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Κρός, ὁ Βάξτερ μαθηταὶ τῆς πέμπτης τάξεως καὶ ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Οὐὲπ μαθηταὶ τῆς τετάρτης, ἔμελλον νὰ διδάσκωσι τοὺς μικροὺς συντρόφους των, μαθητὰς τῆς τρίτης, δευτέρας καὶ πρώτης τάξεως μαθηματικά, γεωγραφίαν, ἱστορίαν. Κατὰ τοῦτον δὲ τὸν τρόπον καὶ αὐτοὶ θὰ ὠφελοῦντο, διότι θὰ ἐλάμβανον ἀφορμὴν νὰ ἐπαναλαμβάνωσιν ὅσα εἶχον μάθῃ εἰς τὰς μικροτέρας τάξεις, καὶ ὡς γνωστόν, «ὁ διδάσκων δὶς διδάσκεται ».

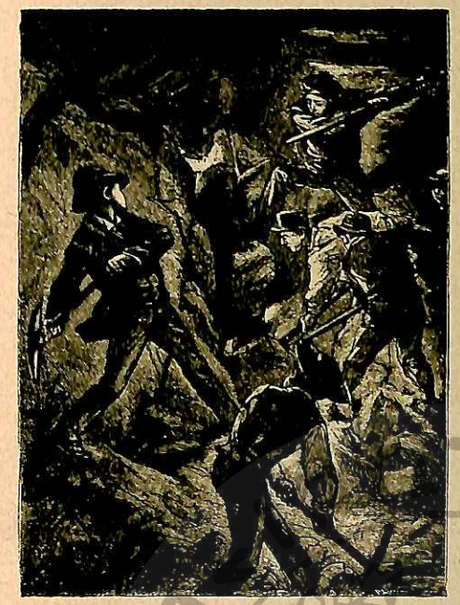

« Ηρχισαν να ευρυνωσι τον στενον διαδρομον » [Σελ. 3]

Διὰ νὰ μετρῶσι δὲ τὸν χρόνον εἶχον χρείαν ἡμερολογίου καὶ ὡρολογίων. Εὐτυχῶς τὸ πλοῖον εἶχεν, ὡς εἴδομεν, ἡμερολόγιον καὶ ὡρολόγια. Καὶ εἰς μὲν τὸν Οὐίλκοξ ἀνετέθη ἡ ἐπιμέλεια τῶν ὡρολογίων, νὰ τὰ χορδίζῃ τακτικῶς καὶ νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς καλῆς συντηρήσεως αὐτῶν· εἰς δὲ τὸν Βάξτερ παρεδόθη τὸ ἡμερολόγιον διὰ νὰ ἐξαλείφῃ καθ' ἑκάστην μίαν ἡμέραν, ὥστε νὰ εἰξεύρωσι πόσας τοῦ μηνὸς ἔχουσι.

Τὸ θερμόμετρον καὶ τὸ βαρόμετρον παρεδόθησαν εἰς τὸν Οὐέπ, διὰ νὰ καταγράφῃ τακτικῶς καθ' ἑκάστην τὰς διαφόρους μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῆς θερμοκρασίας.

Ἀπεφασίσθη δὲ πρὸς τούτοις νὰ συντάσσεται ἡμερολόγιον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ καταγράφεται τακτικῶς καὶ ἀκριβῶς τὰ καθημερινῶς συμβαίνοντα ἐν τῇ νήσῳ Τσαίρμαν. Ἡ σύνταξις τοῦ ἡμερολογίου ἀνετέθη εἰς τὸν Βάξτερ.

Ἄλλο οὐχ ἧττον σπουδαῖον ζήτημα ἦτο ἡ πλύσις τῶν ἐνδυμάτων, διότι τὰ μικρὰ παιδία ἦτο πολὺ δύσκολον νὰ διατηρῶσι καθαρὰ τὰ ἐνδύματα, καίτοι ὁ Γόρδων τα συνεβούλευε καί τα ἐπέπληττεν, ἀπειλῶν ὅτι θά τα τιμωρήσῃ. Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐπιτηδειότατος ἦτο ὁ Μόκος, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς μόνος δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ, διωρίσθησαν οἱ μεγαλήτεροι νά τον βοηθῶσι.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἦτο Κυριακή. Εἶχε δὲ ἀποφασισθῇ νὰ μὴ γίνεται μάθημα τὴν Κυριακήν, ἀλλὰ τὸ πρωὶ νὰ προσεύχωνται περισσοτέραν ὥραν παρὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας, καὶ ἔπειτα νὰ διασκεδάζωσι καὶ νὰ παίζωσιν ἥσυχα παιγνίδια. Πρὸς τούτοις, ὁσάκις ὁ καιρὸς ἦτο καλός, νὰ ἐξέρχωνται εἰς ἐκδρομὰς μικρὰς, καὶ τὴν ἑσπέραν μετὰ τὸ δεῖπνον νὰ γίνεται συναυλία. Τὴν ἡμέραν λοιπὸν ταύτην ἐξετελέσθη κατὰ γράμμα τὸ πρόγραμμα, καὶ τὴν ἑσπέραν ἀντήχησαν ἐν τῷ σπηλαίῳ αἱ μελῳδικαὶ φωναὶ τῶν παιδίων, τὰς ὁποίας ὁ Γάρνετ συνώδευε διὰ τοῦ ὀργάνου του. Οὐδεμία ὅμως φωνὴ ἦτο μελῳδικωτέρα τῆς τοῦ Ἰακώβου· ἀλλ' αὐτός, καθὼς εἴδομεν πολλάκις, οὐδέποτε ἀνεμιγνύετο εἰς τὰ παιγνίδια καὶ τὰς διασκεδάσεις τῶν ἄλλων παιδίων. Καὶ τώρα ἐν ᾧ πάντες τον παρεκάλουν, δὲν ἐπείσθη νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του καὶ νὰ τραγῳδήσῃ ἓν ἐξ ἐκείνων τῶν ᾀσμάτων τὰ ὁποῖα τόσον συχνὰ καὶ τόσον μελῳδικὰ ἔψαλλεν ὅτε ἦτο ἐν τῷ Παιδαγωγείῳ Τσαίρμαν.

Περὶ ὥραν 10 ἐκοιμῶντο οἱ παῖδες, ἔχοντες νυκτοφύλακα τὸν Πιστὸν κατὰ πᾶσης νυκτερινῆς ἐπιδρομῆς.

Ἦλθεν ὁ Ἰούνιος καὶ τὸ ψῦχος ἔγινε δριμύτερον, τὸ ἑκατονταβάθμιον θερμόμετρον ἐδείκνυε 10—12 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν. Ἡ νῆσος ὅλη ἦτο χιονοσκεπής, καὶ οἱ παῖδες διεσκέδαζον χιονοβολούμενοι. Κεφαλαί τινες ἔλαβον ἐλαφρὰ καὶ μικρὰ τραύματα, μάλιστα δὲ ἡμέραν τινὰ ἐκτυπήθη δυνατὰ ὁ Ἰάκωβος, ὥστις δὲν ἔπαιζεν, ἀλλ' ἵστατο ὡς θεάτης. Ὁ Κρὸς ἐν ᾧ ἔρριπτε μίαν χιονιὰν χωρὶς νὰ θέλῃ ἐπλήγωσεν εἰς τὴν κεφαλὴν τὸν Ἰάκωβον, ὥστις ἐξέβαλε κραυγὴν ἐκ τοῦ πόνου.

«Δέν το ἤθελα, ἀνεφώνησεν ὁ Κρός, δὲν τὸ ἤθελα!

— Ἐννοεῖται, δέν το ἤθελες, εἶπεν ὁ Βριάν, ὅστις ἀκούσας τὴν κραυγὴν τοῦ ἀδελφοῦ του εἶχε σπεύσῃ εἰς τὸ παιδίον τῆς χιονομαχίας· ἀλλ' ὅμως δὲν κάμνεις καλὰ νὰ ρίπτῃς μὲ τόσην δύναμιν!

— Ἄλλα τί ἤθελεν ἐκεῖ ὁ Ἰάκωβος, ἀφ' οὗ δὲν παίζει; εἶπεν ὁ Κρός.

— Ὤχ ἀδελφέ, τὸ 'κάματε καὶ σεῖς ζήτημα! εἶπεν ὁ Δόνιφαν.

— Ἔστω... δὲν εἶνε πολὺ σπουδαῖον! ἀπεκρίθη ὁ Βριάν, νοήσας ὅτι ὁ Δόνιφαν ἐζήτει ἀφορμὴν νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν συζήτησιν. Μόνον θὰ παρακαλέσω τὸν Κρὸς νὰ μή το ξανακάμῃ!

— Τί θά τον παρακαλέσῃς, ὑπέλαβεν ὁ Δόνιφαν μετ' εἰρωνείας, ἀφ' οὗ δέν το ἔκαμεν ἐξεπίτηδες;

— Δὲν εἰξεύρω πῶς ἀναμιγνύεσαι εἰς ξένας ὑποθέσεις Δόνιφαν, εἶπεν ὁ Βριάν. Ἄφησέ μας νὰ κάμωμεν καλὰ οἱ δύο μας, ὁ Κρὸς καὶ ἐγώ... Δὲν εἶνε δική σου δουλειά...

— Εἶνε καὶ πάρα εἶνε, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, ἀφ' οὗ ὁμιλεῖς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον...

— Ὅπως θέλῃς... καὶ ὅταν θέλῃς, εἶπεν ὁ Βριὰν σταυρώσας τὰς χεῖρας.

— Τώρα εὐθύς!» ἀνεφώνησεν ὁ Δόνιφαν.

Ἀλλ' ἰδοὺ ἐμφανίζεται ὁ Γόρδων εἰς πολὺ κατάλληλον στιγμὴν καὶ προλαμβάνει τὴν ἐπικειμένην θύελλαν. Εἶπε δὲ ὅτι πταίει ὁ Δόνιφαν.

Ὁ Δόνιφαν ὤφειλε νὰ ὑποταχθῇ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπήλαιον ψιθυρίζων καὶ ἀγανακτῶν.

Ἦτο ὅμως προδηλότατον ὅτι ἄλλη τις ἀφορμὴ ἔμελλεν ἐξ ἅπαντος νὰ φέρῃ τοὺς δύο τούτους ἀντιπάλους εἰς ῥῆξιν!

[Ἕπεται συνέχεια]

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
Κατ' ἐπιτομὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΜΑΜΑΣ

Ἡ μαμὰ θὰ μοῦ χαρίσῃ
Ἕνα κάτασπρο ἀρνὶ
Μιὰ κουκλίτσα ποῦ φωνάζει
Καὶ τὰ μάτια της κουνεῖ,

Μιὰ κουζίνα μὲ τηγάνι,
Κατσαρόλα, τρυπητό,
Τῆς κουκλίτσας μου νὰ κάμνω
Καθ' ἡμέραν φαγητό.

Θὰ μοῦ δώσῃ δαχτυλήθρα
Καὶ βελόνες καὶ κλωστή.
Καὶ βιβλίον μὲ εἰκόνες,
Ποῦ πολύ μ' εὐχαριστεῖ,

Καὶ πανόραμα ὡραῖον
Ὅπου σὰν ἀληθινὰ
Πόλεις φαίνονται καὶ κάστρα
Καὶ παλάτια καὶ βουνά.

Ὅλ' αὐτὰ καὶ ἄλλα τόσα
Θά μου δώσῃ ἐπειδή.
—Μὲ καμάρι μου τὸ λέγω—
Εἶμαι φρόνιμο παιδί.

Αλ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Μίαν φορὰν ἦσαν τρεῖς πεταλοῦδαι, μία ἄσπρη, μία κόκκινη, καὶ μία κίτρινη, καὶ ἔπαιζαν εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἐπετοῦσαν ἀπὸ ἓν ἄνθος εἰς ἄλλο. Καὶ τόσον πολὺ ηὐχαριστοῦντο ὥστε καθόλου δὲν ἐκουράζοντο.

Ἀλλ' ἔξαφνα ἔπιασε βροχὴ καὶ αἱ καλαί μας πεταλοῦδαι ἤρχισαν νὰ βρέχωνται. Τότε ἠθέλησαν νὰ πετάξουν γρήγορα εἰς τὸ σπιτάκι των, ἀλλὰ ἡ θύρα ἦτο κλειδωμένη καὶ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ εὕρουν τὸ κλειδί. Τί νὰ κάμουν; ἔμεναν ἀπ' ἔξω καὶ ἐβρέχοντο ὁλογέν.

Τότε ἐπέταξαν εἰς ἓν κοκκινοκίτρινον λείριον καὶ εἶπαν:

— Καλό μας λείριον, ἄνοιξέ μας λιγάκι τὸ ἄνθος σου, διὰ νὰ ἔμβωμεν μέσα καὶ νὰ μὴ βρεχώμεθα. Ἀλλὰ τὸ λείριον ἀπεκρίθη:

— Εἰς τὴν κόκκινην καὶ εἰς τὴν κίτρινην μὲ πολλὴν εὐχαρίστησι θ' ἀνοίξω τὸ ἄνθος μου, ἀλλ' εἰς τὴν ἄσπρην ἀδελφήν σας δὲν ἠμπορῶ.

Ἡ κόκκινη καὶ ἡ κίτρινη πεταλοῦδα εἶπαν τότε:

— Ὄχι, ὄχι, λείριον, ἂν δὲν παίρνῃς καὶ τὴν ἄσπρην ἀδελφήν μας, οὔτε ἡμεῖς δὲν ἐρχόμεθα.

Ἀλλ' ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει νὰ πίπτῃ μὲ ὁρμήν, καὶ αἱ τρεῖς πεταλοῦδαι ἐπέταξαν παραπέρα, ἔφθασαν εἰς ἕνα κρῖνον καὶ τῷ εἶπαν:

— Καλέ μας κρῖνε, ἄνοιξε μία στιγμὴ τὸ ἄνθος σου νὰ ἔμβωμεν μέσα, ἰδὲ πῶς ἐβραχήκαμε· θὰ χαλάσῃ τὸ φόρεμά μας καὶ θ' ἀρρωστήσωμεν.

Ἀλλ' ὁ κρῖνος ἀπήντησε.

— Ἡ ἄσπρη καλῶς νὰ ὁρίσῃ, διότι ἔχει τὸ ἰδικόν μου χρῶμα, ἀλλὰ τὴν κίτρινη καὶ τὴν κόκκινη δὲν ἠμπορῶ νὰ τὰς πάρω.

Τότε εἶπεν ἡ ἄσπρη πεταλοῦδα:

— Ὄχι, ὄχι, κρῖνε, ἂν δὲν πάρῃς καὶ τὰς ἀδελφάς μου οὔτε ἐγὼ δὲν ἔρχομαι. Καλλίτερα νὰ βρεχώμεθα ὅλαι μαζί, παρὰ νὰ τὰς ἀφήσω 'ς τὴ μέση του δρόμου.

Καὶ αἱ τρεῖς πεταλοῦδαι ἀνεχώρησαν.

Ἀλλ' ὁ ἥλιος ἀπὸ τὰ σύννεφα ἤκουσε πόσον καλαὶ ἀδελφαὶ καὶ πόσον ἀγαπημέναι ἦσαν αἱ τρεῖς πεταλοῦδαι. Διέσχισε τὰ σύννεφα καὶ ἔδιωξε τὴν βροχὴν καὶ ἐφάνη πάλιν λαμπρός εἰς τοὺς κήπους. Μὲ ποίαν χαρὰν τὸν εἶδον αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ τὸν καλὸν ἥλιον! Μετ' ὀλίγον τὰ πτερά των ἐστέγνωσαν καὶ τὸ σῶμά των ἐζεστάθη. Καὶ ἔπαιζαν πάλιν αἱ πεταλοῦδαι, καὶ ἐπετοῦσαν ἀπὸ ἄνθος εἰς ἄνθος ἕως τὸ βράδυ. Τότε ἐπέταξαν πάλιν εἰς τό σπιτάκι των καὶ ἐκοιμήθησαν.

ΖΗΛΙΑ!!

Μέσα σὲ κῆπο χλοερὸ
Εἶνε μιὰ στέρνα μὲ νερὸ
Μ' ὁλόχρυσα ψαράκια
Καὶ γύρω δυὸ παιδάκια
Μὲ γέλιο τριγυρνοῦν.

Τῶνα καὶ τἄλλο χαροπὰ
Γελᾷ, φωνάζει καὶ κτυπᾷ
Τὰ δύο του χεράκια
'Σὰν τύχῃ καὶ ψαράκια
'Μπροστά του καὶ περνοῦν.

Ὕστερ' ἀπ' ὥρα περισσή,
Λέει ὁ Σπῦρος —'Δὲς ἐσύ.
Μπορεῖς νὰ πάρῃς γύρω
Τὴ στέρνα;—Τί λές, Σπῦρο,
'Εγὼ νὰ μὴ μπορῶ;

Καὶ ἀνεβαίνει μιὰ χαρὰ
Γύρω τὴ στέρνα τὴν περᾷ.
'Στὴν ἄκρη ἔχει φθάσῃ
Τὸ στοίχημα ἔχει χάσῃ
Ὁ Σπῦρος τὸ μικρό!

Θυμώνει τὸ λοιπὸν—Τί δά!—
Καὶ μιὰ ὁ Σπῦρος καὶ πηδᾷ
'Στῆς στέρνας 'κεῖ τὰ χείλια
—Καίει τὸ Σπῦρο ζήλια—
Τὸν Νικολῆ σκουντᾷ.

Γλυστρᾷ ὁ Νῖκος. Τί καλά!
Ὁ Σπῦρος κάνει πῶς γελᾷ.
Μὰ νάσου ξεγλυστράει
Μέσ' τὸ νερὸ βουτάει....
Ἡ ζήλια τὸν βουτᾷ.

Φακ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΥΦΟΣ

Πρωΐαν τινὰ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1698 ταχυδρομικὴ ἅμαξα διήρχετο τὸ ἀγριώτερον μέρος τοῦ δάσους τοῦ Οὐίνδσορ· ἐκ τῶν ἀποσκευῶν αἴτινες ἦσαν ἐπὶ τῆς ἁμάξης ἐνόει τις ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ οἰκογένεια δὲν ἐπεχείρει ἁπλῆν ἐκδρομήν, ἀλλὰ πραγματικὴν μετοίκησιν. Οἱ ταξειδιῶται δὲν προσεῖχον καθόλου εἰς τὰς περιζ καλονὰς τῆς φύσεως. Μολονότι ἡ θερμοκρασία ἦτο γλυκεῖα ὁ δ' ἀὴρ εὐωδίαζε, τὰ παράθυρα καὶ μάλιστα μέρος τῶν παραπετασμάτων ἦσαν καταβιβασμένα.

Ἐν τῇ ἁμάξῃ εὑρίσκετο γυνὴ τριακοντοῦτις περίπου, εἰς τὴν ἀγκάλην της δ' ἐκράτει παιδίον, τοῦ ὁποίου ἡ κεφαλὴ ἐκρύπτετο ὑπὸ τὸν μεταξωτὸν ἐπενδύτην τῆς ὡραίας ἐκείνης γυναικός, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ὅτι ἦτο μήτηρ του, ἐκ τοῦ τρόπου δι' οὗ ἐθώπευε μὲ τὰς λευκάς της χεῖρας τοὺς ξανθοὺς βοστρύχους τοῦ σιωπηλοῦ παιδίου.

Τὸ παιδίον ἦτο ἐνδεκαετὲς ἀλλ' ἐφαίνετο μόλις ἑπτὰ ἐτῶν, τόσον λεπτοφυὲς καὶ ἀσθενικὸν ἦτο. Τὸ σῶμά του μάλιστα θὰ ἐφαίνετο ὅλως ἄχαρι ἄνευ τοῦ μικροῦ βελουδίνου ἐπενδύτου τὸ ὁποῖον ἡ μητρικὴ ἀγάπη ἐφρόντισε νὰ κατασκευάσῃ μὲ τέχνην ἀποκρύπτουσαν τὴν κυφότητα τοῦ δυστυχοῦς παιδίου.

Ἐν τῇ ἁμάξῃ εὑρίσκετο καὶ εὐπατρίδης τις μὲ ὑπερήφανον καὶ σοβαρὰν φυσιογνωμίαν, ὅστις ἐμειδία μόνον ὅτε προσήλου τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο κοιμώμενον.

— Τώρα ἡσυχάζει, εἶπεν ἡ μήτηρ· πόσον ὑπέφερεν εἰς ἐκεῖνο τὸ σχολεῖον ἀπὸ τὴν σκληρότητα τῶν συμμαθητῶν του!... ἔχει δίκαιον ὁ καλός μας Ἀλέξανδρος, τοῦ λοιποῦ πρέπει νὰ ζῶμεν μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ νὰ κρύπτωμεν τὸ ἐλάττωμά του ἀπὸ τὰ ξένα βλέμματα.

— Ἡ μοναξία θὰ μ' εὐχαριστήσῃ κ' ἐμὲ ὅσον καὶ τὸν υἱόν μας, ἀπεκρίθη ὁ εὐπατρίδης, διότι δὲν θὰ εἶμαι πλέον ἠναγκασμένος νὰ συναντῶ ὅπως εἰς τοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου τοὺς κατηραμένους αὐτοὺς προτεστάντας, καὶ μερικὰ ἄθλια ὄργανα τοῦ Κρόμβελ, τὰ ὁποῖα ἀπεκεφάλισαν τὸν Κάρολόν μας Α'.

Ὁ εὐπατρίδης ἐξέβαλε τὸν πῖλόν του προφέρων τὸ ὄνομα τοῦτο, ἡ δὲ κυρία ὑπέκλινε.

— Στοιχηματίζω, ἐξηκολούθησεν ὁ πατήρ, ὅτι μόνον καὶ μόνον διότι τὸ παιδί μας εἶνε καλὸς καθολικὸς καὶ υἱὸς ὀπαδοῦ τῶν Στουαρτῶν δι' αὐτὸ τὸ ἐβασάνισαν οἱ συμμαθηταί του. Τὰ ἄθλια ὄντα! νὰ ὑβρίσουν τὸν Ἀλέξανδρόν μας, τὸ τόσον εὐφυὲς παιδί, τὸ ἔχον πνεῦμα πολὺ ἀνώτερον τῆς ἡλικίας του, νὰ τὸν ἀποκαλοῦν *καμπούρη*.

Εἰς τὴν λέξιν ταύτην τὸ παιδίον ἀνεπήδησεν ὡς νὰ ἐδάγκασεν αὐτὸ ἔχιδνα· ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν ἀγκάλην τῆς μητρός του καὶ ἐστάθη ὀρθὸς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ πατρός του.

— Ναί, εἶπε σφίγγων μετὰ λύσσης τοὺς μικροὺς γρόνθους του, μὲ εἶπαν *καμπούρη*, καὶ ἐμπρὸς εἰς τὸν κόσμον, τὴν ἡμέραν τῆς διανομῆς τῶν βραβείων! Ὤ, εἶμαι βέβαιος, πατέρα, ὅτι ἂν ἦσο ἐκεῖ, θὰ ἔβγαζες τὸ σπαθί σου νὰ τιμωρήσῃς τοὺς αὐθάδεις. Ἀλλ' ἐταξείδευες μὲ τὴν μητέρα, καὶ δὲν ἠμπόρεσες νὰ ἐκδικήσῃς τὸν υἱόν σου.

Ἐνῷ ὡμίλει οὕτω, τὸ μικρὸν σῶμά του ἠνωρθοῦτο, οἱ ὀφθαλμοί του ἐξέβαλλον φλόγας, τὸ πρόσωπόν του ἦτο ὡραῖον ἐξ ἀγανακτήσεως.

— Ἡσύχασε, τῷ εἶπεν ἡ μήτηρ, ἠξεύρεις ὅτι σὲ ἐζήλευαν διότι ἐπῆρες ὅλα τὰ βραβεῖα.

— Ναί, μ' ἐζήλευαν, ἐξηκολούθησε τὸ παιδίον, μ' ἐζήλευαν πρὸ πάντων δι' αὐτὸ τὸ Εἰδύλλιον τοῦ Θεοκρίτου τὸ ὁποῖον μετέφρασα εἰς ἀγγλικοὺς στίχους, καὶ τὸ ὁποῖον ὁ καθηγητής μου μοὶ εἶπε ν' ἀπαγγείλω εἰς τὰς ἐξετάσεις. Ἀλλ' ὅταν ἐπλησίασα εἰς τὴν ἐξέδραν, μ' ἐκεῖνο τὸ ὡραῖον ποιμενικὸν φόρεμα τὸ ὁποῖον ἡ καλή μου θεία μοῦ ἔρραψε μὲ τόσην προσοχήν, καὶ τὸ ὁποῖον μοῦ ἐπήγαινε τόσον ὡραία, κατ' ἀρχὰς ἠκούσθησαν περιπαικτικοὶ ψιθυρισμοὶ καὶ ἔπειτα ἐφώναξαν: ὤ, ὁ μικρὸς καμπούρης! ὁ μικρὸς καμπούρης!

— Σιωπή, ἐξηκολούθησεν ἡ μήτηρ, μᾶς τὰ εἶπες τόσας φορᾶς, μὴ τὰ ἐπαναλαμβάνῃς πλέον· λησμόνησέ τα. Συλλογίσου μόνον ὅτι θὰ εὕρωμεν τὴν καλήν σου θεῖαν εἰς τὴν ὡραίαν ἔπαυλίν μας. Ἔκαμε πολλὰς ἑτοιμασίας διὰ σέ. Ἔθεσεν εἰς τὸ δωμάτιόν σου τὰ βιβλία τὰ

ὁποῖα σοῦ ἀρέσουν, εἰς τὸ μεγάλο κλωβὶ πουλιὰ τῶν Ἰνδιῶν· ἔπειτα κύταξε πόσον ἡ φύσις εἶνε ὡραία, ἐξηκολούθησεν ἡ μήτηρ ἀνασηκώσασα τὸ παραπέτασμα τῆς ἁμάξης καὶ δεικνύουσα διὰ τῆς χειρὸς τοὺς πρασίνους θόλους ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἔτρεχεν ἡ ἅμαξα· θὰ εὕρωμεν πάλιν τοὺς ἀνθισμένους κήπους μας, τὴν ἀγέλην μας νὰ βόσκῃ εἰς χλοερὸν λιβάδι. Αἱ ἀγελάδες μας θὰ ἔρχωνται νὰ τρώγουν ψωμὶ ἀπὸ τὸ χέρι σου. Ἔλα, μικρέ μου ποιητά, χαμογέλασε καὶ λησμόνησε τοὺς κακούς.

— Ἔχεις δίκαιον, καλή μου μητέρα, ἀπήντησε τὸ παιδίον σοβαρῶς· θὰ λησμονήσω καὶ τὸν ἑαυτόν μου ἀκόμη, δηλαδὴ τὸ κακοφτιασμένον αὐτὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον κάμνει τοὺς κακοὺς νὰ γελοῦν ὅταν περνῶ· θὰ σκεφθῶ μόνον διὰ τὰς ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις μου καὶ θὰ τὰς ἀναπτύξω, θὰ τὰς αὐξήσω· θέλω μίαν ἡμέραν τὰ ἔργα τοῦ πνεύματός μου νὰ μὲ καταστήσουν πολὺ ἀνώτερον ἐκείνων οἱ ὁποῖοι μὲ περιπαίζουν. Ἀπὸ αὔριον, πατέρα, θ' ἀρχήσωμεν σοβαρὰς μελέτας.

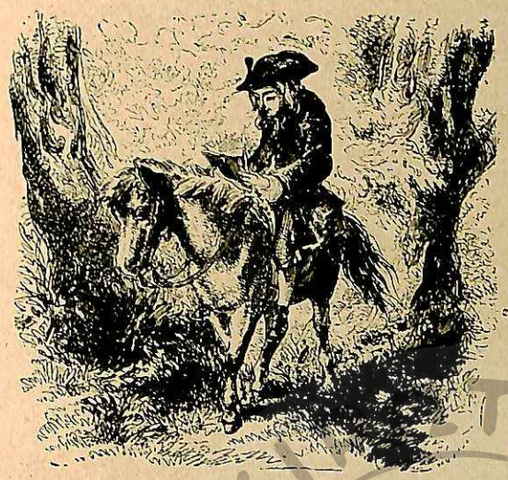

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΚΑΜΝΕ ΠΕΡΙΠΑΤΟΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΚΕΛΗΤΟΣ [Σελ. 10]

— Ναί, παιδί μου, ἐμήνυσα τὸν ἀγαθὸν καὶ σοφὸν φίλον μου, τὸν ἐφημέριον Δὴν καὶ ἀπὸ κοινοῦ θὰ σὲ διδαξωμεν τὰ ἑλληνικὰ καὶ τὰ λατινικά.

— Ναί, ναί, διὰ νὰ ἠμπορῶ ν' ἀναγινώσκω τοὺς ποιητὰς τῆς ἀρχαιότητος καὶ γίνω κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος ποιητής, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, ἀναλαβὸν ὅλην του τὴν ἀταραξίαν. Κύτταξε, ἀνέκραξε κύψαν ἐκ τῆς θυρίδος, αὐτὸ τὸ φοβισμένο ζαρκάδι ποῦ ἔρχεται τρεχᾶτο πρὸς τὸ μέρος μας, ἐχώθηκε μέσα εἰς αὐτὴ τὴ λόχμη καὶ ἔγεινε ἄφαντον.

— Νὰ ὑπόθεσις δι' εἰδύλλιον, εἶπεν ὁ πατήρ· θὰ εὑρίσκωμεν καὶ μικρὰ θέματα ἐπὶ τῶν ὁποίων θ' ἀσκῆσαι νὰ γράφῃς στίχους.

— Ἄ! τί λαμπρὰ ἰδέα! εἶπε τὸ παιδίον, ἐναγκαλιζόμενον τὸν πατέρα του.

Ἐν τούτοις ἡ ἅμαξα ἐπλησίαζεν εἰς τὴν ἔπαυλιν καὶ μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν εἰς μεγάλην δενδροστοιχίαν πτελεῶν, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἐφαίνετο ἡ λευκὴ οἰκία. Ἡ μὶς Λυδία, ἡ καλὴ θεία τοῦ μικροῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀδελφὴ τοῦ πατρός του, ἐπερίμενεν ὀρθία ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας· ἦτο δὲ αὕτη τεσσαρακοντοῦτις κόρη, μὴ θελήσασα ποτὲ νὰ ὑπανδρευθῇ μόνον καὶ μόνον διὰ ν' ἀφοσιωθῇ εἰς τὸν ἀγαπητόν της ἀνεψιόν. Μέγας ψιάθινος πέτασος ἐκάλυπτε τὴν κεφαλήν της καὶ ἐσθὴς ἐξ ἰοχρόου λεπτοῦ ὑφάσματος περιέσφιγγε τὸ παχυλὸν σῶμά της. Εὐθὺς ὡς ἤκουσε τὸν κρότον τῶν τροχῶν, ἔτρεξε μὲ ζωηρότητα εἰκοσαετοῦς κόρης, μόλις δ' ἐσταμάτησεν ἡ ἅμαξα ἔλαβε τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ τὸ ἔφερεν ὡς θησαυρὸν εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἐν ᾧ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπέβλεπον τὴν καταβίβασιν καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀποσκευῶν, αὕτη ὡδήγησε τὸν μικρὸν ἀνεψιόν της εἰς τὸ πτηνοτροφεῖον, εἰς τὸ ἰχθυοτροφεῖον, ἔπειτα εἰς τὸ κομψόν του δωμάτιον, τὸ ὁποῖον ἔκειτο παρὰ τὸ ἰδικόν της, διὰ νὰ δύναται νὰ ἐπαγρυπνῇ τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ ὕπνου του, καὶ τέλος εἰς τὸ ἑστιατόριον, ὅπου ἐπὶ ἑστρωμένης ἤδη τραπέζης ἀνέμενον παντὸς εἴδους ἀγγλικὰ γλυκίσματα κατασκευασθέντα ὑπὸ τῆς μὶς Λυδίας.

Ἐκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λησμονήσας πρὸς στιγμὴν τὰ περὶ μελέτης σχέδιά του κατεβρόχθισε τὰ ὑπὸ τῆς θείας του Λυδίας παρασκευασθέντα φαγητά.

Ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ὁ ἐφημέριος Δήν, ἄλλοτε συμμαθητὴς τοῦ εὐπατρίδου, ζῶν δὲ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ μελέτῃ εἰς τὰ πέριξ, προσεκλήθη εἰς τὴν ἔπαυλιν· συνεσκέφθη μετὰ τῶν γονέων τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπεφάσισαν ὅπως ὁ καιρὸς τοῦ παιδίου διανεμηθῇ εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις καὶ εἰς διανοητικὴν ἐργασίαν. Μετὰ τὰς

ὥρας τῆς μελέτης ὁ Ἀλέξανδρος ἔμελλε νὰ κάμνῃ μακροὺς περιπάτους εἴτε πεζός. εἴτε ἐπὶ μικροῦ κέλητος τὸν ὁποῖον ὁ πατήρ του εἶχεν ἀγοράσῃ δι' αὐτόν.

Τὸ παιδίον ἔκαμνεν εὐχαρίστως τοὺς περιπάτους τούτους, διότι ἠδύνατο κατ' αὐτοὺς νὰ συνθέτῃ στίχους καὶ ν' ἀπαγγέλλῃ αὐτοὺς ὑψηλοφώνως ἐνώπιον τῆς σιωπηλῆς φύσεως, ἥτις ἐφαίνετο ὡς νὰ τὸν ἤκουε. Τοὺς στίχους πρὸ πάντων τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Βιργιλίου ἠρέσκετο ν' ἀπαγγέλλῃ τοιουτοτρόπως. Ἠχαριστεῖτο δὲ πολὺ νὰ συνδυάζῃ τὴν ἁρμονίαν τῶν ὡραίων τούτων γλωσσῶν πρὸς τὸν μελῳδικὸν θροῦν τῶν γηραιῶν δένδρων.

Ἓν μόνον ἔτος εἶχε παρέλθῃ, τὸ δὲ παιδίον ἀπέκτησε ζωηρὸν χρῶμα καὶ μαρτυροῦν ὅτι ἀνέκτησε τὴν ὑγείαν. Μόνον τὸ σῶμά του ἔμενε στρεβλόν, καὶ ὅτε συνέπιπτε νὰ τὸ ἴδῃ εἷς τινα καθρέπτην ἢ εἰς τὸ νερὸν ρυακίου τινός ἔλεγε μελαγχολικῶς: Ὤχ! θὰ εἶμαι πάντοτε ὁ μικρὸς καμπούρης! Ἀλλ' ἀμέσως ἀνορθῶν ὑπερηφάνως τὴν κεφαλήν του: Καὶ τί μὲ μέλει, προσέθετε, φθάνει νὰ γίνω μέγας ποιητής.

Τόσον τὸν ἐνεθουσίαζεν ἡ Ἰλιὰς ὥστε προσεπάθησεν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ διδασκάλου του καὶ τοῦ πατρός του νὰ δραματοποιήσῃ μέρος αὐτῆς· οὕτω λοιπὸν ἐν ἡλικίᾳ δώδεκα ἐτῶν συνέθεσεν εἶδός τις τραγῳδίας τὸν *Αἴαντα*, εἰς ἀγγλικοὺς στίχους, οἵτινες πολλάκις ἀπέδιδον ὅλον τὸ κάλλος καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν ὁμηρικῶν στίχων. Ὅτε ἐτελείωσε τὸ ἔργον καὶ ἀνέγνωσεν αὐτὸ μίαν ἑσπέραν ὁ πατὴρ καὶ ὁ διδάσκαλός του δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσωσι τὴν ἔκπληξίν των καὶ τὸν θαυμασμόν των. Ἡ δὲ μήτηρ καὶ ἡ θεία του ἐξεφρασαν διὰ δακρύων καὶ θωπειῶν τὸν πρὸς τὸν νεαρώτατον ποιητὴν ἐνθουσιασμόν των.

— Τὰ γενέθλιά του πλησιάζουν, εἶπεν ἡ θεία, καὶ πρέπει νὰ πανηγυρίσωμεν ὅπως πρέπει τὴν ἑορτὴν τοῦ παιδιοῦ μας, τὸ ὁποῖον θὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν ἡ δόξα τῆς οἰκογενείας μας.

Ὁ πατὴρ ἐπρότεινε νὰ προσκαλέσουν ὅλας τὰς οἰκογενείας τῶν εὐπατριδῶν, αἱ ὁποῖαι κατῴκουν εἰς τὰ πέριξ, ὅπως ἀπαγγείλῃ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν τραγῳδίαν του.

Ὁ ἀγαθὸς ἐφημέριος, ἡ μήτηρ καὶ ἡ θεία τοῦ ποιητοῦ παρεδέχθησαν προθύμως τὴν ἰδέαν ταύτην.

— Πατέρα, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ ἁπλῆ ἀνάγνωσις θὰ εἶνε ψυχρά. Ἂν ὁ σεβαστός μου διδάσκαλος ἠμπορῇ νὰ εὕρῃ μεταξὺ τῶν γνωρίμων του καὶ τῶν μαθητῶν του, τὰ ἀπαιτούμενα πρόσωπα, δὲν εἶνε καλλίτερον νὰ παραστήσωμεν τὴν τραγῳδίαν μου εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν αἴθουσαν; Ἐγὼ θὰ λάβω τὸ πρόσωπον τοῦ Αἴαντος.

— Τί ἰδέα! ἀπήντησε μετὰ φόβου ἡ μήτηρ.

— Ὦ, σᾶς ἐννοῶ, ἐξηκολούθησε τὸ παιδίον θλιβερῶς πως, φοβεῖσθε μήπως κινήσω τὸν γέλωτα· μὴν ἀνησυχῆτε· δὲν θὰ ἰδοῦν πλέον τὸ σῶμά μου, τοὺς στίχους μου μόνον θ' ἀκούσουν, καὶ τώρα ἔχω θάρρος ὥστε θέλω οἱ ἄλλοτε συμμαθηταί μου, οἱ ὁποῖοι μ' ἐνέπαιζαν, νὰ παρευρεθοῦν ὅλοι εἰς αὐτὴν τὴν παράστασιν.

Ἡ οἰκογένεια συγκατετέθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀγαπητοῦ παιδίου· ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ γίνῃ μεγάλη ἑορτὴ τὸν Μάϊον, εἰς τὴν ὡραίαν ἔπαυλιν. Ὁ ἐφημέριος ἀνέλαβε νὰ διευθύνῃ τὰς δοκιμὰς τῆς τραγῳδίας, ὁ πατὴρ ἀνέλαβε τὴν φροντίδα τῶν προσκλήσεων, ἡ δὲ θεία τὴν κατασκευὴν τῶν φαγητῶν καὶ γλυκισμάτων διὰ τὴν εὐγενῆ ὁμήγυριν. Ἡ δὲ μήτηρ ἐνησχολήθη μετὰ στοργῆς ἀλλὰ καὶ μετ' ἀνησυχίας εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς στολῆς τοῦ Αἴαντος, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ φορέσῃ ὁ Ἀλέξανδρός της· ἐπενόησε δὲ εἶδος κοθόρνων (θεατρικῶν ὑποδημάτων) τὰ ὁποῖα καθίστων αὐτὸν ὑψηλότερον, καὶ εἶδος θώρακος, ὅστις ἀπέκρυπτε τὴν κυφότητα τῆς ῥάχης.

Ὅτε ἡ ὡρισμένη τοῦ Μαΐου ἡμέρα ἔφθασεν αἱ ἀριστοκρατικαὶ ἅμαξαι συνέρρευσαν πανταχόθεν εἰς τὴν χαρίεσσαν ἔπαυλιν ἐντὸς τοῦ δάσους. Τὰ πτηνὰ ἐκελάδουν ἐπὶ τῶν δένδρων ὡς νὰ προηγόρευον φιλοφρόνως τοὺς προσκεκλημένους. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἄλλοτε συμμαθητῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔλειπε. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ πολλοὶ λόρδοι, πολλοὶ ἐπιφανεῖς συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πολλαὶ ὡραῖαι κυρίαι καὶ δεσποινίδες.

Εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης μικρὰ ἐξέδρα ἐχρησίμευεν ὡς σκηνή, ὡς παραπέτασμα τῆς ὁποίας ἐχρησίμευε ὡραιότατος τάπης. Τὸ παραπέτασμα ἠνοίχθη παιανιζούσης τῆς μουσικῆς καὶ ἐφάνη ὁ Αἴας ὑπὸ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ. Ὁ παριστάνων τὸν Ἕλληνα ἥρωα ἐφάνη κατ' ἀρχὰς πολὺ μικρόσωμος καὶ λεπτοφυής, ἀλλὰ μόλις ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ πάντες ἐλησμόνησαν τὸ σῶμα τοῦ Αἴαντος καὶ προσεῖχον εἰς μόνην τὴν φωνήν του. Οἱ στίχοι τοὺς ὁποίους ἀπήγγελεν ἦσαν ἀπήχησις τῆς θαυμασίας ὁμηρικῆς ποιήσεως· ἦτο κάτι τι ὅλως νέον εἰς τὴν ἀγγλικὴν ποίησιν· ἡ ἀκοὴ κατεθέλγετο ἐκ τῆς ἁρμονίας καὶ ἡ ψυχὴ συνεκινεῖτο ἐκ τοῦ πάθους.

Οἱ ἐπισημότεροι τῶν παρευρισκομένων ἔδωκαν τὸ σύνθημα τῶν χειροκροτημάτων· οἱ ἄλλοτε συμμαθηταὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐχειροκρότησαν ἐπίσης ἐνθουσιωδῶς. Ἦτο ἀληθὴς θρίαμβος.

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως οἱ θεαταὶ ἐζήτησαν τὸν συγγραφέα· ἀλλ' οὗτος ἐβράδυνε νὰ ἐμφανισθῇ· αἱ κραυγαὶ ὅμως ἐδιπλασιάσθησαν. Τέλος ἐφάνη ἄνευ τῆς θεατρικῆς στολῆς του καὶ τῶν ὑψηλῶν του κοθόρνων· ἡ κεφαλή του ἦτο ἐκφραστικὴ καὶ ὡραία ἀλλὰ τὸ σῶμά του καχεκτικὸν καὶ ἄκομψον· ἐστράφη πρὸς τοὺς ἄλλοτε συμμαθητάς του.

— Ἄχ! ἐψιθύρισε, εἶμαι πάντοτε ὁ μικρὸς καμπούρης!

— Ὄχι, ὄχι! ἀνεφώνησαν πάντες ὁμοφώνως, εἶσαι μέγας ποιητής. Καὶ ὅλη ἡ ὁμήγυρις ἐνέκραξε μετ' ἐνθουσιασμοῦ:

— Ζήτω ὁ Ἀλέξανδρος Πόπ!

Ἡ ἠχὼ δὲ τοῦ δάσους ἐπανέλαβε ὡς νὰ συνεμερίζετο καὶ αὐτὴ ἡ φύσις τὸν ἐνθουσιασμόν.

— Ζήτω ὁ Ἀλέξανδρος Πόπ!

(Ἐκ τῶν τῆς Λουΐζης Κολέ).

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ.

ΠΕΡΙ ΟΝΟΥ ΣΚΙΑΣ

Χθὲς ἦτο πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν μου ὁ ἐξάδελφός μου, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ εἰς Ἰταλίαν ταξείδιόν του. Ὁ ἐξάδελφός μου εὐχαριστεῖται πολὺ νὰ διηγῆται τί τῷ συνέβη εἰς τὰς ξένας χώρας, τὰς ὁποίας περιηγήθη. Μερικαὶ ἀπὸ τὰς διηγήσεις του εἶνε νόστιμοι, ὡς παραδείγματος χάριν ἡ ἑξῆς περὶ ὄνου σκιᾶς.

«Ἤθελα νὰ ὑπάγω ἀπὸ τὴν Ῥώμην εἰς τὸ Τίβολι, ἤρχισε λέγων ὁ ἐξάδελφός μου· τὸ Τίβολι εἶνε πολίχνη ἐπάνω εἰς ἓν βουνὸν ὅπου πολλοὶ μεγαλοπρεπεῖς καταῤῥάκται κρημνίζονται διὰ τῶν χαλασμένων παραθύρων ἑνὸς κρημνισμένου πύργου κάτω εἰς βαθεῖαν κοιλάδα. Ὁ δρόμος δὲν εἶνε ὀλίγος· εἶνε σωστὰ τέσσαρα μίλια, καὶ δι' αὐτὸ ἐνοίκιασα ἕνα ὄνον, ὅπως συνηθίζουν ἐκεῖ πέρα. Ὁ ὄνος ἦλθε τὴν ὡρισμένην ὥραν ἐμπρὸς εἰς τὴν κατοικίαν μου καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ κύριός του, ὁ ὀνηλάτης Ἀντώνης. Εἶνε δὰ γνωστὸν ὅτι ὁ κὺρ Μέντιος εἶνε ὀκνηρὸν ζῷον. Ὅταν τὸν καβαλλικεύῃ κανεὶς δὲν προχωρεῖ μὲ ἕνα λόγον ὅπως ὁ εὐγενὴς ἵππος, δὲν φθάνει νὰ τοῦ τραβήξῃς τὸ χαλινάρι, ἢ νὰ τὸν σφίξῃς μὲ τὰ γόνατα. Ὄχι, σχεδὸν πάντοτε πρέπει νὰ τρέχῃ κατόπιν του ἕνας ἄνθρωπος ἢ ἕνα παιδὶ καὶ νὰ τὸν κτυπᾷ δυνατὰ μὲ μίαν μαγκούραν, διότι κάθε στιγμὴν τὸ τεμπέλικο ζῷον στέκεται 'ς τὸν τόπον καὶ θέλει νὰ κοιμηθῇ ἢ νὰ φάγῃ. Καὶ τόσον ἀναίσθητον εἶνε εἰς τὸ ξύλον, ὥστε ὅταν εὕρῃ κανὲν γαϊδουράγκαθον εἰς τὸν δρόμον ὅσον καὶ ἂν τὸ κτυπᾷς αὐτὸ δὲν ἐννοεῖ νὰ τ' ἀφήσῃ.

»Λοιπὸν ἀνέβηκα εἰς τὸν γαΐδαρο καὶ ἐτράβηξα ἐμπρός· ὁ Ἀντώνης ἔτρεχε φαιδρὸς ἀπὸ πίσω καὶ ἐφώναζε ἀδιακόπως: Ντέ, ψαρρῆ! Κατ' ἀρχὰς λοιπὸν ἡ ὀνοδρομία ἐπήγαινε πολὺ καλά.

»Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο φοβερὸς καύσων, ὡς συμβαίνει συχνὰ εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ὁ δρόμος ὁ ἄγων εἰς τὸ Τίβολι, διέρχεται δι' ἐρήμου χώρας, καὶ οὔτε οἰκία φαίνεται πουθενά, οὔτε δένδρον, συχνὰ δὲ οὔτε κἂν θάμνος. Ἦτο μεσημβρία καὶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου διεπέρων τὸν ψιάθινον πῖλόν μου καὶ δὲν ἤξευρον πῶς νὰ προφυλαχθῶ ἀπὸ τὸν ἀνυπόφορον ἐκεῖνον καύσωνα. Ὁ ὄνος εἶχε κουρασθῇ νὰ τρέχῃ, ὁ ὀνηλάτης εἶχε κουρασθῇ νὰ τὸν κτυπᾷ, καὶ ἐγὼ εἶχα κουρασθῇ νὰ κάθημαι τόσην ὥραν ἐπάνω εἰς τὸ ζῷον. Ὁ ὕπνος ἐμισόκλειε τὰ βλέφαρά μου ἀλλὰ πουθενὰ δὲν ἔβλεπα ἀρκετὴν σκιὰν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἐξαπλωθῶ. Τότε μοῦ ἦλθεν ἔξαφνα εἰς τὸν νοῦν μία αἰφνίδιος ἰδέα.

»— Ἄλτ! ἐφώναξα εἰς τὸν γαΐδαρον, καὶ αὐτὸς ἐστάθη ἀμέσως ὡς νὰ ἐρριζώθησαν τὰ

πόδια του εἰς τὸ ἔδαφος. Τί παράξενον! ἕνας γαϊδαρος ὅταν ἀκούῃ τὴν λέξιν « Ἄλτ! » ἀμέσως τὴν ἐννοεῖ, ἐν ᾧ εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν δὲν ἠμπορεῖ νὰ μάθῃ τί σημαίνει ἡ λέξις « Ἐμπρός ».

»Ἐκεῖ εἰς τὸν δρόμον εὑρίσκετο μία μεγάλη ἀπεξηραμένη ἀλόη, εἰς τὴν ὁποίαν ἔδεσα τὸν Ψαρρῆν καὶ εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου:

»— Εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνω πονηρός· ἠμπορῶ νὰ πλαγιάσω εἰς τὴν σκιὰν τὴν ὁποίαν θὰ σχηματίζῃ τὸ σῶμα τοῦ γαϊδάρου ἐπὶ τῆς χλόης· Ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσω τὸ λαμπρὸν τοῦτο σχέδιον ἐσκούπισα τὸν ἱδρῶτα ἀπὸ τὸ μέτωπόν μου, ἐπεριπάτησα ὀλίγον διὰ νὰ ξεμουδιάσουν

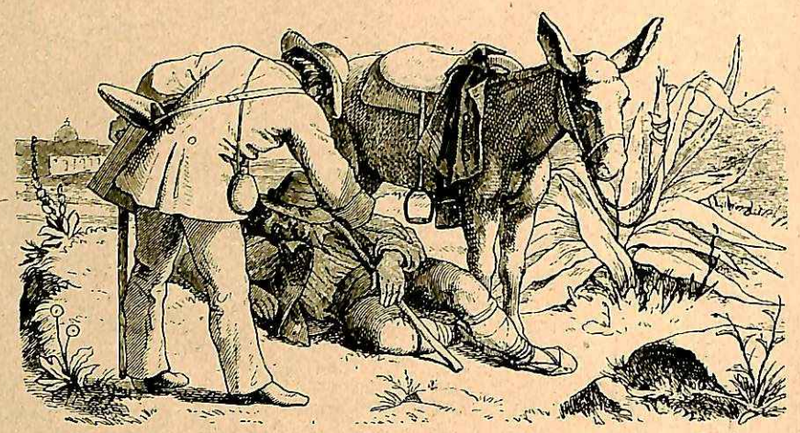

« Αι Αντωνη, σηκω επανω! »

τὰ πόδια μου, διότι ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀκινησίαν εἶχον γίνῃ σὰν ξύλα, καὶ παρετήρησα ἄλλην μίαν φορὰν τὰ ὡραῖα κυανᾶ ὄρη τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο μακρόθεν.

»Ὅταν ἐπέστρεψα διὰ νὰ πλαγιάσω ποῖος, νομίζετε, ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τὴν σκιὰν τοῦ ὄνου καὶ ἐρροχάλιζε; Ὁ κῦρ Ἀντώνης· αὐτὸς ἐφάνη πονηρότερος ἀπὸ ἐμέ· ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγὼ εἶχα σκεφθῇ, αὐτὸς τὸ εἶχεν ἐκτελέσῃ

»Βεβαίως δὲν ἦτο πταῖσμα τὸ ὅτι ὁ ὀνηλάτης ἔπεσε καὶ ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ ἀναντιρρήτως ἐγὼ εἶχον περισσότερον δικαίωμα ἀπ' αὐτόν, ἐγὼ ἤμην τὸ κύριον πρόσωπον, καὶ αὐτὸς ἦλθε μαζί μου μόνον χάριν τοῦ ζῴου. Πλὴν δὲ τούτου ὁ Ἀντώνης ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὸν φοβερὸν καύσωνα τῆς πατρίδος του, διότι ἦτο συνειθισμένος εἰς αὐτόν, ἐνῷ ἐγὼ δὲν ἤμην.

»— Αἴ, Ἀντώνη, σήκω ἐπάνω! ἐφώναξα καὶ τὸν ἐσκούντησα δύο τρεῖς φοράς. Αὐτὸς ἤνοιξε τὰ μάτια του, μὲ ἐκύτταξε μὲ ἔκπληξιν, ἔπειτα τὰ ἔκλεισε καὶ ἐγύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρόν.

»Τὸν ἐσκούντησα δυνατώτερα. « Ἀντώνη! ἐφώναξα, σήκω ἐπάνω. Ἡ σκιά, ὅπου ἐπλάγιασες ἀνήκει εἰς ἐμὲ καὶ ὄχι εἰς σέ. » Ἀλλὰ τώρα ὁ Ἀντώνης δὲν ἔλαβε τὸν κόπον ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια του, οὔτε λέξιν νὰ εἴπῃ, ἀλλ' ἐκίνησεν ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὸν δείκτην τῆς δεξιᾶς χειρός, ὡς νὰ ἔλεγε « ὄχι, κύριε! »

»Τότε ἔσκυψα καὶ τοῦ ἐφώναξα εἰς τ' αὐτί του:

»— Ἀντώνη, ἔλα 'ς τὰ σωστά σου! Ἐνοίκιασα τὸν γαϊδαρό σου, φυσικὰ δὲ μαζί μ' αὐτὸν καὶ τὴν σκιάν του, ξεκουρπίσου λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ. Ἡ σκιὰ εἶνε δική μου.

»Τότε ἀπεκρίθη ὁ Ἀντώνης:

»— Ἀφεντικό, ἀπόδειξέ μου πρῶτα ὅτι τοῦ λόγου σου εἶσαι γαϊδαρος καὶ τότε σοῦ λέγω πῶς ἔχεις δίκαιον· γιατὶ αὐτὸς ὁ ἴσκιος εἶνε ἑνὸς γαϊδάρου καὶ ὁ γαϊδαρος εἶνε ἰδικός μου καὶ δὲν ἐννοῶ νὰ τὸ κουνήσω ἀπὸ 'δῶ, ἀλλὰ θὰ κοιμηθῶ ἥσυχα εἰς τὸ κτῆμα τοῦ κτήματός μου.

»Καὶ ἡτοιμάζετο πάλιν νὰ ξαπλωθῇ, ἀλλὰ τώρα μὲ εἶχε πάρῃ ὁ θυμὸς μολονότι δὲν ἠδυνάμην νὰ τῷ ἀποδείξω ὅτι εἶχεν ἄδικον. Τὸν ἥρπασα ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τὸν ἐσκούντησα ἔξω ἀπὸ τὴν θέσιν ὅπου ἦτο ἐξηπλωμένος. Τώρα ὅμως ἐθύμωσε καὶ αὐτὸς καὶ ἐτινάχθη ἐπάνω. Ἐπιασθήκαμε σφικτὰ διὰ νὰ βγάλῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀπὸ τὴν σκιὰν τοῦ γαϊδάρου.

Τότε ἤρχισε δυνατὴ πάλη, εἰς τὴν ὁποίαν κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο μας δὲν ἤθελε νὰ ὑποχωρήσῃ. Ἐπὶ τέλους ἐσκοντάψαμεν εἰς μίαν πέτραν καὶ ἐπέσαμεν, ἐκυλιόμεθα δὲ εἰς τὸ ἔδαφος μὲ ὅλον τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον ἥλιον, ἕως ὅτου ἐγλυστρήσαμεν εἰς μίαν τάφρον, ἔχουσαν βάθος δύο ποδῶν τοὐλάχιστον. Ἐκεῖ ἐμέναμεν ἐξηπλωμένοι ἐπάνω εἰς τὴν καίουσαν ἄμμον ὡς δύο ψητοὶ πετεινοὶ μέσα εἰς τὸ ταψί· καὶ ἐν τούτοις δὲν ἄφινεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον ἀλλ' ἐκρατούμεθα ἀκόμη σφικτότερα.

»— Ἀφεντικό! εἶπεν ἐν τέλει ὁ Ἀντώνης, βλέπω ὅτι εἴμεθα ἴσοι 'ς τὴν δύναμι καὶ οἱ δύο μας. Γιατὶ μαλόνομεν τοῦ κάκου; Ἄκουσε κάτι ποῦ θὰ σοῦ 'πῶ. Δός μου ἕνα *Παΰλο* (κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὀνομάζεται ἓν ἀργυροῦν νόμισμα τῆς Ρώμης) καὶ σοῦ πωλῶ τὸν ἴσκιο τοῦ γαϊδάρου.

»— Ξηρὸ κεφάλι, δὲν τῶλεγες προτήτερα, νὰ μὴ καταντήσωμε σὲ τέτοιο χάλι; εἶπα ἐγώ· ἕως τώρα θὰ σοῦ τὸ εἶχα δώσῃ. Ἂς εἶνε, πάρε καὶ τώρα τὸν *Παΰλο* σου.

»Ἀφήσαμεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ ἐσηκώθημεν· ὁ Ἀντώνης ἥρπασε τὸ ἀργυροῦν νόμισμα τὸ ὁποῖον τῷ ἔδωκα, καὶ ἀνεβήκαμεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν τάφρον, ὅπου πρὸ ὀλίγου εἴχαμεν κατρακυλήσῃ.

»Ἀλλὰ τί εἴδαμεν; Φαντάσου τὸν τρόμον μας! Ἡ σκιὰ τοῦ ὄνου, τὴν ὁποίαν εἶχα ἀγοράσῃ μὲ ἕνα ἀσημένιον Παῦλον, εἶχε γίνῃ ἄφαντος, μαζὶ μ' αὐτὴν δὲ καὶ ὁ ὄνος· ὁ Ἀντώνης ἐφάνη πονηρότερος ἀπὸ ἐμέ, ἀλλ' ὁ γαϊδαρος τοῦ Ἀντώνη ἐφάνη ἀκόμη πονηρότερος ἀπὸ τὸν Ἀντώνην. Ὁ κῦρ Μέντιος εἶχε ξεριζώσῃ τὴν ἀλόην εἰς τὴν ὁποίαν τὸν εἶχα δέσῃ καὶ εἶχε τραπῇ εἰς φυγήν. Καὶ ἦτο μακρὰν τώρα, καὶ μόλις διεκρίνετο εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁρίζοντος, πρὸς τὸ μέρος ὅπου ὁ δρόμος ἔφερεν εἰς τὴν Ρώμην.

»Ὁ Ἀντώνης καθὼς εἶδεν ὅτι ὁ γαϊδαρος δὲν ἦτο εἰς τὴν θέσιν του ἐνόμισεν ὅτι ἔφυγε διὰ παντὸς καὶ ὅτι τὸν ἔχῃ καθ' ὁλοκληρίαν πλέον χαμένον, καὶ ἔπεσεν εἰς φοβερὰν ἀπελπισίαν. Ἔδάγκανε τὸν ἀντίχειρά του, ἐμάδα τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, ἔρριψε τὸ μυτερὸν καπέλον του χάμω καὶ τὸ ἐπάτει μὲ τοὺς πόδας του, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἔκαμνε ὅπως τὰ κακομαθημένα παιδιὰ ὅταν ἔχουν πεῖσμα. Ἀκαταπαύστως δὲ ἐφώναζε:

»— Ἄχ! γαϊδουράκι μου, ἄχ! ἀγαπητό μου γαϊδουράκι! Μονάκριβο πρᾶγμα ποὖχα κ' ἐγὼ ὁ ἄμοιρος 'ς αὐτὸν τὸν κόσμο! Ἄχ! τὸ μόνο κακὸ ποῦ εἶχες ἦταν ὁ ἴσκιος σου, ὁ ἀναθεματισμένος ἴσκιος σου. Σὰν δὲν εἶχες ἴσκιον, θὰ ἤσουν τώρα ἐδῶ κοντά μου, δὲν θὰ μοὔφευγες καὶ νὰ μὴ ξέρω ποῦσαι!

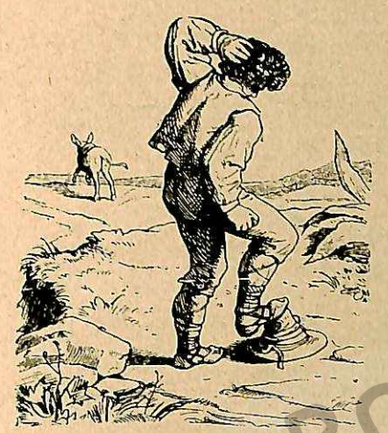

« Ο κυρ Μεντιος μολις διεκρινετο εις το ακρον του ορίζοντος »

»— Μὴ γίνεσαι δὰ παιδί! εἶπα εἰς τὸν Ἀντώνην, ὁ γαϊδαρός σου τρέχει ἴσια 'ς τὸ σπίτι σου, καὶ τῷ ἔδειξα μὲ τὸ χέρι μου ποῦ διηυθύνετο ὁ ὄνος του.

»Ὁ Ἀντώνης διὰ μιᾶς ἔγεινεν ἄλλος. Ἤρχισε νὰ τραγουδῇ καὶ νὰ χορεύῃ ἀπὸ τὴν χαράν του· ἀμέσως ἐφόρεσε τὸ καπέλο του, ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου του τὸν μικρὸν ἐπενδύτην του, ἐσφιξε μὲ τὸ δεξιὸ χέρι τὴν μαγκοῦραν του καὶ ὥρμησε κατόπιν τοῦ ὄνου.

Ἔτρεχεν ὡς ἄνεμος. Ποτὲ εἰς τὴν ζωήν μου δὲν εἶδα ἄνθρωπον νὰ τρέχῃ τόσον!

»Ἐγὼ δέ, ἔμεινα ἐκεῖ, μόνος, ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἰταλικοῦ ἡλίου. Ἀλλὰ τί ἄλλο ἠμποροῦσα νὰ κάμω παρὰ νὰ περιμένω τοὺς δύο συνοδοιπόρους μου;

»— Χωρὶς ἄλλο μετ' ὀλίγον θὰ γυρίσουν ὀπίσω, εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου καὶ ἐκάθισα εἰς μίαν πέτραν ψιθυρίζων μελαγχολικῶς τὸ τραγοῦδι: Εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς μου, διατὶ νὰ σ' ἀπαντήσω;

»Ἀλλ' αἱ ἐλπίδες μου διαψεύσθησαν. Ἐπερίμενα μίαν ὥραν, ἐπερίμενα δύο ὥρας, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἐφάνη, οὔτε ὁ Ἀντώνης οὔτε ὁ γαϊδαρός του. Εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν θὰ ἐνθυμοῦμαι τὰς δύο φοβερὰς ἐκείνας ὥρας. Ἐπὶ τέλους ἐλυτρώθην. Ἓν κάρρο ἐπέρασεν ἐκεῖθεν, συρόμενον ἀπὸ δύο μακροκέρατα βώδια. Ἂν δὲν μ' ἐλυπεῖτο ὁ καραγωγεύς, ἀφ' οὗ τοῦ ἔδειξα ἓν στιλπνὸν ἀργυροῦν νόμισμα, ἴσως θὰ ἤμην ἀκόμη ἐκεῖ.»

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Ο ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ΚΑΙ Ο ΔΕΚΑΝΕΥΣ

Κατὰ τὸν πόλεμον τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἀμερικῆς, ὁ διοικητὴς ἀποσπάσματός τινος ἐπετήρει τοὺς στρατιώτας του καταγινομένους νὰ μετατοπίσωσι μεγάλην τινὰ δοκὸν καὶ νὰ τὴν μεταφέρωσιν εἰς τὸ κατασκευαζόμενον ὀχύρωμα. Ἦτο δὲ πολὺ βαρεῖα ἡ δοκὸς καὶ ὁ δεκανεὺς ἠναγκάζετο νὰ ἐπαναλαμβάνῃ συχνάκις «Ἔλα, ἐμπρός! ἀκόμη μία! ἐμπρός!»

Ἀξιωματικὸς πολιτικὰ ἐνδεδυμένος διῆλθεν ἔφιππος καὶ ἠρώτησε τὸν ἀποσπασματάρχην, διατὶ δὲν βοηθεῖ τοὺς ἄνδρας του. Ἐκεῖνος δὲ ἐκπλαγεὶς ἐστράφη πρὸς τὸν ἔφιππον καὶ μετὰ τρόπου ἡγεμονικοῦ εἶπε πρὸς αὐτόν.

—Κύριε, εἶμαι δεκανεύς.

—Ἄ! εἶσθε δεκανεύς! *Σεῖς εἶσθε* δεκανεύς! μὲ συγχωρεῖτε, δὲν το παρετήρησα

Ἔπειτα ἀποκαλυφθεὶς καὶ προσκλίνων εἶπε:

—Καὶ πάλιν μὲ συγχωρεῖτε, κύριε δεκανεῦ!

Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου καὶ ἐβοήθησε τοὺς στρατιώτας μέχρι τέλους τῆς ἐργασίας, χωρὶς οὐδόλως νὰ προσέχῃ εἰς τὸν ἱδρῶτα ὅστις ἔρρεε ποταμηδὸν ἀπὸ τοῦ μετώπου του.

Ἀφ' οὗ δὲ ἡ δοκὸς ἐτοποθετήθη εἰς τὴν θέσιν της, ὁ ξένος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἀποσπασματάρχην εἶπε:

—Κύριε δεκανεῦ! ὅποτε ἔχετε παρομοίαν ἐργασίαν καὶ δὲν ἔχετε ἀρκετοὺς ἄνδρας μηνύσατε εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ θὰ ἔλθῃ πάλιν νὰ σας μεταπιάσῃ.

Ὁ δεκανεὺς ἀπέμεινεν ἄναυδος...

Ὁ ἔφιππος ὁ βοηθήσας τοὺς στρατιώτας ἦτο αὐτὸς ὁ ἀρχιστράτηγος Οὐάσιγκτων, ὁ ἀνακηρυχθεὶς κατόπιν Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ὡς γνωστὸν ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τὴν σύνταξιν τῶν *παιδικῶν πνευμάτων* ὡς καὶ τῶν *πνευματικῶν ἀσκήσεων* ἔχει ἀναθέσῃ ἀνέκαθεν εἰς τοὺς φίλους αὐτῆς ἀναγνώστας καὶ τὰς ἀγαπητὰς ἀναγνωστρίας. Ἐκτὸς τῆς τέρψεως, τὴν ὁποίαν τοῖς παρέχει διὰ τῆς δημοσιεύσεως μικρῶν παιδικῶν συνδιαλέξεων ἢ εὐφυῶν ἢ ἀστείων, παρέχει εἰς αὐτοὺς καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἀκόμη εὐχαρίστησιν νὰ συντάσσωσι τοιούτους μικροὺς παιδικοὺς διαλογίσκους, καὶ νὰ τοὺς δημοσιεύῃ μὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ ἀποστέλλοντος αὐτούς.

Πόσον ὠφέλιμον εἶνε τοῦτο (διότι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἐπιδιώκει πρὸς τῇ τέρψει καὶ τὴν ὠφέλειαν τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνωστῶν της) εὐκόλως ἐννοεῖται. Διὰ τῶν *παιδικῶν πνευμάτων* ἀληθῶς ὀξύνεται τὸ πνεῦμα τῶν ἀγαπητῶν της φίλων· ὁ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ μίαν εὐφυολογίαν, ὁ εὑρίσκων τέρψιν ἐν αὐτῇ εἶνε ἤδη εὐφυής· καὶ ἐν παρόδῳ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ συνδιαλέξεως ἂν τὴν ἀκούσῃ, θὰ τῷ κάμῃ ἐντύπωσιν· ἐνῷ διὰ τὸν ἀσυνήθιστον περᾷ ἀπαρατήρητος ὡς ὡραῖον θέαμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μύωπος. Ἐννοεῖται λοιπὸν μεθ' ὁποίας εὐχαριστήσεως δημοσιεύει τὰ *παιδικὰ πνεύματα* τῶν συνδρομητῶν της καὶ πόσον ἐκτιμᾷ τοὺς ἀποστέλλοντας τοιαῦτα.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ θέλουσα νὰ ὑπεκκαύσῃ ἔτι μᾶλλον τὸν ζῆλον καὶ νὰ κινήσῃ τὴν ἁμίλλαν τῶν ἐνασχολουμένων εἰς τὸ δύσκολον τοῦτο καὶ ἄρκετὰ προσόντα ἀπαιτοῦν εἶδος προέτεινε καὶ ἄλλοτε διαγωνισμὸν πρὸς σύνθεσιν *παιδικοῦ πνεύματος*, οὗ τὰ ἀποτελέσματα ὑπερέβησαν πᾶσαν προσδοκίαν, διότι πλεῖστοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῆς κατῆλθον μετ' ἐπιτυχίας εἰς τὸν εὐγενῆ πνευματικὸν ἀγῶνα· ἐλπίζει δὲ ὅτι καὶ εἰς τὸν σήμερον προτεινόμενον διαγωνισμὸν οὐκ ὀλίγοι θὰ λάβωσι μέρος.

Ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ:

Οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῶν σταλησομένων *παιδικῶν πνευμάτων* ὁρίζεται, οὔτε ὁ χρόνος τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν.

Πᾶς συνδρομητὴς καὶ πᾶσα συνδρομήτρια τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ δύναται νὰ στέλλῃ πρὸς αὐτὴν ἓν ἢ περισσότερα *παιδικὰ πνεύματα* καὶ νὰ τὰ στέλλῃ ὁπόταν θέλῃ.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει νὰ δημοσιεύῃ πάντα τὰ στελλόμενα πρὸς αὐτὴν *παιδικὰ πνεύματα*, οὔτε νὰ αἰτιολογῇ τὴν μὴ δημοσίευσιν αὐτῶν· θὰ δημοσιεύῃ μόνον ὅσα κατὰ τὴν κρισιν της νομίζει κατάλληλα διὰ τὸ φύλλον της, ἀδιαφοροῦσα ἂν εἶνε πρωτότυπα ἢ μεταφρασμένα ἐκ ξένων γλωσσῶν. Ἐκ τῶν στελλομένων θὰ ἐκλέγῃ πάντοτε τὰ καλλίτερα καὶ αὐτὰ θὰ δημοσιεύῃ ἂν, ἐννοεῖται, *δὲν ἔχωσι δημοσιευθῇ ἀλλοτε ἐν τῇ* ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ Μίαν μόνον θερμὴν σύστασιν ἀπευθύνει πρὸς τοὺς φίλους της ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ: νὰ μὴ ἀντιγράφωσι παιδικὰ πνεύματα ἐξ ἄλλων ἑλληνικῶν δημοσιευμάτων, διὰ νὰ μὴ ἐκθέσωσιν αὐτὴν εἰς τὸν κίνδυνον νὰ ἐκληθῇ ὡς κλέπτουσα τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος τοῦ παιδικοῦ πνεύματος θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ φύλλου τῆς 15ης Αὐγούστου (τεύχους 15ου) καὶ θὰ λήξῃ εἰς τὸ φύλλον τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. (τεῦχος 24ον). Οἱ θέλοντες λοιπὸν νὰ συμμετάσχωσι τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ ἂς ἀρχίσωσι νὰ στέλλωσι *παιδικὰ πνεύματα* εὐθὺς ἅμα λάβωσι τὸ παρὸν τεῦχος.

Τὰ πρὸς δημοσίευσιν στελλόμενα παιδικὰ πνεύματα πρέπει νὰ εἶνε γεγραμμένα εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου καὶ νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ στέλλοντος αὐτά, καὶ τὸ ψευδώνυμόν του, ἂν ὑπὸ ψευδώνυμον ἐπιθυμῇ νὰ δημοσιεύωνται.

Τὰ βραβεῖα εἶνε τὰ αὐτὰ οἷα καὶ κατὰ τὸν προηγούμενον 21ον διαγωνισμόν. Θὰ ἀπονεμηθῇ δὲ τὸ μὲν πρῶτον βραβεῖον εἰς ἐκεῖνον οὗτινος θὰ δημοσιευθῶσι πλειότερα παντὸς ἄλλου *παιδικὰ πνεύματα* εἰς τὰ τεύχη τοῦ Αὐγούστου μέχρι Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. Τὸ δεύτερον δὲ βραβεῖον θὰ ἀπονεμηθῇ εἰς τοὺς δύο τοὺς ἀμέσως ἑπομένους μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ πρῶτον βραβεῖον, καὶ τὸ τρίτον εἰς τοὺς τρεῖς τοὺς ἑπομένους μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ δεύτερον βραβεῖον. Πάντες δ' οἱ λοιποὶ θὰ ἐπαινεθῶσιν ἢ θὰ τύχωσιν εὐφήμου μνείας.

Ἅμα τῇ λήξει τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ θὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὴν ὥραν τοῦ δείπνου, Ἐνῷ ὅλοι εἶχον καθήσῃ περὶ τὴν τράπεζαν εἰσέρχεται ἡ μικρὰ Ἄννα φωνάζουσα·

— Μαμά! μαμά!

—Σιώπα! ἀπαντᾷ ἡ μητέρα· δὲν 'σοῦ εἶπα χίλιες φορὲς νὰ μὴ 'μιλῇς εἰς τὸ τραπέζι;

Ἡ Ἄννα σιωπᾷ καὶ κάθεται νὰ φάγῃ.

Ἅμα ἐτελείωσε τὸ δεῖπνον ἡ μητέρα τῆς Ἄννας ἐρωτᾷ:

—Λέγε λοιπὸν τώρα, Ἄννα, τί ἤθελες νὰ μοῦ 'πῇς προτήτερα;

Καὶ ἡ μικρά:

—Ὦ! τίποτε, μαμά· μία ζητιάνα ἦτο εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἐμάζευε τὰ διαμαντικά σου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Παππουλάκου.

*

Ἐν τῷ σχολείῳ·

Διδάσκαλος.—Πῶς διακρίνεται πρὸς ποῖον μικρὸς ρέει ὁ ποταμός, ὅταν οὗτος εἶνε πολὺ ἤρεμος;

Μαθητὴς. (θριαμβευτικῶς). — Διὰ τοῦ τηλεσκοπίου!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νυμφαγέτου Ποσειδόνος.

— Μαμά, δός μου γάλα· δὲν ἔχω καθόλου.

— Πῶς δὲν ἔχεις; τώρα δὲν σοῦ ἔβαλα τόσον;

— Μὰ ἐκεῖνο δὲν τὸ ἤπια ἐγώ, μοῦ τὸ ἤπιαν τὰ παξιμάδια·

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μαγικοῦ Καθρέπτου.

*

Ὁ Τάκης ὅταν τρώγει κομπόστα δαμάσκηνα ἔχει τὴν μανίαν νὰ καταπίνῃ καὶ τὰ κουκούτσια τῶν δαμασκήνων.

— Ἂν ἐξακολουθῇς νὰ τὰ καταπίνῃς, τοῦ λέγει ἡ μαμά, θὰ φυτρώσῃ μέσα σου μιὰ δαμασκηνιά!

Καὶ ὁ Τάκης χοροπηδῶν:

—Ὦ χαρά μου! λέγει, θὰ μπορῶ νὰ τρώγω δαμάσκηνα χωρὶς νὰ τ' ἀγοράζω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀπαλοῦ Κύματος.

*

— Γιατὶ ἔφαγες αὐτὸ τὸ ἄγουρο μῆλο; δὲν σοῦ εἶπα νὰ μὴ φᾷς κανένα ἄγουρο μῆλο *νησιτικάτα*;

— Τί λές, καλὲ μαμά, *νησιτικάτα*; ἐγὼ πρὶν νὰ τὸ φάγω αὐτὸ τὸ μῆλο, εἶχα φάγῃ ἄλλα τρία σὰν κι' αὐτό!..

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρᾶς Καρδιᾶς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

«Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ» λέγει ἡ παροιμία, *Ἀθάνατε Σώκρατες*· ἀφοῦ ὁμολογεῖς ὅτι ἦτο σφάλμα σου νὰ μὴ ἔχῃς ἀλληλογραφίαν μαζί μου ἐνῷ ἦσο πρὸ χρόνων συνδρομητής μου καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ἀπὸ ἐμὲ τὴν ἔμαθες, γράφε μου τοὐλάχιστον τώρα συχνὰ διὰ νὰ ἐπανορθώσῃς τὴν παράλειψίν σου αὐτήν.

Διατί, *Ἐνδυμίων*, νὰ μὴν ἀκοῦς τὴν καρδιά σου ἡ ὁποία εἶνε γεμάτη εὐγενῆ αἰσθήματα, ἀλλὰ νὰ παρασύρεσαι ἀπὸ τὰ λόγια τῶν συμμαθητῶν σου; Διὰ νὰ τοὺς ἀποστομώσῃς διάβασέ τους τὴν τετάρτην παράγραφον τῆς ἀλληλογραφίας μου τοῦ προηγουμένου φυλλου, τὴν ἐπιστολὴν δηλαδὴ τοῦ φίλου μου *Ξενοφῶντος* τοῦ *Ἀθηναίου*. Τὸ *νέον* σου τοῦτο ψευδώνυμον εἶνε δεκτόν,

Τὰς λύσεις σου τὰς ἔλαβα, φιλτάτη *Ἑλένη Θεοτόκη*, περιμένω καὶ ὡραίας ἐπιστολάς σου.

Εἶθε, *Βασιλεῦ τῆς Ἄμμου*, εἴθε νὰ λάβῃς καὶ σὺ τὸ βραβεῖον εἰς τοὺς διαγωνισμούς μου· βλέπεις ὅτι ἀπὸ καρδίας τὸ ἐπιθυμῶ. ἀλλ' ἡ ἐκπλήρωσις τῆς εὐχῆς μου ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὴν ἐπιμέλειάν σου. Προσπάθησε λοιπόν!

Τὰς λύσεις σου, *Λευκὴ Χιών*, πρέπει νὰ μοῦ τὰς στέλῃς πρὶν δημοσιευθῇ τὸ περιέχον αὐτὰς φυλλάδιον, ἄλλως ματαίως κοπιάζεις.

Ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν σου, *Πυρπολικον τοῦ Καράρη*, ἐνόησα ὅτι διεσκέδασες περίφημα εἰς τὴν Χαλκίδα καὶ ἐχάρην πολύ.

Κακὸν πρᾶγμα ἡ ἀποθάρρυνσις *Ἐπταγησία* μου· ἡ νίκη ἀνήκει πάντοτε εἰς τοὺς διατηροῦντας τὸ θάρρος των μέχρι τέλους· διὰ νὰ λάβῃς βραβεῖον εἰς τοὺς διαγωνισμούς πρέπει νὰ εὑρίσκῃς περισσοτέρας λύσεις ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ διὰ νὰ εὑρίσκῃς πολλὰς λύσεις πρέπει δύο πράγματα νὰ κάμῃς: πρῶτον νὰ ἀποδιώξῃς μακρὰν σου τὴν ἀποθάρρυνσιν καὶ δεύτερον νὰ ὁπλισθῇς μὲ ἐπιμονήν, μὲ ἐπιμέλειαν καὶ μὲ θάρρος. Γράφε μου μὲ ποίαν διεύθυνσιν ἐστέλλετο εἰς τὸν ἀνέψιόν σου τὸ φύλλον καὶ μὲ ποίαν πρέπει νὰ στέλλεται τοῦ λοιποῦ.

Ἔχω πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν φιλαλήθειάν σου, *Πάσχουσα Κρήτη*· μὴ ἀνησυχῇς λοιπόν. Καὶ ἐγὼ αὐτὴν τὴν πεποίθησιν ἔχω, ὅτι δὲν ἀπέχει πολὺ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν θὰ πραγματοποιηθῶσιν οἱ πόθοι ὅλων ἡμῶν καὶ καθ' ἣν θὰ ἀναγκασθῇς νὰ μεταβάλῃς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ψευδωνύμου σου.

Ἀπὸ τὴν ὡραίαν ἐπιστολήν σου, *Ἀντώνιε Λωραφᾶ*, ἐννοῶ ὅτι εἶσαι φιλομαθέστατον καὶ φιλομουσότατον παιδίον καὶ ὅτι εἶνε ἄπειρος ἡ πρός με ἀγάπη σου. Τὴν κατὰ Κυριακὴν ἔκδοσιν τοῦ φύλλου μου γνωρίζω πόσον τὴν ἐπιθυμοῦσι πάντες οἱ συνδρομηταί μου, καὶ καθ' ἡμέραν σκέπτομαι πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ πόθος σας αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ ἰδικός μου πόθος, διότι ἔχω πολλὰ καὶ ὡραῖα νὰ σᾶς διηγηθῶ.

Σκούπισε τὰ δάκρυά σου, καλέ μου φίλε, *Τάκη Πλατανήτη*, καὶ μετ' ὀλίγον θὰ λάβῃς ὅλα τὰ φύλλα ὅσα καθυστέρησαν.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν διηγήματος θὰ τὰ ἴδῃς ὅταν δημοσιευθοῦν, *Ἡπειρωτικὲ Ἀστήρ*, καὶ σὺ καὶ πάντες ὅσοι μὲ ἐρωτᾶτε περὶ τούτου. Εἰς τὸ ὑστερόγραφόν σου οὐδὲν ἔχω νὰ ἀπαντήσω ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ἡ ἐπιστολή σου, *Τρυγών*, καθὼς καὶ ἡ ἰδική σου *Ἀριάδνη*, μοῦ ἐπροξένησαν πολλὴν εὐτυχίαν· διότι γίνομαι εὐτυχὴς ὅταν μανθάνω ὅτι αἱ φίλαι μου ἀριστεύουν εἰς τὰς ἐξετάσεις των καὶ μετὰ τοὺς τόσους κόπους διασκεδάζουν εἰς τὴν ἐξοχὴν ἀφροντίδες.

Βεβαίως, *Μαρμαίρων Ἀστήρ*, δέχομαι τὴν μικρούλαν σας *Ἀργυρόπουλα Θέτιν* μεταξὺ τῶν φίλων μου, καὶ μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας μάλιστα δῶσέ της λοιπὸν τὸ πρῶτόν μου φίλημα.

Γράψε μου, γρήγορα, *Ἐαρινὴ Νύξ*, ἂν ἐθεραπεύθησαν ἐντελῶς οἱ ὀφθαλμοί σου, διότι ἀνησυχῶ. Πάντες οἱ λαμβάνοντες πρῶτον βραβεῖον εἰς τοὺς διαγωνισμούς μου, εἰς οἱανδήποτε ἡλικίαν καὶ ἂν ἀνήκωσι, δικαιοῦνται νὰ δημοσιευθῇ ἡ εἰκών των, ἀρκεῖ μόνον νὰ μοῦ στειλωσι τὴν φωτογραφίαν των.

Εἰς τὰ κρυπτογραφικά, *Κάλχα*, ἕκαστος ἀριθμὸς εἴτε ἀραβικὸς εἴτε ἑλληνικὸς ἀντιπροσωπεύει ἓν στοιχεῖον τοῦ ἀλφαβήτου· τὴν λύσιν εὑρίσκεις ὅταν κατορθώσῃς νὰ ἀνακαλύψῃς ποῖον γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου ἀντιπροσωπεύει ἕκαστος ἀριθμός.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ Δ. Ι. ΚΟΚΚΟΥ

Ὁ ἐπὶ χαριτολογίᾳ καὶ εὐφυΐᾳ διακρινόμενος ποιητὴς καὶ ἕκτακτος ἡμῶν συνεργάτης κ. Δ. Ι. Κόκκος ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον εἰς τόμον κομψότατον καὶ πολυτελῶς ἐκτετυπωμένον τὰ πλεῖστα τῶν νεωτέρων ποιημάτων του. Ὁ τόμος κοσμεῖται καὶ ὑπὸ πολλῶν εἰκόνων διαπρεπῶν ἑλλήνων ζωγράφων, ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου δὲ φέρει λιθογραφημένην μετὰ ἀπαραμίλλου ἐπιτυχίας καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ποιητοῦ. Πωλεῖται καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ μας ἀντὶ δραχμῶν 5., καὶ μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν ἀντὶ δραχ. 5,40.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Αὐγούστου]

1. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον, φίλε ψάλλει, τὸ ἄλλο εἶναι δεῖ·
Ἐνδύματα δὲ κόπτουν μὲ τ' ὅλον μου, παιδί.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀριάδνης Βογιατζόγλου.

2. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον μέρος πρόθεσις δισύλλαβος, τὸ δ' ἄλλο
Κτισμένο εἶνε σὲ βουνὰ καὶ εἶνε ἱερόν.
Τὰ δυὸ μαζὶ ἀποτελοῦν προτέρημα μεγάλο
Καὶ εἴθε νὰ τὸ ἔχετε καὶ σεῖς μὲ τὸν καιρόν.

Ἐστάλη ὑπὸ Α. Βοντιτσιάνου.

3. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι νῆσος τῆς Ἑλλάδος ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀρίσῃς
Ὅμως γίνομαι θεά τις, ἂν τὸ ἡμισύ μου σβύσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Κωνστ. Γιαννηχόλα.

4. Στοιχειόγραφος.

Εἶμαι νῆσος
Ἀλλ' ἂν ἴσως
Ἕνα γράμμα
Μοῦ ἀλλάξῃς,
Ἐν τῷ ἅμα
—Μὴ τρομάξῃς—
Νῆσος ἄλλη
Θὰ προβάλῃ

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ὑπαλαΐδος.

5. Αἴνιγμα δημῶδες

Εἶμαι ἕνα πρωβατάκι
Ποῦ τὸ γάλα του τὸ τρῶνε
Τὸ τυρί του δὲν τὸ τρῶνε.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀνθισμένης Λεμονιᾶς.

6. Ἐρώτησις.

Ποία λέξις ἑλληνικὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓξ μόνον φωνήεντα;

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀντωνίου Ν. Χωραφᾶ.

7. Σταυρός.

Διὰ τῶν ἑπομένων γραμμάτων σχηματίσον σταυρὸν ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ὀνομάτων δύο σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος: ΑΗΘΛΝΟΣΣΩ.

Ἐστάλη ὑπὸ Τάκη Πλατανίτου.

8. Γεωμετρικὸν πρόβλημα.

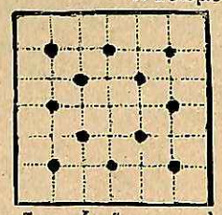

Πατὴρ ἀποθανὼν ἀφῆκε κληρονομίαν εἰς τοὺς τέσσαρας υἱούς του ἀγρὸν ἔχοντα μῆκος 6 στρεμμάτων καὶ πλάτος ἐπίσης 6 στρεμμάτων· ἐντὸς αὐτοῦ ὑπάρχουν φυτευμένα συμμετρικῶς 12 δένδρα, ὡς δεικνύει τὸ σχῆμα. Πῶς δύναται νὰ χωρισθῇ ὁ ἀγρὸς εἰς τέσσαρα ἴσα μέρη, ὅμοια κατὰ σχῆμα, ὧν ἕκαστον νὰ ἔχῃ τέσσαρας εὐθυγράμμους πλευρὰς καὶ ἴσον ἀριθμὸν δένδρων χωρὶς νὰ γίνῃ μεταφύτευσις αὐτῶν;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μέλλοντος Στρατηγοῦ.

9. Πρόβλημα.

Ποῖοι εἶνε οἱ ἀριθμοὶ ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων τὸ $^1/_2+^2/_5+{}^1/_{10}$ τοῦ πρώτου ἰσοῦται μὲ τὰ $^2/_5+{}^1/_{10}$ τοῦ δευτέρου;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πιν-Χό.

10—14. Ἐπανόρθωσις λέξεων.

Μεταθέτων καταλλήλως τὰ κάτωθι γράμματα σχηματίσον τὰ ὀνόματα πέντε ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

1) ΔΕΗΘΚΚΛΝΟΟΟΟΟΡΡΣΣΤΩΩ. 2) ΑΑΑΑΔΔΕΚΛΜΝΞΟΟΟΟΡΡΡΣΣΤΥ. 3) ΑΑΗΚΜΜΟΟΠΡΡΣΣΣΤ. 4) ΑΑΛΓΓΕΗΙΚΚΚΟΡΡΣΣΣΩ. 5) ΑΑΑΔΕΗΙΛΜΝΟΡΣΣΥ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μέλλοντος Ναυάρχου.

15. Λογοπαίγνιον.

Ποῖος ἐκ τῶν συνδρομητῶν τῆς *Διαπλάσεως* ἀποτελεῖται ἐξ ἀνθέων;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βύρωνος.

16. Κρυπτογραφικόν.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	7	10	11	6	12 = Ἀρετή.
2	10	1	9	7	6								= Οὐράνιον σῶμα.
3	2	9	4	5	2								= Μέρος τοῦ προσώπου.
4	8	7	9	7	10								= Ὑπάλληλος τοῦ Κράτους.
5	3	3	7	10									= Ζῶον.
6	2	7	10										= Τόπος ἱερός.
7	10	8	9	12	10	5	10						= Μία τῶν αἰσθήσεων.
8	2	6	7	10									= Ὁδηγὸς τῶν πλοίων.
9	4	11	10	1	7	6							= Ἰδιότης τῶν σωμάτων.
10	2	3	8	4	5	9	7	10					= Πολύτιμος λίθος.
11	10	1	4	9	7	6							= Ἐπίρρημα χρόνου.
12	3	4	5	9	7	10							= Μέρος τῆς ὑδρογείου σφαίρας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχα.

17. Ἀκροστοιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἑνὸς τῶν τριάκοντα τυράννων.

1. Θεὰ τῆς Μυθολογίας. 2. Πρωτεύουσα εὐρωπαϊκοῦ κράτους. 3. Ὄνομα κύριον. 4. Πτηνόν. 5. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος. 6. Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 7. Εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν.

Ἐστάλη ὑπὸ Μιμίκου Ι. Μέξη.

18. Γρῖφος.

ΜΜ

ΤΟ αυ ΤΟ

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μαρμαίροντος Ἀστέρος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰουνίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

181. Φοιβίδας (Φ,Β,δᾶς).—182. Ἀντίδια (ἀντί, διά).—183. Καλλιόπη (καλὴ ὀπή).—184. Ἡ δασεῖα.—185 Ποινὴ (Π, Ν) —

186.
ΠΟΙ Η ΜΑ
Η ΜΕ ΡΑ
ΜΑ ΡΑ ΘΩΝ

187 1η Λύσις: Ἐξαλείψατε τὰ 5 ἀπ' ἔξω καὶ τὸ 1 ἀπὸ μέσα· κατόπιν ἀναστρέψατε τὸ τρίγωνον καὶ θὰ ἔχετε 9 μέσα καὶ ἔξω.—2α Λύσις: Ἐξαλείψατε τὰ 3 ἀπ' ἔξω, γράψατε μέσα εἰς τὸ τρίγωνον 16 μὲ ρωμαϊκοὺς ἀριθμοὺς οὕτω XVI· κατόπιν ἐξαλείψατε τὸ I καὶ θὰ ἔχετε 15 μέσα καὶ ἔξω.—188 Τοποθετοῦμεν τὰ πυρεῖα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον | + | τὸ ὁποῖον σημαίνει: ἓν σὺν ἓν ἴσον δύο.—189. Ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Μπεμπέ.—190. Οὐαί, εὐοί, οἴαι, υἱοῦ κλπ.—191. Τὴν συλλαβὴν φο τῇ προσθήκῃ τῆς ὁποίας σχηματίζονται αἱ λέξεις: Πυρφόρος, κυφώ, Πάφος, σοφός, ὕφος.—192. $95\,{}^1/_2+4\,{}^{38}/_{76}=100$.—193-195. α'.) Μυῖα. β') Κώνωπες γ'.) Ψύλλοι.—

196. Λέγει ὁ Θεός, ὃ σὺ μισεῖς ἑτέρῳ μὴ ποιήσῃς.
Ἂν θέλῃς νὰ μὴ σ' ἀδικοῦν, ποτὲ μὴν ἀδικήσῃς.

197. ΡΙΝΟΚΕΡΩΣ (1. Ῥοδανός. 2. Ἴδη. 3. Ναί. 4. Ὄλγα. 5. Κηφισσός. 6. Ἑβδομάς. 7. Ῥόδον. 8. Ὅμως. 9. Σεβαστούπολις.).—198. ΡΟΔΑΝΟΣ (1. Ἶρις. 2. Φόνος. 3 Ἴδη. 4. Λαγός. 5. Ἄνδρος. 6. Κόκκυξ. 7. Ὀσφύς).—199. Ὁ Ὅμηρος δύο ἐποίησεν, Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν. (Ὦ! Ὦ! μηρὸς 2 ἐπὶ εἷς 1 ἡ λεῖα δὰ καὶ Ο δὶς ἢ ἄν.—200. Τόσα μὲ ὅσα μπορεῖ νὰ χορτάσῃ.—201. Τὸν ἁρπάπη ἂν λευκαίνῃς, ἄδικα τὸν κόπον χάνεις.

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — ΚΑΤ' ΕΠΙΤΟΜΗΝ ΥΠΟ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 1]

Ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας ἔπιπτεν ἡ χιών. Ὁ δὲ Σέρβης καὶ ὁ Γάρνετ πρὸς χάριν τῶν μικρῶν κατεσκεύασαν ἐκ χιόνος μέγαν ἄνθρωπον ἔχοντα μεγάλην κεφαλήν, ῥῖνα θεώρατον, στόμα παμμέγιστον. Καὶ τὴν μὲν ἡμέραν ὁ Δόλης καὶ ὁ Κοστὰρ ἐτόλμων καὶ ἐχιονοβόλουν τὸ χιόνινον ἄγαλμα, ἀλλὰ τὴν ἑσπέραν, ὅτε ἕνεκα τοῦ σκότους ἐφαίνετο πολὺ μεγαλήτερον, ἀπέβλεπον πρὸς αὐτὸ οὐχὶ ἄνευ τινὸς φόβου καὶ τρόμου.

«Ὦ! τοὺς λαγούς!...» ἀνέκραζε τότε ὁ Ἰβερσον καὶ ὁ Γέγκινς, οἵτινες ὑπεκρίνοντο τοὺς γενναίους, ἀλλ' ἐκεῖνοι μόνοι εἶξευρον πῶς ἔτρεμεν ἡ καρδία των.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου ἔπαυσεν πᾶσα τοιαύτη διασκέδασις, διότι τὸ βάθος τῶν χιόνων ἦτο τεσσάρων περίπου ποδῶν καὶ δὲν ἠδύναντο οἱ παῖδες νὰ περιπατήσωσι. Καὶ ἑκατὸν μόνον βήματα ἐὰν ἀπεμακρύνοντο τοῦ σπηλαίου, θὰ ἐκινδύνευον νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπανέλθωσι.

Ἀποκλεισμὸς λοιπὸν ἐπὶ δέκα πέντε ὅλας ἡμέρας, μέχρι τῆς 9 Ἰουλίου! Ὁ ἀποκλεισμὸς δὲ οὗτος βεβαίως δὲν ἔβλαψε τὰ μαθήματα, τούναντίον μάλιστα τὸ πρόγραμμα ἐτηρεῖτο κατὰ γράμμα, οὐδὲ ἡ ὑγίεια τῶν παίδων ἔπαθέ τι, διότι ὁ ἀερισμὸς ἐγίνετο ἀξιόλογα διὰ τοῦ διαδρόμου ὅστις ἤνωνε τὰ δύο δωμάτια. Τὸ ζήτημα τῆς ὑγιεινῆς ἦτο τὸ σπουδαιότερον πάντων τῶν ζητημάτων· διότι ἐὰν ἠσθένει παιδίον τι, πῶς θὰ ἠδύναντο νά το περιποιηθῶσι καὶ νά το θεραπεύσωσιν; Εὐτυχῶς μόνον ὀλίγαι καταρροαὶ καὶ ἐλαφροὶ πόνοι τοῦ λαιμοῦ ἦσαν ὅλαι ὅλαι αἱ ἀσθένειαι, αἵτινες ἐπολεμήθησαν διὰ τῆς ἀναπαύσεως καὶ ὀλίγων θερμῶν ποτῶν.

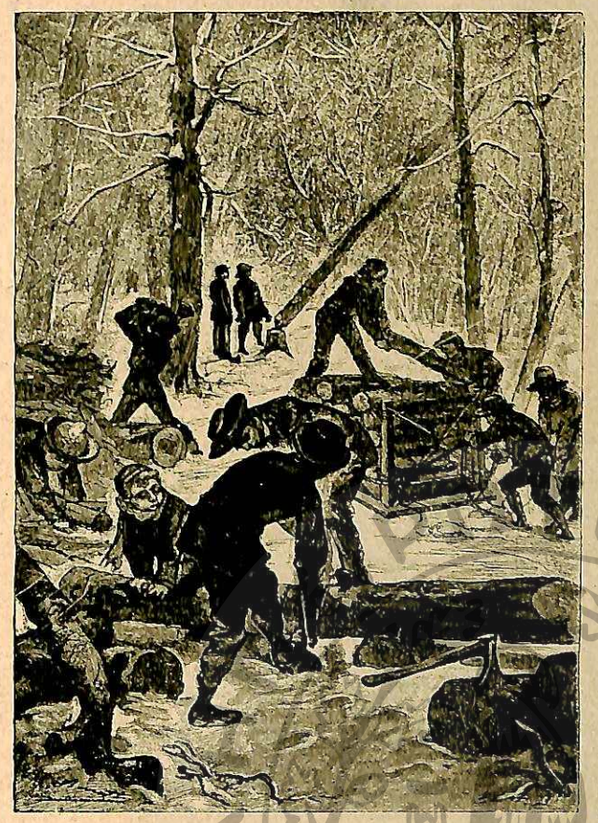

«ΜΕΤΑ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΕΠΑΝΕΛΑΒΟΝ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ»

(Σελ. 18)

Τὸ θερμόμετρον ἐν τῷ δωματίῳ ἐδείκνυε πέντε βαθμοὺς ἄνω τοῦ μηδενός, ὅτε δὲ ἐτίθετο εἰς τὸν ἐξωτερικὸν τοῖχον τοῦ σπηλαίου, ἐδείκνυε δεκαεπτὰ βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός. Ὥστε βλέπετε τὰ δωμάτια ἦσαν πολὺ ψυχρά, καί τοι ἐθέρμαινον αὐτὰ αἱ δύο θερμάστραι καὶ ἡ ἑστία τοῦ μαγειρείου. Ἦτο λοιπὸν χρεία νὰ ἔχωσιν ἄφθονα καυσόξυλα, ἡ δὲ ἀποθήκη ἦτο κενὴ κατὰ τὸ ἥμισυ.

Τὴν πρωΐαν τῆς 9 Ἰουλίου ἀπεφασίσθη νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ προμηθευθῶσι ξύλα.

Ὅτε ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε ἤρεμος, ὅπως δήποτε ὑποφέρεται τὸ ψῦχος ὅσον καὶ ἂν εἶνε δριμύ. Ἀλλ' ὅταν πνέῃ ὁ ξηρὸς ἐκεῖνος ἄνεμος ὁ ἀφανίζων τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας, τότε τὸ ψῦχος εἶνε ἀφόρητον. Εὐτυχῶς τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἄνεμος ἦτο ἀσθενέστατος, ὁ οὐρανὸς αἴθριος. Ἡ χιὼν ἦτις χθὲς ἔτι ἦτο ἀπαλὴ καὶ ἐὰν ἐξήρχετό τις θὰ ἐχώνετο εἰς αὐτὴν ἄνω τῶν γονάτων, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο σκληρὰ ὡς μάρμαρον. Ὅθεν ἠδύναντο τὰ παιδία νὰ βαδίσωσιν ἀσφαλῶς. Ἐὰν μάλιστα εἶχον ἔλκηθρον συρόμενον ὑπὸ σκύλων ἢ ὑπὸ ῥέννων ὅπως ἔχουσιν οἱ κάτοικοι τῶν βορείων χωρῶν, εὐκόλως ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν θὰ διήρχοντο τὴν λίμνην ἀπὸ νότου πρὸς βορρᾶν, θὰ ἔκοπτον ξύλα καὶ θὰ τὰ ἔφερον εἰς τὴν κατοικίαν των· ἀλλ' οὔτε ἔλκηθρον εἶχον οὔτε ἄλλο τίποτε. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἦτο ἀνάγκη τοιαύτης ἐκδρομῆς, οὐδὲ βία προμηθείας μεγάλης ποσότητος καυσοξύλων. Ἤθελον προσωρινῶς νὰ προμηθευθῶσι μικράν τινα ποσότητα διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας.

Ὅπως δήποτε ὅμως ἡ μεταφορὰ θὰ ἦτο δυσκο-

λωτάτη καὶ κοπιωδεστάτη, διότι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἢ διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ τῆς ῥάχεως. Ἀλλὰ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὁ Μόκος ἐλυσε τὸ ζήτημα.

«Τάχα δὲν μποροῦμε, εἶπε, νά το κάνωμε ἀμάξι τὸ μεγάλο τραπέζι ;

— Καὶ βέβαια !» ἀνεφώνησαν πάντες.

Εἶχε δὲ ἡ τράπεζα μῆκος μὲν δώδεκα ποδῶν πλάτος δὲ τεσσάρων· ὥστε ἂν την ἀνέτρεπον θὰ εἶχον ἁμάξιον ἀξιόλογον συρόμενον εὐκόλως ἐπὶ τοῦ ὁλισθηροῦ πάγου.

Ὅπερ καὶ ἔγινε. Τέσσαρες ἐκ τῶν μεγάλων ἐζεύχθησαν εἰς τὸ ἁπλούστατον τοῦτο φορτηγὸν ἁμάξιον καὶ περὶ ὥραν 8 π. μ. ἐξεκίνησαν.

Οἱ μικροί, ἔχοντες μελανὰς τὰς παρειὰς ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τὴν ῥίνα ἐρυθράν, ἔτρεχον καὶ ἐσκίρτων πέριξ τοῦ ἁμαξίου ὡς σκυλάκια, τὸ παράδειγμα δὲ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ὁ Πιστός. Ἐνίοτε ἐκρεμῶντο ἀπὸ τῶν ποδῶν τῆς τραπέζης γελῶντες θορυβωδῶς καὶ ὀλισθαίνοντες ἔπιπτον καὶ ἐξηπλοῦντο κατὰ γῆς χωρὶς νὰ κτυπήσωσι καὶ πολὺ καὶ τότε πλέον οἱ γέλωτες ἐδιπλασιάζοντο. Πράγματι ἠτό τι εὐάρεστον νὰ βλέπῃ τις τὴν χαρὰν καὶ εὐθυμίαν τῶν ὑγιεστάτων τούτων παιδίων.

Ἀπὸ τοῦ σπηλαίου μέχρι τοῦ δάσους ἦτο ἥμισυ μίλιον. Ἔφθασαν δὲ πολὺ ταχέως. Ἔκοψαν ξύλα χονδρὰ καὶ ἐφόρτωσαν τὸ ἁμάξιον. Τόσον δὲ ὠλισθηρὸν ἦτο τὸ ἔδαφος ὥστε τὸ ἁμάξιον ἔτρεχε χωρὶς πολὺ νὰ κοπιάζωσιν οἱ σύροντες αὐτό, καὶ κατώρθωσαν νὰ ἐκτελέσωσι δύο δρόμους μέχρι τῆς μεσημβρίας. Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπανέλαβον τὴν ἐργασίαν καὶ ἔπαυσαν περὶ ὥραν 4 μ. μ. ὅτε ἤρχιζε τὸ σκότος. Ἦσαν δὲ κατάκοπα τὰ παιδία. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεπαύθησαν ὀλίγον ἤρχισαν ἔπειτα νὰ κόπτωσι καὶ νὰ σχίζωσι τὰ ξύλα, καὶ ὀλίγον πρὶν πλαγιάσωσι τὰ εἶχον τοποθετήσῃ καὶ εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἐπὶ ἓξ ὅλας ἡμέρας τὸ ἁμάξιον μετεκόμιζε καυσόξυλα καὶ ἐπειδὴ τὸ σπήλαιον δὲν τα ἐχώρει ἐστοίβασαν μέγα μέρος αὐτοῦ ἔξω τοῦ σπηλαίου.

Κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα τοῦ Αὐγούστου ἡ στήλη τοῦ θερμομέτρου κατέβῃ εἰς τοὺς εἴκοσι ἑπτὰ βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός. Τόσον δὲ ἦτο τὸ ψῦχος, ὥστε ὀλίγον ἐὰν ἐξετίθεντο εἰς τὸν ἐξωτερικὸν ἀέρα ἡ ἀναπνοὴ των ἐπηγνύετο εἰς χιόνα. Ἐὰν ἤγγιζον μέταλλον ἡ χεὶρ ἠσθάνετο ζωηρὰν καυστικὴν θερμότητα ὡς ἐὰν ἤγγιζε πῦρ.

Δεκαπέντε ἡμέρας τὰ παιδία ὑπέμειναν τὰ πάνδεινα. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐκινοῦντο ἤρχισεν ἡ ὄψις των νὰ χάνῃ τὴν ῥοδόλευκον ζωηρότητά της τόσον, ὥστε ὁ Βριὰν ἔβλεπεν, οὐχὶ ἄνευ ταραχῆς, ὠχρὰς τὰς παρειὰς τῶν μικρῶν. Ἐν τούτοις οὐδεμία ἀσθένεια συνέβη κατὰ τὴν κινδυνώδη ταύτην περίοδον.

Περὶ τὴν 16 Αὐγούστου ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις ἐφάνη βελτιουμένη, τὸ δὲ θερμότερον ἀνέβη ἑώδεκα βαθμοὺς ἄνω τοῦ μηδενός.

Ὁ Δόνιφαν, ὁ Βριάν, ὁ Σέρβης, ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Βάξτερ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἐκδρομὴν μέχρι τῆς ἀκτῆς ὅπου ἐναυάγησε τὸ Σλώγι.

Ἐὰν ἐξεκίνουν πολὺ πρωΐ, ἠδύναντο νὰ ἐπανέλθωσιν τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

Ἤθελον δὲ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου, διὰ νὰ ἴδωσι μήπως ἡ σημαία ἐξεσχίσθη ὑπὸ τῶν σφοδρῶν ἀνέμων καὶ νά την ἀντικαταστήσωσι δι' ἄλλης, καὶ διὰ νὰ καρφώσωσι μικρὸν πίνακα δεικνύοντα ποῦ κεῖται τὸ σπήλαιον, ἐὰν τυχὸν πλοῖόν τι βλέπον τὴν σημαίαν των ἤθελεν ἀποβιβάσῃ ναύτας εἰς τὴν νῆσον νὰ ἴδωσι τί συμβαίνει.

Ὁ Γόρδων συνήνεσεν, ἀλλ' εἶπε νὰ ἐπανέλθωσι πρὶν νυκτώσῃ, ἡ δὲ μικρὰ συνοδία ἐξεκίνησε τῇ 19 Αὐγούστου πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Ὁ οὐρανὸς ἦτο αἴθριος, ἡ δὲ σελήνη ἐφώτιζε διὰ τῶν ὠχρῶν ἀκτίνων τοῦ τελευταίου αὐτῆς τετάρτου. Ὁδὸς ἓξ μιλίων δὲν ἦτο πρᾶγμα νὰ φέρῃ εἰς ἀμηχανίαν πόδας οἵτινες εἶχον ἀναπαυθῇ ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ μάλιστα πόδας παιδίων.

Εὐτυχῶς τὸ ἔλος εἶχε πήξῃ, ὥστε δὲν ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσι κύκλον, ἐβάδισαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἔφθασαν πολὺ συντομώτερον. Περὶ ὥραν 9 π. μ. ἦσαν εἰς τὴν ἀκτήν. Ἀνεπαύθησαν ὀλίγον, ἔφαγον καὶ μετὰ μικρὰν πάλιν ἀνάπαυσιν ἠρεύνησαν τὴν ἀκτὴν καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μῆκος. Τοῦ πλοίου τὰ λείψανα δὲν ἐφαίνοντο, διότι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐκάλυπτε χιὼν ὡς τριῶν ποδῶν βάθος ἔχουσα.

Ἡ θάλασσα ἦτο ἔρημος ὡς πάντοτε, πέραν δὲ μακρὰν ἑκατοστύας τινὰς μιλίων ἦτο ἡ νέα Ζηλανδία τὴν ὁποίαν δὲν ἀπηλπίζοντο ὅτι θὰ ἐπανίδωσιν ἡμέραν τινά !»

Ὁ Βάξτερ εὐθὺς ὕψωσεν ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ ἄλλην σημαίαν νέαν καὶ ἐκάρφωσε πινακίδα ἐφ' ἧς ἦτο γεγραμμένη ἡ διεύθυνσις τοῦ σπηλαίου κειμένου ἓξ μιλια πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμίου.

Περὶ ὥραν 2 μ. μ. ἐπανέλαβον τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμίου καὶ τῇ 4 μ. μ. ἔφθασαν εἰς τὸ σπήλαιον. Καθ' ὁδὸν ὁ Δόνιφαν ἐφόνευσε πτηνά τινα· Ἐπειδὴ δὲ εἶχον ἀπαντήσῃ παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης πλησίον τῆς θέσεως τοῦ ναυαγίου πολλὰς φώκας, ἀπεφασίσθη καιροῦ ἐπιτρέποντος νὰ μεταβῶσιν εἰς κυνήγιον αὐτῶν.

Πράγματι ὁ χειμὼν ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ λήξῃ. Τὴν τελευταίαν δὲ ἑβδομάδα τοῦ Αὐγούστου καὶ τὴν πρώτην τοῦ Σεπτεμβρίου ὁ θαλάσσιος ἄνεμος ηὔξησεν, ηὔξησε δὲ καὶ ἡ θερμοκρασία. Ἡ χιὼν ἤρχισε νὰ τήκεται καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῆς λίμνης ἐθραύσθη μετὰ κρότου φοβεροῦ. Οἱ πάγοι τῆς λίμνης οἱ μὴ τακέντες παρεσύρθησαν πρὸς τὴν κοίτην τοῦ ποταμίου καὶ συνεσωρεύθησαν σχηματίσαντες διάφραγμα, τὸ ὁποῖον ἐντελῶς διελύθη τῇ 10 Σεπτεμβρίου.

Οὕτω παρῆλθεν ὁ χειμών. Εὐτυχῶς δὲ ἑνεκα τῆς προσοχῆς καὶ τῆς καλῆς διαίτης τὰ παιδία δὲν ἠσθένησαν· ἦσαν ὑγιέστατα καὶ εὔρωστα καὶ τὰ μαθήματα ἐξηκολούθησαν, ἐφαρμοζομένου τοῦ προγράμματος μετὰ πάσης ἀκριβείας ὥστε ὁ Γόρδων δὲν εἶχεν ἀφορμὰς νὰ τιμωρήσῃ ἀπείθειάν τινα τῶν ὑπηκόων του.

Καὶ ὅμως διὰ νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐξαίρεσις, ἠναγκάσθη νὰ τιμωρήσῃ τὸν Δόλην τοῦ ὁποίου ὁ τρόπος ἔχρῃζε τιμωρίας παραδειγματικῆς.

Πολλάκις ὁ ἐπίμονος Δόλης δὲν ἤθελε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθῆκόν του, ὁ δὲ Γόρδων πολλάκις συνεβούλευεν αὐτὸν νὰ εἶνε εὐπειθής, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἤκουε. Λοιπὸν ἠναγκάσθη νά τον καταδικάσῃ εἰς τὴν μαστίγωσιν.

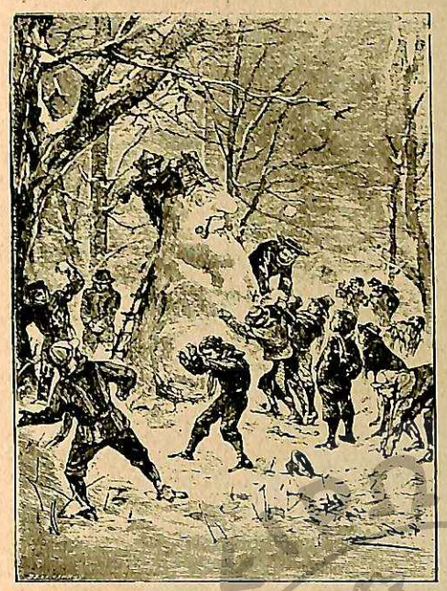

«Καὶ την ημεραν εχιονοβολουν το χιονινον αγαλμα» (Σελ. 17)

Ἡ μαστίγωσις εἰς ἡμᾶς εἶνε βέβαια πρᾶγμα οὐχὶ πολὺ εὐάρεστον καὶ οὐχὶ πολὺ σύνηθες, ἀλλὰ οἱ Ἀγγλοσάξωνες θεωροῦσιν αὐτὴν ὡς τὴν προχειροτάτην τῶν τιμωριῶν, ὁ Βριὰν ἀπεδοκίμαζε καὶ αὐτὸς ὡς γάλλος τὴν τοιαύτην τιμωρίαν καὶ, θὰ ἔλεγε φανερὰ τὴν γνώμην του, ἀλλὰ δὲν ἤθελε πάλιν νὰ φανῇ ὅτι δὲν σέβεται τὴν ἀπόφασιν τοῦ Γόρδωνος. Καὶ ἔπειτα ὁ Ἄγγλος μαθητὴς δέν το νομίζει ἐντροπὴν ἐὰν μαστιγωθῇ.

Ὁ Δόλης λοιπὸν « ἔφαγε ῥάμποσες ξυλιὲς» διὰ χειρὸς τοῦ Οὐίλκοξ εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε πέσῃ ὁ κλῆρος νὰ ἀναλάβῃ καθήκοντα δημοσίου ἐκτελεστοῦ τῶν ποινῶν. Τοσαύτην δὲ αἴσθησιν καὶ ἐντύπωσιν ἐνεποίησε τοῦτο, ὥστε οὐδέποτε πλέον ὁ Γόρδων ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τιμωρίαν καὶ τὰ πάντα ἔβαινον ἐν τάξει.

Τὴν 10 Σεπτεβρίου ἦσαν ἓξ μῆνες ἀφ' ὅτου τὸ πλοῖον Σλώγι εἶχε ναυαγήσῃ ἐπὶ τῶν ὑφάλων τῆς νήσου Τσαίρμαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΟΣ. — ΤΟ ΑΜΑΞΙΟΝ. — ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΑΡΟΣ. — Ο ΣΕΡΒΗΣ ΚΑΙ Η ΣΤΡΟΥΘΟΚΑΜΗΛΟΣ ΤΟΥ. — ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙ ΕΚΔΡΟΜΗΣ. — ΤΟ ΑΚΡΟΝ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ. — ΕΡΗΜΟΣ.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος οἱ νέοι ἄποικοι εἶχον συζητήσῃ καὶ ἀποφασίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων σχεδίων. Τὰ σχέδια ταῦτα ἔμελλον ἤδη νὰ ἐκτελέσωσι κατὰ τὸ πλησιάζον ἤδη ἔαρ.

Καὶ πρῶτον πάντων εἶχον ἀποφασίσῃ νὰ ἐρευνήσωσι πάντα τὰ μέρη τὰ πέριξ τοῦ σπηλαίου εἰς πολλῶν ὡρῶν ἀπόστασιν, πρὸς τοῦτο δὲ ὡρίσθησαν αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου.

Ὁ Σεπτέμβριος ὅλος καὶ ὁ ἥμισυς Ὀκτώβριος ἦσαν κακοὶ κάκιστοι. Ψῦχος δριμὺ ἀλλ' εὐτυχῶς οὐχὶ πολὺ διαρκὲς ἕνεκα τῆς συχνῆς μεταλλαγῆς τῶν ἀνέμων. Πρὸς δὲ τούτοις ἄνεμοι σφοδροὶ ἔσειον ὅλην τὴν χώραν, εἰκοσάκις ἤνοιξαν τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου καὶ σχεδὸν τὴν ἀπέσπασαν ἐκ τῶν στροφέων της. Τὸ δὲ παιδίον ὑπέφερε πολὺ μᾶλλον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἢ ὅτε τὸ ἑκατονταβάθμον θερμόμετρον ἐδείκνυε τριάκοντα βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός. Καὶ δὲν ἦσαν μόνον οἱ ἄνεμοι, ἀλλὰ ηὔξανε τὸ κακὸν ἡ βροχὴ καὶ ἡ χάλαζα κατὰ τῶν ὁποίων ἦσαν τὰ παιδία ἠναγκασμένα νὰ παλαίωσι.

Ἐν τούτοις τὰ παιδία δὲν ἔμενον ἀργά. Ἐπειδὴ πλέον ἡ τράπεζα δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἁμάξιον, ἀφ' οὗ οἱ πάγοι τῆς λίμνης εἶχεν διαλυθῇ, ὁ Βάξτερ ἐπεχείρησε νὰ κατασκευάσῃ ἁμάξιον.

Πρὸς τοῦτο δὲ ἐσκέφθη νὰ χρησιμοποιήσῃ δύο σιδηροῦς τροχοὺς τοῦ βαρούλκου· ἀλλ' οἱ τροχοὶ οὗτοι ἦσαν ὀδοντωτοί. Ἐπεχείρησε κατ' ἀρχὰς νὰ ἀποκόψῃ τοὺς ὀδόντας, πρᾶγμα ἀδύνατον. Τί νὰ κάμῃ λοιπόν, ἐπενόησε νὰ παραγεμίσῃ τὰ μεταξὺ τῶν ὀδόντων, παρεμβάλων σφῆνας ξυλίνας, καὶ νὰ περιζώσῃ τοὺς τροχοὺς διὰ σιδηρᾶς στεφάνης. Ὅπερ καὶ κατώρθωσε μετὰ πολλῆς δυσκολίας. Ἤνωσεν ἔπειτα τοὺς τροχοὺς διὰ μιᾶς σιδηρᾶς ῥάβδου καὶ ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ τούτου ἄξονος ἐστερέωσαν σανίδας. Τὸ πρόχειρον τοῦτο ἁμάξιον ἦτο βεβαίως ἁπλούστατον καὶ ἀτελέστατον, ἀλλ' ὅμως ἔμελλε νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὄντως ἐχρησίμευσε πολύ. Περιττὸν δὲ νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐλλείποντος ὑποζυγίου, εἴτε ἵππου εἴτε ἡμιόνου, εἴτε ὄνου, οἱ ῥωμαλεώτατοι τῆς ἀποικίας ἔμελλον νὰ σύρωσι τὸ ἁμάξιον.

Ἆ! ἐὰν ὑπῆρχον ἐν τῇ νήσῳ τετράποδα δυνάμενα νὰ ἐξημερωθῶσι, πόσους κόπους καὶ μόχθους θὰ ἀπέγευγον οἱ παῖδες! Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ νῆσος πλὴν ὀλίγων τινῶν σαρκοφάγων μόνον πτηνὰ εἶχεν ἄφθονα, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ ἦσαν ἐντελῶς ἄχρηστα,

ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῆς στρουθοκαμήλου τοῦ Σέρβη.

Ἡ στρουθοκάμηλος αὕτη ἐξηκολούθει οὖσα ἀγρία. Ὁσάκις τὴν ἐπλησίαζον τὰ παιδία ἡτοιμάζετο νὰ ἀποκρούσῃ αὐτὰ καὶ διὰ τοῦ ράμφους καὶ διὰ τῶν ποδῶν, προσεπάθει δὲ πάντοτε νὰ θραύσῃ τὰ δεσμά της. Ἂν τα ἔθραυε, βεβαιότατα θὰ ἔφευγεν εἰς τὸ δάτος. Ἄχρηστος λοιπὸν καὶ αὐτὴ ὡς ὑποζύγιον.

Ἀλλ' ὁ Σέρβης ἐπέμενεν ὅτι θὰ ἱππεύσῃ τὴν στρουθοκάμηλόν του τυχούσης εὐκαιρίας. Κατεσκεύασε δὲ λέπαδνα ἐκ χονδροῦ πανίου καὶ εἶδος σκούφου ἔχοντος ἑκατέρωθεν ὀπὰς διὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ζῴου. Εἶχον δὲ αἱ ὀπαὶ καλύμματα, τὰ ὁποῖα ἀνεβιβάζοντο καὶ κατεβιβάζοντο διὰ σχοινίου ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς ἡνία. Ἐπέρασε δὲ περὶ τὸν λαιμὸν τῆς στρουθοκαμήλου περιλαίμιον, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε νά της φορέσῃ τὸν σκοῦφον.

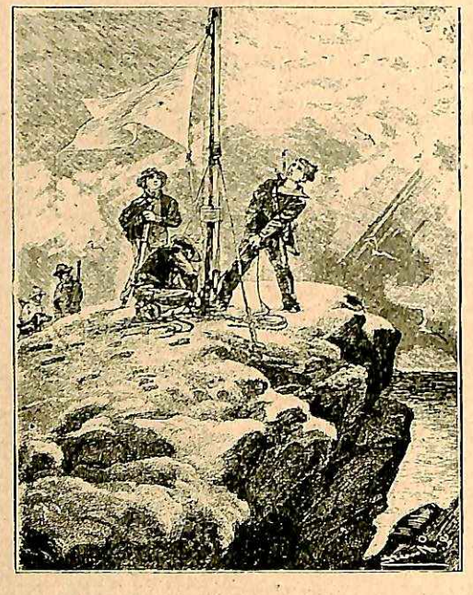

« Ο ΒΑΞΤΕΡ ΥΨΩΣΕΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΣΤΟΥ ΝΕΑΝ ΣΗΜΑΙΑΝ » (Σελ. 18)

Βαθμηδὸν παρῆλθε καὶ ὁ χειμὼν καὶ ἔφθασεν ἡ 15 Ὀκτωβρίου. Τὰ παιδία ἐφόρεσαν τὰ θερινὰ ἐνδύματάτων, τὰ δὲ χειμερινὰ ἐτινάχθησαν, ἐπεσκευάσθησαν, ἐδιτλώθησαν, κατεγράφησαν ὑπὸ τοῦ Γόρδωνος καὶ ἐφυλάχθησαν ἐντὸς τῶν κιβωτίων. Μετὰ χαρᾶς τὰ παιδία εἶδον ἐπανερχόμενον τὸ ἔαρ, διότι ἤλπιζον ὅτι ἴσως πλοῖόν τι καταπλεύσῃ εἰς τὸν λιμένα τῆς νήσου Τσαίρμαν, ἢ παραπλέον παρ' αὐτὴν δυνηθῇ νὰ ἴδῃ τὴν σημαίαν ἥτις ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ καὶ διεκρίνετο μακρόθεν.

Τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου ἐπεχείρησαν μικράς τινας ἐκδρομὰς ἐπὶ ἀκτῖνος δύο μιλλίων πέριξ τοῦ σπηλαίου. Μετέσχον δὲ τῶν ἐκδρομῶν τούτων μόνον οἱ κυνηγοί. Ὁ Οὐίλκοξ ἔστησε παγίδας καὶ συνέλαβε πτηνά τινα καὶ εἴδός τι λαγωῶν. Πολλάκις δὲ τῆς ἡμέρας ἐπεσκέπτοντο τὰς παγίδας διότι συχνότατα συνέβαινε νὰ προλαμβάνωσιν οἱ θῶες καὶ νὰ καταβροχθίζωσι τὰ συλληφθέντα ζῷα πρὶν προφθάσωσι νὰ ἔλθωσιν οἱ στήσαντες τὰς παγίδας. Εὐτυχῶς ὅμως οἱ λάκκοι δὲν ἦσαν ἄχρηστοι ἀλλὰ καθ' ἑκάστην εὑρίσκοντο ἐντὸς αὐτῶν δύο ἢ τρεῖς θῶες, καὶ οὕτω πως ὠλιγόστευον τὰ ἐπιβλαβέστατα ζῷα. Ἄγρια θηρία δὲν εἶδον, ἀλλὰ μόνον ἴχνη αὐτῶν· εἶχον δὲ πάντοτε τὸν νοῦν των καὶ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἀποκρούσωσι τὰς ἐφόδους των

Ὁ Δόνιφαν ἐφόνευσε τινας ἀγριοχοίρους καὶ ἐλάφους μικροσώμους, τῶν ὁποίων τὸ κρέας ἦτο νοστιμώτατον. Στρουθοκαμήλους δὲν κατώρθωσαν νὰ συλλάβωσιν, ἀλλὰ καὶ τί τας ἤθελον, ἀφ' οὗ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξημερωθῶσιν ὡς ἀπέδειξε πάλιν ἡ ἀτίθασσος στρουθοκάμηλος τοῦ Σέρβη.

Καὶ πράγματι τὴν πρωΐαν τῆς 26 Ὀκτωβρίου ὁ ἐπίμονος Σέρβης μετὰ πολλῆς δυσκολίας μόλις καὶ μετὰ βίας κατώρθωσε νὰ στολίσῃ τὴν στρουθοκάμηλόν του καὶ ἠθέλησε νά την ἱππεύσῃ.

Πάντες οἱ παῖδες παρίσταντο εἰς τὸ περίεργον τοῦτο πείραμα. Καὶ οἱ μὲν μικρότεροι παρετήρουν τὸν συνάδελφόν των μετά τινος αἰσθήματος φθόνου ἅμα καὶ ἀγωνίας. Κατὰ τὴν κρίσιμον ὅμως στιγμὴν ἐδίσταζον νὰ τὸν παρακαλέσωσι νά τους παραλάβῃ εἰς τὰ ὀπίσθια. Οἱ μεγαλήτεροι ὅμως ἀνύψωνον τοὺς ὤμους των. Ὁ Γόρδων μάλιστα προσεπάθει νά τον πείσῃ νὰ ἀποστῇ τοιαύτας κινδυνώδους ἀποπείρας. Ἀλλ' ὁ Σέρβης δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀπεφάσισαν νά τον ἀφήσωσι νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλῃ.

Ὁ μὲν Γάρνετ καὶ ὁ Βάξτερ ἐκράτουν τὴν στρουθοκάμηλον, τῆς ὁποίας οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν κεκαλυμμένοι διὰ τοῦ πανίνου καλύμματος, ὁ δὲ Σέρβης προσεπάθει νὰ πηδήσῃ ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ζῴου, ἀλλὰ μάτην. Τέλος πάντων μετὰ πολλὰς ματαίας ἀποπείρας, τὸ κατώρθωσε, καὶ διὰ φωνῆς δηλούσης οὐχὶ πολὺ θάρρος ἀνεφώνησεν:

« Ἀπολύστε την ».

Ἡ στρεθοκάμηλος, ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπε, ἐστάθη κατὰ πρῶτον ἀκίνητος. Ὁ δὲ Σέρβης ἐκράτει αὐτὴν καὶ την ἔσφιγγε διὰ τῶν κνημῶν του δυνατά. Ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἔσυρε τὰς ἡνίας καὶ μετ' αὐτῶν ἀπεσύρθη καὶ τὸ κάλυμμα τῶν ὀφθαλμῶν, εὐθὺς ἀνεπήδησεν ἡ στρουθοκάμηλος καὶ ὡς ἀστραπὴ κατηνθύνθη πρὸς τὸ δάσος.

Ποῦ νὰ δυνηθῇ ὁ Σέρβης νὰ κρατήσῃ τὸν πτερωτὸν ἵππον του! Προσεπάθησε νὰ καταβιβάσῃ τὸ κάλυμμα τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ τὸ ζῷον διὰ βιαίας κινήσεως τῆς κεφαλῆς ἐξετόπισε τὸ κάλυμμα ὅπερ ἐκύλισεν εἰς τὸν μακρὸν τράχηλον του. Τότε δὴ τότε ἐκορυφώθη ἡ ἀγωνία τοῦ ἱππότου Σέρβη, ἔκυψε καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἐνηγκαλίσθη τὸν τράχηλον τῆς στρουθοκαμήλου, ἥτις ἐξηκολούθει νὰ τρέχῃ ἀκράτητος. Ἔπειτα δὲ διὰ βιαίου τιναγμοῦ κατέρριψε τὸν ἀδέξιον ἱππέα κατὰ γῆς, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ δάσους ὅπου καὶ ἐξηφανίσθη.

Οἱ σύντροφοι τοῦ Σέρβη ἔσπευσαν δρομαῖοι καὶ τὸν εὗρον καθήμενον ἐπὶ τοῦ πυκνοῦ θάμνου ὅπου τὸν εἶχε τινάξῃ ἡ στρουθοκάμηλος. Εὐτυχῶς δὲν εἶχε πάθῃ τίποτε.

« Τὸ τρελλό!... τὸ τρελλό!!..., ἀνεφώνησεν ἀθημονῶν καὶ κατηῤσχυμένος, ἄ! καὶ ἂν ξαναπέσῃ 'ς τὰ χέρια μου!

—Ἀμ' δέ! εἶπεν ὁ Δόνιφαν ὅστις ἠγάπα νὰ πειράζῃ τὸν Σέρβην.

—Καλά που δέν σου εἴπαμε νά μας πάρῃς καὶ μᾶς ἐπάνω 'ς τὸ ἄλογό σου!» ἀνεφώνησαν οἱ μικροὶ ἐν χορῷ καὶ οὕτω πως ἔληξε καὶ τὸ ζήτημα τῆς στρουθοκαμήλου.

« ΕΝΗΓΚΑΛΙΣΘΗ ΤΟΝ ΤΡΑΧΗΛΟΝ ΤΗΣ ΣΤΡΟΥΘΟΚΑΜΗΛΟΥ »

Ἀρχομένου τοῦ Νοεμβρίου ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαίρας ἦτο ἐξαίρετος καὶ καταλληλοτάτη εἰς ἐκδρομὴν πολυήμερον. Σκοπὸς δὲ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης ἔμελλε νὰ εἶνε ἡ ἐξερεύνησις τῆς δυτικῆς ὄχθης τῆς λίμνης μέχρι τοῦ βορείου αὐτῆς ἄκρου. Ὁ οὐρανὸς ἦτο αἴθριος, ἡ θερμότης οὐχὶ ἀφόρητος καὶ δὲν θὰ ἦτο ἀπερίσκεπτον νὰ διανυκτερεύσῃ τις νύκτας τινας ἐν ὑπαίθρῳ. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν ἐγένοντο αἱ δέουσαι προετοιμασίαι.

Τῆς ἐκδρομῆς ταύτης ἀπεφασίσθη νὰ μετάσχωσι καὶ οἱ κυνηγοί, ἐνόμισε δὲ πρέπον καὶ ὁ Γόρδων νὰ ἔλθῃ μετ' αὐτῶν. Ὁ δὲ Βριὰν καὶ ὁ Γάρνετ ἔμειναν νὰ προσέχωσι τοὺς μικρούς. Βραδύτερον δὲ θὰ ἀνελάμβανεν ὁ Βριὰν ἄλλην ἐκδρομὴν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ κατωτέρου μέρους τῆς λίμνης, εἴτε παραπλέων τὰς ὄχθας αὐτῆς διὰ τοῦ κέλητος, εἴτε καὶ διαπλέων, διότι κατὰ τὸν γεωγραφικὸν πίνακα τοῦ γάλλου ναυαγοῦ, ἡ ἀπὸ τοῦ σπηλαίου ἀπόστασις δὲν ἦτο μεγαλητέρα πέντε ἢ ἓξ μιλλίων.

Τὴν πρωΐαν τῆς 5 Νοεμβρίου ὁ Γόρδων, ὁ Δόνιφαν, ὁ Βάξτερ, ὁ Οὐίλκοξ, ὁ Οὐέπ, ὁ Κρός, ὁ Σέρβης ἀποχαιρετήσαντες τοὺς συντρόφους των ἐξεκίνησαν. Οἱ δὲ ἀπομείναντες ἐξηκολούθουν τὸν συνήθη βίον των. Μετὰ τὰς ὥρας τῆς μελέτης ὁ Ἴβερσον, ὁ Γέγκινς, ὁ Δόλης, ὁ Κοστὰρ μετέβαινον εἴτε εἰς τὴν λίμνην εἴτε εἰς τὸ ποτάμιον καὶ συνελάμβανον ἰχθῦς, τοῦτο δὲ διεσκέδαζεν αὐτοὺς καθ' ὑπερβολήν.

Ὁ Μόκος ἔμεινεν ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ φαντάζεσθε εὐκόλως πόσον ἀθλία ἔμελλε νὰ εἶνε ἡ μαγειρικὴ τῶν ἐκδρομέων! Ἀλλ' εὐτυχῶς μετ' αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ Σέρβης, ὅστις ἐπετηδεύετο πολὺ εἰς τὴν μαγειρικὴν καὶ αὐτὸς πάντοτε ἐβοήθει τὸν Μόκον ὁπότε εἶχε χρείαν βοηθοῦ. Ὁ Σέρβης λοιπὸν ἦτο ὁ παραμάγειρος, καὶ ἴσα ἴσα ἔπεισε τοὺς ἄλλους νά τον παραλάβωσιν εἰς τὴν ἐκδρομήν, παραστήσας εἰς αὐτοὺς ὅτι θὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάγειρος. Τίς εἶδεν ὅμως ἐὰν ἤθελε νὰ ἀκολουθήσῃ ἐλπίζων ἴσως νὰ ἐπανεύρῃ τὴν στρουθοκάμηλόν του;

Ὁ Γόρδων, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ εἶχον ὅπλα. Πάντες δὲ οἱ ἐκδρομεῖς εἶχον εἰς τὴν ζώνην των περίστροφα. Πλὴν δὲ τούτων εἶχον κυνηγετικὰς μαχαίρας καὶ δύο μικροὺς πελέκεις. Ὁ δὲ Βάξτερ ἐκράτει τὰς λιθίνας σφαίρας καὶ τὸ λωρίον διὰ τῶν ὁποίων συλλαμβάνονται εὐκόλως τὰ ζῷα ζωντανά. Εἶχε δὲ ἀσκηθῇ ἐσχάτως εἰς τὴν χρῆσιν τῶν σφαιρῶν καὶ τοῦ λωρίου, ὥστε ἐπεζήτει εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδείξῃ τὴν δεξιότητά του.

Ὁ Γόρδων παρέλαβε τὸ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως ἀκάτιον, τὸ ὁποῖον ἐδιπλοῦτο ὡς ὁδοιπορικὸς σάκκος καὶ εἶχε βάρος μόλις ὀκτὼ ὀκάδων. Διότι ὁ γεωγραφικὸς πίναξ ἐδείκνυε δύο ῥεύματα χυνόμενα εἰς τὴν λίμνην, ὥστε τὸ ἀκάτιον θὰ ἐχρησίμευε νὰ τα διέλθωσιν ἐὰν δὲν ἦσαν πολὺ ῥηχά.

Κατὰ τὸν γεωγραφικὸν πίνακα, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον εἶχεν ὁ Γόρδων διὰ νά τὸν συμβουλεύεται κατὰ τὴν ἐκδρομήν, ἡ δυτικὴ ὄχθη τῆς λίμνης ἀνεπτύσσετο εἰς μῆκος δεκαοκτὼ περίπου μιλλίων ὑπολογιζομένης τῆς κυρτότητος αὐτῆς· ἡ δ' ἔρευνα αὐτῆς· ἀπήτει τοὐλάχιστον τρεῖς ἡμέρας ἄνοδον καὶ κάθοδον, ἐὰν δὲν ἤθελε συμβῇ ἀπρόοπτον τι ἐμπόδιον.

Ὁ Γόρδων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, προηγουμένου τοῦ πιστοῦ, ἀφῆκαν ἀριστερὰ τοὺς λάκκους ὅπου ἦσαν αἱ παγίδες καὶ ἐβάδισαν κατ' εὐθεῖαν ἐπὶ τοῦ ἀμμώδους ἐδάφους τῆς ὄχθης τῆς λίμνης.

Ἀφ' οὗ ἐπορεύθησαν ἐπὶ δύο μίλλια ἔφθασαν εἰς

τόπον κατάφυτον ὑπὸ ὑψηλῶν χόρτων ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ ὑψηλότεροι ἐχώνοντο ὅλοι μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ πίλου των. Τούτου δ' ἕνεκα ἡ πορεία ἐγίνετο δυσκόλως καὶ βραδέως ἀλλ' ὅμως ὠφελήθησαν ἐκ τῆς βραδυπορίας ταύτης, καὶ ἰδοὺ πῶς.

Ὁ Πιστὸς προπορευόμενος ἐστάθη αἴφνης· ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἦσαν ἓξ ὀπαὶ κάτω εἰς τὴν γῆν. Βεβαίως ὁ Πιστὸς θὰ ὠσφράνθη ἐκεῖ πλησίον θήραμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο κεκρυμμένον ἐντὸς τῆς φωλεᾶς του καὶ εὐκόλως θὰ ἠδύναντο νά το φονεύσωσι. Λοιπὸν παρευθὺς ὁ Δόνιφαν ἡτοιμάσθη νὰ πυροβολήσῃ, ἀλλ' ὁ Γόρδων ἐκράτησε τὴν χεῖρα του λέγων :

« Οἰκονομία εἰς τὴν πυρίτιδά σου, Δόνιφαν, σὲ παρακαλῶ, οἰκονομία».

— Τίς οἶδε, Γόρδων, ἂν δὲν εἶνε ἐκεῖ μέσα τὸ πρόγευμά μας, εἶπεν ὁ νεαρὸς κυνηγός.

— Ἴσως καὶ τὸ γεῦμα μας;... προσέθηκεν ὁ Σέρβης κύπτων πρὸς τὰς ὀπάς.

— Ἂν εἶνε μέσα κανὲν ζῷον, εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ, εἰμποροῦμεν νά το συλλάβωμεν χωρὶς νὰ χάσωμεν ἕνα σφαιρίδιον.

— Καὶ πῶς; . . . ἠρώτησεν ὁ Οὐέπ.

— Μὲ τὸν καπνόν, σταθῆτε νὰ ἰδῆτε.

Ἐκεῖ πλησίον ἦσαν ξηρὰ χόρτα, ὁ Οὐίλκοξ συνάγει ὀλίγα, τὰ ἀνάπτει καὶ τὰ ῥίπτει εἰς τὸ στόμιον. Μετά τινας στιγμὰς ἐπεφαίνοντο δώδεκα τρῶκται καὶ σχεδὸν ἀσφυκτικοὶ ὑπὸ τοῦ καπνοῦ προσπαθοῦσι νὰ φύγωσι. Ἦσαν λαγιδεῖς ἐκ τῶν ὁποίων ἐφόνευσαν ζεύγη τινὰ ὁ Σέρβης καὶ ὁ Οὐὲπ διὰ τοῦ πελέκεως, ὁ δὲ Πιστὸς ἔπνιξε τρεῖς ἄλλους.

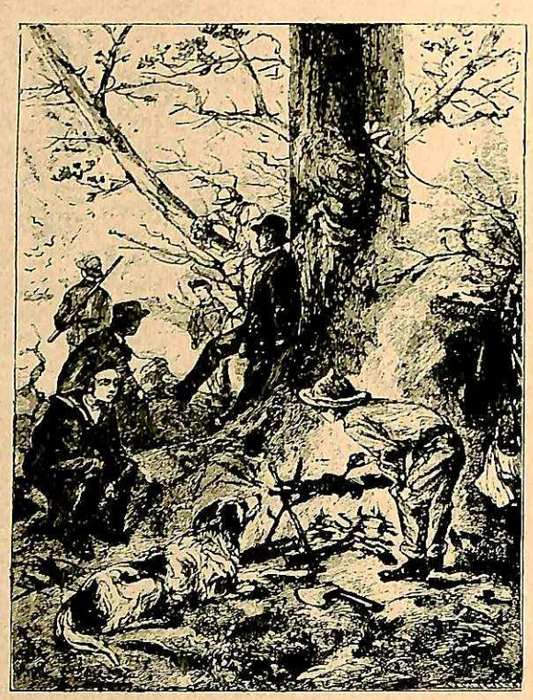

« Εσταθμευσαν υποκατω πευκης μεγιστης και ευσκιου»

« Θὰ ἔχωμεν περίφημον ψητόν! . . . εἶπεν ὁ Γόρδων.

— Καὶ ἀναλαμβάνω ἐγὼ νά τα ψήσω, ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης. Καὶ τώρα εὐθύς, ἂν θέλετε! . . .

— Εἰς τὸν πρῶτον σταθμόν! » εἶπεν ὁ Γόρδων.

Ἡμίσειαν ὥραν ἐβάδιζον ἐντὸς τοῦ μικροσκοπικοῦ ἐκείνου δάσους. Ἐξελθόντες δὲ εἶδον ἀπέναντι αὐτῶν τὴν παραλίαν πλήρη σωρῶν ἄμμου, ἥτις ἦτο λεπτοτάτη καὶ τὴν ἐσκόρπιζεν ἡ ἐλαχίστη πνοὴ τοῦ ἀνέμου. Ἐκεῖ δὲ πλησίον ἐξηπλοῦτο ἀπέραντον δάσος, τὸ δάσος τὸ ὁποῖον εἶχε διαβῇ ὁ Βριὰν κατὰ τὴν πρώτην ἐκδρομὴν εἰς τὴν λίμνην καὶ διὰ τοῦτο διήρχετο ποτάμιον. Καθὼς δὲ ἐδείκνυεν ὁ γεωγραφικὸς πίναξ τὸ ποτάμιον τοῦτο ἐξέβαλλεν εἰς τὴν λίμνην. Ἀκριβῶς δὲ εἰς τὴν ἐκβολὴν τοῦ ποταμίου τούτου ἔφθασαν τὰ παιδία περὶ ὥραν 11 π. μ. ἀφ' οὗ διῆλθον ὀδὸν ἓξ περίπου μιλλίων.

Ἐστάθμευσαν εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὑποκάτω πεύκης μεγίστης καὶ εὐσκίου. Μεταξὺ δύο λίθων ἤναψαν πῦρ ἐκ ξηρῶν κλαδίων, καὶ μετ' ὀλίγον ἐφήνοντο ἐπὶ τοῦ πυρὸς τούτου δύο λαγιδεῖς ἑτοιμασθέντες ὑπὸ τοῦ Σέρβη. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι πλησίον ἐκεῖ ἐκάθηντο δύο τινες, ὁ νεαρὸς μάγειρος περιστρέφων τὰ ψητὰ καὶ προσέχων νὰ μὴ καῶσι, καὶ ὁ Πιστὸς ὀσφραινόμενος τὸ ἄρωμα τοῦ ἐξαιρέτου ἐκείνου θηράματος.

Ἐγευμάτισαν μετὰ πολλῆς ὀρέξεως χωρὶς νὰ ἔχωσιν αἰτίαν πολλῶν παραπόνων κατὰ τοῦ πρώτου τούτου δοκιμίου τῆς μαγειρικῆς τοῦ Σέρβη. Οὕτω δὲ καὶ νοστιμώτατον καὶ νωπότατον κρέας ἔφαγον καὶ τὰς τροφὰς των οἰκονόμησαν τὰς ὁποίας εἶχον παραλάβη εἰς τὰς σιτιοδόχας των.

Μετὰ ταῦτα διέβησαν τὸ ποτάμιον πεζῇ καὶ ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἠξόχθη τῆς λίμνης ἦτο ἑλώδης, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀπομακρυνθῶσι πολὺ καὶ νὰ βαδίζωσι παρὰ τὸ δάσος. Οὕτω πως ἐβάδισαν μέχρι τῆς 5 μ. μ. καὶ συνήντησαν τὸ δεύτερον ποτάμιον, τὸ ὁποῖον ὅμως εἶχε πλάτος τεσσαράκοντα περίπου ποδῶν.

Ὁ Γόρδων εἶπε νὰ σταθμεύσωσιν ἐκεῖ, διότι δώδεκα μιλλίων πορεία ἦτο ἀρκετὴ εἰς μίαν ἡμέραν.

Ἐστάθμευσαν λοιπὸν καὶ εὐθὺς ὁ Σέρβης ἀνέλαβε τὸ ἔργον του καὶ εὑρηέστησε τοὺς συντρόφους του, οἵτινες ὅμως εἶχον χρείαν ὕπνου μᾶλλον ἢ φαγητοῦ, καὶ ἐν ᾧ τὰ στόματα ἤνοιγον ὑπὸ τῆς πείνης, οἱ ὀφθαλμοὶ ὅμως ἔκλειον ὑπὸ τοῦ ὕπνου ὅθεν ἤναψαν πυρὰν μεγάλην καὶ πάντες ἐξηπλώθησαν ἀντικρὺ τῆς πυρᾶς ἀφ' οὗ πρῶτον περιετυλίχθησαν εἰς τὰ σκεπάσματά των. Ἔμεναν δὲ τὴν νύκτα φύλακες

πρὸς συντήρησιν τῆς πυρᾶς ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Δόνιφαν ἀγρυπνοῦντες ἐναλλάξ.

Τὴν πρωΐαν, ὄρθρου βαθέος, ἦσαν ὄρθιοι οἱ παῖδες καὶ ἕτοιμοι πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐκδρομῆς.

Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ διαπεράσωσι τὸ ποτάμιον διὰ τοῦ ἀκατίου διότι ἦτο βαθύ. Τὸ ἐξεδίπλωσαν λοιπόν, τὸ ἔρριψαν εἰς τὸ ποτάμιον, καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἦσαν εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην.

Καὶ πῶς; Μίαν ὥραν ἐδαπάνησαν διὰ νὰ διαπεράσωσι ποτάμιον τεσσαράκοντα ποδῶν πλάτους, ἐν ᾧ ἤρκουν πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας τὸ πολύ;

Ἔχετε δίκαιον καὶ ἡ ἀπορία σας εἶνε εὔλογος, διότι δὲν ἐσκέφθητε ὅτι τὸ ἀκάτιον ἦτο μικρὸν καὶ ἠδύνατο νὰ φέρῃ ἕνα μόνον ἄνθρωπον. Ὥστε διὰ νὰ μεταφέρῃ τοὺς ἑπτὰ ὁδοιπόρους ἐδέησε νὰ πλεύσῃ δι' ἕκαστον δὶς ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ ποταμίου εἰς τὴν δεξιάν. Ἀλλ' ἐὰν ἐβράδυναν μίαν ὥραν, ἐκέρδησαν ὅμως τὰς τροφὰς των αἵτινες θὰ κατεβρέχοντο ἐὰν διήρχοντο τὸ ποτάμιον πεζοί, ὅπως ἔκαμεν ὁ Πιστὸς ὅστις ἐρρίφθη εἰς τὸ ποτάμιον καὶ μετά τινα ἅλματα εὑρέθη εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔδαφος δὲν ἦτο πλέον ἑλῶδες οἱ μικροὶ ὁδοιπόροι ἐλόξευσαν διὰ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ὄχθην τῆς λίμνης, ὅπου καὶ ἔφθασαν πρὸ τῆς 10 π. μ. Ἐκάθησαν ὀλίγον καὶ ἔφαγον καὶ εὐθὺς ἔπειτα ἐξηκολούθησαν πορευόμενοι πρὸς βορρᾶν.

Οὐδὲν σημεῖον ἐδείκνυεν ὅτι ἡ ἀπέναντι ὄχθη τῆς λίμνης ἦτο ἐγγύς, ὁ δὲ ὁρίζων πρὸς ἀνατολὰς ἐφαίνετο ὡς μία γραμμὴ κυκλικὴ ἑνώνουσα τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ ὕδωρ τῆς λίμνης. Ἀλλ' ὁ Δόνιφαν παρατηρήσας διὰ τοῦ τηλεσκοπίου πρὸς νότον, εἶπεν:

— Ἰδοὺ καὶ ἡ ἄλλη ὄχθη! »

Πάντες δὲ εὐθὺς ἐστράφησαν πρὸς νότον καὶ διέκρινον τὰς κορυφὰς δένδρων τινῶν προκυπτούσας ὑπεράνω τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης.

« Νὰ μὴ σταματήσωμεν, εἶπεν ὁ Γόρδων, καὶ ἂς προσπαθήσωμεν νὰ φθάσωμεν πρὶν νυκτώσῃ! »

Περὶ ὥραν 3 μ. μ. ἐφάνη καθαρὰ ἡ ἀντίθετος ὄχθη κυρτουμένη δύο μίλλια τοὐλάχιστον ἀπὸ τοῦ βορειανατολικοῦ μέρους.

Μετά τινων ὡρῶν σύντονον πορείαν ἔφθασαν εἰς τὸ ποθητὸν ἄκρον τῆς λίμνης περὶ λύχνων ἀφάς. Τὸ μέρος τοῦτο οὔτε δένδρον εἶχεν, οὔτε θάμνους, οὔτε χόρτα ἀλλὰ βρύα καὶ λειχῆνας ἀπεξηραμμένους. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχον ξύλα νὰ ἀνάψωσι πῦρ πρὸς παρασκευὴν φαγητοῦ, ἐδείπνησαν ἐκ τῶν τροφῶν τὰς ὁποίας περιεῖχον αἱ σιτιοδόχαι των, καὶ ἀφ' οὗ ἔστρωσαν ἐπὶ τῆς ἄμμου τὰ σκεπάσματά των, ἐξηπλώθησαν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐκοιμήθησαν ὕπνον γλυκύτατον

Οὐδὲν ἔκτακτον συμβὰν διετάραξε τὸν ὕπνον τῶν μικρῶν φίλων μας.

[Ἕπεται συνέχεια] Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Κατ' ἐπιτομὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΡΥΓΗΤΟΣ

Καλῶς μᾶς ἦλθες, Αὔγουστε,
Μὲ τὰ γλυκά σου δῶρα,
Τοῦ τρυγητοῦ ἡ ὥρα
Μᾶς κράζει. Τί χαρά!
Λυγίζονται τὰ κλήματα
Χλωρὰ καὶ φουντωμένα,
Σταφύλια φορτωμένα
Καὶ φύλλα δροσερά.

Ἐλᾶτε, ξεκρεμάσατε,
Ἀγαπητὰ παιδάκια.
Αὐτὰ τὰ καλαθάκια
Ποῦ κρέμονται ἐκεῖ,
Νὰ πᾶμε νὰ τρυγήσωμεν
Εἰς τοῦ παπποῦ τ' ἀμπέλι
Γλυκό, γλυκὸ σὰν μέλι
Σταφύλι ῥαζακί.

Ὦ! τί ὡραῖα κλήματα
Σταφύλια φορτωμένα,
Μὲ τάξιν φυτευμένα
Ἀράδα εἰς τὴν γῆν!
Θεέ, εἰς εὐλογίαν σου
Ἀνοίγομεν τὰ χείλη,
Σὺ δίδεις τὸ σταφύλι
Μ' ἀγάπην καὶ στοργήν.

Γιαγιάκα, σοῦ ἐφέραμεν
Καλάθια γεμισμένα
Σταφύλια διαλεγμένα,
Καλῶς νὰ τὰ δεχθῇς.
Πλὴν θέλομεν τὸν κόπον μας
Ὡς πρέπει νὰ πληρώσῃς,
Φιλάκια νά μας δώσῃς,
Καὶ νά μας εὐχηθῇς.

Αλ. Κατακουζηνος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΙΝΚΕΛΜΑΝ

Εἰς τὴν μικρὰν γερμανικὴν πόλιν Στάϊνδαλ, ἐντὸς πενιχροῦ ξυλίνου παραπήγματος κατῴκει τῷ 1729 πτωχός τις ἐμβαλωματής. Τὸ παράπηγμα τοῦτο ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ μαύρου καὶ πλήρους βρύων τοίχου τοῦ κήπου τοῦ Λυκείου, συχνὰ δὲ οἱ μαθηταί, κατὰ τὰς ὥρας τοῦ διαλείμματος, χάριν διασκεδάσεως ἔρριπτον ὀπωρικὰ ἐπὶ τῆς πτωχῆς κατοικίας, φωνάζοντες: «Καλημέρα, ἐμβαλωματή».

Ἄλλοτε ἔρριπτον τὰ ὑποδήματά των τὰ ἔχοντα ἀνάγκην ἐμβαλώματος, ἂν καὶ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ ἐπιπληχθῶσι καὶ τιμωρηθῶσιν ὑπὸ τῶν διδασκάλων. Οὕτω σχέσις τις συνεδέθη μετὰ τοῦ Λυκείου καὶ τοῦ τιμίου ἐμβαλωματοῦ, ὅστις ἐπανέφερε πιστῶς τὰ ὑποδήματα τὰ ὁποῖα τόσον παραδόξως ἐδίδοντο εἰς αὐτὸν πρὸς ἐπιδιόρθωσιν.

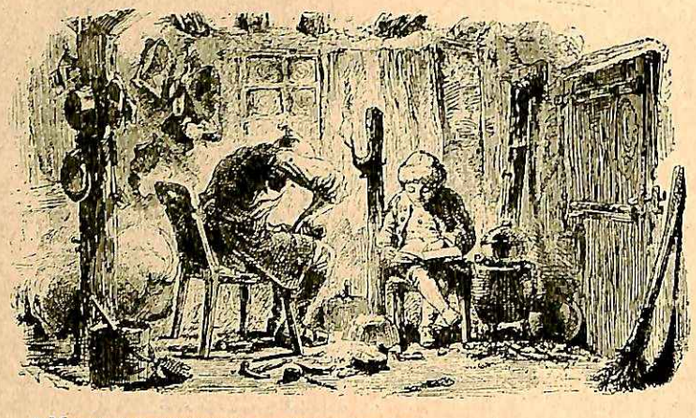

«Μετα το δειπνον ο πατηρ επανελαμβανε το εργον του και το παιδιον εμελετα τα μαθηματα του»

Ὁ πτωχὸς ἐμβαλωματὴς κύπτων εἰς τὸ τεζιάχι του εἰργάζετο ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας, μολονότι εἶχε ῥευματισμοὺς καὶ ἐπόνει τόσον πολὺ ὥστε ἐνίοτε ἐφώναζε. Ἦτο ἰσχνὸς καὶ ἐφαίνετο πολὺ γέρων ἐνῷ ἦτο μόλις πεντηκοντούτης· ἡ δυστυχία καὶ αἱ ἀσθένειαι διπλασιάζουν τὰ ἔτη. Λευκὴ κόμη ἐκάλυπτε τοὺς ἰσχνοὺς κροτάφους του, ἀποτελοῦσα ἀντίθεσιν πρὸς τὰς δασείας καὶ μαύρας ὀφρῦς του. Ὁ δυστυχὴς ἐμβαλωματὴς χηρεύσας πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ ἐν τῇ πτωχίᾳ καὶ τῇ μονώσει ζῶν, οὐδέποτε ἐμειδία εἰμὴ μόνον ὅτε τὴν ἑσπέραν ἐπανήρχετο ἐκ τοῦ σχολείου ὁ υἱός του καὶ μὲ τὰς μικράς του χεῖρας τὸν ἐνηγκαλίζετο. Τότε ὁ ἐμβαλωματὴς ἄφινε τὰ ἐργαλεῖά του, ἐκρέμα εἰς τὸν τοῖχον τὴν δερματίνην ποδιάν του, ἔθετε ξύλα εἰς τὴν θερμάστραν, ἔνιπτε τὰς χεῖράς του καὶ ἡτοίμαζε τὸ δεῖπνον ὡς καλὴ οἰκοκυρά, ὁ πατὴρ καὶ τὸ τέκνον ἔκλειον τὰ παραθυρόφυλλα καὶ ἠσθάνοντο ὅτι ἦσαν εἰς τὸ πτωχικόν των· ἐν ᾧ δὲ ἐδείπνουν διηγοῦντο πῶς διῆλθον τὴν ἡμέραν των· τὸ παιδίον λεπτοφυὲς ἀλλ' εὐμορφώτατον, ἐκφραστικὴν φυσιογνωμίαν ἔχον καὶ ξανθὰ μαλλιὰ ἔλεγεν εἰς τὸν πατέρα του τί ἔμαθεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰς τὸ σχολεῖον, προσέθετε δὲ κάποτε ὅτι οἱ διδάσκαλοί του κατευχαριστημένοι ἐκ τῶν προόδων του ἐνήργουν νὰ εἰσαχθῇ ὡς ὑπότροφος εἰς τὸ Λύκειον. Ὁ πατὴρ ἀκτινοβολῶν ἐκ χαρᾶς, ἐνηγκαλίζετο τότε τὸ παιδίον, τὸ ἐφίλει καὶ τὸ παρετήρει μὲ καμάρι καὶ μὲ θαυμασμὸν ἀνέκραζε συγκεκινημένος:

— Ἄχ! παιδάκι μου, γιατί νὰ μὴν εἶμαι πλούσιος, νὰ σὲ κάμω σοφὸν καὶ εὐτυχισμένον ἄνθρωπον!

— Πρῶτα θὰ γίνω σοφός, ἀπήντα τὸ παιδίον, καὶ ἔπειτα θὰ γίνωμεν εὐτυχισμένοι.

Μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπανελάμβανε τὸ ἔργον του καὶ τὸ παιδίον ἐμελέτα τὰ μαθήματά του ἢ ἀνεγίνωσκεν ἄλλο τι βιβλίον. Ὁ πατὴρ ἔδιδεν ἐνίοτε εἰς τὸν μικρόν του Ἰωακεὶμ — οὕτω ὠνομάζετο τὸ παιδίον — ν' ἀναγινώσκῃ τὴν Ἁγίαν Γραφήν. Ἦτο δ' αὕτη παλαιὸν βιβλίον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀγοράσῃ τὸν καιρὸν τοῦ γάμου του καὶ τὸ ἠσπάσθη ἡ σύζυγός του ἀποθνήσκουσα. Ἦτο λοιπὸν ἱερὰ διὰ τὸν Ἰωακεὶμ ἐκείνη ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ τὴν ἀνεγίνωσκε μὲ σεβασμόν. Ἀλλὰ περισσότερον ὅλων τῶν βιβλίων ἠγάπα μίαν γερμανικὴν μετάφρασιν τοῦ Ὁμήρου, τὴν ὁποίαν τῷ εἶχον δώσῃ βραβεῖον εἰς τὰς ἐξετάσεις. Ὁ πτωχὸς ἐμβαλωματὴς ἠσθάνθη καὶ αὐτὸς μέγιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ἡρωϊκὰς διηγήσεις, αἱ ὁποῖαι κατενθουσίαζον τὸν υἱόν του. Εἰς ἕκαστον ἄσμα τὸ παιδίον ἐσταμάτα διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἔκπληξίν του καὶ τὸν θαυμασμόν του. Τί κόσμος! ἀνεφώνει τί τόπος! τί οὐρανός! τί τοποθεσίαι! τί ὡραῖοι ποῦ θὰ ἦσαν οἱ Θεοὶ ἐκεῖνοι καὶ οἱ Ἥρωες!

Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν εἶπε:

— Λείπει ὅμως κάτι ἀπ' αὐτὸ τὸ βιβλίον.

— Τί λείπει; ἠρώτησεν ὁ πατήρ.

— Δὲν ἔχει ὡραίας εἰκόνας, ποῦ νὰ φέρουν ἐμπρός μας ζωντανοὺς τοὺς Θεοὺς καὶ τὰς Θεὰς ποῦ ψάλλει ὁ Ὅμηρος. Ἄχ! πατέρα, ἂν ἤμεθα πλούσιοι θ' ἀγοράζαμεν τὸν Δία, τὴν Ἥραν, τὸν Ἄρη, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Ἀφροδίτην, τὴν Ἀφροδίτην τὴν ὁποίαν βλέπω μὲ τὴν φαντασίαν μου μέσα εἰς τριανταφυλλένιον ἅρμὸν νὰ λούεται εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου.

Ὁ πτωχὸς ἐμβαλωματὴς ἤκουε τὸν υἱόν του χωρὶς νὰ τὸν ἐννοῇ καλά, καλά· ἐνόει ὅμως ὅτι ὁ υἱός του εἶχε πόθους, τοὺς ὁποίους ἡ πτωχία του τὸν ἠμπόδιζε νὰ ἐκπληρώσῃ, καὶ ἐλυπεῖτο κατάκαρδα. Ἔβλεπεν ὅτι οἱ ῥευματισμοί του ηὔξανον, ὅτι αἱ δυνάμεις του ὠλιγόστευον, καὶ ἐσκέπτετο μὲ τρόμον τί θὰ ἀπογίνῃ καὶ τὸ παιδί του καὶ αὐτός, ἂν δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐργασθῇ. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ λυπῇ τὸν υἱόν του ἔκρυπτε τὴν βαθεῖάν του λύπην, ὅταν ὅμως ἦτο μόνος τὰ δάκρυά του ἔρρεον ἐπὶ τῶν ἰσχνῶν παρειῶν του.

Μόνην χαρὰν τῆς ζωῆς του εἶχεν ὁ ἐμβαλωματὴς τὸ τέκνον του, καὶ ἡ καρδία του ἐπέτα ἀπὸ ἀγαλλίασιν ὅτε τὸ ἔβλεπε νὰ ἔρχεται τὴν ἑσπέραν μειδιῶν· προσεπάθει δὲ πάντοτε νὰ τῷ προξενήσῃ εὐχάριστον τινα ἔκπληξιν διὰ ν' ἀστράψουν ἐκ χαρᾶς τὰ ζωηρὰ ματάκια του· ἄλλοτε προσέθετεν ἓν γλύκισμα εἰς τὸ λιτὸν δεῖπνόν των, ἄλλοτε τῷ ἠγόραζεν ἓν βιβλίον ἀπὸ ἕνα παλαιοπώλην, ἀποφασίζων νὰ μὴ καπνίσῃ τρεῖς τέσσαρας ἡμέρας μὲ τὴν προσφιλῆ του πίπαν, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν μικρόν του Ἰωακείμ.

Ἀπὸ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην καθ' ἣν τὸ παιδίον ἐξέφρασε τὸν πόθον νὰ εἶχε τὰς εἰκόνας τῶν ὁμηρικῶν Θεῶν, ὁ ἐμβαλωματὴς ἐσκέπτετο πῶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν πόθον του ἐκεῖνον. Ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρῃ ἕνα Δία, μίαν Ἥραν, πρὸ πάντων δὲ μίαν Ἀφροδίτην; Εἰς τὴν πολίχνην Στάϊνδαλ δὲν ὑπῆρχε μουσεῖον, ὁ δὲ γέρων ἐμβαλωματὴς οὐδέποτε εἶχεν ἴδῃ τὴν εἰκόνα τῆς Θεᾶς.

Ἡμέραν τινα καθ' ἣν ἔφερεν εἰς τὸ Λύκειον τὰ ἐπιδιωρθωμένα ὑποδήματα μαθητῶν τινων, ὁ θυρωρὸς εἶπεν εἰς τὸν ἐμβαλωματὴν νὰ περιμένῃ εἰς τὸ ἐντευκτήριον, αὐτὸς δὲ μετέβη νὰ φέρῃ χρήματα διὰ νὰ τὸν πληρώσῃ. Ὁ ἐμβαλωματὴς παρετήρει μετὰ προσοχῆς τοὺς τοίχους τοῦ δωματίου ἐκείνου, εἰς τοὺς ὁποίους ἐκρέμωντο τὰ ἰχνογραφήματα τῶν μαθητῶν· ἀπεικόνιζον δὲ ταῦτα Θεοὺς καὶ Θεὰς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων· μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν καὶ δύο εἰκόνες τῆς Ἀφροδίτης, ὁ δὲ γέρων ὁ καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ γήρατος καὶ τῆς ἀσθενείας ἠνωρθώθη ἐκ χαρᾶς. Ὁ θυρωρὸς εὗρεν αὐτὸν μετ' ἐκστάσεως παρατηροῦντα τὰ δύο ἐκεῖνα ἰχνογραφήματα.

«Τα παιδια εφεραν παθος ιχνογραφηματων» (Σελ.26)

— Τί κυττᾷς ἔτσι, γέρο, εἶπεν ἔκπληκτος. Σ' ἀρέσουν ἡ ζωγραφιές;

— Ὦ, ναί, πολύ· καὶ ἂν θέλῃς, μὴ μοῦ δίνῃς λεπτὰ γιὰ τὰ παπούτσια καὶ ἄφησέ με νὰ τὲς πάρω.

Ὁ θυρωρὸς ἀνεκάγχασε.

— Ὦ, μή με περιπαίζῃς, ἀπεκρίθη ὁ ἐμβαλωματής, δὲν τὲς θέλω γιὰ τὸν ἑαυτό μου, τὲς θέλω γιὰ τὸ παιδί μου· διαβάζει τὸν Ὅμηρο καὶ ὅλο Θεοὺς καὶ Θεὰς ἔχει εἰς τὸν νοῦν του.

— Καὶ πόσων ἐτῶν εἶνε τὸ παιδί σου;

— Δέκα, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ.

— Μόνον δέκα; καὶ ξεύρει τόσα πράγματα; θὰ εἶνε ἔκτακτο παιδί.

— Τῷ ὄντι, ἀπεκρίθη ὁ ἐμβαλωματής· εἶνε πρῶτο εἰς τὸ σχολεῖον· ὅσα ξεύρουν οἱ διδάσκαλοί του τὰ μαθε· ἂν ἠμποροῦσε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Λύκειόν σας, σοῦ δίδω ὑπόσχεσι πῶς σὲ ὀλίγο θὰ ἐγίνετο ὁ καλλίτερος μαθητής. Ἄχ, σὲ πα-

ρακαλῶ πολύ, ἐξηκολούθησεν ὁ γέρων ἐμβαλωματής, βλέπων ὅτι ὁ θυρωρὸς δὲν ἐγέλα πλέον καὶ τὸν ἤκουε μετὰ προσοχῆς, κάμε κἄτι γιὰ τὸ παιδί μου, ἂν ἔρχεται ἀπὸ τὸ χέρι σου, μίλησε τοῦ κῦρ διευθυντοῦ, καὶ ἂν θέλῃς δῶσέ μου αὐτὲς τὲς ζωγραφιές.

—Στάσου, στάσου, 'λίγο, ἀπεκρίθη ὁ θυρωρὸς κολακευθεὶς διότι ὁ γέρων ἐζήτει τὴν προστασίαν του· τὰ τρία παιδιὰ ποῦ κάμνουν ζωγραφικὴ παίζουν αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἰς τὴν αὐλή· αὐτὰ μοῦ ἔχουν δώσῃ αὐτὲς τὲς ἰχνογραφίες· ἔχουν καὶ ἄλλες, θὰ σοῦ δώσουν εὐχαρίστως γιατὶ εἶνε καλὰ παιδιά

Ὁ θυρωρὸς προσεκάλεσε τὰ τρία παιδία, τὰ ὁποῖα ἔτρεξαν πρὸς αὐτὸν σκιρτῶντα, ὅταν δὲ ἤκουσαν τί ἐζήτει ὁ ἐμβαλωματής,

—Ὦ, ἰχνογραφίες, ὅσες θέλεις! ἀνέκραξαν καὶ τὰ τρία ὁμοφώνως, ἔτρεξαν δὲ καὶ ἔφεραν πλῆθος ἰχνογραφημάτων.

—Νά, εἶπον, σκορπίζοντα τὰς εἰκόνας εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἐμβαλωματοῦ, νὰ Ἀφροδίται, καὶ Νύμφαι καὶ Ἥραι· πάρε τας ὅλας γιὰ τὸ παιδί σου· ἀφ' οὗ τ' ἀγαπᾷ τόσο πολὺ ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ κανένας μεγάλος ζωγράφος.

Ὁ εὐτυχὴς γέρων δὲν ἤξευρε πῶς νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του· ἐν ᾧ δ' ἐτακτοποίει τὰ φύλλα τῶν ἰχνογραφημάτων ἔλεγεν εἰς τὸν θυρωρὸν καὶ εἰς τὰ παιδία μετὰ συγκινήσεως.

— Τώρα πλειὰ ἡ φτωχή μου τέχνη εἶνε 'ς τοὺς ὁρισμούς σας· φέρετέ μου ὅσα ζευγάρια θέλετε γιὰ μπάλωμα· δὲν θέλω πληρωμή· μ' ἐπληρώσατε γιὰ ὅλη σας τὴ ζωή.

— Καλά, καλά, μὴ σὲ μέλῃ γιὰ μιᾶς, εἶπον· πήγαινε τώρα εἰς τὸ παιδί σου νὰ τὸ κάμῃς νὰ χαρῇ. καὶ αὔριο νὰ μᾶς τὸ φέρῃς.

Ὁ θυρωρὸς προέπεμψε τὸν ἐμβαλωματὴν μέχρι τῆς ἐξωτερικῆς θύρας.

— Σοῦ ὑπόσχομαι νὰ ὁμιλήσω σήμερα, χωρὶς ἄλλο, εἰς τὸν διευθυντήν.

Ὁ εὐτυχὴς ἐμβαλωματὴς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ παράπηγμά του ψιθυρίζων παλαιὸν γερμανικὸν τραγοῦδι. Ἀφ' ὅτου ἀπέθανεν ἡ ἀγαπητή του σύζυγος δὲν εἶχε τραγουδήσῃ, καὶ βεβαίως πολὺ μεγάλην χαρὰν ἠσθάνετο διὰ νὰ τραγουδῇ καὶ μάλιστα τὸ ἴδιον ἐκεῖνο ᾄσμα, τὸ ὁποῖον ἡ μακαρῖτις ἐτραγούδει παρὰ τὸ λίκνον τοῦ τέκνου των.

Ἐπιστρέψας εἰς τὸ παράπηγμά του δὲν ἐσκέφθη πλέον νὰ ἐργασθῇ, εἶχεν ἑορτὴν μέχρι τῆς ἑσπέρας· κλείσας τὴν θύραν ἐκρέμασεν εἰς τὸν τοῖχον κατὰ σειρὰν ὅλα τὰ φύλλα τῶν ἰχνογραφημάτων· ἠθέλησε νὰ τὰ ἰδῇ ἔξαφνα τὸ τέκνον του, μετὰ τὴν ἐκ τοῦ σχολείου ἐπιστροφήν του. Τὰς Ἀφροδίτας ἔθεσέν εἰς τὸ μέσον, τὴν Ἥραν καὶ τὰς Νύμφας εἰς τὰ πλάγια· μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας ἐκείνης ὑπῆγε νὰ ψωνίσῃ διὰ τὸ δεῖπνον, ἐπειδὴ δ' ἔλαβεν ἀρκετὰ χρήματα ἀπὸ τὸ Λύκειον, καὶ ἡ καρδία του ἦτο πλήρης χαρᾶς, ἠθέλησε νὰ ἑορτάσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν λαμπρότερον τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ἔφερε μίαν χήναν, μίαν μηλόπηταν καὶ ἀρκετὸν ζῦθον. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὁ πτωχὸς ἐργάτης δὲν εἶχε στολίσῃ μὲ τόσην πολυτέλειαν τὴν τραπέζαν του. Ἥπλωσε λευκὸν τραπεζομάνδηλον ἐπὶ τῆς μικρᾶς τραπέζης, ἐτοποθέτησεν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἐδέσματα, ἔκρυψεν εἰς μίαν γωνίαν τὰ ἐργαλεῖά του, ἤναψε τὴν θερμάστραν καὶ τὴν μικρὰν σιδηρᾶν λυχνίαν του καὶ ἐπερίμενεν ἀνυπομόνως τὴν ἔλευσιν τοῦ μικροῦ Ἰωακείμ.

Τὸ παιδίον ἐπέστρεψε· ἔφερε δὲ εἰς τὸν πατέρα του γάστραν ἴων, τὴν ὁποίαν τῷ ἔδωκεν ἡ σύζυγος τοῦ διδασκάλου, ἥτις τὸ ἠγάπα πολύ. Ὡς νὰ προῃσθάνετο καὶ αὕτη ὅτι τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ἐώρταζε χαρμοσύνως τὸ πτωχικὸν παράπηγμα.

— Τί τρέχει; εἶπε τὸ παιδίον εἰσελθὸν εἰς τὸ παράπηγμα, πρὶν ἔτι ἰδῇ τὰς ἰχνογραφίας· τί ὡραῖο τραπέζι! Ποῖον ἔχεις καλεσμένον νὰ φιλεύσῃς, πατέρα; Μὴν περιμένῃς τὸν γέρο ἐξάδελφό σου ποῦ ἦτο νὰ ἔλθῃ ἐδῶ κ' ἕνα μῆνα;

— Ἐσένα περιμένω, γιὰ σένα ἑορτάζω, ἀπήντησεν ὁ πατὴρ ἐναγκαλιζόμενος τὸ ἀγαπητόν του τέκνον. Μὰ κύτταξε δά, ἀντίκρυ σου, 'ς τὸ πλάγι τῆς θερμάστρας.

Ὁ Ἰωακεὶμ ἔστρεψε τὴν κεφαλήν του καὶ εἶδε τὰς ἰχνογραφίας· κατ' ἀρχὰς ἐξέβαλε κραυγὴν ἐκπλήξεως, ἔπειτα δὲ ἔμεινεν ἐπὶ μακρὸν σιωπηλός, βυθισμένος εἰς ἔκστασιν. Ἐξεκρέμασε δύο καὶ τὰς ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, κρατῶν δὲ τὴν κεφαλήν του μεταξὺ τῶν δύο χειρῶν του παρετήρει τὰς ἰχνογραφίας μετὰ παραδόξου προσοχῆς καὶ προσηλώσεως. Ὑπὸ τὴν μίαν ἦτο γεγραμμένον: *Κατὰ τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ μαρμαρίνην προτομὴν τῆς Ἀφροδίτης*, ὑπὸ τὴν ἄλλην δέ: *Κατὰ τὴν ζωοφόρον τοῦ Παρ-*

θενῶνος τῶν Ἀθηνῶν. Τὰ ἰχνογραφήματα ταῦτα ἀπεικόνιζον, ἀτελέστατα ἐννοεῖται, τὸ μὲν ἓν τὴν Ἀφροδίτην τῶν Μεδίκων, τὸ δ' ἕτερον μίαν τῶν θαυμασίων ἐκείνων κανηφόρων αἵτινες ἐφαίνοντο ὡς κινούμεναι ἐπὶ τῶν ζωοφόρων τοῦ Παρθενῶνος, καὶ αἵτινες σήμερον εὑρίσκονται ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Λονδίνου.

Ὁ μικρὸς Ἰωακεὶμ τὰ παρετήρει μετὰ θαυμασμοῦ. Πρώτην φορὰν ἔβλεπε τὰς μορφὰς τὰς ὁποίας τοσάκις εἶχεν ὀνειροπολήσῃ ἀναγινώσκων τὴν *Ἰλιάδα*. Ἐν τούτοις τὰ δύο ἐκεῖνα καλλιτεχνήματα ὑπῆρχον ποτε ἀληθῆ καὶ αὐτούσια ἐν ὅλῃ τῇ καλλονῇ των, εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ρώμην. Ἔκτοτε αἱ δύο αὗται κλασικαὶ χῶραι τῆς καλλιτεχνίας ἔγειναν αἱ χῶραι τῶν ὀνείρων του.

Τὴν ἐπαύριον ὁ γέρων ἐμβαλωματὴς ἐφόρεσε τὴν ἑορτάσιμον στολήν του, ἐνέδυσεν ὅσον τὸ δυνατὸν φιλοκαλώτερον τὸν υἱόν του καὶ διηυθύνθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Λύκειον. Ὁ θυρωρὸς τοὺς ὑπεδέχθη μετὰ προστατευτικοῦ ἤθους.

[Ἕπεται τὸ τέλος]

Σταματινα Α. Κουρτιδου

[Ἐκ τῶν τῆς Λουΐζης Κολὲ]

ΣΑΛΕΥΕΙ Η ΜΥΤΗ ΣΟΥ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ὄχι, ὄχι· ἡ Μαρίκα δὲν θά το ξανακάμῃ πλέον, δὲν θὰ εἰπῇ πλέον ψεύματα ποτέ, ποτέ.

Ἡ Μαρίκα συχνότατα εὑρίσκει ἀφορμὴν νὰ ψεύδεται καὶ εὐχαριστεῖται πολύ.

Ἡ μήτηρ συμβουλεύει τὴν μικρὰν Μαρίκαν της ὅτι εἶνε κακὸν πρᾶγμα τὸ ψεῦδος· ἐκείνη ὑπόσχεται ὅτι ἄλλοτε δὲν θά το ξανακάμῃ, ἀλλὰ παλιν λησμονεῖ καὶ λέγει ψεύματα. Τώρα δὲν εἰξεύρω καὶ ἐγὼ πῶς συμβαίνει, καὶ ἡ μήτηρ καταλαμβάνει εὐθὺς ὅτι ἡ μικρά της κόρη ψεύδεται· τὸ καταλαμβάνει ἀπὸ τὸ πρόσωπόν της.

« Μαρίκα μου, λέγει πρὸς τὴν μικράν, κύτταξέ με καλὰ εἰς τὰ μάτια... Πάλιν ψεύματα λέγεις... ἡ μύτη σου σαλεύει.

— Ὄχι, μητέρα μου, δὲν λέγω ψεύματα, δὲν λέγω ».

Καὶ κλαίει ἀπαρηγόρητα. Ἀλλ' ἡ μήτηρ ἐπιμένει καὶ τέλος ἡ μικρὰ ὁμολογεῖ ὅτι πράγματι ψεύδεται καὶ ζητεῖ συγγνώμην. « Συγχωρήσετέ με, μητέρα. »

Καὶ ἡ μήτηρ τὴν συγχωρεῖ καὶ τὴν φιλεῖ, ἀλλὰ λυπεῖται πολὺ διὰ τὸ κακὸν ἐλάττωμα τῆς μικρᾶς κόρης της.

Ἀλλὰ προχθὲς ἡ μικρά μας φίλη ἐτιμωρήθη νὰ μὴ φάγῃ ὀπωρικὸν τὸ γεῦμα, καὶ ἐτιμωρήθη πολὺ δικαίως. Ἀκούσατε τί συνέβη.

« Μητέρα, εἶπε πρὸς τὴν μητέρα της, νὰ πάγω νὰ παίξωμε μὲ τὴν κυρίαν Ἀσπασίαν; Αὐτὴ μού το εἶπε. »

Ἡ δὲ μήτηρ πρὶν ἀποκριθῇ παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς τὴν Μαρίκαν καὶ λέγει:

« Ἀπορῶ, ἡ Ἀσπασία εἶνε πολὺ μεγαλητέρα σου καὶ θὰ παίξῃ μαζί σου; Καὶ ἔπειτα, Μαρίκα, σαλεύει ἡ μύτη σου!... Μαρίκα, πάλιν ψεύματα; ποῦ εἶνε αἱ ὑποσχέσεις σου ὅτι θὰ διορθωθῇς; Κόρη πέντε ἐτῶν σὰν ἐσένα, εἶν' ἐντροπὴ νὰ λέγῃ ψεύματα! »

Ἡ Μαρίκα ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον καὶ φέρει τὴν χεῖρα πρὸς τὴν ῥῖνά της.

« Δὲν εἶνε ψεύματα, μητέρα μου, εἶν' ἀλήθεια! » εἶπε μετὰ φωνῆς πνιγομένης καὶ μετὰ ῥινοφωνίας, καὶ θέλει νὰ φύγῃ, ἀλλ' ἡ μήτηρ τὴν συλλαμβάνει.

« Τί κάμνεις αὐτοῦ, Μαρίκα; τί την σφίγγεις τὴν μύτην σου;

Πράγματι ἡ Μαρίκα κρατεῖ καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν δύστηνον ῥῖνά της καί την σφίγγει δυνατά. Τὸ χρῶμά της εἶνε κατακόκκινον καὶ δάκρυα ῥέουσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Μαρίκας, ἥτις μόλις καὶ μετὰ βίας ἀναπνέει.

« Τὴν σφίγγω διὰ νὰ μὴ σαλεύῃ » εἶπε κλαίουσα.

Nina

'Σ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ

Μητερίτσα μου, κ' ἐγὼ
'Σ τὴ γιορτή σου τί νὰ δώσω;
Εἶμαι τόσο δὰ μικρὸ
Ποῦ δὲν θά το κατορθώσω!

Καὶ ἐσκέφθηκα λοιπόν·
Ἀλλὰ τίποτε! τί κρῖμα!
Κ' ἤμουν πάντα σκεπτικὸν
Δίχως δύναμι καὶ χρῆμα!

Ὕστερ' ἀπὸ συλλογὴ
Ἀπεφάσισα, μαμά μου,
Φρόνιμο, καλὸ παιδὶ
Νὰ γινῶ μὲ τὰ σωστά μου.

Ἀφοῦ τωὔρηκα· « Θαρρῶ »
Εἶπα « πῶς θὰ τῆς ἀρέσῃ. »
Κ' ἔκαμα ἀρχὴ νὰ βρῶ
Πότε ἡ γιορτὴ θὰ πέσῃ.

Τὴν ὑπόσχεσι μ' αὐτὴ
Σήμερα σοῦ τὴ χαρίζω,
Ἐπειδὴ χαρὰ πολλὴ
Θὰ σοῦ φέρῃ, τὸ γνωρίζω.

Κ' ἐγὼ τώρα θὰ χαρῶ,
Ἂν γιὰ δῶρα 'ς τὴ γιορτή σου
'Στὸ παιδί σου τὸ μικρὸ
Δώσῃς τὴ θερμὴ εὐχή σου.

Φακ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΕΤΕΙΝΟΥ

« Α! ΣΥ ΕΙΣΑΙ ΚΑΛΕ ΜΟΥ ΨΙΛΟΦΩΝΕ; »

Εἰς ἓν κτῆμα ἔζη εἷς γέρων πετεινός, ὀνομαζόμενος Κοκκινολείρης μὲ τὴν γυναῖκά του τὴν κυρὰ Κακαρίσρα. Εἶχον ἀποκτήσῃ πολλὰ παιδιά, ἀλλὰ τὰ εἶχον φάγῃ οἱ κύριοί των, καὶ μόνον δύο τοῖς ἔμειναν, δύο πετεινοράκια, ὁ Ψιλόφωνος καὶ ὁ Παρδαλός Καὶ τὰ δύο ἔξυπνα πετεινοράκια, ζωηρά, φιλόνικα, ὅπως εἶνε συνήθως ὅλα· ἀλλ' ὁ μὲν Ψιλόφωνος ἦτο κἄπως κουτός, ἐνῷ ὁ Παρδαλὸς ἦτο γνωστικώτερος. Συχνὰ πυκνὰ ἐμάλωνον καὶ ἐτσιμπῶντο ἂν καὶ ἦσαν ἀδέλφια καὶ ἠγαπῶντο, διότι τὰ πετεινάρια ἔχουν ἄλλους κανόνας συμπεριφορᾶς παρὰ τὰ παιδία.

Εἰς τὴν ἰδίαν αὐλὴν ἐκατοικοῦσε καὶ εἷς κοκκινότριχος σκύλος, ὀνομαζόμενος Φύλαξ· ἦτο δὲ τόσον καλόκαρδος ὥστε ποτὲ δὲν ἐπείραζε οὔτε τὸν πετεινὸν οὔτε τὴν οἰκογένειάν του· συχνὰ μάλιστα ἐπέτρεπε μὲ πολλὴν εὐγένειαν εἰς τὰ πετεινοράκια καὶ τοὺς γονεῖς των νὰ τρώγουν τὸ ὑπόλοιπον τῆς τροφῆς του.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ψιλόφωνος ἐπεριπάτει φαιδρὸς καὶ εὔθυμος εἰς τὸν ἐκτεταμένον κῆπον τοῦ κτήματος. Ἐκεῖ, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ξυλίνου φράκτου, ἦτο εἰς θαυμάσιος σωρὸς κοπριᾶς, τόσον ὡραῖος ὥστε ὁ Ψιλόφωνος ἐσκέπτετο ὅτι θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἂν ἐπέρνα ἐκεῖ ὅλην του τὴν ζωήν. Μὲ πόσην ὑπερηφάνειαν ἀνέβη ἐκεῖ ἐπάνω, πόσον δυνατὰ ἔκραξε βλέπων πέριξ, μακρὰν τοὺς ἀγροὺς! . . .

Ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἤρχετο εἰς τὸν μοναδικὸν ἐκεῖνον σωρὸν τῆς κοπριᾶς· φαντάζεσθε λοιπὸν πῶς ἐσκάλιζε, πῶς ἐρράμφιζε, καὶ τί ὀρεκτικὰ πράγματα εὕρισκεν· ἀλλ' ἐν ᾧ ἦτο βυθισμένος εἰς τὴν εὐχάριστον αὐτὴν ἐνασχόλησιν εἶδεν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμίου, ὀπίσω ἀπὸ τὸν φράκτην, τὴν Κυρὰ Μαργιά, τὴν πονηρὰν Ἀλωποῦ, ἡ ὁποία οὔτε ἐκινεῖτο οὔτε τὸν ἐλάχιστον θόρυβον ἔκαμνε, ἀλλὰ παρετήρει τὸν Ψιλόφωνον μὲ λάμποντας ὀφθαλμούς.

Ὁ Ψιλόφωνος εἶχεν ἕως τότε ἀκούσῃ πολλὰ περὶ τῆς φοβερᾶς Κυρά-Μαργιᾶς, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τὴν εἶχεν ἰδῇ, ἐπειδὴ δὲ ἦτο καὶ αὐτὴ κοκκινότριχη καὶ εἶχε προσέτι μεγάλην ὁμοιότητα μὲ σκύλον, εὐθὺς ἠθέλησε νὰ συνάψῃ ὁμιλίαν μὲ τὴν Κυρὰ-Μαργιάν.

— Δὲν μοῦ λές; Μὴν τύχῃ κ' εἶσαι ἀδελφὴ τοῦ Φύλακά μας:

Ἡ Ἀλωποῦ, ἡ ὁποία πολλὴν ὥραν ἤδη παρεμόνευε τὸ ὀρεκτιτώτατον πετεινοράκι, εἶπε μὲ τὸν νοῦν της: « Ἔλα 'δῶ κοντά μου καὶ τότε θὰ ἰδῇς ποία εἶμαι.» Ἀλλ' ἔμεινεν ἥσυχος εἰς τὴν θέσιν της καὶ δὲν ἀπήντησεν ὡς νὰ μὴν εἶχεν ἀκούσῃ τίποτε.

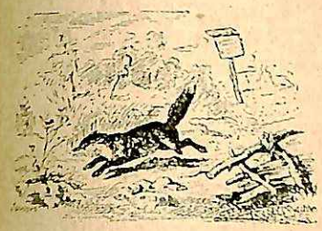

« ΕΤΡΑΠΗ ΕΙΣ ΦΥΓΗΝ »

— Γιατὶ δὲν ἀποκρίνεσαι; ἐπανέλαβεν ὁ Ψιλόφωνος· μήπως εἶσαι ἀδελφὴ τοῦ Φύλακα τοῦ οἰκογενειακοῦ μας φίλου;

— Ἄ! σὺ εἶσαι, καλέ μου Ψιλόφωνε; εἶπε τέλος ἡ πονηρά, καὶ ἐσήκωσεν ὑψηλὰ τὴν κεφαλήν της. Τί εὐτυχία ποῦ σὲ εἶδα ἐπὶ τέλους μίαν φοράν. Ναί, ἀξιόλογέ μου Ψιλόφωνε, βέβαια εἶμαι ἀδελφὴ τοῦ Φύλακα, τοῦ οἰκογενειακοῦ σας φίλου, καὶ νὰ ἤξευρες πόσα καλὰ μοῦ ἔχει εἰπῇ διὰ σέ. Μοῦ εἶπε ὅτι κοντὰ 'ς τὲς ἄλλες χάρες σου ἔχεις καὶ μία φωνή, ποῦ δὲν εὑρίσκεται ἄλλη. Ἄχ! πῶς ἤθελα νὰ σ' ἀκούσω! Ἀλλὰ κατὰ κακήν μου τύχην ἐκρυολόγησα καὶ μοῦ ἦλθε κατεβασιὰ 'ς τὰ αὐτιά, καὶ δὲν ἠμπορῶ ν' ἀκούσω ἀπὸ μακρυά. Τί καλὰ ποῦ θἄκαμες ἂν ἐπετοῦσες κάτω ἀπὸ τὸν φράκτην, καὶ ἤρχουσουν κοντά μου νὰ λαλήσῃς μὲ τὴν γλυκειά σου τὴν φωνήν!

— Δὲν ἠμπορῶ νὰ καταβῶ, εἶπε μὲ λύπην ὁ Ψιλόφωνος· ἦτο πράγματι λυπημένος ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πετάξῃ ἐπάνω ἀπὸ τὸν φράκτην, καὶ ἀπὸ τὸ ποτάμιον καὶ νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Φύλακος, ἡ ὁποῖα ἤξευρε τόσον καλὰ νὰ κολακεύῃ.

— Τί κρῖμα! τί κρῖμα! ἀπήντησεν ἡ κυρὰ Μαργιά, ἤθελα κ' ἕνα ἄλλο πρᾶγμα νὰ σὲ παρακαλέσω. Ὁ ἰατρὸς μοῦ παρήγγειλε, γιὰ νὰ μοῦ περάσῃ ἡ κατεβασιὰ καὶ ν' ἀκούω καθαρὰ σὰν καὶ πρῶτα, νὰ βάλω ἐπάνω 'ς τ' αὐτί μου ζωντανὰ σκουληκάκια τοῦ ποταμοῦ· γι' αὐτὸ ἦλθα ἐδῶ· ἔβαλα τὰ δυνατά μου νὰ πιάσω μερικὰ μὲ τὸ ρύγχος μου ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσα. Ἂς εἶχα τὸ ῥάμφος σου μιὰ φορὰ κ' ἔβλεπαν αὐτά!

— Σκουλήκια τοῦ ποταμοῦ, ἀπ' ἐκεῖνα τὰ παχειά; Ἀλήθεια, ἔχει ἐδῶ; ἀνέκραξεν ὁ Ψιλόφωνος μὲ χαράν.

— Ἀμέτρητα καὶ τί σκουλήκια; παχιὰ σὰν χέλια, γιὰ ἰδέ τα πῶς κυλιοῦνται καὶ παίζουν κάτω 'ς τὸν πάτον τοῦ νεροῦ.... Ποτὲ 'ς ὅλη μου τὴν ζωὴ δὲν εἶδαν τὰ μάτια μου τόσα πολλὰ μαζεμένα!

Καθὼς ἤκουσεν αὐτὰ ὁ Ψιλόφωνος δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατηθῇ πλέον, ἐσήκωσε τὰς πτέρυγάς του διὰ νὰ πετάξῃ ἐπάνω εἰς τὸν φράκτην πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἦτο ἡ Ἀλωποῦ. Τὸ προσφιλέστερόν του φαγητὸν ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου ἦσαν τὰ σκουλήκια τοῦ ποταμοῦ! Ἀλλὰ ματαίως! χθὲς ἀκριβῶς ἡ μαγείρισα εἶχε κόψῃ καὶ τὰς δύο του πτέρυγας, διὰ νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ πετᾷ ὅπου θέλῃ. Τῷ ἦτο λοιπὸν ἀδύνατον νὰ καταβῇ.

Εἶπε τὴν λύπην του, ἐφανέρωσε τὸν πόνον του εἰς τὴν Ἀλωποῦ. Αὐτὴ ἐσκέφθη νὰ τὸν συμβουλεύσῃ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ κήπου καὶ νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτήν, ἀλλ' ἔξαφνα ἐκεῖ πλησίον ἤκουσε φωνὰς ἀνθρώπων. Ἡ κυρὰ Μαργιὰ μόλις ἐπρόφθασε νὰ εἰπῇ εἰς τὸν εὔπιστον Ψιλόφωνον:

— Ἀγαπητέ μου Ψιλόφωνε, αὔριο νἄλθῃς ἐδῶ χωρὶς ἄλλο καὶ νὰ φέρῃς καὶ τὸν ἀδελφό σου τὸν παρδαλό, νὰ ἰδῇς τί καλὰ ποῦ θὰ περάσωμε, τ' ἀκοῦς;

« ΤΑ ΔΥΟ ΠΕΤΕΙΝΑΡΙΑ ΗΓΩΝΙΖΟΝΤΟ ΜΕ ΑΝΔΡΕΙΑΝ »

Καὶ ἀμέσως ἐτράπη εἰς φυγὴν μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν της.

Ὁ Ψιλόφωνος ἐπέστρεψε λυπημένος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ κτήματος. Ὅλην τὴν ὥραν ἐσκέ-

πτετο τὸ ὀρεκτικὸν φαγητὸν περὶ τοῦ ὁποίου τῷ εἶχεν εἴπῃ ἡ Ἀλωποῦ.

Καθὼς δ' ἔφθασεν εἰς τὴν κατοικίαν, διηγήθη εἰς τοὺς γονεῖς του τί τῷ συνέβη. Ἀπὸ τὰ λεγόμενά του ὁ Πετεινὸς καὶ ἡ Κότα δὲν

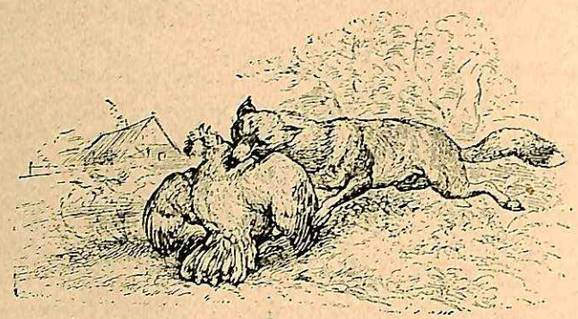

« Τον ηρπασεν απο τον λαιμον »

ἠδύναντο τὰ ὑποθέσουν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ Ἀλώπεκος, ἀλλὰ περὶ σκύλου τινος ἔχοντος ὁμοιότητα μὲ τὸν Φύλακα.

— Κοκκινολείρη μου, ειπεν ἡ κυρὰ Κακαρίστρα εἰς τὸν πετεινόν, τί λές; πᾶμε αὔριον ὅλοι οἰκογενειακῶς εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ποῦ εἶνε τὰ σκουλήκια τοῦ ποταμοῦ: Ἔχομε καιρὸ νὰ φᾶμε ἀπ' αὐτά, καὶ εἶνε τόσον ὡραῖα καὶ τὰ ἐπεθύμησα τόσο πολύ!

— Γιατὶ ὄχι; Κακαρίστρα μου, εἶπεν ὁ γέρων Κοκκινολείρης. Πᾶμε· ἤθελα ὅμως νὰ πάρω καὶ τὰ παιδιὰ μαζί, ἀλλὰ ἡ μαγείρισσα χθὲς ἔκοψε τὰ φτερά τους.

— Μὴ σὲ νοιάζῃ γι' αὐτό, εἶπεν ἡ Κακαρίστρα· κάτω ἀπὸ τὸν φράκτη εἶνε μιὰ τρύπα, τὴν σκάβομε ἡμεῖς οἱ δύο, καὶ τὴν ἀνοίγομεν καὶ περνοῦν τὰ παιδιά. Τί λὲς καὶ σύ;

—Καλά, ἂς εἶνε, τώρα ἂς πλαγιάσωμε γιὰ νὰ σηκωθοῦμε πρωὶ αὔριον.

Β'.

Τὴν ἐπαύριον πρωὶ πρωὶ ὁλόκληρος ἡ πετεινοοικογένεια ἐξεκίνησε ἀπὸ τὸν ὀρνιθῶνα καὶ μὲ βῆμα ταχὺ διηυθύνθη εἰς τὸν κῆπον. Ἡ Κακαρίστρα εὗρεν ἀμέσως τὴν τρύπαν, ἡ ὁποία ἦτο κάτω ἀπὸ τὸν φράκτην· ἔσκαπτε μὲ τὸ ῥάμφος της, μὲ τοὺς πόδας της, μὲ τὰς πτέρυγάς της. Μετ' ὀλίγον ἡ ὀπὴ ἐπλατύνθη ἀρκετὰ καὶ διὰ μέσου αὐτῆς ἐπέρασαν γονεῖς καὶ τέκνα, καὶ ὁτὲ μὲν τρέχοντες ὁτὲ δὲ πετῶντες διηυθύνθησαν πρὸς τὴν θέσιν ὅπου χθὲς εὑρίσκετο ἡ Ἀλώπηξ.

Ἐζήτησαν εἰς τὸ ποτάμιον, ἠρεύνησαν, ἐσκάλισαν μὲ τὸ ῥάμφος, μὲ τοὺς ὄνυχας, παρετήρησαν καλὰ καλὰ μὲ προσοχήν, ἀλλ' οὔτε ἴχνος σκουληκιοῦ δὲν εὗρον. Ἀφ' οὗ ἐκουράσθησαν ἔπαυσαν τέλος νὰ ζητοῦν· μόνον ἡ Κακαρίστρα ἐσκάλιζεν ἀκόμη μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὕρῃ τὸ ποθούμενον.

— Ἄφησε, μητέρα, εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ Παρδαλός, ῥίψας ὀργίλον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὁ Ψιλόφωνος ἔδειξε πάλι τί κουτὸς εἶνε· ἢ κανένα παληόσκυλο θὰ τὸν ἐγέλασε ἢ ἠμπορεῖ καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Κυρὰ Μαργιά· δὲν χρειάζεται δὰ καὶ πολλὴ γνῶσι νὰ γελάσῃ κανεὶς τὸν κῦρ Ψιλόφωνο!

— Τί λές; ἀνεφώνησεν ὁ Ψιλόφωνος λαβὼν ἐπιθετικὴν στάσιν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Τί λέγω; ἀπήντησεν ὁ Παρδαλὸς ἡσυχώτατος· λέγω ὅτι εἶσαι ἕνας ἀνόητος.

— Ἐγὼ ἀνόητος; ἐφώναξεν ὁ Ψιλόφωνος· Ἀδελφέ, μὲ προσέβαλες· Θὰ μονομαχήσωμεν. Σὲ προκαλῶ εἰς μονομαχίαν.

— Μὲ τὸ ῥάμφος ἢ μὲ τὰ πλῆκτρα;

— Καὶ μὲ τὰ δύο.

—Καλά, εἶπεν ὁ Παρδαλός, καὶ οἱ δύο ἀντίπαλοι ἐτοποθετήθησαν ἀπέναντι ἀλλήλων.

Ἡ κυρὰ Κακαρίστρα ἤθελε νὰ συμβιβάσῃ

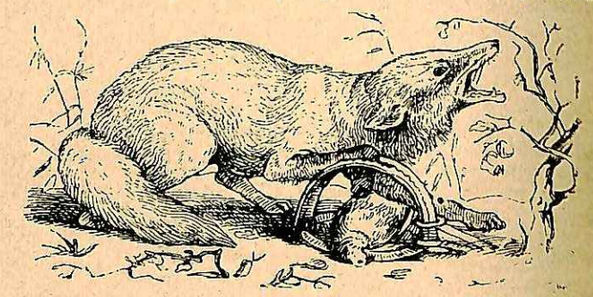

« Την επιασεν η σκληρα παγις »

τοὺς δύο ἀδελφούς, νὰ τοὺς πείσῃ νὰ λύσουν εἰρηνικῶς τὴν διαφοράν των· ἀλλ' ὁ γέρων Κοκκινολείρης εἶπε.

— Γυναῖκα, ἄφες τα νὰ δαγκωθοῦν καὶ νὰ

τσιμπηθοῦν· τὰ παιδιὰ τῶν ἀνθρώπων δὲν πρέπει νὰ κάμουν τέτοια πράγματα, ἀλλὰ τὰ πετεινάρια εἶνε πετεινάρια· ὅταν ἤμουν μικρός, ξεύρεις πόσες φορὲς ἐμάλωσα κ' ἐγὼ μὲ τὸν ἀδελφόν μου;

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὰ δύο πετεινάρια ἐστάθησαν ἀπέναντι ἀλλήλων μὲ ἀνωρθωμένα πτερά, ἀγριοβλεπόμενα μὲ φλογερὰ βλέμματα, τεντωμένην ἔχοντα τὴν οὐράν, σκαλίζοντα μὲ θυμὸν τὸ χῶμα· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὥρμησε το ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καὶ ἤρχισαν νὰ κτυπῶνται μὲ τὸ ῥάμφος καὶ μὲ τὰ πλῆκτρα. Ἡ πάλη ἐπανελήφθη πολλάκις. Καὶ τὰ δύο πετεινάρια ἠγωνίζοντο μὲ ἀνδρίαν, ἀλλ' ὁ Παρδαλὸς μολονότι μικρότερος, ἦτο δυνατώτερος ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του. Ἐπὶ τέλους τόσον πολὺ ἐδάγκωσε τὸν Ψιλόφωνον, ὥστε ὁ δυστυχὴς οὗτος ἐξηπλώθη ἀτονισμένος ἐπὶ τοῦ χόρτου καὶ ὡμολόγησε τὴν ἡττάν του.

Ἀλλ' ἔξαφνα κρότος ἠκούσθη εἰς τοὺς θάμνους.

—Ἡ Ἀλεποῦ! ἡ Ἀλεποῦ! ἀνέκραξεν ὁ γέρων Κοκκινολείρης μὲ ἠχηρὰν φωνήν. Καὶ ἀμέσως αὐτὸς ἡ κυρὰ Κακαρίστρα καὶ ὁ νικητὴς Παρδαλὸς ἐτράπησαν εἰς φυγὴν διὰ νὰ σωθῶσι, τρέχοντες διὰ μέσου ἀκανθῶν καὶ κορμῶν δένδρων καὶ πετρῶν. Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς Ψιλόφωνος, τὸν ὁποῖον εἶχε πολὺ καταβάλῃ ἡ μάχη καὶ τὰ τσιμπήματα δὲν ἠμπόρεσε νὰ τρέξῃ πολύ, καὶ τὸν ἐπρόφθασε ἡ Ἀλεποῦ, τὸν ἥρπασεν ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τὸν κατεσπάραξε.

Ὁ Κοκκινολείρης ἔλεγεν πρὸ ὀλίγου ὅτι τὰ πετεινάρια διαφέρουν ἀπὸ τὰ παιδιά, ἀλλὰ καὶ οἱ πετεινοὶ γονεῖς διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους γονεῖς. Ὁ Πετεινὸς καὶ ἡ Κότα ἠγάπων τὰ παιδιά των, ἀλλὰ ἅμα ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ κινδύνου τὰ ἐγκατέλιπον καὶ ἔφυγον διὰ νὰ σωθοῦν. Ἐν ᾧ οἱ ἄνθρωποι τὴν στιγμὴν τοῦ κινδύνου δὲν φροντίζουν περὶ τῆς ἰδικῆς των σωτηρίας, ἀλλὰ περὶ τὰς σωτηρίας τῶν τέκνων των, καὶ πολλάκις θυσιάζουν τὴν ἰδίαν των ζωὴν δι' αὐτά.

Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν τί ἀπέγεινεν ἡ κυρὰ Μαργιά.

Ἡ ἁρπαγὴ τοῦ Ψιλοφώνου δὲν τῆς ἐβγῆκε εἰς καλόν, διότι εἶνε μὲν πανοῦργοι αἱ Ἀλώπεκες, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἀκόμη πανουργότεροι.

Ὁ Κοκκινολείρης καὶ ἡ Κακαρίστρα ἀνήγγειλαν τὸ θλιβερὸν δυστύχημα εἰς τὸν φίλον των, τὸν Φύλακα, οὗτος δὲ τὸ διηγήθη εἰς τὸν κύριόν του, ὅστις ἔστησε πλησίον τῆς ὀπῆς τοῦ φράκτου, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχε διέλθῃ ἡ πετεινικὴ οἰκογένεια, παγίδα, εἰς τὴν ὁποίαν προσέδεσε μίαν περιστεράν.

Ἐκεῖ ἦλθε κρυφὰ κρυφὰ μίαν νύκτα ἡ κυρὰ Μαργιά, σκοπεύουσα διὰ τοῦ κήπου νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἀπ' αὐτὴν εἰς τὸν ὀρνιθῶνα. Τώρα εἶχεν εἰς τὸ μάτι τὸν ὀρεκτικὸν Παρδαλόν. Καθὼς εἶδε τὴν περιστεράν, ἠθέλησε νὰ προγευματίσῃ· ἀλλὰ τὴν ἔπιασεν ἡ σκληρὰ παγὶς καὶ δὲν ἐνόει νὰ τὴν ἀφήσῃ ὅσον σπαρακτικὰς φωνὰς καὶ ἂν ἐξέβαλε. Ἔτρεξε τότε ὁ κύριος καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ κτήματος μὲ χονδρὰ ῥόπαλα καὶ τὴν ἐσκότωσαν· τὸ δὲ δέρμα της τὸ ἔκαμαν ὡραίαν προβιὰν διὰ γοῦναν, καὶ μάλιστα τὸ εἶδα εἰς ἕν κατάστημα γουναρικῶν, ἀλλὰ δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῖον διὰ νὰ σᾶς εἰπῶ νὰ ὑπάγητε νὰ τὸ ἰδῆτε καὶ σεῖς.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Φιφὴ θερμαίνει μὲ ἀνημμένον κηρίον τὸ θερμόμετρον καὶ ὁ ὑδράργυρος ἀναβαίνει, ἀναβαίνει... ὀλίγον ἀκόμη καὶ θὰ φθάσῃ τοὺς 50 βαθμούς.

Ὁ μικρὸς Τάκης βλέπων τοῦτο ἀναφωνεῖ αἴφνης περίτρομος:

— Μή, Φιφή, ἀναβάζῃς τὸ θερμόμετρον καὶ ζεσταίνεις τὸ δωμάτιο! τί θέλεις, νὰ σκάσουμε ἀπὸ τὴ ζέστη;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μαγεμένης Ἀκρογιαλιᾶς.

*

— Λοιπόν, μαμά, ἀλήθεια δὲν θὰ πάγω 'ς τὸ σχολεῖο σήμερα;

— Μὰ σοῦ πονεῖ πραγματικῶς τὸ δόντι, παιδί μου;

— Δὲν ξεύρω, μαμά· θὰ πάω νὰ ἰδῶ 'ς τὸν καθρέπτη.

— 'Σ τὸν καθρέπτη;

— Βέβαια! ἂν ἰδῶ πῶς εἶνε πρισμένο τὸ μάγουλό μου, τότε πῆ ὅτι μοῦ πονεῖ τὸ δόντι.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ζωντανῆς Κούκλας.

Ὁ διδάσκαλος: Μανώλη, πόσο εἶνε τὸ μισὸ τοῦ πέντε;

Μανώλης (σιγὰ πρὸς τὸν Γιωργῆν): Λέγε βρὲ Γιωργῆ, βοήθα με! τί νὰ 'πῶ αὐ; νὰ 'πῶ δύο εἶνε 'λίγο. νὰ 'πῶ τρία εἶνε πολύ· τί νὰ 'πῶ; Ἐστάλη τοῦ Λαδωμένου Ποντικοῦ.

*

Ὁ Ἀντωνάκης δὲν θέλει νὰ τρώγῃ σούπαν, δὲν τοῦ ἀρέσει διόλου, ἀλλ' ἡ μαμά του τῷ λέγει νὰ τρώγῃ ὅπως ὅλοι.

Μίαν ἡμέραν 'ς τὸ τραπέζι ὁ Ἀντωνάκης ἔτρωγεν καταναγκαστικῶς τὴν σούπαν του καὶ ἐφανέρωνε τὴν ἀπαρέσκειάν του μὲ διαφόρους μορφασμοὺς τοῦ προσώπου του· ἐν τούτοις ἅμα τὴν ἔφαγε ὅλην ἐζήτησε καὶ ἄλλην.

— Εὖγε, Ἀντωνάκη, λέγει ἡ μαμά του, ἔγεινες καλὸ παιδί, βλέπω καὶ ἀπεφάσισες νὰ τρῷς δύο πιάτα σοῦπα.

— Καὶ ὁ Ἀντωνάκης μὲ σοβαρὸν ὕφος:

—Ὄχι, μαμά· ἀλλὰ θέλω νὰ τὴν φάγω ὅλην σήμερον διὰ νὰ μὴν ἔχωμεν αὔριον. Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μολυβένιου Στρατιώτου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31 Αὐγούστου]

19. Λεξίγριφος.

Τὸ ὄνομά μου σύγκειται ἐξ ὀνομάτων δύο,
Καὶ μὲ τὸ πρῶτόν μου θεὰν ζηλότυπον δεικνύω.
Καὶ μέσον μὲ τὸ δεύτερον καλὸν τῆς ἀσφαλείας,
Καὶ μὲ τὸ ὅλον ἥρωα κλεινὸν τῆς ἱστορίας.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαραλάμπους Γ. Σαράντη.

20. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε ἀριθμός· τὸ δεύτερόν μου λὰ καὶ ἡ.
Τὸ ὅλον ὕψωμα κλεινὸν
Οὐχὶ μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν,
Ἐξ οὗ στοαί, ἀγάλματα μνημεῖα, κίονες, ναοί.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Συλλέκτου.

21. Στοιχειόγραφος.

Τὴν εὐχήν μου θὰ σοῦ δώσω ἂν οὐδόλως μὲ πειράξῃς
Τύραννός τις δὲ θὰ γίνω ἂν τὴν κεφαλήν μ' ἀλλάξῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Τρυγόνος.

22. Τονόγριφος.

Ἂν μ' ἀφήσῃς ὅπως εἶμαι τὸν ἀέρα διασχίζω,
Ἂν τὴν λήγουσαν τονίσῃς, περὶ οὐδενὸς φροντίζω.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἡρακλείου Μαφούνη.

23. Ἐρώτησις.

« Ὅταν ἔχω νερὸ δὲν πίνω καὶ ὅταν δὲν ἔχω τότε πίνω. » Ποῖος ἔλεγε τοῦτο ;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σιγαλοπερπάτητης.

24. Κεκρυμμένα ὀνόματα θεῶν.

α'.) Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διὰ τὴν ἀγαλματοποιίαν φημίζονται.— β'.) Ὦ παῖ, τὸ νὰ τοποθετῇς τὰ βιβλία σου εἶνε μέγα προτέρημα.— γ'.) Εἶνε χαρὰ τῶν γονέων ὁ καλὸς υἱός. — δ'.) Πέρυσιν ἦτο βαρὺς ὁ χειμών.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νυμφαγέτου Ποσειδῶνος.

25. Πρόβλημα.

Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ὅτι ὁ Κροῖσος προσέφερεν εἰς τοὺς θεοὺς ἐξ χρυσᾶ ἀγγεῖα ζυγίζοντα ὅλα ὁμοῦ 600 δραχμάς, ἀλλ' οἱ ἱερεῖς ταξινομοῦντες αὐτὰ παρετήρησαν ὅτι τὸ δεύτερον ἦτο βαρύτερον τοῦ πρώτου κατὰ μίαν δραχμήν, τὸ τρίτον βαρύτερον τοῦ δευτέρου ἐπίσης κατὰ μίαν δραχμὴν καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ποῖον ἀκριβῶς ἦτο τὸ βάρος ἑκάστου τῶν ἀγγείων τούτων ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μέλλοντος Στρατηγοῦ.

26. Φύρδην—μίγδην.

Ὦ πᾶνωθρε, δνὲ αγίσνει ανείγνος ακὶ φρεινήσπα,
Ἂν δοᾶξος μεσνενύσαι ἰσε ύτος σουξδόνε σου γοῖνες.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φωνακλᾶ.

27. Διπλῆ ἀκροστοιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ ὡς καὶ τὰ τελικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ αὐτὸ ὄνομα κράτους τῆς Εὐρώπης.

1. Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 2. Πόλις τῆς Αἰγύπτου. 3. Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης. 4. Λαὸς τῆς Ἀσίας. 5. Νῆτος τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀνωνύμου.

28. Φωνηεντόλιπον.

*—μ*ν—γλ*κ*ς—λ*γ*ς—κ*τ*π****—τ*ν—*ργ*ν—κ**τ*ν—π*ρ*φ*ρ*ν— *—δ*—σκλ*ρ*ς—κ**—*π*τ*μ*ς—*ρ*θ*ζ**—κ**—γ*ν*τ**—**τ**—φ*λ*ν*κ**ν—κ**—*ρ*δ*ν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Νεραντζούλας Φουντωτῆς.

29. Ἐλλιποσύμφωνον.

Α***ω*ο*—ί*ω*—ί*ο*—εἶ*ε—έ***ο*—ί*ω*—*ύ**α.

Ἐστάλη ὑπὸ Νίκου Ζέρβα.

30. Γρίφος.

Ὠά, ῥίς, καὶ ἱερεῖς, εἷς ἄν, ποτὲ Θεοί.

Ἐστάλη ὑπὸ Σωκράτους Ι. Φωστηροπούλου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 30 Ἰουνίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

Ἐπανόρθωσις : Ἡ λύσις τοῦ ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 παρελθόντος Μαΐου ὑπ' ἀριθ. 157 προβλήματος εἶνε ἐσφαλμένη ὡς ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 παρελθ. Ἰουνίου. Ἡ ὀρθὴ λύσις εἶνε ἡ ἑξῆς :

$(132 + {}^{6}/_{7}) + (79 + {}^{2}/_{7}) + (237 + {}^{6}/_{7}) = 450$
$(132 + {}^{6}/_{7}) + 105 = 237 + {}^{6}/_{7}$
$3\ (79 + {}^{2}/_{7}) = 237 + {}^{6}/_{7}$

Ἡ δὲ λύσις 45, 50 καὶ 150 θὰ ἤρμοζεν εἰς τὸ πρόβλημα ἂν ἐδημοσιεύετο, ὡς εἶχε καὶ ἐν τῷ χειρογράφῳ, οὕτω: «Διαίρεσον τὸν ἀριθμὸν 245 κτλ.» ἂν δηλαδὴ ὁ ἀριθ. 245 δὲν εἶχε μεταβληθῇ ἐξ ἀβλεψίας κατὰ τὴν στοιχειοθέτησιν καὶ διόρθωσιν εἰς 450.

202. Ὀβίδιος, ὁ ὄφις. — 203. Σκάνδαλον, σάνδαλον. 204. Τὸ χέρι καὶ τὰ δάκτυλα. — 205. Ἡ βροχή. — 206. Νὰ λάβῃ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ὀνομάτων τῶν πτηνῶν καὶ νὰ τὰ τοποθετήσῃ κατὰ τάξιν οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἡ λέξις ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ.—207. Γίνεται ἂν τοποθετηθῶσι τὰ νομίσματα κατὰ τὸν ἑξῆς ἢ ἄλλον παρόμοιον τρόπον:

208.

Ἕνα γυμνασμένο
γρήγορο σκυλί,
Ζωντανὸ τὸν πιάνει
τὸν λαγὸ καὶ χαίρεται.
Πότε τὸν δαγκάνει
πότε τὸν φιλεῖ.
Σὰν ἐχθρός, σὰν φίλος
τοῦ λαγοῦ τοῦ φέρεται.
Κι' ὁ λαγὸς τοῦ λέει
μὲ πικρὴ λαλιά :
« — Τί σὲ ὠφελοῦνε
τὰ διπλᾶ καμώματα ;
Εἶσ' ἐχθρός μου ;
τότε ἄφες τὰ φιλιά !
Εἶσαι φίλος ;
τότε παῦσε τὰ δαγκώματα ! »

209—213. 1) Ῥήγας Φεραῖος.— 2) Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης. — 3) Ἀθανάσιος Διάκος. — 4) Ὀδυσσεὺς Ἀνδρούτσος.— 5) Κωνσταντῖνος Κανάρης.— 214. Ὅστις ἐν καιρῷ τῆς εὐτυχίας του φροντίζει μόνον περὶ ἑαυτοῦ ἐν καιρῷ τῆς δυστυχίας του δὲν ἔχει κανένα φίλον. — 215. Σῦρος, Πάρος, Λέρος, Πόρος.—216. α'.) Δών. β'.) Πηνειός. γ'.) Λείγηρ. δ'.) Ῥῆνος. — 217. Ἐκ τῶν σταλέντων μέχρι σήμερον ἐξαστίχων ἄξια λόγου εἶνε τὰ τοῦ *Βασιλέως τῆς Ἄμμου*, τῆς *Πασχούσης Κρήτης*, τοῦ *Μαρμαίροντος Ἀστέρος*, τῆς *Λευκῆς Σημαίας*, τοῦ *Γεωργίου Τ. Οἰκονόμου*, τοῦ *Φλυάρου Ἰχθύος*, τῆς *Τρυγόνης* καὶ τοῦ *Ἀτρομήτου Εὐζώνου*. Ἐκ τούτων δημοσιεύομεν ὡς λύσιν τὸ ὑπὸ τοῦ *Βασιλέως τῆς Ἄμμου* σταλέν, τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ σχετικῶς καλλίτερον:

Ο ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΣ

Λησμονεῖ τὸν κόσμον ὅλον, λησμονεῖ καὶ τὸν Θεόν του,
Καὶ Θεὸν δὲν ἔχει ἄλλον, παρὰ μόνον τὸν χρυσόν του.
Τῆς θρησκείας τὰς ἁγίας νουθετήσεις δὲν πιστεύει.
Τὰ ἐπὶ τῶν νομισμάτων εἰκονίσματα λατρεύει.
Δὲν τὸν μέλει, ὑπὸ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἂν μισεῖται,
Μόνον ὅτε δὲν κερδίζει χρῆμα ἄρθονον λυπεῖται.

218. Τὸ νινὶ (NN) περιστοιχισμένο ἀπὸ ἀγάπη (ΑΓΠ).

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

Μυθιστορία ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — Κατ' ἐπιτομὴν ὑπὸ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 17]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

ΕΚΛΟΓΗ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΟΔΟΝ. — ΕΚΔΡΟΜΗ ΠΡΟΣ ΔΥΣΜΑΣ. — ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΕΪΟΦΟΡΟΝ. — ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ. — ΝΥΞ ΤΑΡΑΧΩΔΗΣ. — ΔΕΞΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΞΤΕΡ. — ΕΠΑΝΟΔΟΣ

Διακόσια περίπου βήματα ἀπὸ τοῦ ὁρμίσκου ὑψοῦτο ἀμμόλοφος πεντήκοντά που ποδῶν — καταλληλότατον ἀστεροσκοπεῖον ἵνα ἐξ αὐτοῦ ἴδωσι τὰ παιδία ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρυτέραν θέαν τῆς χώρας.

«ΑΣ ΠΛΗΣΙΑΣΩΜΕΝ ΕΛΑΦΡΑ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΜΑΣ ΙΔΟΥΝ» (σελ. 35)

Ἂμ' ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου ἔσπευσαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἀμμολόφου τούτου καὶ παρετήρησαν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου πρὸς βορρᾶν. Ἐὰν ἡ εὐρεῖα ἀμμώδης ἔρημος ἐξετείνετο μέχρι τῆς ἀκτῆς, ὡς ἐδείκνυεν ὁ γεωγραφικὸς πίναξ, ἦτο ἀδύνατον νὰ διακρίνωσι τὴν ἀπέναντι ὄχθην αὐτῆς, διότι ὁ θαλάσσιος ὁρίζων θὰ εὑρίσκετο πλέον τῶν δώδεκα μιλίων πρὸς βορρᾶν καὶ πλέον τῶν ἑπτὰ πρὸς ἀνατολάς. Ἔκριναν λοιπὸν περιττὸν νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω πρὸς τὸ βόρειον τῆς νήσου.

«Λοιπὸν τί θὰ κάμωμεν τώρα; ἠρώτησεν ὁ Κρός.

— Θὰ ἐπιστρέψωμεν ὅθεν ἤλθομεν, ἀπεκρίθη ὁ Γόρδων.

— Θὰ βάλωμεν ὅμως πρῶτα κάτι τι 'ς τὸ στόμα μας, ὑπέλαβεν ὁ Σέρβης.

— Στρῶστε λοιπὸν τὸ τραπέζι, ἀνεφώνησε φαιδρὸς ὁ Οὐέπ.

— Ἀφ' οὗ ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιστρέψωμεν, δὲν εἶνε καλλίτερον νὰ λάβωμεν ἄλλον δρόμον εἰς τὴν ἐπιστροφήν μας ; ἠρώτησεν ὁ Δόνιφαν.

— Θὰ δοκιμάσωμεν, εἶπεν ὁ Γόρδων.

— Μάλιστα νομίζω, προσέθηκεν ὁ Δόνιφαν, ὅτι ἡ ἔρευνά μας θὰ εἶνε τελεία ἐὰν περιέλθωμεν τὴν δεξιὰν ὄχθην τῆς λίμνης.

— Τὸ πρᾶγμα θὰ 'πάγῃ εἰς μάκρος, ἀπεκρίθη ὁ Γόρδων, διότι κατὰ τὸν γεωγραφικὸν πίνακα πρέπει νὰ διανύσωμεν σαράντα τοὐλάχιστον μίλια ὁ ἐστι πέντε ἡμερῶν δρόμον, καὶ τοῦτο, ἂν δέν μας συμβῇ καθ' ὁδὸν ἀπρόοπτόν τι ! Καὶ ἔπειτα θὰ ἀνησυχήσουν ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ σπήλαιον· λοιπὸν καλλίτερα νὰ μὴ τοὺς βάλωμεν εἰς τόσην ταραχὴν καὶ ἀνησυχίαν.

— Καὶ ὅμως, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ μέρος τοῦτο τῆς νήσου!

— Βεβαιότατα, εἶπεν ὁ Γόρδων.

— Τώρα ὅμως νομίζω ὅτι καλὰ λέγει ὁ Δόνιφαν, εἶπεν ὁ Κρός· νὰ μὴ λάβωμεν τὸν αὐτὸν δρόμον.

— Ἐννοεῖται, εἶπεν ὁ Γόρδων, καὶ προτείνω μάλιστα νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν ὄχθην τῆς λίμνης μέχρι τοῦ ποταμίου, ὅπου ἐκάμαμεν σταθμὸν προχθές, καὶ ἔπειτα νὰ βαδίσωμεν κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν ἀπόκρημνον ἀκτήν.

— Καὶ διατί τάχα νὰ παρακολουθήσωμεν πάλιν τὴν αὐτὴν ὄχθην;

— Πραγματικῶς, Γόρδων, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, διατί νὰ μὴ λάβωμεν τὸν συντομώτατον δρόμον, νὰ περάσωμεν αὐτὴν τὴν ἀμμώδη πεδιάδα καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ δάσος ;

— Διότι θὰ ἀναγκασθῶμεν ὅπως δήποτε νὰ διαβῶμεν τὸ ποτάμιον· ἀπεκρίθη ὁ Γόρδων. Λοιπὸν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ κατορθώσωμεν νὰ το διαβῶμεν ἐκεῖ ὅπου το διέβημεν καὶ χθές, ἐν ᾧ ποῦ εἰξεύρωμεν ἐὰν παρὰ κάτω τὸ ποτάμιον γίνεται ὁρμητικώτερον ; Καὶ τότε πῶς θά το διαβῶμεν; Διὰ τοῦτο

νομίζω ὅτι εἶνε φρόνιμον νὰ μὴ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ δάσος, πρὶν πατήσωμεν εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμίου.

— Πάντοτε φρόνιμος καὶ λογικὸς αὐτὸς ὁ Γόρδων! εἶπεν ὁ Δόνιφαν μετά τινος εἰρωνείας.

— Καὶ βέβαια! εἶπεν ὁ Γόρδων, ἂν εἰμποροῦμεν ἂς κάμωμεν καὶ ἄλλως πως.»

Κατεκυλίσθησαν τότε πάντες εἰς τὴν κλιτὺν τοῦ ἀμμολόφου καὶ εὑρέθησαν ταχέως εἰς τὴν βάσιν, ἔφαγον ὀλίγον ἐπὶ ποδὸς, ἐτύλιξαν τὰ σκεπάσματά των, καὶ ἐξεκίνησαν.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο λαμπρότατος καὶ προηγγέλλετο ἡμέρα ἀξιόλογος· ἐλαφρὸς ἄνεμος μόλις ἐρρυτίδωνε τὴν ἐπιφάνειαν τῆς λίμνης. Ἐὰν ὁ καιρὸς διετηρεῖτο καλὸς ἐπὶ τριάκοντα ἓξ ἔτι ὥρας, τί ἄλλο ἤθελον; Ὁ Γόρδων ὑπελόγιζεν ὅτι θὰ εἶνε εἰς τὸ σπήλαιον τὴν ἑσπέραν τῆς μεθαύριον.

Ἀπὸ τῆς 6 π. μ. μέχρι τῆς 11 ὥρας διήνυσαν ἀκόπως τὰ ἐννέα μίλια, τὰ διαχωρίζοντα τὴν ἄκραν τῆς λίμνης καὶ τὸ ποτάμιον. Πλησίον τοῦ ποταμίου ὁ Δόνιφαν ἐφόνευσε ζεῦγος πτηνῶν μεγάλων, πρὸς μεγίστην χαράν του καὶ πρὸς χαρὰν τοῦ Σέρβη οὐχ ἧττον, ὅστις ἦτο ἀείποτε ἕτοιμος νὰ μαδᾷ οἱονδήποτε πτηνόν, νά το ἀνοίγῃ, νά το καθαρίζῃ καὶ νά το κάμνῃ ψητόν.

Ὅπερ καὶ ἐποίησε μετὰ μίαν ὥραν, ἀφ' οὗ αὐτὸς καὶ οἱ συνοδοιπόροι του διέβησαν τὸ ποτάμιον διὰ τοῦ ἐλαστικοῦ ἀκατίου.

«Τώρα ὅπου εἴμεθα εἰς τὸ δάσος, εἶπεν ὁ Γόρδων, ἐλπίζω ὅτι ὁ Βάξτερ θὰ εὕρῃ περίστασιν νὰ ῥίψῃ τὰς σφαῖράς του ἢ τὸ λωρίον του.

— Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι δὲν εἶνε μεγάλα πράγματα, ἕως τώρα τοὐλάχιστον, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, ὅστις πλὴν τοῦ ὅπλου οὐδὲν ἄλλο μέσον πρὸς θήραν ἐξετίμα.

— Αἱ σφαῖραι δὲν εἶνε βέβαια διὰ τὰ πτηνά, εἶπεν ὁ Βάξτερ.

— Πτηνά, τετράποδα, δὲν ἔχω καμμίαν ὑπόληψιν εἰς τὰς σφαίρας. Τί νά σου εἰπῶ, Βάξτερ, δὲν ἔχω ὑπόληψιν.

— Οὐδὲ ἐγώ! προσέθηκεν ὁ Κρός, ἀείποτε ἀποδεχόμενος καὶ ὑποστηρίζων τὰς γνώμας τοῦ ἐξαδέλφου του.

— Περιμένετε τοὐλάχιστον, εἶπεν ὁ Γόρδων, περιμένετε νὰ τύχῃ περίστασις νά τας μεταχειρισθῇ, καὶ τότε ἀποφαίνεσθε. Ἀλλ' ἐγὼ ὅμως εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ θαυμάσια! Καὶ ἂν μας λείψουν ποτὲ ἡ πυρῖτις καὶ τὰ σφαιρίδια, αἱ σφαῖραι ὅμως καί το λωρίον οὐδέποτε θά μας λείψουν!...

— Ναί, ἀλλὰ θά μας λείψουν τὰ νόστιμα ψητά!... εἶπεν ὁ ἀδιόρθωτος Δόνιφαν.

— Ἂς εἶνε, εἶπεν ὁ Γόρδων, τώρα ἂς φάγωμεν.»

Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἕτοιμον τὸ φαγητόν, διότι ὁ ἐκτελῶν καθήκοντα μαγείρου Σέρβης ἤθελε νὰ ψήσῃ τὸ ψητὸν ροδοκόκκινον καὶ εἰς τὴν ἐντέλειαν. Τέλος ἐψήθη καὶ ἐστρώθη ἡ τράπεζα.

Μετὰ ἓν τέταρτον δὲν ἐσώζετο οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον κομμάτιον ὀσταρίου, οὐδὲ ἓν κοκκαλάκι, διότι καὶ ὁ Πιστὸς εἰργάσθη οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν μικρῶν κυρίων του.

Μετὰ τὸ φαγητὸν ἐξεκίνησαν οἱ ὁδοιπόροι καὶ ἐξηκολούθησαν πρὸς δυσμὰς τὴν πορείαν των εἰς τὸ δάσος, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἦτο ἀραιότερον ἢ εἰς τὸ μεσημβρινόν. Τοῦ ἡλίου αἱ ἀκτῖνες εἰσέδυον καὶ ἐφώτιζον λαμπρότατα, ἄνθη δὲ ἄγρια ποικίλα ἐφύοντο κατὰ γῆς, ἤτις ἦτο ἐστρωμένη ὑπὸ χλόης. Ὁ Σέρβης ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Οὐέπ ἔκοψαν ἄνθη τινὰ μεγάλα καὶ δι' αὐτῶν ἐστόλισαν τὸ στῆθος των.

Ὁ Γόρδων ὅστις εἶχε πολλὰς γνώσεις βοτανικάς, ἀνεκάλυψε δενδρύλλιον πυκνότατον μετὰ φύλλων ἀτελῶς ἐσχηματισμένων καὶ ἀκανθῶν μεγάλων καὶ ὀξυτάτων. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀκανθῶν ἦτο ὁ καρπὸς μικρὸς ὡς πίσον καὶ κοκκινωπός.

«Νὰ καὶ μία τρούλκα, ἂν δὲν ἔχω λάθος, ἀνεφώνησεν ὁ Γόρδων δεικνύων τὸ δενδρύλλιον. Τὸν καρπὸν αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ μεταχειρίζονται πάρα πολύ.

— Ἂν τρώγεται, ἂς φᾶμε, ἀφ' οὗ δὲν θὰ πληρώσωμεν τίποτε, εἶπεν ὁ Σέρβης!»

Καὶ πρὶν ἢ ὁ Γόρδων προφθάσῃ νά τον ἐμποδίσῃ ἔθραυσε διὰ τῶν ὀδόντων του δύο ἢ τρεῖς ἐκ τῶν καρπῶν τούτων.

Ἀλλ' ὁποῖος μορφασμός! Ὁ σίελος ἔρρεεν ἀπὸ τοῦ στόματός του, ἕνεκα τῆς στυφότητος τῶν καρπῶν, καὶ οἱ περιεστῶτες ἐγέλων διὰ τὸ ἀστεῖον πάθημά του ἕνεκα τῆς λαιμαργίας του.

«Καὶ σύ! ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης καὶ ἡ γλῶσσα του ἐκρέματο ἔξω τοῦ στόματός του καὶ ὅλον τὸ σῶμά του ἦτο παραμεμορφωμένον, τί μου εἶπες πῶς τὸ τρώγουν;

— Δὲν εἶπα ὅτι τὸ τρώγουν, ἀλλ' ὅτι τὸ μεταχειρίζονται πολύ... κατασκευάζουν ποτὸν πνευματῶδες· καὶ μάλιστα εἰς ἡμᾶς θὰ εἶνε πολυτιμότατον, εἰς τοῦτο θὰ καταφύγωμεν ὅταν σώσωμεν τὸ βράνδυ μας· ἀλλὰ προσοχὴ διότι κτυπᾷ πολὺ 'ς τὸ κεφάλι. Ἂς γεμίσωμεν ἕνα σάκκον νὰ κατασκευάσωμεν χάριν δοκιμῆς εἰς τὸ σπήλαιόν μας.»

Ἦτο δύσκολος ἡ συναγωγὴ τῶν καρπῶν τῆς τρούλκας, διότι αἱ ἄκανθαι δὲν ἔπαιζον, ἀλλὰ ὁ Βάξτερ καὶ ὁ Οὐέπ τύπτοντες τὸ δένδρον, κατώρθωσαν καὶ ἔρριψαν κατὰ γῆς ἱκανὴν ποσότητα καὶ ἐγέμισαν μίαν σιτοδόχην.

Περαιτέρω εὗρον ἄλλο φυτὸν ὀνόματι ἀλγαρρόβην καὶ ἐξ αὐτῆς ἔκοψαν ἀρκετοὺς λοβούς, ἐξ ὧν κατασκευάζεται ποτὸν πνευματῶδες ἐπίσης. Ἀλλὰ ὁ Σέρβης δὲν ἔβαλεν εἰς τὸ στόμμα του ἀλγαρρόβην,

διότι κατὰ τὴν παροιμίαν «ὅπου καεῖ εἰς τὸ χυλὸ φυσᾷ καὶ τὸ ξυνόγαλο». Οἱ δὲ σύντροφοι παίζοντες ἔλεγον πρὸς αὐτόν:

«Σέρβη, γιὰ 'πὲς ἀλεύρι; ἡ τρούλκα νὰ σ'εὕρῃ!»

Ὁ δὲ Σέρβης δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ προσέξῃ εἰς τὰς ἀστειότητας ταύτας, διότι ἡ τρούλκα ἐξηκολούθει νά τον ἀναγκάζῃ νὰ μορφάζῃ ἐνίοτε ἐκ διαλειμμάτων.

Μετὰ μεσημβρίαν ἡ ὄψις τοῦ δάσους μετεβλήθη πως. Ἐπειδὴ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὁ ἀὴρ καὶ ἡ ἡλιακὴ θερμότης ἀνήρχοντο περισσότερον ἕνεκα τῆς ἀραιώσεως τῶν δένδρων, τὰ δένδρα ἦσαν πολὺ ἀνεπτυγμένα εἰς ὕψος καὶ πλάτος. Ἐντὸς τῶν μεγάλων καὶ πυκνοφύλλων κλάδων ἐκελάδουν μυριάδες πτηνῶν, καὶ αἱ πεῦκαι ἀνέδιδον ἄρρητον εὐωδίαν· πρὸς δὲ τούτοις ἄλλα τινὰ δένδρα μικρότερα μέν, ἀλλ' οὐχ ἧττον μεγαλοπρεπῆ ἐφύοντο κατὰ συστάδας· τὰ δένδρα ταῦτα ὀνομάζονται ο ὐ ί ν τ ε ρ καὶ ὁ φλοιός των βύναται νὰ χρησιμεύσῃ ἀντὶ κανέλλας. Διὰ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην πολὺ βεβαίως θὰ χαρῇ ὁ μαῦρος ἀρχιμάγειρος τῆς μικρᾶς ἀποικίας.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων φυτῶν ὁ Γόρδων ἀνεκάλυψε φυτὸν χρησιμώτατον, τὸ λεγόμενον τεϊόδενδρον, τοῦ ὁποίου τὰ ἀρωματώδη φύλλα γίνονται ἔγχυμα ὑγιεινότατον.

«Παιδιά, εἶπεν ὁ Γόρδων, ὅταν σωθῇ τὸ τεϊόν μας ἔχομεν ἐδῶ ἀξιόλογον ἀντικαταστάτην. Ἂς πάρωμεν τώρα ὀλίγον καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν νὰ συνάξωμεν πολύ, νά το ἔχωμεν τὸν χειμῶνα.»

Ἦτο ὥρα 4 μ. μ. ὅτε ἤκουσαν θόρυβον χειμάρρου καταρρέοντος ὁρμητικῶς.

«Αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ ποτάμιον ὅπου ἀπαντήσαμεν εἰς τὴν πρώτην ἐκδρομήν μας, εἶπεν ὁ Δόνιφαν.

— Ὅπου ἦτο καὶ ἐκείνη ἡ μικρὰ γέφυρα, ἡ ὁποία τόσον μας ἀνησύχησεν; ... ἠρώτησε ὁ Γόρδων.

— Ἀκριβῶς αὐτή, εἶπεν ὁ Δόνιφαν.

— Λοιπὸν ἂς σταθμεύσωμεν εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην, ὑπέλαβεν ὁ Γόρδων. Τώρα εἶνε πέντε ἡ ὥρα, καὶ ἐπειδὴ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ διανυκτερεύσωμεν ἐν ὑπαίθρῳ, ἐδῶ εἶνε καλλίτερα ὅπου καὶ τὰ δένδρα εἶνε ὑψηλότερα. Καὶ αὔριον πλέον τὴν ἑσπέραν, Θεοῦ θέλοντος, ἐλπίζω ὅτι θὰ πλαγιάσωμεν εἰς τὰ κρεββατάκια μας.»

Ἕως ὅτου παρασκευασθῇ τὸ φαγητόν, ὁ Γόρδων καὶ ὁ Βάξτερ εἰσέδυσαν εἰς τὸ δάσος, ὁ μὲν πρὸς ἀνακάλυψιν νέων φυτῶν, ὁ δὲ πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν κυνηγετικῶν του ὅπλων, τοῦ λωρίου καὶ τῶν σφαιρῶν, διὰ νὰ ἀποστομώσῃ τὸν Δόνιφαν.

Μετὰ μίαν ἑκατοστὴν βημάτων ὁ Γόρδων καλέσας διὰ νεύματος τὸν Βάξτερ ἔδειξε πρὸς αὐτὸν ζῷά τινα παίζοντα ἐπὶ τῆς χλόης.

«Αἶγες εἶνε; ἠρώτησεν ὁ Βάξτερ σιγᾷ.

— Ὁμοιάζουν, εἶπεν ὁ Γόρδων. Ἂς προσπαθήσωμεν νά τα συλλάβωμεν.

— Ζωντανά; . , .

— Μάλιστα, Βάξτερ, ζωντανά· καὶ εὐτυχῶς δὲν εἶνε ἐδῶ ὁ Δόνιφαν διότι θὰ ἐπυροβόλει, θὰ ἐσκότωνεν ἓν καὶ τὰ ἄλλα θὰ ἔφευγον. Ἂς πλησιάσωμεν ἐλαφρὰ χωρὶς νά μας ἰδοῦν.»

Τὰ χαριέστατα ζῷα ἐξ περίπου, δὲν ἐπῆραν εἴδησιν. Ἐν τούτοις ἓν ἐξ αὐτῶν — ἡ μήτηρ ἴσως — προαισθανόμενον κίνδυνόν τινα, ὠσφραίνετο τὸν ἀέρα καὶ ἐφαίνετο ἕτοιμον νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν μετὰ τῶν συντρόφων του.

Αἴφνης ἠκούσθη συριγμός, αἱ πέτριναι σφαῖραι ἐξεσφενδονήθησαν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Βάξτερ, ὅστις ἀπεῖχε τῶν ζῴων περὶ τὰ εἴκοσι βήματα. Μετὰ τοσαύτης δὲ ἐπιδεξιότητος ἐρρίφθησαν ὥστε περιεπλάκησαν εἰς τοὺς πόδας μιᾶς αἰγός, αἱ δὲ ἄλλαι ἔφυγον εἰς τὸ πυκνὸν τοῦ δάσους.

Ὁ Γόρδων καὶ ὁ Βάξτερ ἔσπευσαν πρὸς τὴν αἶγα ἥτις μάτην προσεπάθει νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν δεσμῶν της. Παρ' αὐτὴν ἵσταντο καὶ δύο αἰγίδια, τὰ ὁποῖα ἀφ' οὗ δὲν ἔφυγεν ἡ μήτηρ των, δὲν ἔφυγον καὶ αὐτά.

«Ζήτω! ἀνεφώνησεν ὁ Βάξτερ ὑπὸ χαρᾶς, ζήτω! Μά, αἶγες εἶνε;

— Ὄχι, εἶπεν ὁ Γόρδων. Ὑποθέτω ὅτι εἶνε μᾶλλον προβατοκάμηλοι . . .

— Λοιπὸν ζήτω ἡ προβατοκάμηλος! Καὶ δὲν μοῦ λέγεις, Γόρδων, κάμνει γάλα . . .

— Γάλα καὶ γάλα! . . .

— Καὶ πάλιν ζήτω ἡ προβατοκάμηλος!»

Ὁ Γόρδων δὲν ἠπατᾶτο· διότι πράγματι ἡ προβατοκάμηλος ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν αἶγα· ἀλλὰ οἱ πόδες της εἶνε μακρότεροι, καὶ αἱ τρίχες μικραὶ καὶ λεπταὶ ὡς μέταξα· ἔχουσι κεφαλὴν μικρὰν ἄνευ κεράτων. Τὰ ζῷα ταῦτα ζῶσι κυρίως εἰς τὸ Περοῦ καὶ κατὰ τὰς χώρας τοῦ Μαγγελανικοῦ πορθμοῦ.

Εὐκόλως φαντάζεσθε ὁποίας τινὸς ὑποδοχῆς ἔτυχεν ὁ Γόρδων καὶ ὁ Βάξτερ ὅτε ἐπανῆλθον εἰς τὸν σταθμόν. Ὁ μὲν ἔσυρε τὴν μητέρα δεδεμένην διὰ τοῦ σχοινίου τῶν σφαιρῶν, ὁ δὲ ἐκράτει ὑπὸ μάλης τὰ δύο μικρά.

Τίς οἶδεν ἐὰν τὰ τρία ταῦτα ζῷα ἔμελλον νὰ εἶνε ὁ πυρὴν ποιμνίου ὠφελιμωτάτου εἰς τὴν μικρὰν ἀποικίαν;

Ὁ Δόνιφαν ἐλυπήθη μὲν διότι ἔχασε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκπενώσῃ τὸ ὅπλον του, ἀλλὰ καὶ ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι αἱ σφαῖραι ἦσαν προτιμότεραι τοῦ πυροβόλου ὅπλου προκειμένου νὰ συλλάβῃ τις ζωντανὰ ζῷα.

Ἐδείπνησαν φαιδροὶ καὶ εὔθυμοι. Ἡ δὲ προβατοκάμηλος δεδεμένη εἰς δένδρον δὲν ἠθέλησε νὰ βοσκήσῃ, τὰ δὲ μικρά της ἐπήδων περὶ αὐτήν διὰ ζωηρῶν ἁλμάτων.

Οἱ μικροὶ ὁδοιπόροι ἅμα δειπνήσαντες ἐκοιμήθησαν. Ἀλλ' ἡ νὺξ δὲν παρῆλθεν ἀτάραχος. Εἰς τὸ

μέρος τοῦτο τοῦ δάσους ἐφοίτων ζῷα φοβερώτερα τῶν θώων. Ὅθεν περὶ ὥραν 3 π. μ. ἠκούσθησαν ὠρυγμοὶ καὶ μυκηθμοὶ ἀντηχοῦντες καθ' ὅλον τὸ δάσος.

Ὁ Δόνιφαν, ὅστις ἦτο νυκτοφύλαξ, ἐκάθητο πλησίον τῆς πυρᾶς καὶ εἶχε τὸ ὅπλον του ἕτοιμον, δὲν ἐνόμισε δὲ ἀναγκαῖον νὰ ἀφυπνίσῃ τοὺς συντρόφους του. Ἀλλ' οἱ ὠρυγμοὶ ἔφθασαν τόσον πλησίον, ὥστε διὰ μιᾶς ἀνεκάθησαν μόνοι των ὁ Γόρδων καὶ οἱ ἄλλοι.

«Τί τρέχει; . . . ἠρώτησεν ὁ Οὐίλκοξ.

— Θὰ εἶνε καμμία ἀγέλη θηρίων ἐδῶ τριγύρω.

— Θὰ εἶνε τίποτε τίγρεις, εἶπεν ὁ Γόρδων.

— Καλῶς νὰ ὁρίσουν! εἶπεν ὁ Δόνιφαν, καὶ ἡτοιμάσθη νὰ πυροβολήσῃ, οἱ δὲ ἄλλοι ἔλαβον τὰ περίστροφά των.

— Δὲν θὰ εἶνε μακράν», εἶπεν ὁ Κρός.

Καὶ πραγματι ἡ ἀγέλη θὰ ἦτο πολὺ πλησίον, διότι ὁ Πιστὸς ἦτο ἀκράτητος καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας ὁ Γόρδων κατώρθωνε νά τον συγκρατῇ. Ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο σχῆμα τι εἰς τὸ πυκνὸν σκότος τοῦ δάσους.

Ἐξ ἅπαντος τὰ θηρία ταῦτα ἤρχοντο συνήθως τὴν νύκτα νὰ σβέσωσι τὴν δίψαν των εἰς τὸ ποτάμιον. Ἐπειδὴ δὲ τὴν νύκτα ταύτην εἶδον τὴν θέσιν κατειλημμένην ὑπὸ τῶν μικρῶν φίλων μας, ἐξεδήλουν τὴν δυσαρέσκειάν των διὰ τῶν φοβερῶν ὠρυγμῶν, καὶ μυκηθμῶν· ἀλλ' ἀρά γε θὰ ἠρκοῦντο εἰς τὴν διαμαρτυρίαν ταύτην ἢ θὰ ἐπεχείρουν νὰ ἐκτοπίσουν τοὺς ἀνελπίστους ἀντιπάλους των;

Αἴφνης εἴκοσι βήματα ἀπὸ τῆς πυρᾶς ἐφάνησαν ἐν τῷ σκότει φωτειναὶ σημεῖα κινούμενα, καὶ παρευθὺς ἀντήχησεν ἐκπυρσοκρότησις, οἱ δὲ ὠρυγμοὶ ἀνταπεκρίθησαν σφοδρότεροι.

Ὁ Δόντφαν ἐπυροβόλησεν. Αὐτὸς δὲ καὶ οἱ σύντροφοί του προέτειναν τὰ ὅπλα των καὶ ἦσαν ἕτοιμοι νὰ πυροβολήσωσιν, ἐὰν τὰ θηρία ἤθελον ἐπιπέσῃ κατ' αὐτῶν.

Ὁ Βάξτερ ἥρπασε δαυλὸν φλέγοντα καὶ τὸν ἐξεσφενδόνησε πρὸς τὸ μέρος ὅπου εἶχον ἀναφανῇ οἱ ὡς καίοντες ἄνθρακες ὀφθαλμοί.

Μετὰ μιαν στιγμὴν τὰ θηρία, τῶν ὁποίων ἓν εἶχε τραυματισθῇ ὑπὸ τῆς βολῆς τοῦ Δόνιφαν, ἔγιναν ἄφαντα εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτός.

« Τῶκοψαν λάσπη! εἶπεν ὁ Κρός.

— Καλό τους κατευόδιον! προσέθηκεν ὁ Σέρβης.

— Καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ ξανακέλθουν; . . . ἠρώτησεν ὁ Κρός.

— Δὲν εἶνε πιθανόν, εἶπεν ὁ Γόρδων· ἀλλὰ πρέπει νὰ διανυκτερεύσωμεν.

Ἔρριψαν ξύλα εἰς τὸ πῦρ καὶ μέχρι τῆς πρωΐας ἔμειναν συνδιαλεγόμενοι. Ἅμα δὲ τῇ ἡμέρα ἐξεκίνησαν καὶ πρῶτον εἰσέδυσαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ δάσους ὅπου εἶχον ἐξαφανισθῇ τά θηρία, διὰ νὰ ἴδωσι μήπως εἶχε φονευθῇ τι ἐξ αὐτῶν.

Εἴκοσι βήματα ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τὸ ἔδαφος ἦτο ἐμπεποτισμένον ὑπὸ πλατυτάτης κηλῖδος αἵματος. Τὸ θηρίον εἶχε κατορθώσῃ νὰ φύγῃ καὶ δὲν θὰ ἦτο δύσκολον νά το ἀνεύρωσιν ἐὰν ἀπέλυον ἐπὶ τὰ ἴχνη του τὸν Πιστόν· ἀλλὰ ὁ Γόρδων ἐθεώρησε περιττὸν νὰ διακινδυνεύσωσι εἰσδύοντες εἰς τὸ δάσος. Καὶ ναὶ μὲν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μάθωσι τί θηρία ἦσαν, ἀλλ' ὅμως τὸ σπουδαιότατον ἦτο ὅτι δὲν ἔπαθον τίποτε, ἀλλὰ διέμειναν σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς.

Περὶ ὥραν 6 π. μ. ἐξεκίνησαν καὶ ἄνευ τινὸς κωλύματος ἐστάθμευσαν τῇ 11 π. μ., νὰ γευματίσωσι. Διὰ νὰ μὴ παρέλθῃ δὲ ὥρα πολλή, ἔφαγον ἐκ τῶν τροφῶν τὰς ὁποίας εἶχον εἰς τὰς σιτοδόχας των, καὶ πάλιν ἐξεκίνησαν.

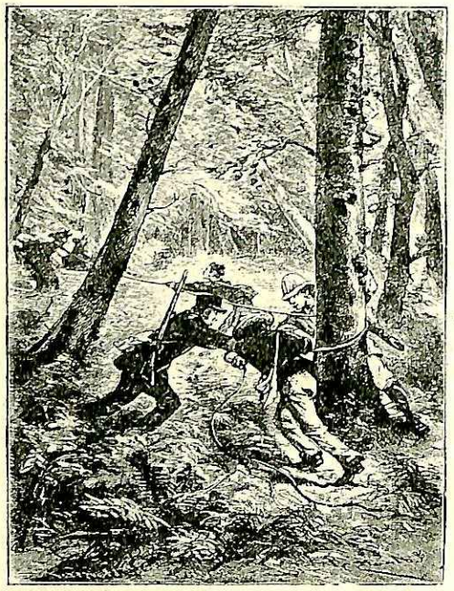

« Ο ΒΡΟΧΟΣ ΠΕΡΙΕΒΑΛΕ ΤΟΝ ΤΡΑΧΗΛΟΝ ΤΟΥ ΖΩΟΥ » (Σελ. 36)

Περὶ ὥραν 3 μ. μ. ἠκούσθη ἐκπυρσοκρότησις ὑπὸ τὰ δένδρα. Ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐέπ καὶ ὁ Κρὸς μετὰ τοῦ Πιστοῦ προεπορεύοντο ἑκατοστὸν βημάτων, οἱ δὲ ὄπισθεν ἐρχόμενοι σύντροφοί των δέν τους ἔβλεπον. Αἴφνης ἠκούσθησαν κραυγαί:

« Τὸν νοῦν σας, τὸν νοῦν σας!»

Αἱ κραυγαὶ αὗται ἀπετείνοντο πρὸς τὸν Γόρδωνα, τὸν Οὐίλκοξ, τὸν Βάξτερ καὶ τὸν Σέρβην νὰ ἔχωσι τὸν νοῦν των. Καὶ πράγματι εὐθὺς ἐπεφάνη ζῷον ὑψηλόν· ὁ δὲ Βάξτερ ὅστις ἐκράτει τὸ λωρίον του, ἔρριψεν αὐτὸ ἐγκαίρως καὶ ὁ βρόχος περιέβαλε τὸν τράχηλον τοῦ ζῴου, τὸ ὁποῖον μάτην προσεπάθησε νὰ ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὅμως ἦτο ρωμαλέον ἤθελε παρασύρῃ τὸν Βάξτερ, ἀλλ' ὁ Γόρδων προφθάσας μετὰ τοῦ Οὐίλκοξ καὶ τοῦ Σέρβη ἔλαβον τὴν ἄκραν τοῦ λωρίου καί την περιετύλιξαν περὶ τὸν κορμὸν δένδρου.

Παρευθὺς ἐφάνησαν ἐρχόμενοι ἐκ τοῦ δάσους ὁ Οὐὲπ καὶ ὁ Κρὸς παρακολουθούμενοι ὑπὸ τοῦ Δόνιφαν, ὅστις ἀνέκραξε μεθ' ὁρμῆς:

«Τὸ ἄτιμον! . . . Πῶς νά μου ξεφύγῃ! . . .

—Τοῦ Βάξτερ ὅμως δέν του ἐξέφυγεν, εἶπεν ὁ Σέρβης, καί το ἔχομεν ἐδῶ ζωντανὸν καὶ ὁλοζώντανον!

— Τί το ὄφελος; εἶπεν ὁ Δόνιφαν, ἀφ' οὗ ὅπως δήποτε θά το σκοτώσωμεν.

— Νά το σκοτώσωμεν; εἶπεν ὁ Γόρδων, καλέ, τί λέγεις, Δόνιφαν; νά το σκοτώσωμεν, ἐνῷ θά μας χρησιμεύσῃ ὡς ὑποζύγιον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰς χεῖράς μας εἰς ὥραν καταλληλοτάτην;

— Αὐτό! εἶπεν ὁ Σέρβης.

—Βέβαια, εἶνε γουανάκος», εἶπεν ὁ Γόρδων.

Ἔχει δὲ ὁ γουανάκος τράχηλον λεπτὸν καὶ μακρόν, κεφαλὴν λεπτὴν, πόδας μακροὺς καὶ λεπτούς, ὅθεν εἶνε ζῷον εὐκίνητον, τὸ τρίχωμά του εἶνε ὁμοιον τῶν ἀρίστων ἱππωνῆτῆς Ἀμερικανικῆς φυλῆς. Δύναται δὲ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς δρόμους ταχεῖς, ἐὰν κατόρθώσῃ τις νά τον ἐξημερώσῃ πρῶτα καὶ ἔπειτα νά τον ζαμάσῃ. Εἶνε δὲ ζῷον δειλόν, καὶ ὅτε ὁ Βάξτερ ἐπλησίασε καὶ ἐχαλάρωσε τὸν βρόχον ὅστις του ἔσφιγγε τὸν τράχηλον, δὲν ἀντεστάθη, ἀλλὰ ἠκολούθει πειθήνιος συρόμενος διὰ τοῦ λωρίου.

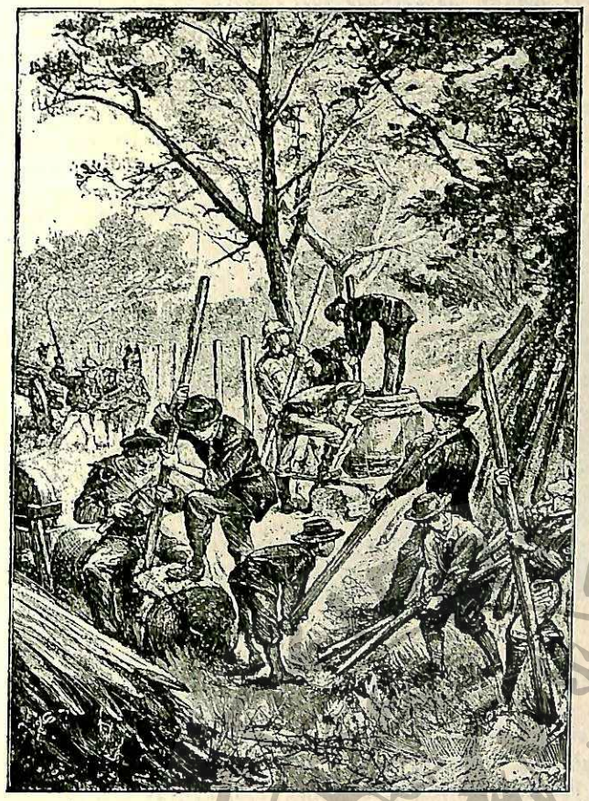

« ΚΑΤΗΡΤΙΣΘΗ ΤΕΛΕΙΟΝ ΞΥΛΟΥΡΓΕΙΟΝ » (Σελ. 38)

Βεβαίως ἡ πρὸς τὰ βόρεια τῆς νήσου ἐκδρομὴ αὕτη ἔμελλε νὰ ὠφελήσῃ τὰ μέγιστα τὴν μικρὰν ἀποικίαν. Ὁ γουανάκος, ἡ προβατοκάμηλος καὶ τὰ δύο μικρά της, ἡ ἀνακάλυψις τοῦ τεϊοδένδρου, τῆς τρούλκας, τοῦ ἀλγαρρόβου, πάντα ταῦτα δὲν ἦσαν μικρὰ πράγματα.

Ἰδία ἔχαιρε ὁ Γόρδων ἰδών τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα τοῦ Βάξτερ εἰς τὰς σφαίρας καὶ τὸ λωρίον. Διότι, ναὶ μὲν ὁ Δόνιφαν ἦτο δεξιώτατος σκοπευτής, καὶ τυχούσης περιστάσεως θὰ ἦτο χρησιμώτατος· ἀλλ' ἡ δεξιότης του ἀπῄτει δαπάνην πυρίτιτος καὶ σφαιριδίων. Ὅθεν ἐσκέφθη νὰ παρακινήσῃ τοὺς παῖδας νὰ ἀσκηθῶσιν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν σφαιρῶν καὶ τοῦ λωρίου, τὰ ὁποῖα οἱ Ἰνδοὶ μετεχειρίζοντο ἐπωφελέστατα.

Κατὰ τὸν γεωγραφικὸν πίνακα ὑπελείπετο διάστημα τεσσάρων μιλλίων καὶ ἔσπευσαν διὰ νὰ μὴ τοὺς προλαβῃ ἡ νύξ καθ' ὁδόν.

Ὁ Σέρβης διεφλέγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ γουανάκου καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ σπήλαιον ἐπὶ τοῦ «μεγαλοπρεπεστάτου τούτου ἵππου», ἀλλ' ὁ Γόρδων δέν το ἐπέτρεψε.

«Πιστεύω ὅτι δὲν θὰ ἀντισταθῇ πολὺ καὶ εὐκόλως θά τον ἡμερώσωμεν, εἶπεν ὁ Γόρδων. Καὶ ἂν τυχὸν καὶ δὲν στέκεται νὰ καθίσωμεν ἐπάνω του, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ τὸν καταφέρωμεν νὰ σύρῃ τὸ ἁμαξάκι μας. Λοιπὸν ὑπομονή, Σέρβη, μὴ λησμόνει τὴν στρουθοκάμηλον· τὸ πάθημα ἐκεῖνο ἄς σου γίνῃ μάθημα.»

Περὶ ὥραν 6 μ. μ. ἐφάνη τὸ σπήλαιον. Ὁ δὲ μικρὸς Κοστὰρ ὅστις ἔπαιζεν ἔξω τοῦ σπηλαίου, ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς ἄλλους ὅτι ἔρχονται ὁ Γόρδων καὶ συντροφία. Παρευθὺς δὲ ὁ Βριὰν καὶ οἱ ἄλλοι ἔσπευσαν καὶ διὰ παρατεταμένων ζήτω ὑπεδέχθησαν τοὺς συναδέλφους των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

ΤΙ ΕΧΕΙ Ο ΙΑΚΩΒΟΣ;—ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΤΡΟΦΕΙΟΥ.— ΖΑΧΑΡΙΣ.— ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΛΩΠΕΚΩΝ. —ΝΕΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΤΟΥ ΝΑΥΑΓΙΟΥ.— ΤΟ ΕΖΕΥΓΜΕΝΟΝ ΑΜΑΞΙΟΝ —ΣΦΑΓΗ ΦΩΚΩΝ.— ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ — ΖΗΤΩ Ο ΒΡΙΑΝ.

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Γόρδωνος τὰ πάντα ἦσαν ἐν τάξει ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὥστε ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποικίας ἐξέφρασεν εἰς τὸν Βριὰν τὴν εὐαρέσκειάν του.

Καὶ ὁ Δόνιφαν θὰ ἀνεγνώριζε τὰς ἀρετάς τοῦ συναδέλφου του, ἀλλὰ δὲν τὸν ἄφινεν ὁ ἀλαζονεία καὶ ἡ ζηλοτυπία, εἶχε δὲ ὀπαδοὺς καὶ ὁμοφρονοῦντας τὸν Οὐίλκοξ, τὸν Οὐέπ καὶ τὸν Κρός. Πάντες δὲ οἱ ἄλλοι μικροὶ ἠγάπων καθ' ὑπερβολὴν τὸν Βριὰν καὶ ἦσαν πρόθυμοι τὰ πάντα νὰ θυσιάσωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ὁ ἀξιόλογος Βριάν, σὺν ὅλως ἐξετάζων ποίαν γνώμην ἔχουσι περὶ αὐτοῦ, ἔπραττεν ὅ τι ἐνόμιζε καθῆκόν του. Μίαν καὶ μόνην μέριμναν καὶ φροντίδα εἶχε, τὴν ἀνεξήγητον σιωπὴν τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἐσχάτως μάλιστα ὁ Βριὰν εἶχε βιάσῃ τὸν Ἰάκωβον νὰ ὁμιλήσῃ· ἀλλ' ἡ μόνη ἀπάντησις ἣν ἐλάμβανεν ἦτο:

«Ὄχι . . . ἀδελφέ . . . ὄχι! . . . Δὲν ἔχω τίποτε.

— Δὲν θέλεις νὰ ὁμιλήσῃς, Ἰάκωβε, καὶ δὲν κάμνεις καλά. Ἂν ὁμιλήσῃς θὰ ἀνακουφισθῇς καὶ σύ, θὰ ἀνακουφίσῃς καὶ ἐμέ. Ὅσον παρέρχεται ὁ καιρὸς τόσον γίνεσαι πλέον κατηφὴς καὶ σκυθρωπός. Ἔλα, εἶμαι μεγαλήτερός σου, καὶ πρέπει νὰ εἰξεύρω τὴν αἰτίαν τῆς λύπης σου! λέγε μου, τί ἔχεις;

— Ἀδελφέ! . . . εἶπε τέλος ὁ Ἰάκωβος ὡς μὴ δυνάμενος νὰ ἀντιστῇ εἰς μυστικὴν τύψιν τοῦ συνειδότος, τί ἔκαμα;... Σύ, ἴσως εἰμπορεῖς νά με συγχωρήσῃς . . . ἀλλὰ οἱ ἄλλοι ὅμως! . . .

— Οἱ ἄλλοι! . . . οἱ ἄλλοι! . . , ἀνεφώνησεν ὁ Βριάν. Τί θέλεις νὰ εἰπῇς, Ἰάκωβε;»

Δάκρυα ἀνέβλυσαν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδίου, ἀλλὰ ἐπιμένοντος τοῦ ἀδελφοῦ του, οὐδὲν ἄλλο προσέθηκεν ἢ τὰς λέξεις ταύτας:

— Ἀργότερα θά το μάθῃς . . . ἀργότερα! . . .»

Μετὰ τὴν ἀπόκρισιν ταύτην ἐννοεῖται πόσον ἐταράχθη ὁ Βριάν. Τί εἶχε συμβῇ; Τί εἶχε πράξῃ ὁ Ἰάκωβος καὶ δὲν ἐτόλμα νά το ἐκστομίσῃ;

Εὐθὺς ὡς ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς ὁ Γόρδων, ὁ Βριὰν εἶπε πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν μεμασημένων λόγων τοῦ Ἰακώβου, καί τον παρεκάλεσε μάλιστα νά τον βοηθήσῃ ἐπεμβαίνων εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

«Πρὸς τί; εἶπε πάνυ φρονίμως ὁ Γόρδων. Καλλίτερα νά τον ἀφήσωμεν ἐλεύθερον νὰ κάμῃ ὅπως του φαίνεται καλλίτερα... Τὸ τί ἔπραξε δέ... ἀναμφιβόλως θὰ εἶνε ἀσήμαντον πταῖσμα, τὸ ὁποῖον αὐτὸς μεγαλοποιεῖ... ἂς τον ἀφήσωμεν νὰ ἐξηγηθῇ μόνος του».

Τὴν ἐπιοῦσαν — 9 Νοεμβριου — οἱ παῖδες ἤρχισαν τὰς ἐργασίας των· εὐτυχῶς δὲ ἐργασία ὑπῆρχεν, ἄλλο τίποτε. Καὶ πρῶτον ἐπεχείρησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Μόκου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀποθήκη τῶν τροφίμων ὁσημέραι ἐκενοῦτο· μάλιστα δὲ ὑπῆρχεν ἔλλειψις κρέατος, καὶ διὰ τοῦτο ἔσπευσαν νὰ κατασκευάσωσι παγίδας στερεὰς πρὸς σύλληψιν μεγάλων ζώων, ὥστε νὰ ἔχωσιν ἄφθονον κρέας ἄνευ δαπάνης σφαιριδίων καὶ πυρίτιδος. Εἰς τὴν ἐργασίαν δὲ ταύτην ἐδαπανήθη ὅλος ὁ Νοέμβριος, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν Μάϊον τῶν ἄλλων κλιμάτων.

Ἔπειτα ἤρχισαν νὰ κατασκευάζωσι μέγαν περίβολον καὶ μέγα ὑπόστεγον. Εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ περιβόλου καὶ τοῦ ὑποστέγου εἰργάσθησαν τὰ παιδία μετὰ πλείστης προθυμίας. Κατηρτίσθη τέλειον ξυλουργεῖον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Βάξτερ. Ἔκοψαν δένδρα, κατεσκεύασαν πασσάλους καὶ περιέφραξαν τὸν περίβολον, τὸ δὲ ὑπόστεγον ἐκάλυψαν διὰ κεδρωτῶν ἱστίων τοῦ πλοίου. Ἦτο μία χαρὰ νὰ ἐβλέπετε τοὺς παῖδας μεταχειριζομένους τὰ ξυλουργικὰ ἐργαλεῖα μετὰ ἐπιδεξιότητος καὶ σοβαρότητος. Καὶ ἀληθῶς τὸ ἔργον ἔγινε στερεώτατον. Ἐνέκλεισαν δὲ ἐντὸς αὐτοῦ τὰ ζῷά των, τὰ ὁποῖα εἶχον ἤδη πολλαπλασιασθῇ· διότι εἰς τὰς παγίδας εἶχον συλληφθῇ δύο προβατοκάμηλοι, ἀρσενικὴ καὶ θηλυκή, εἷς γουανάκος καὶ διάφορα ἄλλα πτηνά. Τοῦ μικροῦ τούτου ζωοτροφείου ἐπιμεληταὶ διωρίσθησαν ὁ Γάρνετ καὶ ὁ Σέρβης.

Κατὰ προτροπὴν τοῦ Γόρδωνος ὁ Βάξτερ κατεσκεύασε τόξα ἐξ ἐλαστικῶν κλάδων καὶ βέλη ἐκ καλάμου εἰς τὸ ἄκρον τῶν ὁποίων ἐνέπηξε σιδηροῦν καρφίον. Διὰ τῶν προχείρων τούτων ὅπλων κατώρθωσαν ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Κρός, οἱ δύο δεξιώτεροι σκοπευταὶ μετὰ τοῦ Δόνιφαν, νὰ φονεύσωσι μικρά τινα ζῷα.

Ἐν τούτοις ὅσον ὁ Γόρδων ἐφαίνετο ἀντίθετος καὶ δὲν ἤθελε νὰ καταναλίσκωνται ἡ πυρῖτις καὶ τὰ σφαιρίδια, ἦλθεν ὅμως περίστασις καθ' ἣν ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἄφθονον κατανάλωσιν αὐτῶν.

Ἡμέραν τινά, 7 Δεκεμβρίου, ὁ Δόνιφαν λαβὼν αὐτὸν κατ' ἰδίαν, εἶπε·

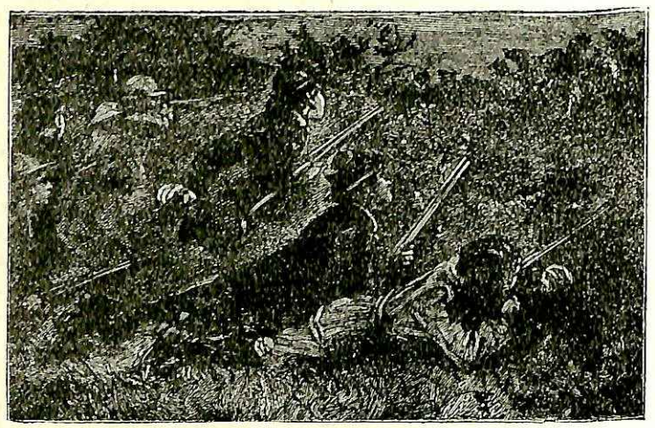

« Αι αλωπεκες προεβαινον ενδοιαζουσαι » (Σελ. 39)

«Γόρδων, μᾶς ἀφανίζουν οἱ θῶες καὶ αἱ ἀλώπεκες, ἔρχονται ὁλόκληραι ἀγέλαι τὴν νύκτα καὶ καταστρέφουν τὰς παγίδας μας καὶ κατατρώγουν ἐὰν ἔχῃ συλληφθῇ καὶ κανὲν ζῷον! . . . Πρέπει νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις μία καὶ καλή!

— Δὲν εἰμποροῦμεν νὰ στήσωμεν στερεὰς παγίδας; εἶπεν ὁ Γόρδων βλέπων ποῦ ἔτεινεν ὁ λόγος τοῦ Δόνιφαν.

— Παγίδας; . . . ἀπεκρίθη ὁ Δόνιφαν, ἐξακολουθῶν νὰ περιφρονῇ πᾶν ἄλλο μέσον κυνηγίου πλὴν τοῦ ὅπλου. Παγίδας! Ὑπομονὴ ἂν ἐπρόκειτο μόνον διὰ τοὺς θῶας, αὐτοὶ σὰν μποῦφοι συλλαμβάνονται καμμίαν φοράν. Ἀλλὰ αἱ ἀλώπεκες δὲν χωρατεύουν! Ὅσον καὶ ἂν ἔχῃ τὸν νοῦν του ὁ Οὐίλκοξ θά τον γελάσουν καμμίαν νύκτα καὶ θά μας πίξουν ὅλα μας τὰ πουλερά!

— Ἀφ' οὗ εἶνε ἀνάγκη, τί νὰ κάμωμεν εἶπεν ὁ Γόρδων, παραχωρῶ μερικὰς δωδεκάδας φυσίγγια. Πρὸ πάντων ὅμως νὰ προσέχετε νὰ κτυπᾶτε εἰς τὰ καίρια . . .

— Καλά, Γόρδων, μεῖνε ἥσυχος. Τὴν ἐρχομένην νύκτα θὰ ἐνεδρεύσωμεν ἐκεῖ ὅθεν διαβαίνουν, καὶ ἐκεῖ θὰ πέσουν κορμιά, ὥστε θὰ περάσῃ πολὺς καιρὸς νὰ τολμήσουν νὰ ἀναφανοῦν πάλιν.»

Λοιπὸν εὐθὺς τὴν προσεχῆ νύκτα ὁ Δόνιφαν, ὁ Βριάν, ὁ Οὐίλκοξ, ὁ Βάξτερ, ὁ Οὐέπ, ὁ Κρός, καὶ ὁ Σέρβης ἐκάθηντο ἐνεδρεύοντες ὅπως εἶχεν εἰπῇ ὁ Δόνιφαν.

Ὁ Πιστὸς δὲν εἶχε προσκληθῇ εἰς τὴν νυκτερινὴν ταύτην πανήγυριν διότι θὰ ἔβλαπτε μάλλον, διὰ τῶν κραυγῶν του διεγείρων τὴν προσοχὴν τῶν καταδιωκομένων ζῴων. Ἄλλως τε ἦτο καὶ περιττός, διότι ἡ ἀλώπηξ φεύγουσα δὲν ἀφίνει ἴχνος ὀσμῆς ἢ τοὐλάχιστον ταῦτα εἶνε τόσον λεπτὰ καὶ ἀσήμαντα, ὥστε οὐδὲ ὁ ἄριστος ῥινηλάτης κύων δύναται νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ὁδηγούμενος ἐκ μόνης τῆς ὀσφρήσεως.

Ἦτο ἤδη ὥρα ἑνδεκάτη τῆς νυκτός. Ἡ νὺξ ἦτο ζοφερωτάτη ἡ δὲ σιωπὴ βαθεῖα, ὥστε εὐκόλως ἠκούετο ὁ τριγμὸς τοῦ βήματος τῶν ἀλωπέκων ἐπὶ τῶν ξηρῶν χόρτων.

Ὀλίγον μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ Δόνιφαν ἀνήγγειλεν ὅτι πλησιάζει ἀγέλη ἐρχομένη εἰς τὴν λίμνην νὰ πίῃ ὕδωρ. Οἱ θηρευταὶ περιέμειναν οὐχὶ ἄνευ ἀδημονίας, ἕως ὅτου συνήχθησαν περὶ τὰς εἴκοσι· διότι αἱ ἀλώπεκες προέβαινον ἐνδοιάζουσαι ὡς προαισθανόμεναι τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον.

Ἀΐφνης νεύσαντος τοῦ Δόνιφαν ἐπυροβόλησαν καὶ πάντες ἐπέτυχον. Πέντε ἢ ἓξ ἀλώπεκες κατεκυλίσθησαν κατὰ γῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ κατεπτοημέναι ἔτρεχον δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ αἱ πλεῖσται ἐπληγώθησαν θανασίμως.

Τὴν αὐγὴν εὑρέθησαν δέκα ἀλώπεκες ἐξηπλωμέναι ἐπὶ τῶν ξηρῶν χόρτων. Ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς νύκτας ἐπανελήφθη ἡ καταδίωξις, καὶ οὕτω κατορθώθη ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀπαλλαχθῶσι τῶν κινδυνωδῶν τούτων ἐπισκέψεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ καταρτίσωσι συλλογὴν πεντήκοντα δερμάτων ἀξιολογωτάτων καὶ πολυτιμοτάτων καὶ χρησιμωτάτων εἴτε ὡς ἐνδύματα εἴτε ὡς τάπητες.

["Επεται συνέχεια] Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Κατ' ἐπιτομὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΡΟΔΟΝ

Σ' τὴ μικρὴ τριανταφυλλιά μου
Σὲ γωνιὰ ἐρημικὴ
Ρίχνει ὁ ἥλιος μιὰν ἀκτῖνα
Κ' ἕνα βλέμμα του γλυκύ.

Ἦταν μισομαραμένη
Ἀπ' τὸν ἄγριο καιρό,
Χαμογέλασε, καὶ βγαίνει
Ἕνα ῥόδο δροσερό.

Μεσ' 'ς τὰ σύννεφα ὁ ἥλιος
Σὲ λιγάκι θὰ κρυφθῇ
Καὶ τὸ ῥόδο τὸ καϊμένο
Ἀπ' τὸ κρύο θὰ χαθῇ.

Νά, δὲν ἄνοιξε ἀκόμα,
Μεσ' 'ς τάγκάθια, 'ς τὰ κλαδιὰ
Τὸ χλωμό του δίχνει χρῶμα
Δίχως νἄχῃ μυρωδιά.

Ἂν τὴν ἄνοιξι ἀνθοῦσε,
Θἄχε κι' ἄλλα συντροφιά,
Θἄτανε γεμᾶτο χάρι
Καὶ γεμᾶτο εὐμορφιά.

Τώρα ὥραις θὲ νὰ ζήσῃ
Μεσ' 'ς τὸ κρύο μοναχὸ
Κ' ὕστερα θὰ ξεφυλλίσῃ,
Θὰ πεθάνῃ τὸ φτωχό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΙΝΚΕΛΜΑΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδ. σελ. 24)

—Ἔλα ἐδῶ, μικρέ μου φίλε, εἶπεν ὁ θυρωρὸς θριαμβευτικῶς μειδιῶν καὶ λαμβάνων ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Ἰωακείμ, ὡμίλησα διὰ σὲ εἰς τὸν κύριον διευθυντὴν καὶ σὲ περιμένει. Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν ἐμβαλωματήν: Ἔλα μαζί μου, τῷ εἶπε· θὰ ἰδῇς ὅτι ἄμα ὑποσχεθῶ κἄτι τὸ κάμνω.

Διῆλθον πολλὰ δωμάτια καὶ διαδρόμους καὶ ἔφθασαν τέλος εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ διευθυντοῦ. Ἦτο δὲ οὗτος λευκόθριξ γέρων, μὲ συμπαθητικὴν καὶ ἐκφραστικὴν μορφήν· Ὑπεδέχθη μὲ πολλὴν προσηγορίαν τὸ παιδίον καὶ ἠρώτησεν αὐτὸ περὶ τῶν σπουδῶν του. Ὁ μικρὸς Ἰωακεὶμ ἀπεκρίθη μετὰ σαφηνείας, εὐφυΐας καὶ θάρρους εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις· ὁ διευθυντὴς ἔμεινεν ἔκθαμβος· ὅτε δ' ἠρώτησεν αὐτὸν περὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, τὸ παιδίον ἀπέδειξε διὰ πολλῶν ἐπιχειρημάτων ὅτι ἡ ποίησις καὶ ἡ καλλιτεχνία προῆλθον ἐκ τῆς θρησκείας, καὶ εἶπε περὶ τῆς γλυπτικῆς τῶν ἀρχαίων πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε διδαχθῇ ἀκόμη, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα εἶχε μαντεύσῃ.

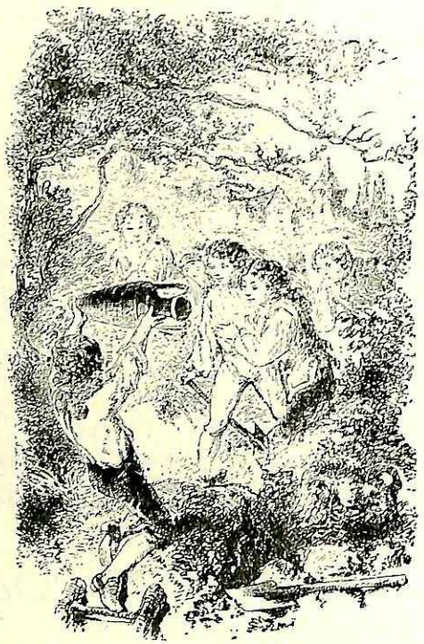

«Ἐξέβαλε δύο ὡραίας λαγήνους (Σ.43)

Ὁ διευθυντὴς εἶπεν ἐν τέλει εἰς τὸν ἐμβαλωματὴν νὰ φέρῃ τὸν υἱόν του τὴν ἑσπέραν εἰς τὸ Λύκειον.

— Ὦ, Θεέ μου, ἀνέκραξεν ὁ ἐμαλωματὴς συγκεκινημένος. Ἀλήθεια θὰ τὸ δεχθῆτε τὸ παιδί μου 'ς τὸ Λύκειον;

—Ναί, καὶ ἀπόψε φέρετε τὰ φορέματά του· τὸ πρᾶγμα εἶνε τελειωμένον.

Ὁ ἐμβαλωματὴς ἐξέφρασεν ὅπως ἠδυνήθη τὴν εὐγνωμοσύνην του. Τὸ δὲ παιδίον ἀπεχαιρέτησε μὲ σεβασμὸν τὸν διευθυντήν, ὅστις ἐφίλησεν αὐτὸ εἰς τὸ μέτωπον.

— Καλὴν ἐντάμωσιν τὸ βράδυ, μικρέ μου. Ἡ χαρὰ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ ἦτο ἀπερίγραπτος· οἱ πόθοι των ἐξεπληρώθησαν, αἱ ἐλπίδες των ἐπραγματοποιήθησαν!... Ἀλλ' ὅταν ἐπανῆλθον εἰς τὸ πτωχικὸν παράπηγμα, τότε ἐνόησαν πόσον σκληρὸς ἦτο ὁ χωρισμὸς καὶ ἐν ᾧ ἐμάζευον τὰ βιβλία καὶ τὰ ἐνδύματα τοῦ Ἰωακεὶμ τὸ παιδίον ἤρχισε νὰ κλαίῃ, ὁ δὲ πατὴρ μόλις ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τοὺς λυγμούς του. Τὰ δάκρυα τῶν παιδίων καὶ τῶν νέων δὲν προξενοῦν βλάβην, ὁμοιάζουν μὲ τὴν δρόσον ἥτις πίπτει ἐπὶ τῶν ἀνθέων· ἀλλὰ τὰ δάκρυα τῶν γερόντων εἶνε πικρά· ὁ δυστυχὴς ἐμβαλωματὴς ἦτο τόσον ὠχρός, ἐνῷ ἐβοήθει τὸν υἱόν του, ὥστε θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αἰφνιδία ἀσθένεια τὸν κατέβαλε.

— Δὲν θάρχωμαι πλειὰ ἐδῶ κάθε βράδυ νὰ τρώγω μαζί σου, καὶ νὰ κοιμοῦμαι πλάγι σου· πῶς θὰ κάνω μακρυά σου! ἔλεγε τὸ παιδίον κλαῖον.

— Ὑπομονή, παιδί μου, ἀπήντα ὁ πατὴρ προσπαθῶν νὰ κρύψῃ τὴν κατέχουσαν αὐτὸν λύπην· θὰ μὲ καλημερίζῃς κάθε πρωῒ καὶ θὰ μὲ καλησπερίζῃς κάθε βράδυ μὲ ἕνα κλαράκι ἢ μὲ μιὰ πετρίτσα ποῦ θὰ ρίχνῃς πάνω 'ς τὰ κεραμίδια τῆς μπαράκας μας.

Τὸ παιδίον ἐμειδίασεν ἐν μέσῳ τῶν δακρύων του καὶ ὑπεσχέθη νὰ εἶνε πάντοτε τακτικὸν καὶ ἀκριβὲς εἰς τὸν χαιρετισμόν του.

Ὁ πατὴρ ἔδωκε θάρρος εἰς τὸ παιδίον καὶ τὸ παιδίον εἰς τὸν πατέρα, καὶ τὴν ἑσπέραν ἔκρουσαν τὴν θύραν τοῦ Λυκείου· ἡ θύρα ἐκλείσθη μεταξὺ τοῦ δυστυχοῦς ἐμβαλωματοῦ καὶ τοῦ μικροῦ Ἰωακείμ!..

Ἦτο ἡ ὥρα τοῦ μετὰ τὸ δεῖπνον διαλείμματος· οἱ μαθηταὶ τοῦ Λυκείου ὑπεδέχθησαν μὲ ἀγάπην τὸν μικρὸν Ἰωακείμ, καὶ τὸ παιδίον ἐλησμόνησε τὴν λύπην του. Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς πατὴρ δὲν εἶχε κανένα νὰ τὸν παρηγορήσῃ· ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τὸ Λύκειον δὲν ἐπέστρεψεν ἀμέσως εἰς τὸ παράπηγμά του, ἀλλὰ περιεπάτησε σιωπηλὸς καὶ μελαγχολικὸς πέριξ τῶν ὑψηλῶν τοίχων, οἵτινες ἀπεχώριζον ἀπ' αὐτοῦ τὸν υἱόν του· ἡ νὺξ ἦτο πολὺ ψυχρά, ἀλλὰ καὶ τόση ἦτο ἡ λύπη τοῦ πτωχοῦ ἐμβαλωματοῦ ὥστε πολλάκις ἔκαμε τὸν κύκλον τοῦτον πέριξ τοῦ Λυκείου, φανταζόμενος ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν θὰ ἐμφανισθῇ κάπου ἡ προσφιλὴς μορφὴ τοῦ υἱοῦ του. Ὅτε ἤκουσε τὸν κώδωνα τοῦ Λυκείου σημαίνοντα τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου τότε μόνον ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ· ἐπέστρεψε βαρύθυμος εἰς τὸ πτωχικόν του κατάλυμα, ἤναψε τὴν μικρὰν σιδηρᾶν του λυχνίαν, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησεν οὔτε πῦρ ν' ἀνάψῃ διὰ νὰ θερμανθῇ, οὔτε δεῖπνον νὰ ἑτοιμάσῃ· κατεκλίθη νηστικὸς καὶ τρέμων, καταβεβλημένος ἐκ τῆς λύπης, ὅτε δὲ ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς πενιχρᾶς του κλίνης ἠσθάνθη πολὺ δριμύτερον τὸν πόνον τοῦ ρευματισμοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔπασχε πρὸ πολλοῦ. Διῆλθε πολὺ κακὴν νύκτα, τὴν δὲ πρωΐαν εἶδεν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ σηκωθῇ· ἔμενεν ἀκίνητος ἐπὶ τῆς κλίνης του ὡς παραλυτικός· πελάται τινες ἔκρουσαν τὴν θύραν του, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ τοῖς ἀνοίξῃ· μετ' ὀλίγον ἤκουσεν ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ παραπήγματος τὸ μικρὸν λιθάριον τοῦ υἱοῦ του τὸ ὁποῖον τῷ ἔλεγε τὴν καλημέραν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπαντήσῃ διὰ τοῦ συμφωνηθέντος ᾄσματος. Τρεῖς φορὰς τὸ παιδίον ἐπανέλαβε τὸν χαιρετισμόν του, ἀλλὰ καὶ τρεῖς φορὰς τὸ παράπηγμα ἔμεινεν ἄφωνον, διότι ὁ δυστυχὴς ἐμβαλωματὴς εἶχε δεμένην σχεδὸν τὴν γλῶσσαν καὶ μόνον ἀδυνάτους φράσεις ἠδύνατο ν' ἀρθρώσῃ.

Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν μικρὸν Ἰωακείμ· τὰ παιδία παρηγοροῦνται εὐκόλως, καὶ ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ ἐμβαλωματοῦ ἀπεκοιμήθη ἥσυχος, ἂν θέλετε δὲ μάλιστα ἦτο καὶ φαιδρὸς διότι τὴν ἐπαύριον ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ τὰ προσφιλῆ μαθήματά του· ὁ διευθυντής, ὅστις ἠσθάνθη ἔκτακτον συμπάθειαν πρὸς τὸ πτωχὸν ἀλλὰ τόσον φιλομαθὲς καὶ εὐφυὲς παιδίον, ὡδήγησεν αὐτὸ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Λυκείου, καὶ τῷ ἔδειξεν ὡραίας εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι ἔδιδον πολὺ σαφεστέραν καὶ ὡραιοτέραν ἰδέαν τῶν θαυμασίων ἀγαλμάτων τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ διδάσκαλός του τῷ ἐπέτρεψε νὰ μελετᾷ εἰς τὴν βιβλιοθήκην, καὶ ν' ἀναπτύσσῃ ἐλευθέρως τὰς καλλιτεχνικάς του διαθέσεις. Τὸ παιδίον ἔμεινεν ἔκθαμβον ἐκ θαυμασμοῦ ἐνώπιον τοῦ κόσμου τῆς ἐπιστήμης, ὅστις ἠνοίχθη πρὸ αὐτοῦ. Ἀλλ' ὅταν ἔρριψε τὸ λιθάριον ἐπὶ τῆς στέγης καὶ ἡ φωνὴ τοῦ γέροντος δὲν ἀπήντησεν εἰς τὸν χαιρετισμόν του, θλιβερὸν προαίσθημα κατέλαβεν αὐτό· ἀνεκοίνωσε τὴν ἀνησυχίαν του εἰς τὸν θυρωρόν, οὗτος δὲ ὑπεσχέθη νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ἐμβαλωματοῦ. Μετ' ὀλίγον ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ παραπήγματος.

«Κατεσκεύασαν φορεῖον ἐκ κλάδων» (Σελ. 43)

— Σκούντησε δυνατά, εἶπεν ἔσωθεν ἀσθενὴς φωνή, καὶ θ' ἀνοίξῃ.

Ὁ θυρωρὸς ὤθησε βιαίως τὴν θύραν καὶ ἤνοιξε.

— Καλέ μου ἄνθρωπε, φρόντισε νὰ μὲ στείλῃς εἰς τὸ νοσοκομεῖον, εἶπεν ὁ ἐμβαλωματής· αὐτὴ εἶνε ἡ ὑστερινή χάρι ποῦ σοῦ ζητῶ· τὰ χέρια μου καὶ τὰ πόδια μου εἶνε πιασμένα καὶ δὲν μπορῶ νὰ δουλεύσω.

Ὁ θυρωρὸς παρετήρησεν ὅτι ὁ ἐμβαλωματὴς ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν.

— Πρόσμενε μιὰ στιγμή, εἶπε, πάγω νὰ φέρω τὸν ἰατρὸν τοῦ Λυκείου.

— Καλά, ἀλλὰ δι' ὄνομα Θεοῦ μὴν εἰπῇς τίποτε εἰς τὸν Ἰωακείμ μου.

— Μή σε μέλῃ.

Ὁ θυρωρὸς ἐπανελθὼν εἰς τὸ Λύκειον ἀνέφερεν εἰς τὸν διευθυντὴν εἰς ποίαν κατάστασιν εὗρε τὸν ἐμβαλωματήν. Ὁ διευθυντὴς προσεκάλεσε τὸν ἰατρόν, ἀμφότεροι δὲ μετέβησαν εἰς τὸ παράπηγμα. Ὁ ἰατρὸς ἐξετάσας ἐπισταμένως τὸν γέροντα ἐγνωμοδότησεν ὅτι πρέ-

πει νὰ τὸν μεταφέρουν ἀμέσως εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς Στάϊνδαλ, ὅπου θὰ εὕρισκε τὴν δέουσαν περιποίησιν.

Ἐγὼ ἀναλαμβάνω νὰ εἰδοποιήσω τὸν υἱόν σου καὶ νὰ τὸν παρηγορήσω, εἶπεν ὁ διευθυντὴς διὰ νὰ κατασιγάσῃ τοὺς θρήνους τοῦ γέροντος· κάθε Κυριακὴν μετὰ τὴν ἐκκλησίαν θὰ ἔρχεται νὰ σὲ βλέπῃ.

Ἡ πρώτη συνάντησις τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ ἐν τῷ νοσοκομείῳ ἦτο ἀληθῶς σπαρακτική! Τώρα ὁ πατὴρ παρηγόρει τὸν υἱόν, διότι ὁ μικρὸς Ἰωακεὶμ ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ἀχαριστία ἐκ μέρους του νὰ ἐγκαταλίπῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, εἰς τὸ ἄσυλον ἐκεῖνο τῆς δυστυχίας, τὸν πατέρα του, ὅστις ἔδειξε πρὸς αὐτὸν τόσην στοργὴν καὶ ἀφοσίωσιν.

— Τώρα ἀκόμη δὲν ἠμπορεῖς νὰ κάμῃς τίποτε δι' ἐμέ, ἔλεγεν ὁ ἀγαθὸς γέρων· τώρα πρέπει νὰ μάθῃς, νὰ μάθῃς πολλά, καὶ νὰ πάρῃς μίαν θέσιν ὅταν θὰ γίνῃς σοφός· καὶ τότε θὰ μὲ βοηθήσῃς.

— Ἄ! δὲν θὰ περιμένω τόσον πολύ, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν αἰφνιδίως μίαν ἀπόφασιν.

Ὁ μικρὸς Ἰωακεὶμ ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς ἀποφάσεώς του, εἶπεν ἡσύχως πρὸς τὸν πατέρα του: «Τὴν Κυριακὴν πάλιν.»

Τὴν ἑπομένην Κυριακὴν τὸ παιδίον ἔφερεν εἰς τὸν πατέρα του ὀλίγα χρήματα τὰ ὁποῖα εἶχε κερδίσῃ.

—Καὶ πῶς τὰ ἐκέρδισες, παιδί μου; εἶπεν ὁ ἀσθενὴς συγκεκινημένος.

— Πῶς; νά, ἔκαμα ὅ,τι σὲ ἔβλεπα νὰ κάμνῃς τόσα χρόνια· ἐμβάλωσα εἰς τὰς ὥρας τοῦ διαλείμματος τὰ ὑποδήματα τῶν συμμαθητῶν μου (1) ἐπῆγα εἰς τὴν *μπαράκα* μας καὶ ἐπῆρα τὰ σουβλιὰ καὶ τὴ φαλτσέτα σου καὶ ἤρχισα μὲ καρδιὰ τὴ δουλειά. Προγυμνάζω καὶ κἄτι παιδιὰ τῶν μικροτέρων τάξεων καὶ παίρνω κἄτι κι' ἀπ' αὐτά. Ἔτσι θὰ κάμω κάθε ἑβδομάδα καὶ τὴν Κυριακὴ θὰ σοῦ φέρνω ὅ,τι συνάζω. Θὰ περνᾷς καλλίτερα· θὰ σὲ περιποιοῦνται περισσότερον ἅμα δίνῃς κανένα δῶρο, θὰ ἠμπορῇς ν' ἀγοράζῃς καπνόν, μπίραν, καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλεις.

Ὁ γέρων ἐμειδίασεν ἐν μέσῳ τῶν δακρύων του καὶ ἐκράτησε πολλὴν ὥραν τὸ παιδίον εἰς τὴν ἀγκάλην του.

Αἴσθημα εὐγενὲς δίδει μεγαλεῖον καὶ εἰς τὰ χυδαιότερα τῶν πραγμάτων· ὅθεν ἡ ψυχὴ τοῦ μικροῦ Ἰωακεὶμ ἀνυψοῦτο καὶ ἐξηυγενίζετο ἐν ᾧ ἐξετέλει τὴν χονδροειδῆ ἐκείνην ἐργασίαν κατὰ τὰ διαλείμματα. Ἐν ᾧ ἔθετε καρφία ἢ ἐμβάλωμα εἰς παλαιόν τι ὑπόδημα ὁ νοῦς του ἦτο ἐπὶ τοῦ ὀμηρικοῦ Ὀλύμπου ἢ νοερῶς μετεφέρετο εἰς τὰς Ἀθήνας, τὰς ὁποίας ἐθαύμαζε καὶ ὑπερηγάπα. Εἶχεν ἀρχίσῃ τὴν σπουδὴν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ προώδευε καταπληκτικῶς. Ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν ἐξαιρέτων διδασκάλων του, οἵτινες ἐμάντευσαν τὴν ἰδιοφυΐαν του ἀπέκτησε μετ' ὀλίγον γνώσεις ἀσφαλεστάτας καὶ εὐρείας περὶ τῆς καλλιτεχνίας τῶν ἀρχαίων.

Εἶχεν ἀκούσῃ ὅτι εἰς τὰ πέριξ τῆς Στάϊνδαλ εὑρίσκετο ἀγρός τις ἀνήκων εἰς τὸν δῆμον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον εὑρίσκοντο ἀρχαιότητες ἑλληνικαὶ καὶ ῥωμαϊκαί, ὅτε δὲ ἐξήρχετο εἰς περίπατον μετὰ τῶν συμμαθητῶν του πάντοτε πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἤθελε νὰ πηγαίνωσι. Διὰ τοῦ χαρακτῆρός του καὶ τῆς εὐφυΐας του, πρὸ πάντων δὲ διὰ τῆς πρὸς τὸν πατέρα του διαγωγῆς ἀπέκτησε μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῶν συμμαθητῶν του· ὅτε δ' ἐπρότεινεν εἰς αὐτοὺς νὰ κάμωσι ἀνασκαφὰς εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅλοι παρεδέχθησαν προθύμως τὸ σχέδιόν του. Οἱ πλουσιώτεροι ἐπρομηθεύθησαν τὰ ἀπαιτούμενα ἐργαλεῖα, ἀξίνας, πτυάρια, κτλ. τέλος δὲ ἐαρινήν τινα ἡμέραν, ὅτε οἱ μαθηταὶ ἐξῆλθον εἰς περίπατον ἤρχισαν μετὰ ζήλου τὴν ἀνασκαφήν· ἦτο ὡραῖον νὰ βλέπῃ τις ὅλους τοὺς μικροὺς ἐκείνους βραχίονας ἐν κινήσει, σκάπτοντας καὶ ἐρευνῶντας τὸν ἀγρόν, ὅλας τὰς νεαρὰς ἐκείνας μορφὰς καθιδρους καὶ παρατηροῦσας μήπως ἐξέλθῃ τίποτε ἐκ τοῦ ἀνασκαπτομένου ἐδάφους. Τὴν πρώτην ἡμέραν εὗρον μόνον μικρά τινα νομίσματα καὶ τεμάχια ἀγγείων. Ὁ διευθυντὴς εἰς τὸν ὁποῖον ἔφεραν τὰ εὑρεθέντα ἐπέτρεψε τὰς ἀνασκαφὰς κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ περιπάτου, σχεδὸν δὲ ὅλοι οἱ μαθηταὶ ἤρχισαν δευτέραν φορὰν τὸ ἔργον. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀνασκαφῶν ὑπῆρξε λίαν εὐχάριστον· ὁρειχαλκίνη λυχνία, θαυμασία τὴν τέχνην, ἀνευρέθη καὶ μετηνέχθη ἐν θριάμβῳ εἰς τὸν διευθυντήν.

Τὴν τρίτην φορὰν ὁ Ἰωακεὶμ ἐξετέλεσε μόνος του τὰς ἀνασκαφάς· ἐσκέφθη ὅτι ἡ λυχνία ἐκείνη θὰ ἦτο ἀνηρτημένη εἰς τὴν εἴσοδον ἑνὸς τάφου, καὶ ὅτι ὁ τάφος ἐκεῖνος ὑπῆρχεν ἐξάπαντος ἀφ' οὗ ἀνευρέθη ἡ λυχνία. Ἔσκαψε βαθέως πρὸς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, καὶ μετ' ὀλίγην ὑπὸ τὴν σκαπάνην ἠσθάνθη σκληρὰν πέτραν· ὁ ζῆλος αὐτοῦ καὶ τῶν βοηθῶν του ἐδιπλασιάσθη· εἰς τάφος ἀνεκαλύφθη· ὁ Ἰωακεὶμ ἤνοιξε μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας τὸ ἄνοιγμα καὶ ἐξέβαλε ἐν ἀγαλλιάσει δύο ὡραίας λαγήνους.

Οἱ μαθηταὶ κατεσκεύασαν φορεῖον ἐκ κλάδων καὶ ἀνθέων ὅπως φέρωσιν ἐν θριάμβῳ εἰς τὸ Λύκειον τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο εὕρημα. Ὁ Ἰωακεὶμ ἐπροπορεύετο, ὡς ἀρχιστράτηγος ἐπιστρέφων ἐκ νίκης. Ἐνόει ὅτι τὴν ὥραν ἐκείνην οἱ συμμαθηταί του ἦσαν ὑπέρποτε ἀφωσιωμένοι εἰς αὐτὸν καὶ ὅτι ἠδύνατο τὰ πάντα ν' ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῶν.

—Παιδιά, σᾶς παρακαλῶ πολύ, ἂς περάσωμεν πρῶτα ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖον, θὰ φιλήσω τὸν πατέρα μου, καὶ πόσο θὰ χαρῇ ὁ καϊμένος!

— Ναί, εἰς τὸ νοσοκομεῖον! ἐπανέλαβον ὅλαι αἱ φωναί· καὶ ἡ συνοδεία μετέβαλε δρόμον. Ἐσταμάτησεν ὀλίγας στιγμὰς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ νοσοκομείου, ἔπειτα δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἀσβεστόχριστον καὶ καθαρώτατον δωμάτιον τὸ ὁποῖον κατεῖχεν ὁ γέρων ἐμβαλωματής, διότι ὁ πατὴρ τοῦ Ἰωακεὶμ ἦτο εἰς ἰδιαίτερον δωμάτιον μακρὰν τῶν ἄλλων ἀσθενῶν, ἀφ' ὅτου ὁ υἱὸς ἔφερε κατὰ Κυριακὴν τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἐκέρδιζε τὴν ἑβδομάδα.

Τὸ πελιδνὸν πρόσωπον τοῦ γέροντος ἠκτινοβόλησεν ἐκ χαρᾶς ὅτε εἶδε τὸν εὔθυμον ἐκεῖνον ὄμιλον τὸν ὁποῖον ὡδήγει ὁ υἱός του.

Ὁ ἀγαθὸς ἐμβαλωματὴς μαθὼν πῶς ἀνεκαλύφθησαν αἱ κάλπαι ἐκεῖναι ἀνέκραξε·

—Παιδί μου, νά, ἀπόκτησες πλειὰ ὄνομα!

Καὶ πράγματι ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἀρχαιοτήτων ἐκείνων ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς μεγάλης φήμης τοῦ Ἰωακεὶμ. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Λυκείου καὶ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ἐθεώρησαν καλὸν αἱ δύο ὡραιόταται ἐκεῖναι λάγηνοι νὰ προσενεχθῶσιν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Σχάουσεν, καὶ εἰς τὸ βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔμελλον νὰ στηθῶσιν νὰ ἐπιγραφῇ:

ΑΝΕΚΑΛΥΦΘΗΣΑΝ ΠΑΡΑ ΤΟ ΣΤΑΪΝΔΑΛ ΤΩ 1730
ΥΠΟ ΤΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΙΝΚΕΛΜΑΝ.

[Ἐκ τῶν τῆς Λουΐζης Κολὲ]

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Α. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

(1) Ἱστορικόν.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Ὅτε ἤμην μικρός, δὲν με ἤρεσκε τόσον τόσον νὰ γράφω καὶ ἠσθανόμην φρικιάσιν ὁσάκις ἤρχοντο εἰς τὸν νοῦν μου αἱ γραφίδες, τὸ χαρτίον, καὶ ἡ μελάνη. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἐφόρεσα πρώτην φορὰν τὴν πρώτην μου ἀνδρικὴν περισκελίδα, ὑπῆρξεν ἡμέρα τόσον ἀξιομνημόνευτος, ὥστε θέλων νὰ ἐκδηλώσω τὴν χαράν μου εἶπον πρὸς τὴν μητέρα μου.

«Θέλω νὰ γράψω πρὸς τὸν θεῖόν μου Παῦλον».

Καὶ ἐχάραξα γράμματα θεοχάρακτα ἐπὶ μεγάλου χαρτίου ῥοδοχρόου, τὰ ὁποῖα ἔλεγον καὶ ἐδιηγοῦντο τὸ σπουδαῖον καὶ ἀξιομνημόνευτον συμβάν μου.

« Σεβαστέ μοι θεῖε,

« Φορῶ πανταλόνι καὶ μὲ πόσην εὐκολίαν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐνδύεται χωρὶς πολλὰ πολλὰ μόνος του. Μοῦ ἔβγαλαν σήμερον ἕνα δόντι καὶ ἐπειδὴ ἔδειξα γενναιότητα καὶ δὲν ἐφώναξα, ἡ μητέρα μοῦ ἐχάρισε ἕνα στρατιωτικὸν σάκκον καὶ ἓν κρανος.

» Ὥστε τώρα εἶμαι σωστὸς ἄνδρας. »

Μετὰ δύο ἡμέρας λαμβάνω τὴν ἀπάντησιν:

« Ἀγαπητέ μοι ἀνεψιέ,

« Μετὰ χαρᾶς ἀνεκλαλήτου ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολήν σου καὶ σὲ εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὰ σπουδαῖα νέα τὰ ὁποῖα μοῦ ἀνεκοίνωσες. Λοιπὸν ἔμαθα μετὰ πολλῆς μου εὐφροσύνης ὅτι εὐθὺς καθῶς ἐχώθης εἰς τὴν ἀνδρικὴν περισκελίδα, ἔμαθες εὐθὺς νὰ ἔχῃς αἰσθήματα ἀνδρικά, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐστάθης γενναῖος νὰ σου ἐκβάλουν τὸν ὀδόντα. Ὁ πρῶτος αὐτὸς πόνος, τὸν ὁποῖον σοῦ ἔφερε ἡ πρώτη ἀνδρικὴ περισκελίς, ἐλπίζω καὶ εὔχομαι νὰ εἶνε καὶ ὁ τελευταῖος. Καθὼς ἐφόρεσες τὸ ἔνδυμα τοῦτο

προεβιβάσθης τρόπον τινὰ καὶ δὲν εἶσαι πλέον παιδίον· ἀλλ' ὅμως ἐνθυμοῦ ὅτι «τὰ ροῦχα δὲν κάμνουν τὸν ἄνθρωπον» ὅπως λέγει ἡ σοφὴ παροιμία, καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶνε ὑπόχρεοι νὰ σὲ ἐκτιμοῦν μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν περισκελίδα σου. Συμφωνῶ δὲ πληρέστατα μετὰ σοῦ ὅτι εἶνε μεγίστη εὐκολία εἰς τὸ νὰ ἐνδύεταί τις εὐκόλως μόνος του ἄνευ τῆς βοηθείας ἄλλου.

Πολὺ μ' ἀρέσει, πολὺ ἡ κλίσις σου εἰς τὰ στρατιωτικά. Καὶ ναὶ μὲν ὁ σάκκος καὶ τὸ κράνος εἶνε χρησιμώτατα, ἀλλὰ τὸ πᾶν εἶνε τὸ ξίφος καὶ τὸ ὅπλον· σοῦ ἀποστέλω λοιπὸν ξίφος καὶ ὅπλον, καὶ ἤδη ἀφ' οὗ ἐξωπλίσθης ἀρκετά, ἐμπρός! δὲν θὰ φανῇς βεβαίως κατώτερος τῶν ἀνδρείων προγόνων σου.

» Σὲ κατασπάζομαι καὶ εὔχομαι
» ὁ θεῖός σου
» Παυλος. »

Φαντάζεσθαι εὐκόλως τὴν χαράν μου ὅτε ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολήν· πολὺ δὲ περισσότερον ἐχάρην ὅτε ἔλαβον τὸ ξίφος καὶ τὸ ὅπλον.

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐφύλαττον σκοπὸς ἐντὸς τοῦ κήπου καὶ ἐχαιρέτιζον τὸν κηπουρόν μας ὁσάκις διήρχετο ἐμπροσθέν μου· ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ διέρχεται, ἐγὼ τὸν ἐχαιρέτιζον. Ἀλλ' ἐσκέφθην ὅτι θὰ ἦτο πολὺ καλλίτερον καὶ διασκεδαστικώτερον ἐὰν ἐξέλθω εἰς τὴν ὁδὸν καὶ φυλάξω σκοπὸς ἔξω τῆς θύρας τῆς οἰκίας μας, νὰ μὲ θαυμάζουν καὶ οἱ διαβάται.

Πλησίον τῆς οἰκίας μας ἦτο τὸ φρουραρχεῖον. Τί χαρά, ἐὰν ἐξήρχετο νὰ μὲ ἰδῇ καὶ νὰ μὲ καμαρώσῃ ὁ φρούραρχος! « Ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον » τὸ εἶπα καὶ τὸ ἔκαμα.

Χωρὶς νὰ μὲ νοήσῃ ψυχὴ ἀνοίγω τὴν ἔξω θύραν καὶ ἐξέρχομαι εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ. Αἴ, καὶ νὰ μὲ ἐβλέπετε! Πόσον ἐκαμάρωνα! Δὲν θὰ ἤθελα νὰ ἀνταλλάξω τὸ ξίφος μου μὲ τὸ ξίφος συνταγματάρχου!

Ἀντικρύ μου ἔχω τὸν σκοπὸν τοῦ φρουραρχείου καὶ τὸν μιμοῦμαι, ὅ τι κάμνει αὐτὸς προσπαθῶ νὰ κάμω καὶ ἐγώ. Βαδίζει, βαδίζω· ἵσταται, ἵσταμαι καὶ ἐγώ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν μ' εὐαρεστεῖ πολύ. Θέλω νὰ τύχῃ νὰ χαιρετίσω ἀξιωματικόν.

Εὐτυχῶς μετ' ὀλίγον διακρίνω μακρόθεν ἐρχόμενον ἀξιωματικόν· ἐφόρει τὴν μικρὰν στολήν. Ἐστάθην λοιπὸν εἰς προσοχὴν ἀκίνητος καὶ ὅτε διῆλθεν ἔμπροσθέν μου ἔφερα τὴν δεξιάν μου εἰς τὸ γεῖσον τοῦ κράνους μου καὶ «ἔκαμα τὸ σχῆμα». Ὁ ἀξιωματὸς με κυττάζει, χαμογελᾷ, ἐκβάλλει τὸ πηλήκιόν του καὶ με χαιρετίζει.

Ἐνθυμοῦμαι τότε ὅτι ἐν τῇ παραφορᾷ μου καὶ ἐγὼ δὲν ἠξεύρω ποῦ ἐπέταξα καὶ ὅπλον καὶ ξίφος καὶ ἔτρεξα νὰ διηγηθῶ εἰς τὴν μητέρα μου τὰ διατρέξαντα.

Οὗτος εἶνε ὁ πρῶτος χαιρετισμὸς τὸν ὁποῖον μου ἀνταπέδωκαν ἐπισήμως. Τόσον δὲ ἐνεχαράχθη εἰς τὴν μνήμην μου, ὥστε ἔκτοτε ὁσάκις βλέπω ἀξιωματικὸν ἐν στολῇ φαντάζομαι τὸν ἑαυτόν μου πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας μας, κατακόκκινον φωτιὰ ὅπως ἤμην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὅτε ἐγὼ μὲν συνεκέντρωσα ὅλην τὴν μικράν μου Ἑλληνικὴν ψυχὴν εἰς τὸν στρατιωτικὸν ἐκεῖνον χαιρετισμόν, ὁ δὲ ἀξιωματικὸς ὅλην του τὴν ἀγαθότητα καὶ στρατιωτικήν του γενναιότητά εἰς τὸ ἡμέρον ἐκεῖνο μειδίαμά του.

N**

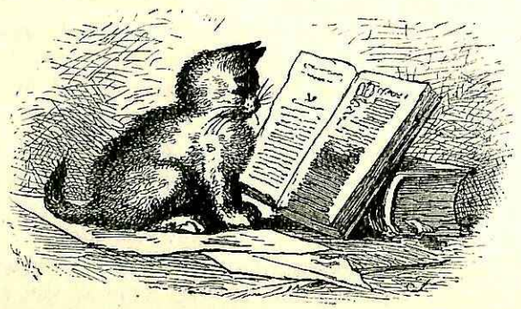

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Τι γίνονται αἱ χελιδόνες τὸν χειμῶνα.

Ὅταν ἔλθῃ τὸ φθινόπωρον καὶ τὰ φύλλα τῶν δένδρων ἀρχίζουν νὰ πίπτουν καὶ ὁ καιρὸς ἀρχίζῃ νὰ ψυχραίνῃ, αἱ λάλοι χελιδόνες κάμνουν τὰς προετοιμασίας των καὶ μετὰ θορυβώδεις συνεννοήσεις συνάζονται πολλαὶ ὁμοῦ καὶ ἀφίνουσαι τὰς φωλεάς των διευθύνονται εἰς κλίματα θερμά· οἱ ναυτικοί, οἱ ταξιδεύοντες τὴν Μεσόγειον θάλασσαν βλέπουν ἀγέλας χελιδόνων διευθυνομένας εἰς τὴν Ἀφρικὴν· ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ χελιδόνες αἱ ὁποῖαι δὲν προφθάνουσι νὰ συνοδεύσωσι τοὺς ἀεροπόρους συντρόφους των καὶ μένουσιν ἐδῶ τὸν χειμῶνα· τί γίνονται αὐταί; παγόνουν ἀπὸ τὸ κρύον καὶ ἀποθνήσκουν; Ὄχι, ἀλλὰ καταφεύγουν εἰς σκοτεινὰ κοιλώματα διὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὸ δριμὺ ψύχος, πίπτουν εἰς βαθὺν ὕπνον τὸν λεγόμενον *χειμερίαν νάρκην* (εἰς τὸν ὁποῖον πίπτουν καὶ ἄλλα ζῷα τὸν χειμῶνα)· ἅμα δὲ ἀρχίσῃ ἡ πρώτη χλιαρὰ αὔρα τῆς ἀνοίξεως ἀνοίγουν τὰ κλεισμένα μάτια των καὶ ζωογονοῦνται. Τοιαύτην χελιδόνα νεναρκωμένην ἔδειξεν εἰς σοφὸς γάλλος πρό τινος εἰς τὸ συνέδριον τῶν φυσιοδιφῶν ἐν Παρισίοις. Τὴν εἶχεν εὕρῃ εἰς τὴν ῥωγμὴν ἑνὸς παλαιοῦ τείχους. Φαίνεται ὅτι ἡ δυστυχὴς δὲν ἐπρόφθασε νὰ ὑπάγῃ νὰ περάσῃ τὸν χειμῶνα εἰς θερμὸν κλῖμα καὶ κατέφυγεν ἐκεῖ ἕως οὗ ἔλθῃ τὸ ἔαρ.

Στόμαχος καὶ λαίμαργος.

Εἷς λαίμαργος παρεπονεῖτο ποτὲ κατὰ τοῦ στομάχου του, λέγων ὅτι ἐξ αἰτίας του ἀκαταπαύστως ὑποφέρει καὶ οὔτε τὴν νύκτα ἠμπορεῖ νὰ κοιμηθῇ, οὔτε τὴν ἡμέραν νὰ ἡσυχάσῃ, καὶ πίνει ἀδιακόπως ἰατρικὰ πικρότατα.

— Αὐτὸ ἔλειπε τώρα, εἶπεν ὁ στόμαχος, νὰ ἔχῃς καὶ παράπονα ἐναντίον μου, ἐνῷ ἴσα ἴσα ἐγὼ ἔχω φρικτὰ παράπονα ἐναντίον σου. Δὲν ἐννοεῖς ὅτι πρῶτα ἐγὼ πονῶ καὶ ἔπειτα αἰσθάνεσαι καὶ σὺ τοὺς πόνους; Ἀντὶ νὰ παραπονοῦμαι ἐγὼ ὁ δυστυχὴς ὅτι μὲ παραφορτόνεις καὶ μὲ καταβασανίζεις, ἔχεις τὴν ἀδιακρισίαν νὰ παραπονῆσαι σὺ ἐναντίον μου, σὺ ὁ αἴτιος ὅλων τῶν βασάνων μου;

Ὁ λαίμαργος ἔμεινε σκεπτικὸς ὀλίγα λεπτὰ καὶ ἔπειτα εἶπε μὲ τὸν νοῦν του:

— Ἔχει δίκαιον ὁ στόμαχος.

Ἀκολούθως δὲ ἀποταθεὶς εἰς τὸν στόμαχον εἶπε:

— Καὶ τί νὰ κάμω, στόμαχέ μου, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶμεν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὰ βασανά μας;

— Νὰ σοῦ εἰπῶ τί νὰ κάμῃς, ἀπήντησεν ὁ στόμαχος· νὰ φυλάττῃς αὐτὰς τὰς ἑξ παραγγελίας ποῦ θὰ σοῦ δώσω:

Πρῶτον. Νὰ ἐκλέγῃς τροφὴν ὑγιεινὴν καὶ ἀβλαβῆ.

Δεύτερον. Νὰ μὴ τρώγῃς ὑπὲρ τὸ δέον, ἀλλὰ νὰ ἦσαι μέτριος εἰς τὴν τροφήν σου.

Τρίτον. Νὰ μασσᾷς καλὰ τὸ φαγητόν σου.

Τέταρτον. Νὰ ἦσαι τακτικὸς εἰς τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ σου.

Πέμπτον. Νὰ γυμνάζεσαι διὰ νὰ ἐνδυναμόνῃς τὸ σῶμα σου καὶ νὰ διευκολύνῃς τὴν χώνευσιν.

Ἕκτον. Ἂν κακοδιαθετήσῃς ποτὲ ἀπὸ φαγητόν, σὲ συνιστῶ δίαιταν καὶ ἀνάπαυσιν.

Ὁ λαίμαργος, ὅστις ἦτο συνηθισμένος νὰ τρώγῃ παντὸς εἴδους φαγητὰ καὶ παρὰ πολὺ ἀπὸ τὸ καθέν, ἐδυσκολεύθη κατ' ἀρχὰς νὰ ἐκτελέσῃ τὰς παραγγελίας αὐτὰς τοῦ στομάχου· ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπιμονὴν τί δὲν κατορθοῦται;

Κατώρθωσε λοιπὸν καὶ ὁ λαίμαργος νὰ ζῇ κατὰ τὰς ἀνωτέρω συμβουλάς, καὶ ἐνῷ πρότερον ἦσαν ἐχθροὶ μὲ τὸν στόμαχόν του τώρα ἔγειναν οἱ καλλίτεροι φίλοι.

Ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν αἰχμαλώτων.

Δύο παιδία δένονται καθὼς δεικνύει τὸ σχῆμα, διὰ δύο τεμαχίων σπάγου, εἰς τρόπον ὥστε μὲ τὰ δύο ἄκρα τοῦ ἑνὸς τεμαχίου νὰ εἶνε δεδεμέναι αἱ χεῖρες τοῦ ἑνὸς παιδίου, καὶ μὲ τὰ δύο ἄκρα τοῦ ἄλλου σπάγου νὰ εἶνε δεδεμέναι αἱ χεῖρες τοῦ ἄλλου παιδίου. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποχωρισθῇ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου χωρὶς νὰ κόψωσι καὶ χωρὶς νὰ λύσωσι τὰ δεσμά των;

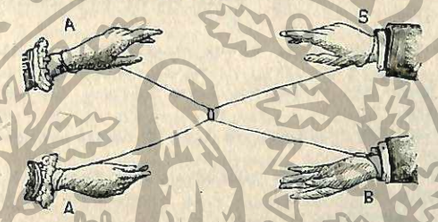

Ὅστις κατορθώσῃ νὰ εὕρῃ τὸν τρόπον τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ μᾶς στείλῃ εὐκρινῆ περιγραφὴν αὐτῆς θὰ λάβῃ δωρεὰν ἐν ἀντίτυπον τοῦ «Παιδικοῦ πνεύματος» καὶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἰδῇ δημοσιευσμένην ἐν τῇ «Διαπλάσει» τὴν περιγραφήν του.

Φυτὰ σαρκοφάγα.

Γνωρίζετε, μικροί μου φίλοι, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ φυτὰ σαρκοφάγα;

Ἓν ἐκ τῶν περιεργοτάτων τούτων φυτῶν εἶνε τὸ λεγόμενον *Διοναία* ἔχει πράσινα φύλλα τὰ ὁποῖα περιβάλλονται ἀπὸ ἴνας ξηρὰς καὶ ἀκανθώδης. Ὅταν

ἓν ἔντομον καθίσῃ ἐπ' αὐτῶν οἱ δύο λοβοὶ τοῦ φύλλου ἑνοῦνται διὰ μιᾶς, κλείονται αἱ ἀκανθώδεις ἴναι τῶν χειλέων καὶ τὸ ἔντομον συλλαμβάνεται. Ἂν τὸ συλληφθὲν εἶνε μυῖα, ἔντομον ἢ κολεόπτερον, μένει κεκλεισμένον ἐννέα ἡμέρας ἕως ὅτου νὰ χωνευθῇ, ἂν εἶνε ὅμως ἄλλη θρεπτικὴ τροφὴ ἢ κρέας ἢ τυρός, χωνεύεται ὑπὸ τοῦ φυτοῦ εἰς ὀλιγώτερον χρονικὸν διάστημα.

Σαρκοφάγα ἐπίσης εἶνε καὶ τὰ φυτὰ τὰ ὀνομαζόμενα ἐν τῇ Βοτανικῇ *Νηπενθές*, καὶ *Δροσερά*.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης ἐδιπλασιάσθη ἀκριβῶς ἐν διαστήματι 88 ἐτῶν.

Ἡ Εὐρώπη εἶχεν :

ἐν ἔτει	1800	175 ἑκατομ.	κατοίκων
»	1830	216	» »
»	1860	289	» »
»	1880	331	» »
»	1888	350	» »

Μακροβιότης τῶν χελωνῶν.

Αἱ χελῶναι φημίζονται ἐπὶ μακροβιότητι· εὐνόητον ὅμως εἶνε ὅτι πόσα ἔτη ζῶσιν οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς. Ἐφημερίς τις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διηγεῖται ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα εἷς κάτοικος τῆς Νέας Ὑόρκης, ὀνομαζόμενος Γουϊταῖκερ εἶχε τὴν ἀκίνδυνον μανίαν νὰ συλλαμβάνῃ χελῶνας καὶ νὰ χαράσσῃ τὸ ὄνομά του ἐπὶ τοῦ ὀστράκου αὐτῶν· τὸν παρελθόντα δὲ Ὀκτώβριον εἰς γαιοκτήμων τῶν μερῶν ἐκείνων συνήντησε χελώνην μόλις καὶ βραδέως συρομένην· πλησιάσας αὐτὴν ἀνέγνω μετὰ μεγάλης του ἐκπλήξεως τὰ ἑξῆς ἐπὶ τοῦ ὀστράκου αὐτῆς : *Γ. Δ. Γουϊταῖκερ, 10 Αὐγούστου 1771.* Ὥστε ἡ χελώνη ἐκείνη εἶχεν ἡλικίαν μεγαλειτέραν τῶν 117 ἐτῶν.

Σᾶς εὔχομαι νὰ φθάσετε τὰ χρόνια της.

Οἱ πέντε ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἀρχαῖος Πυθαγόρας ἔλεγεν ὅτι πέντε εἶνε οἱ μεγαλείτεροι ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅτι πρέπει νὰ τοὺς πολεμῇ ἀκαταπαύστως. Οἱ ἐχθροὶ οὗτοι εἶνε : αἱ νόσοι τοῦ σώματος, ἡ ἀμάθεια τοῦ πνεύματος, τὰ πάθη τῆς καρδίας, οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, καὶ αἱ ἔριδες τῶν οἰκογενειῶν. Ὅσοι δὲν προφυλάσσονται μὲ ὅλην τὴν δύναμίν των ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς τούτους ἐχθροὺς ἀδύνατον νὰ ζήσουν εὐτυχεῖς.

Εὐφυεῖς ἀπαντήσεις.

Ὁ διάσημος Πὶκ ὁ Μιρανδόλης ἦτο εὐφυέστατος ἐκ παιδικῆς ἡλικίας. Ἦτο ἑπταετὴς ὅτε εὐπατρίδης τις εἶπεν ἐνώπιόν του διὰ νὰ τὸν πειράξῃ ὅτι τὰ πολὺ εὐφυῆ παιδία γίνονται ἠλίθιοι ὅταν μεγαλώσωσι.

Ὁ Πὶκ τότε ἀπήντησε:

— Χωρὶς ἄλλο, κύριε, θὰ ἦσθε πολὺ εὐφυὴς ὅταν ἦσθε παιδί.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

[Ὁ ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰουλίου προκηρυχθεὶς διαγωνισμὸς Παιδικοῦ πνεύματος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου καὶ θὰ λήξῃ εἰς τὸ φυλλάδιον τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ.]

— Γιαννάκη, ἡ ἀδελφή σου παρκπονεῖται πῶς δὲν τῆς ἔδωκες καθόλου ἀπὸ τὸ ροδάκινο ποῦ σοῦδωκα.

— Δὲν λέγει τὴν ἀλήθεια, μητέρα· τῆς ἔδωκα τὸ κουκοῦτσι· καὶ μπορεῖ νὰ τὸ φυτεύσῃ 'ς τὸν κῆπο καὶ νἄχῃ μία ροδακινιὰ ὅλη δική της.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρῆς Καρδιᾶς.

*

Ὁ μικρὸς Κωστάκης πᾶσαν πρωΐαν λέγει τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Ἀλλ' ὅταν φθάνει εἰς τὸ «Δὸς ἡμῖν σήμερον τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον» λέγει πάντοτε καὶ κἄτι τι σιγὰ σιγά.

Ἡ μαμά του περίεργος νὰ μάθῃ τί λέγει, τὸν ἠρώτησε μίαν ἡμέραν :

— Κωστάκη μου, δὲν μοῦ λέγεις τί ψιθυρίζεις εἰς τὴν προσευχήν σου ;

Καὶ ὁ Κωστάκης :

— Τίποτε, μαμά, παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μᾶς στείλῃ ἐπάνω εἰς τὸ ψωμὶ καὶ ὀλίγον μέλι.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀκακίας.

*

Ἡ μικρὰ Ἄννα κρούει θορυβωδῶς τὸ κλειδοκύμβαλον· ἡ μητέρα της τὴν ἐρωτᾷ :

— Τί εἶνε αὐτὸ ποῦ παίζεις, Ἄννα ;

— Τὰ νέα γυμνάσματα ποῦ μοῦ ἔφερεν ἡ διδασκάλισσά μου, μαμά, τὰ «Πρῶτα βήματα τοῦ μικροῦ μουσικοῦ »

Καὶ ἡ μικρὰ ἀδελφή της Μαρίκα ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου :

—Ἄ ! γιατὸ μᾶς ξεκούφανες τόσην ὥρα ! παίζεις μὲ τὰ πόδια σου ;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Πασχούσης Κρήτης.

Ἡ μικρὰ Ἀνθὴ καὶ ὁ ἀδελφός της Τάκης παρατηροῦν ἐκ τοῦ παραθύρου τὰς γινομένας ἐξωραϊστικὰς ἐργασίας διὰ τοὺς γάμους τοῦ Διαδόχου.

Αἴφνης ἡ Ἀνθὴ ἐρωτᾷ :

—Διατί, Τάκη, κρημνίζουν τοὺς ἐξώστας ;

—Κουτή, τόσο δὰ μικρὸ πρᾶγμα δὲν νοιώθῃς ; ἀπαντᾷ ὁ Τάκης· διότι θὰ περάσουν οἱ *ὑψηλοὶ* ξένοι καὶ εἶνε φόβος μὴ κτυπήσουν τὰ κεφάλια των.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ὑπολαΐδος.

*

Νῖκος.— Ἔτσι λοιπόν, ἔ ; ὁ Γιάννης σὲ εἶπε γάϊδαρο ;

Σταῦρος.—Ναί.

Νῖκος.—Ἔ ! καὶ δὲν τοῦ ἔκαμες τίποτε ;

Σταῦρος.—Ὄχι.

Νῖκος. — Κρῖμά σου ! ἐμένα νὰ μ' ἔλεγε γάϊδαρο, θὰ τὸν ἔπιανα 'ς τὰς κλωτσιὲς καὶ μὲ τὰ δύο μου πόδια.

Σταῦρος. — Φυσικώτατα...

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κορυδαλοῦ.

*

Εἰς τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς :

Διδάσκαλος. — Μοῦ δίδεις 5 δραχμάς, ἔπειτα πάλιν ἄλλας 9· τί ἔχω τότε ;

Μαθητής.— Χρέος, διδάσκαλε !

Ἐστάλη ὑπὸ Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου.

*

Ὁ Ἀντωνάκης ἐπῆγε μαζὶ μὲ τὴν μητέρα του εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ βλέπων νὰ ἐξέρχωνται νεοσσοὶ ἐκ τῶν αὐγῶν τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ ράμφους της ἤνοιγεν ἡ κλῶσσα, ἐρωτᾷ :

— Μαμά, πῶς ἐμβῆκαν τὰ πουλιὰ μέσα εἰς τ' αὐγά ;

Ἐστάλη ὑπὸ Χαραλάμπη Σαράντη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Τὸ μυρωμένο γραμματάκι σου, φιλτάτη Ἰουλία Καραθεοδωρῆ, τὸ ἔλαβα, ὡς καὶ τὴν θελκτικήν σου φωτογραφίαν. Ἀμέτως τὴν ἔδωσα εἰς τὸν ξυλογράφον καὶ θὰ εἶνε, ὡς πιστεύω, εἰς τὸ ἑπόμενον ἢ τὸ μεθεπόμενον φυλλάδιον. Φαντάζομαι πόσον θὰ διεσκέδασες εἰς τὸ ταξεῖδι τῶν Παρισίων καὶ πόσα ὡραῖα πράγματα θὰ ἔχῃς νὰ διηγῆσαι τὸν χειμῶνα εἰς τὰς φίλας σου.

Φοβερὸ, τὸ πάθημά σου, *Τρυγών*. Καλέ, ἐπῆρες κινίνο; τί τραγικόν! καὶ τί ἠρωϊσμός ! Φίλησέ μου τὴν *Ἀριάδνη* καὶ εἰπέ της ὅτι ἐπικράθηκα ὅταν ἔμαθα πῶς εἶχετε ζάγγειον.

Προσπάθησε, *Ὑπολαΐς*, νὰ βραδευθῇς σὺ διὰ νὰ αὐξήσῃ ἡ φάλαγξ τῶν βραδευθεισῶν φίλων μου καὶ νὰ συμπληρωθῇ διὰ σοῦ δωδεκάς. Ἡ ἐξ εὐγενοῦς σκοποῦ ἄμιλλα γεννᾷ τὴν πρόοδον.

Λαμπρὸν τὸ γραμματάκι τοῦ *Κορυδαλοῦ*. Δὲν ξεύρετε μὲ τί χάριν περιγράφει πῶς ἐπέρασε τὸ καλοκαῖρι εἰς τὴν ἐξοχήν ! Αὐτὸς ἦτον στρατηγὸς καὶ ὁ *Κοκκὸς*, ὁ μικρὸς του ἀδελφὸς τὸ στράτευμα· ἀλλὰ τώρα ποῦ ἦλθε ὁ καιρὸς τῆς ἐργασίας «ὁ στρατηγὸς *Κορυδαλὸς* ὑπεβιάσθη καὶ εἶνε στρατιώτης· βαστᾷ τὸ τουφέκι, δηλαδὴ τὸν κονζυλοφόρον καὶ τρέχει εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, δηλαδὴ 'ς τὸ σχολεῖον καὶ πολεμᾷ... νὰ μάθῃ γράμματα». Αὐτὰ μοῦ γράφει. Εὖγε, *Κορυδαλέ* ! καλὴν πρόοδον.

Ἀδυνατῶ νὰ δημοσιεύσω, τὰ ποιήματά σου, φίλε μου *Μεταξᾶ*, διὰ λόγους οὓς ἐπανέλαβον εἰς ἄλλους πολλάκις.

Φοβεραὶ αἱ δοκιμασίαι σου, *Βασιλεῦ τῆς Ἄμμου*. ἡ ἐπιστολή σου τρυφερωτάτη καὶ πειστικώτατοι οἱ λόγοι τῆς πρός με ἀγάπης σου· καὶ ἐγὼ ὅμως σὲ ἀγαπῶ ὄχι ὀλιγώτερον. Ἂν δὲν εἶχες τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ μὴ θέτῃς καὶ τὸ ἀληθὲς ὄνομά σου παρὰ τὸ ψευδώνυμον, θὰ εἶχες λάβῃ ἤδη τὸ «Εἰς τὴν θάλασσαν !» Λοιπὸν τὴν διεύθυνσίν σου περιμένω νὰ σοὶ τὸ στείλω.

Μανθάνω, *Πάσχουσα Κρήτη*, ὅτι τὰ πουλάκια σου τὰ τόσον εὔμορφα δὲν τὰ ἔχεις εἰς πολλὴν ἀσφάλειαν· τοποθέτησέ τα κἄπου ὑψηλότερα, διότι αἱ γάταί δὲν εἶνε τόσον περιποιητικαί, τρέφουν κἄτι ἀλλοκότους ἰδέας περὶ πουλιῶν· καὶ καμμιὰ φορὰ ἐκεῖ κάτω 'ς τὴ σκάλα...

Ἀναμένω, καλή μου *Ἄρτεμις*, καὶ τότε θὰ σοὶ εἴπω ὁριστικῶς. Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν στοργήν σου.

Εἰς τὴν διπλῆν ἀκροστιχίδα σου, φίλε *Χ. Σαράντη*, θὰ εἶχες λησμονήσῃ, φαίνεται, νὰ θέσῃς τὴν ὑπογραφήν σου καὶ οὕτω ἔμεινες Ἀνώνυμος.

Δὲν εἰξεύρεις πόσον μὲ ἀνησύχησε, *Ἐαρινὴ Νύξ*, τὸ γραμματάκι σου. Ἀκόμη νὰ ὑποφέρῃς ἀπὸ τὰ μάτια σου; Σοῦ εὔχομαι μὲ ὅλην μου τὴν καρδιὰ περαστικά, διὰ νὰ διαβάζῃς ἐσὺ τὰ διηγήματά μου καὶ ἐγὼ νὰ λαμβάνω ἀπ' αὐτὰς τὰς ὡραίας μεγάλας ἐπιστολάς σου.

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Καρδερίνα*, καὶ νὰ ἀκούωμεν κάποτε τὸ κελάδημά σου. Φίλησέ μου τὸν *Μαρμαίροντα Ἀστέρα*.

Καὶ τὰ ἰδικά σας ψευδώνυμα δεκτά, *Ἀνθηρὰ Τριαντάφυλλιὰ* καὶ *Μικρὲ Ἥρω* καὶ *Τέκνον τῆς Χώρας τῶν Ὀρέων*, ἀλλὰ νὰ μοῦ γράφετε τακτικά.

Σοῦ εὔχομαι νὰ φθάσῃς τὰ χρόνια, τοῦ πάππου σου *Ἀνοικτόκαρδε*, καὶ ἡ εὐχή του νὰ σὲ διαφυλάττῃ καθ' ὅλον σου τὸν βίον.

Ὦ ! ναί, *Τηλέμαχε*, οἱ πόθοι σου εἶνε καὶ ἰδικοί μου πόθοι καὶ πάσης ἑλληνικῆς καρδίας. Εἴθε νὰ τοὺς ἴδωμεν ταχέως ἐκπληρουμένους, εἴθε !

Δὲν θλάπτει ποῦ δὲν μοῦ ἐγράψατε πολὺ ἐγκαίρως, *Ἀνθισμένη Λεμονιὰ* καὶ *Ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου*, κρεῖ ὅτι μοῦ ἐγράψατε τέλος. Σᾶς στέλλω μυρίας φιλιωτάτας θωπείας

Ἔ ! λοιπόν, θὰ τὸ ἐμάθατε, πιστεύω ! Καθὼς σᾶς ἔλεγα, ὁ μικρός μου φίλος *Μιχαὴλ Στρογκώρ*, (ἐν παρενθέσει : *Γεώργιος Ἀλκ. Κρασσᾶς*) ἐξέδωκε τὸ πολυώνυμον περιοδικόν του, τοῦ ὁποίου τὸ τελευταῖον βαπτιστικὸν ὄνομα εἶνε «Παιδικὴ Ἠχώ». Καὶ νὰ ἰδῆτε πόσον ὡραῖα τὸ γράφει—διότι πραγματικῶς φαίνεται ὡς νὰ εἶνε γραμμένον μὲ τὸ χέρι, διότι εἶνε λιθογραφημένον—. Ὦ ἄλλο νὰ σᾶς τὸ λέγω καὶ ἄλλο νὰ τὸ ἰδῆτε· τότε μόνον θὰ μπορέσετε νὰ κρίνετε πόσον ἀξίζει τὸ περιοδικὸν καὶ ὁ διευθυντής του. Ξεύρετε δὲ καὶ πόσα ἀντίτυπα ἐλιθογράφησε ; Ἑκατόν ! Μὴ φωνάζετε ὅμως μὴ τὸ μυρισθοῦν οἱ καθηγηταί του καὶ τοῦ βάλουν τιμωρίαν νὰ γράψῃ ἑκατὸ φορὰς τὸ ῥῆμα ἐκδίδω.

Φίλε *Γυφτόπουλε*, τὰ παιδικὰ πνεύματα ποῦ μοῦ ἔστειλες εἶνε ἀπὸ τὰ δημοσιευμένα εἰς τὴν «Διάπλασιν». Στεῖλέ μου ἄλλα ἀδημοσίευτα.

Φαντάζομαι τί χαριτωμένο μπεμπὲ θὰ εἶνε ἡ νέα ἀδελφούλα σου Ὄλγα, *Ἄσπρο Λαγουδάκι*, ἀφοῦ τόσον ἐπεθυμοῦσες νὰ ἤμουν ἀπὸ καμμιὰ μεριὰ νὰ τὴν ἔβλεπα. Θὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ τόσον καλὴ καὶ ἀξιαγάπητος σὰν καὶ σὲ καὶ τὴν Ἀκτῖνα τοῦ Ἡλίου ; Δὲν ἀμφιβάλλω καθόλου, ἀτοῦ θὰ παίρνῃ ἀπὸ σᾶς καλὰ πάντοτε παραδείγματα. Φίλησέ μού την γλυκὰ γλυκὰ χίλιες φορὲς 'ς τὰ ὁροσερὰ μαγουλάκια της. Νὰ σᾶς ζήσῃ !

Πῶς νὰ σοὶ ἀπαντήσω, *Πὶν-Χό*, ὅταν ἡ ἐπιστολή σου δὲν μοῦ δίδει κμμίαν ἀφορμήν ; Ἐγὼ τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὅλους μου τοὺς φίλους τοὺς ἀγαπῶ ἐξ ἴσου. Εἰς τὴν ἀδελφούλαν σου εἰπὲ ὅτι μ' εὐχαρίστησε πολὺ τὸ γραμματάκι της· τὸ ψευδώνυμόν της δὲν μοῦ ἤρεσε· καλλίτερον θὰ εἶνε *Τσιλιβίθρα*. Εἰς τὸν καλόν σου πατέρα εὔχομαι περαστικά.

Ἀνυπομόνως ἀναμένω ἐπιστολάς σου, *Οὐράνιον Τόξον*, καὶ λύσεις ὅσας δύνασαι. Εἰς τὴν καλὴν μαμά σου μυρίας εὐχαριστήσεις διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ φύλλου μου.

Εἰς τὸ φύλλον τῆς 15 Ἰουλίου, *Ἀκακία*, ἔδωσα τὰς ὁδηγίας πῶς λύονται τὰ κρυπτογραφικά. Φίλησέ μου τὴν *Ἑπταρνησίαν*.

Γράψε μου, *Κέτρινο Πουλί*, τὴν διεύθυνσίν σου διὰ νὰ σοῦ στείλω τὸ 10ον φυλλάδιον.

Σὺ μόνη εἶσαι ἡ αἰτία τῆς χαρᾶς σου, διότι σὺ ἐκοπίασες καὶ κατάκτησες, τὸ βραβεῖον, *Μεσολογγιτοπούλα*, δὲν σοὶ τὸ ἔδωσα ἐγὼ· καταγίνου, προσπάθησε πάλιν νὰ κατακτήσῃς καὶ ἄλλα βραβεῖα.

Ἐγκαρδίως ἀσπάζεται ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τὸν *Ἀτρόμητον Εὔζωνον*, ὅστις πολὺ ἀτρόμητα γράφει—τὸν *Ἀνδρεῖον Ἕλληνα*, εἰς ὃν συνιστῶ νὰ στείλῃ καλλιτέρας πνευματικὰς ἀσκήσεις—τὸν *Ἥλιαν Τυπάλδον*, οὗ δεκταὶ αἱ λύσεις· — τὸν *Τάκην Πλαταρίτην*, εἰς ὃν θὰ ἀπαντῶ πάντοτε ὅταν αἱ ἐπιστολαί του μοῦ δίδουν αἰτίαν· — τὸν *Πολεμιστὴν τοῦ 1821*, οὗ ἡ σιωπὴ δικαιολογημένη·—τὸν *Ἰωάννην Χρυσοχοΐδην*, ὅστις ἂς μὴν ἀνησυχῇ διὰ τὰς λύσεις του·—τὸν *Κάλχαν*, ὅστις μὲ εὐχαριστεῖ διότι τοῦ ὑπέδειξα τὸν τρόπον τῆς λύσεως τῶν κρυπτογραφικῶν· —τὸν *Βύρωνα*, εἰς ὃν εὔχομαι ὁμοίαν ἐπιτυχίαν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐξετάσεις ἃς ἔχει νὰ ὑποστῇ·— τὸν *Ταγματάρχην Λώρην* ὅστις θὰ ἐννοήσῃ, εἶμαι βεβαία, τί εἶνε ῥόμβος ἂν παρατηρήσῃ ἕνα ἐκ τῶν δημοσιευθέντων καὶ τὴν λύσιν του· — τὸν *Ι. Μ. Μαυραγάνην* ὅστις βεβαίως δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῶν Παιδικῶν Πνευμάτων ὑφ' οὓς ὅρους ἐδημοσίευσα· — τὴν *Ἐργάνην Ἀθηνᾶν*, ἣν εὐχαριστῶ διὰ τὰς εὐγενεῖς προσπαθείας της· τὸν *Ἀγαπητόν*, ὅστις μοὶ εἶνε πάντοτε ἀγαπητὸς καὶ αἱ λύσεις του δεκταί.—τὸν *Ἀφρικανὸν Λέοντα*, ὃν συγχαίρω διὰ τὸν ζῆλόν του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Σεπτεμβρίου]

31. Λεξίγριφος.

Αὐτοκράτορα μεγάλον μὰ σὲ χρόνια περασμένα
Καὶ λουλούδια μυρωμένα
Ἄν ἑνώσῃς,
Τὴν πατρίδα θὰ γεννήσῃς ἐπιθυμητοῦ ἁγίου
Καὶ εὐθύμου καὶ πλουσίου,
Καὶ ἐλπίζω, φίλτατέ μου, δίχως κόπον νὰ μὲ νοιώσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πιν–Χό.

32. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον μου εἶνε φυτόν, τὸ ἄλλο μετοχή·
Καὶ τ' ὅλον πόλις ἔνδοξος τῇ πάλαι ἐποχῇ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀφρικανοῦ Λέοντος.

33. Λεξίγριφος.

Μιὰ μύτην ἀντὶ κεφαλῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἂν θέσῃς,
Καὶ εἰς τὸ τέλος μιὰν οὐρὰν λινὴν ἂν μοῦ προσθέσῃς,
Γνωστὴν σου νῆσον μὲ τὰ δυὸ μπορεῖς ν' ἀποτελέσῃς

Ἐστάλη ὑπὸ Ἰωάν. Μ. Μαυραγάνη.

34. Στοιχειόγριφος.

Τ' ὄνομα ἀνδρὸς ἐνδόξου βλέπεις ἂν δὲν μὲ πειράξῃς,
Καὶ ἑλληνικοῦ χωρίου ἂν τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Ζ. Ἰωαννίδου.

35. Αἴνιγμα.

Ὁ Θεὸς τὸ πᾶν διέπει καὶ τὸν κόσμον ἔχει πλάσῃ·
Ὅμως πρέπει χωρὶς ἄλλο νἄχῃ τις τὸν νοῦν του χάσῃ,
Ἂν δὲν πείθεται καὶ θέλῃ σοβαρὰ νὰ συζητήσῃ
Πῶς χωρὶς ἐμὲ μποροῦσε ὁ Θεὸς τὸ πᾶν νὰ κτίσῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀπροσπελάστου Βράχου.

36. Κεκρυμμένη παροιμία

Ὁ Θανασάκης ἦτον ὀκνηρὸ παιδί· τὸν ἔστελλε ἡ μάνα του 'ς τὸ σχολεῖο καὶ αὐτὸς ἐγύριζε 'ς τοὺς δρόμους καὶ 'ς τὰ χωράφια, καὶ μόνον ὅταν ἦτον κρύο δυνατό, ποῦ δὲν μποροῦσε ἄνθρωπος νὰ ξεμυτίσῃ 'ς τοὺς δρόμους, θυμώτανε τὸ σχολεῖο· μὰ τὸ θυμώτανε ὄχι γιὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀγράμματος, ἀλλὰ γιατί ἔκανε ζέστη ἐκεῖ μέσα. Ἡ μάνα του ἡ κακομοῖρα τὸ εἶχε καϊμὸ μέσα 'ς τὴν καρδιά της· τὸν ἐσυμβούλευε, τὸν ἔδερνε, μὰ αὐτὸς τίποτε· οὔτε ἀπὸ συμβουλὲς ἔπαιρνε οὔτε ἀπὸ ξύλο. Πέρασαν χρονια· ὅλοι οἱ συμμαθηταί του ἔγειναν κάτι τι, ἄλλος ἔμπορος, ἄλλος τεχνίτης, ἄλλος ἐπιστήμων, ἄλλος καλλιτέχνης, ἄλλος ἀξιωματικός, ὅλοι τέλος πάντων ἔγειναν τίμιοι ἄνθρωποι καὶ ὠφελοῦσαν καὶ τὸν κόσμο, ὠφελοῦσαν καὶ τὸν ἑαυτό τους· μόνον ὁ Θανασάκης δὲν ἔγεινε τίποτε. Ἀ! ὄχι, ἐλησμόνησα· ἔγεινε καὶ αὐτὸς κάτι τι· ἔγεινε λωποδύτης. Ἡ μάνα του πέθανε ἀπ' τὴ λύπη της· αὐτὸς ὅμως ἐξακολουθοῦσε τὴ δουλειά του ὡς ποῦ ἔλυωσε μέσα 'ς τὶς φυλακές. Ὅταν τὸν ρωτοῦσαν τί δουλειὰ κάνει, ἔλεγε: «εἶμαι καλλιτέχνης». Μία νύχτα τὸν ἔπιασε γιὰ πρώτη φορὰ ἕνας κλητήρας τὴ στιγμὴ ποῦ ἄνοιγε μία θύρα καὶ τὸν ἐπῆγε 'στὴν ἀστυνομία. «Μέσα, κλέφτη» τοῦ λέγει ὁ ἀστυνόμος. «Δὲν εἶμαι κλέφτης, κύριε ἀστυνόμε, εἶμαι καλλιτέχνης. —Σὰν εἶσαι καλλιτέχνης, τί ἤθελες 'ς τὸ ξένο σπίτι; — Ἦτον ἀπελέκητο τὸ μάνταλο τῆς θύρας, κύριε ἀστυνόμε, καὶ 'πῆγα νὰ τὸ στρώσω μὲ τὸν ξυλοφάγο». Ὁ ἀστυνόμος ἐθύμωσε περισσότερο γιὰ τὴν ἀναίδειά του καὶ τὸν ἔστειλε μὲ τὴς κλωτσιὲς 'ς τὴ φυλακή.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κατεργαράκου.

37. Πρόβλημα.

Ὁ μικρὸς Παντελάκης ἠρώτησε καθ' ὁδὸν ἕνα κύριον τί ὥρα εἶνε, καὶ αὐτὸς ἀπήντησε: «Πρὸ ἑνὸς τετάρτου ἦτο τὸ ἥμισυ τοῦ τετάρτου τῶν δύο τρίτων τῶν δώδεκα ὡρῶν».

Ὁ Παντελάκης δὲν εἶνε δυνατὸς εἰς τὴν ἀριθμητικὴν καὶ περιμένει ἀπὸ τοὺς φίλους τῆς «Διαπλάσεως» νὰ τοῦ εἴπουν τί ὥρα ἦτο.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μέλλοντος Ναυάρχου.

38. Μαγικὸν γράμμα.

Ἓν γράμμα ἑκάστης τῶν κατωτέρω λέξεων νὰ ἀντικατασταθῇ δι' ἑνὸς φωνήεντος, τοῦ ἰδίου πάντοτε, καὶ νὰ σχηματισθῶσι διὰ τῆς μετατροπῆς ταύτης ἄλλαι δέκα λέξεις:

Μακαρίτης, ὠτίον, ὅλων, φανός, ἀλγῶ, λιμός, μήτρα, μηχανή, μηρίον, μοῦρα. Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μολυβένιου Στρατιώτου.

39. Παίγνιον.

Οἱ γνωρίζοντες τὴν γλῶσσαν τῶν Ἐσκιμώων ἂς μεταφράσωσιν ἑλληνιστὶ τὴν ἀκόλουθον φράσιν:

Ιγαταηδετοψιτοκεαπλοσετοποδιτηςμαφτοπουεκεγεφοτια τηνεκαψεκεταφησε. Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μαγικοῦ Καθρέπτου.

40. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν ἑπομένων 36 γραμμάτων σχημάτισον δημώδη παροιμίαν ἀποτελουμένην ἐξ 6 λέξεων, ὧν ἡ πρώτη ἀρχεται ἀπὸ λ, ἡ τρίτη ἀπὸ σ καὶ ἡ τελευταία ἀπὸ χ.

αααααδεεθιιιιικκλλννοοοπρρρστυυυχχ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νυμφαγέτου Ποσειδῶνος.

41. Κρυπτογραφικόν.

1 2 3 4 5 6 7 2 8	=	Ἀρχαῖος συγγραφεύς.
2 5 7 2 8	=	Ποτόν.
3 8 4 6	=	Εὔρλεκτος ὕλη.
4 5 8 8 6	=	Πτηνόν.
5 6 8 5 8	=	Πολύτιμον εἰς τοὺς νοσοῦντας.
6 5 7 2 8	=	Πόλις τῆς Θράκης.
7 5 4 5 6 8	=	Στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων.
8 4 2 1 5 2 7	=	Εἶδος ἄσματος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φλυάρου Ἰχθύος.

42. Διπλῆ ἀκροστοιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων, ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἄνθους, τὰ δὲ τελικὰ ζῴου.

1. Θεὰ τῆς Μυθολογίας. 2. Ἐπίρρημα. 3. Νῆσος.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαραλάμπη Σαράντη.

43 Ἐλλιποσύμφωνον.

Ὁ—**ό*ο*—εἶ*ε—**υ*ό*·—*ἡ—ἀ*ο**ι*ῃ*—οὐ*ὲ—ξ*—**ω*ό*ε**ο*—ἀ**ὰ—ὑ*ο*ό*ι*έ—*ο.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἐαρινῆς Νυκτός.

44. Γρῖφος.

Ο
——— σῖτον ἀνδρὶ ὡς ἐλεῖν.
κω

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχα.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰουλίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

1. Ψαλίδι (ψάλλει, δεῖ).—2. Ὑπομονὴ (ὑπό, μονή).—3. Κύθηρα, Ἥρα.—4. Δῆλος, Μῆλος.—5. Ἡ μέλισσα.—6. Ἡ λέξις *εὐάεια* = δροσερὰ πνοή. — 7. Σ —8.

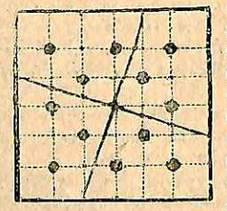

—9. Πᾶς ἀριθμὸς καὶ τὸ διπλάσιόν του· διότι οἱονδήποτε ἀριθμὸν καὶ ἂν θέσωμεν ὡς πρῶτον καὶ ἀθροίσωμεν τὸ $^1/_2+^2/_5+^1/_{10}$ αὐτοῦ θὰ εὕρωμεν ἄθροισμα ἴσον μὲ τὸ ἄθροισμα τῶν $^1/_5+^1/_{10}$ τοῦ διπλασίου του.— 10-14 1) Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. 2) Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. 3) Μάρκος Μπότσαρης, 4) Γεώργιος Καραϊσκάκης, 5) Ἀνδρέας Μιαούλης.— 15. Ὅστις ὀνομάζεται *Στέφανος*.— 16. ΤΑΠΕΙΝΟΦΡΟΣΥΝΗ, ἄστρον, παρειά, ἔφορος, ἵππος, ναός, ὄσφρησις, φανός, ῥευστόν, σάπφειρος, ὕστερον, ἤπειρος.—17. ΚΡΙΤΙΑΣ (1. Κίρκη. 2. Ῥώμη. 3. Ἰωάννης. 4. Ταώς. 5. Ἰθάκη. 6. Ἄραχθος. 7. Σόλων).— 18. Μὴ δὶς ἐπὶ τὸ αὐτό.

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — ΚΑΤ' ΕΠΙΤΟΜΗΝ ΥΠΟ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 33]

Τὴν 15 Δεκεμβρίου ἀπεφασίσθη ἄλλη ἐκδρομή. Ἐπειδὴ εἶχε δαπανηθῇ ἀφειδῶς τὸ ὑλικὸν τοῦ φωτισμοῦ κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος, τὰ δὲ στεάτινα κηρία τὰ ὁποῖα εἶχε κατασκευάσῃ ὁ Γάλλος ναυαγὸς εἶχον σχεδὸν καῇ, μόλις ἐσώζοντο δύο ἢ τρεῖς δεκάδες, ὡσαύτως δὲ καὶ ἔλαιον ὑπελείπετο ὀλίγον πλέον, ἦτο ἀνάγκη νὰ φροντίσωσι περὶ φωτιστικῆς ὕλης. Καὶ ναὶ μὲν ὁ Μόκος εἶχεν ἀποταμιεύσῃ λίπος ἐκ τῶν ζῴων τὰ ὁποῖα ἐμαγείρευεν, ἀλλ' αὐτὸ μόλις ἐπήρκει εἰς τὰς καθημερινὰς χρείας. Ἡ φρόνησις ἀπῄτει νὰ εὕρωσιν ἄφθονον τοιαύτην ὕλην καὶ νὰ τὴν ἔχωσιν ὅποτε θέλωσιν. Ἐσκέφθησαν δὲ ὅτι καταλληλότατον πρὸς φωτισμὸν εἶνε τὸ λίπος τῆς φώκης, ὑπῆρχον δὲ ἐκεῖ φῶκαι ἄλλο τίποτε. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν ἀπεφασίσθη νὰ ἐκδράμωσι τῇ 15 Δεκεμβρίου.

Ἡ ἐκδρομὴ αὕτη ἦτο πολλοῦ λόγου ἀξία, δι' αὐτὸ καὶ αἱ προπαρασκευαὶ ὑπῆρξαν ἀνάλογοι τῆς σπουδαιότητος τοῦ πράγματος.

Ἀπό τινος ὁ Σέρβης καὶ ὁ Γάρνετ εἶχον γυμνάσῃ τοὺς δύο γουανάκους νὰ ἕλκωσι μικρὸν ἁμάξιον, ὁ δὲ Βάξτερ εἶχε κατασκευάσῃ φορβειὰν ἐκ χόρτων περιτετυλιγμένων εἰς ὕφασμα χονδρόν. Τὴν ἡμέραν λοιπὸν ἐκείνην ἐφόρτωσαν εἰς τὸ ἁμάξιον τὰ ὅπλα καὶ τὴν πυρίτιδα, τροφάς, διάφορα σκεύη, μεγάλην λεκάνην καὶ ἡμίσειαν δωδεκάδα βυτίων κενῶν διὰ νὰ τὰ γεμίσωσιν ἐλαίου τῆς φώκης.

Ἅμ' ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου ἐξεκίνησαν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔδαφος ἦτο λίαν ἀνώμαλον, ἡ πορεία ἐγίνετο βραδέως. Ὁ Δόλης μάλιστα καὶ ὁ Κοστὰρ δὲν ἠδύναντο νὰ βαδίσωσι, διότι κατεκόπησαν βαδίζοντες ἐπὶ τῶν πετρῶν· ὥστε ἐδέησε νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Γόρδων τῇ προτάσει τοῦ Βριὰν νὰ ἀναβῶσιν ἐπὶ τοῦ ἁμαξίου.

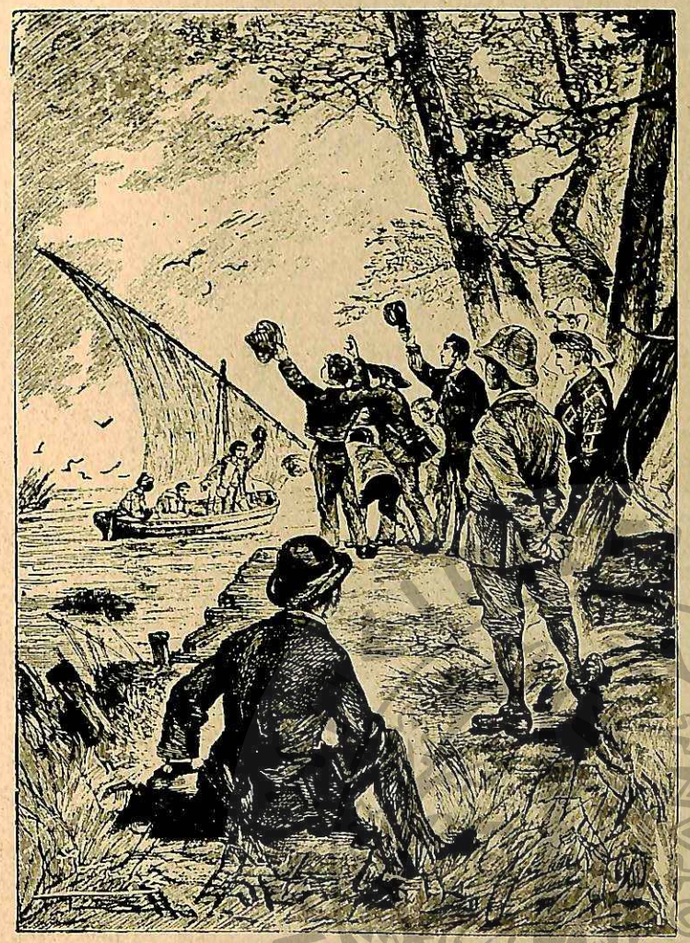

« ΑΠΕΧΑΙΡΕΤΙΣΑΝ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΩΝ » (Σελ. 52)

Περὶ ὥραν 8 π. μ. ἠκούσθησαν αἴφνης κραυγαὶ τοῦ Κρὸς καὶ τοῦ Οὐέπ, οἵτινες προεπορεύοντο ὀλίγα βήματα. Σπεύδει παρευθὺς ὁ Δόνιφαν καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ εἶδον περὶ τὰ ἑκατὸ βήματα μακρὰν ζῷόν τι τὸ ὁποῖον εὐθὺς ὁ Δόνιφαν ἀνεγνώρισεν. Ἦτο ἱπποπόταμος ὅστις εὐτυχῶς δι' αὐτὸν ἐχώθη πάραυτα εἰς τὸν πυκνὸν βόρβορον τοῦ ἕλους πρὶν προφθάσωσι νὰ τὸν πυροβολήσωσιν. Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ χαθῇ ἀδίκως μία βολή;

«Τί εἶν' αὐτὸ τὸ χονδρειδὲς ζῷον; ἠρώτησεν ὁ Δόλης φοβηθεὶς ἐκ μόνης τῆς ἁπλῆς θέας τοῦ ζῴου.

—Εἶνε ἱπποπόταμος, εἶπεν ὁ Γόρδων.

—Ἱπποπόταμος!... τί παράξενον ὄνομα!...

—Σὰν νὰ εἴπουμε ἵππος τοῦ ποταμοῦ, εἶπεν ὁ Βριάν.

—Ἀλλ' αὐτὸ καθόλου δὲν ὁμοιάζει μὲ ἵππον, παρετήρησεν ὀρθότατα ὁ Κοστάρ.

— Καθόλου! ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης· ἐγὼ θαρρῶ ὅτι ἔπρεπε καλλίτερα νὰ τὸν ὀνομάζουν χοιροπόταμον δῆλα δὴ γουρουνοπόταμον! »

Ἡ παρατήρησις αὕτη τοῦ Σέρβη, ἥτις δὲν ἐστερεῖτό τινος ἀκριβείας, προεκάλεσε φαιδροὺς καγχασμοὺς τῶν μικρῶν.

Εἶχε παρέλθη ἡ 10 π. μ. ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἔστησαν κατὰ πρῶτον τὴν σκηνήν των, ὅτε ἔμελλον νὰ διαλύσωσι τὸ ναυαγῆσαν πλοῖόν των. Ἐφαίνετο δ' ἐκεῖθεν ἡ ἀκτή. Ἐκατοστὺς φωκῶν ἐπήδων μεταξὺ τῶν ὑφάλων ἢ ἐθερμαίνοντο εἰς τὸν ἥλιον, πολλαὶ δὲ ἔπαιζον καὶ ἐπὶ τῆς ἄμμου.

Ἡ θάλασσα ἦτο γαληνιαία καὶ ἤρεμος. Οἱ παῖδες ἐγευμάτισαν ἐπὶ ποδός· τὴν δὲ ὥραν καθ' ἣν ὁ μεσημβρινὸς ἥλιος προσεκάλει τὰς φώκας νὰ θερμανθῶσιν ἐπὶ της παραλίας, ὁ Γόρδων, ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Κρός, ὁ Βάξτερ, ὁ Οὐέπ, ὁ Οὐίλκοξ, ὁ Γάρνετ καὶ ὁ Σέρβης προπαρεσκευάζοντο εἰς τὴν καταδίωξιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἴβερσον, ὁ Γέγκινς, ὁ Ἰάκωβος, ὁ Δόλης καὶ ὁ Κοστὰρ ἔμειναν εἰς τὸν σταθμὸν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Μόκου καὶ τοῦ Πιστοῦ, προσέχοντες τοὺς δύο γουανάκους οἵτινες ἤρχισαν νὰ βόσκωσιν ὑπὸ τὰ πρῶτα δένδρα τοῦ δάσους.

Πάντα τὰ ὅπλα καὶ τὰ περίστροφα εἶχον προσλάβῃ, ὡς καὶ πολεμοφόδια ἄφθονα. Τί νὰ κάμῃ ὁ Γόρδων, δὲν ἠθέλησε νὰ φανῇ φειδωλὸς κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, διότι ἔμελλον νὰ δαπανηθῶσιν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ.

Οἱ νεαροὶ κυνηγοὶ ἐσχημάτισαν κύκλον ἀπέχοντες ἀπ' ἀλλήλων περὶ τὰ εἴκοσι βήματα, καὶ ἅμα νεύσαντος τοῦ Δόνιφαν, ἐπυροβόλησαν ταυτοχρόνως. Ὅσαι φῶκαι δὲν ἐτραυματίσθησαν, ὥρμησαν καὶ ἐβυθίσθησαν πρὸς τὰς ὑφάλους, τὰς κατεδίωξαν διὰ τῶν περιστρόφων καὶ ἀπετελείωσαν τὰς πληγωμένας.

Ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας πᾶσαι αἱ φῶκαι ἔγιναν ἄφαντοι, ἔμειναν περὶ τὰς εἴκοσι φονευμέναι ἢ πληγωμέναι. Ὥστε ἡ ἐκδρομὴ ἐπέτυχεν.

Οἱ κυνηγοὶ μετὰ μεσημβρίαν μετεκόμισαν τὰς φώκας εἰς τὸν σταθμόν, ὅπου ὁ Μόκος εἶχε παρασκευάσῃ προχείρως πάντα τὰ χρειώδη πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ἐλαίου. Ἐπὶ δύο μεγάλων λίθων ἔστησε λέβητα, ἤναψε πῦρ καὶ ἔβρασε τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀντλήσῃ ἐκ τοῦ ποταμοῦ. Κατέκοψαν τὰς φώκας εἰς μεγάλα τεμαχια, καὶ ἔρριψεν αὐτὰ εἰς τὸν βράζοντα λέβητα, καὶ μετὰ ὀλίγας βράσεις τὸ ἔλαιον ἐπέπλεεν ἐπὶ τοῦ βράζοντος ὕδατος. Συνέλεγον τὸ ἔλαιον κατ' ὀλίγον, καὶ ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἐγέμισαν τὰ ἐξ βυτία τὰ ὁποῖα εἶχον φέρῃ. Τὸ ἔλαιον δὲ τοῦτο ἤρκει πρὸς φωτισμὸν καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα.

Ἦτο δὲ ἡ ἐργασία αὕτη πολὺ δυσάρεστος διότι διεδίδετο ἐκ τοῦ λέβητος μεγάλη δυσωδία, ὥστε ἠναγκάζοντο νὰ ἔχωσι κλειστὴν τὴν ῥίνα των, ὄχι ὅμως καὶ τὰ ὦτά των, διότι ἔλεγον διαφόρους ἀστειότητας καὶ ἐμετρίαζον τὴν ἐκ τῆς δυσωδίας ἀηδίαν.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας ἐφόρτωσαν ἀφ' ἑσπέρας τὸ ἀμάξιον καὶ τὴν ἐπιοῦσαν πρωὶ πρωὶ ἐξεκίνησαν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀντήχησαν εἰς τὸν ἀέρα κρωγμοὶ ὀξύτατοι, καὶ μυριάδες ὀρνέων ἁρπακτικῶν ἐρχομένων ἐκ τῶν ἐνδοτέρων τῆς νήσου, ἐπέπεσαν κατὰ τῶν λειψάνων τῶν φωκῶν καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν οὐδὲ ἴχνος φώκης ὑπῆρχεν. Οἱ δὲ παῖδες ἐξηκολούθουν τὴν πορείαν των μετὰ δυσκολίας, διότι τὸ ἔδαφος ἦτο ἀνωφερὲς καὶ οἱ γουανάκοι μετὰ κόπου ἔσυρον τὸ ἀμάξιον· ἀλλὰ καὶ οἱ παῖδες ἐβοήθουν ὠθοῦντες ἐκ τῶν ὄπισθεν, καὶ οὕτω κατώρθωσαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ σπήλαιον περὶ ὥραν 6 μ.μ., ἐδοκίμασαν εὐθὺς τὸ ἔλαιον καὶ εἶδον μετὰ χαρᾶς ὅτι ἔκαιεν ὄχι μὲν ἐξαίρετα, ἀλλ' ὅπως δήποτε ἀρκετὰ καλά· ὥστε ἐξησφαλίσθη πλέον ὁ φωτισμὸς κατὰ τὰς μεγάλας νύκτας τοῦ χειμῶνος.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπλησίαζον τὰ Χριστούγεννα, ὁ Γόρδων ἀπεφάσισε νὰ τὰ ἑορτάσωσιν ὅσον οἷόν τε λαμπρότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον, ὡς ἀνάμνησιν πρὸς τὴν πατρίδα των, ὡς ἐγκάρδιον ἀσπασμὸν πρὸς τὰς ἀπούσας οἰκογενείας των. Ἀνήγγειλε λοιπὸν ὅτι ἡ 25 καὶ ἡ 26 τοῦ μηνὸς θὰ εἶνε ἡμέραι ἀργίας, πᾶσα ἐργασία θὰ διακοπῇ.

Μετὰ δακρύων χαρᾶς ἤκουσαν οἱ παῖδες τὴν ἀγγελίαν ταύτην, ἐνθυμηθέντες τὴν πατρίδα καὶ τὰς οἰκογενείας των.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς πλὴν ἄλλων διατάξεων εἶχε τὰς δύο κυριωτάτας, ὅτι τὴν πρωΐαν θὰ γίνῃ προσευχὴ καὶ τὴν μεσημβρίαν συμπόσιον! Συμπόσιον! ἐδῶ πλέον ὁ Μόκος ὑπέσχετο νὰ καταπλήξῃ τοὺς κυρίους του διὰ τῆς μαγειρικῆς εὐφυΐας του, ὅθεν αὐτὸς μὲν συνεσκέπτετο μυστηριωδῶς μετὰ τοῦ Σέρβη περὶ τοῦ συμποσίου, ὁ δὲ Δόλης καὶ ὁ Κοστὰρ λείχοντες τὰ χείλη των προσεπάθουν νὰ διεισδύσωσιν εἰς τὰ μυστήρια τῶν συνδιασκέψεων τῶν δύο μαγείρων. Οὐδεμία δὲ ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι τὸ συμπόσιον θὰ ἐγίνετο λαμπρότατον, διότι ἡ ἀποθήκη τῶν τροφίμων εἶχεν ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς.

Ἦλθεν ἡ ἁγία ἡμέρα· τὸ ἐπίσημον αὐτῆς ἀνήγγειλε κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου μία βολὴ τηλεβόλου. Τὸ σπήλαιον ἔξωθεν εἶχε κοσμηθῇ διὰ τῶν διαφόρων σημαιῶν τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, τὰ δὲ παιδία ἐνεδύθησαν τὰ λαμπρότατα ἐνδύματά των. Ἔγινεν ἡ προσευχή, ἐδεήθησαν καὶ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ Γάλλου ναυαγοῦ ἐπὶ τοῦ τάφου του, ἔπειτα ἔπαιξαν, ἐπήδησαν, διεσκέδασαν, ἕως οὗ δευτέρα βολὴ τηλεβόλου ἀνήγγειλε τὴν ὥραν τοῦ γεύματος. Εὐθὺς πρῶτοι πρῶτοι ἔσπευσαν οἱ μικροὶ καὶ κατέλαβον τας θέσεις των. Ἐπὶ τῆς μεγάλης τραπέζης ἦτο ἐστρωμένον τραπεζομάντηλον λευκότατον καὶ ἐν τῷ μέσῳ γάστρα μετὰ τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγέννων καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων αὐτοῦ ἦσαν σημαῖαι

καραί. Ἄνθη καὶ χλόη ἐστόλιζον τὴν τράπεζαν καὶ τὸ κυριώτατον φαιδρότης καὶ ἀγάπη καὶ ὄρεξις.

Νὰ περιγράψωμεν τὰ φαγητά, τὴν ποικιλίαν αὐτῶν καὶ τὴν εὐωδίαν εἶνε πρᾶγμα δύσκολον· τοῦτο μόνον πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι πάντες μιᾷ φωνῇ συνεχάρησαν τὸν ἀρχιμάγειρον Μόκον καὶ τὸν χαριέστατον συνεργάτην αὐτοῦ Σέρβην, καὶ ἐξέφρασαν πρὸς αὐτοὺς τὰς θερμοὺς εὐαρεσκείας των. Ἀπηγγέλθησαν διάφοροι προπόσεις καὶ εὐχαί, καὶ πρῶτος ὁ Βριὰν προέπιεν εἰς ὑγείαν τοῦ Γόρδωνος, ὁ δὲ Γόρδων ἀπαντῶν ἔπιεν αὐτὸν προέπιεν ὑπὲρ τῆς μικρᾶς ἀποικίας των καὶ ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν των. Συγκινητικὴ δὲ ἦτο ἡ στιγμὴ καθ' ἣν ὁ μικρὸς Κοτάρ ὡς ἀντιπρόσωπος πάντων τῶν μικρῶν ἐγερθεὶς προέπιεν εἰς ὑγείαν τοῦ Βριὰν καὶ τὸν εὐχαρίστησεν διὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς πάντοτε ἐφέρετο πρὸς τοὺς μικρούς. Πάντες μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐπευφήμησαν φάζοντες: ζήτω ὁ Βριάν! Καὶ ὁ μὲν Βριὰν ἦτο σφόδρα συγκεκινημένος, ἀλλ' αἱ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπευφημίαι οὐδεμίαν ἄλλο εὗρον ἐν τῇ καρδίᾳ του ἀπάντησιν!

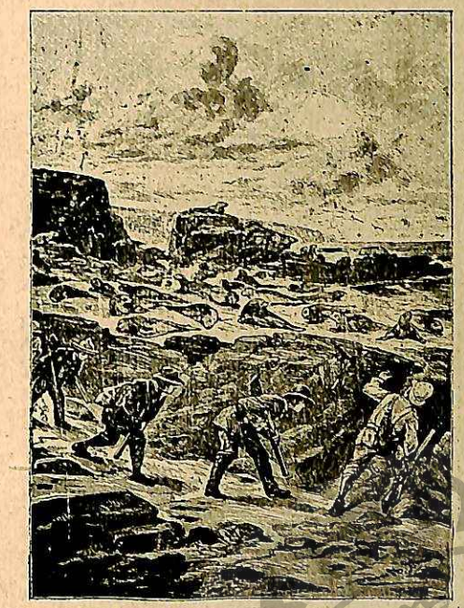

«ΟΙ ΝΕΑΡΟΙ ΚΥΝΗΓΟΙ ΕΣΧΗΜΑΤΙΣΑΝ ΚΥΚΛΟΝ»
(Σελ. 50)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΒΡΙΑΝ.— ΑΠΟΠΛΟΥΣ ΤΟΥ ΒΡΙΑΝ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΟΚΟΥ. — ΔΙΑΠΛΟΥΣ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ.— ΛΙΜΕΝΙΣΚΟΣ. — ΠΡΟΣ ΑΝΑΤΟΛΑΣ ΘΑΛΑΣΣΑ. —ΒΡΙΑΝ ΚΑΙ ΙΑΚΩΒΟΣ.— ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ.

Ἦτο Δεκέμβριος καὶ ὅμως κατ' ἐκεῖνο τὸ κλῖμα ἦτο ἤδη θέρος. Ἀλλ' ἦτο ὅμως καιρὸς νὰ φροντίσωσι περὶ τοῦ χειμῶνος διὰ νὰ μή τους προλάβῃ ἀπαρασκεύους. Ὅθεν ἤρχισαν νὰ κόπτωσι τὰ ξύλα καὶ νά τα ἀποθηκεύωσι, νὰ ἐπιδιορθώνωσι τὸ ζωοτροφεῖον καὶ νὰ τὸ περικλείωσι πανταχόθεν, ὥστε τὰ βόϊνα νὰ δύνανται τὸν χειμῶνα νὰ ἀνάπτωσι πῦρ καὶ νὰ μὴ κρυώνωσι τὰ ζῷα· τὴν ἐργασίαν δὲ ταύτην ἀνέλαβεν ὁ Βάξτερ, ὁ Βριὰν, ὁ Σέρβης καὶ ὁ Μόκος· τὰ δὲ τῆς τροφῆς ἀνέλαβεν ὁ Δόνιφαν καὶ οἱ συγκυνηγοί. Καθ' ἑκάστην ἐπεσκέπτοντο τὰς παγίδας, τοὺς λάκκους τὰ δίκτυα, καὶ καθ' ἑκάστην εὕρισκόν κάτι τι. Ὅσα δὲ ἐπερίσσευον ἐκ τῆς καθημερινῆς χρήσεως, ἄλλα μὲν ἔκαμνον παστά, ἄλλα δὲ καπνιστά, εἰς τοῦτο δὲ εἶχεν ὁ Μόκος πολλὴν δεξιότητα.

Ἐν τούτοις πρὶν ἐπέλθῃ ὁ χειμὼν ἦτο ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἄλλη μία ἔρευνα πρὸς τὰ ἀνατολικὰ τῆς λίμνης, διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ἂν ὑπῆρχον ἐκεῖ δάση, ἔλη, ἀμμόλοφοι, καὶ ἐὰν ἠδύναντο νὰ εὕρωσι πράγματα δυνάμενα ὅπως δήποτε νὰ χρησιμοποιηθῶσι.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Βριὰν καὶ ὁ Γόρδων συνεσκέφθησαν περὶ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης. Ὁ Βριὰν εἶπε πρὸς τὸν Γόρδωνα:

«Ὁ γεωγραφικὸς πίναξ τοῦ ναυαγοῦ εἶνε βέβαια κατεσκευασμένος μετὰ μεγίστης ἀκριβείας, ὅπως εἴδομεν πολλάκις ἀλλ' ὅμως εἶνε καλὸν νὰ γνωρίσωμεν τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν πρὸς ἀνατολάς. Ἡμεῖς ἔχομεν ἐξαίρετα τηλεσκόπια τὰ ὁποῖα δὲν εἶχεν ὁ μακαρίτης συμπολίτης μου, καὶ τίς οἶδεν ἐὰν κατορθώσωμεν νὰ ἀνακαλύψωμεν ξηρὰς τὰς ὁποίας αὐτὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ;

— Λοιπὸν ἐξακολουθεῖς νὰ ἔχῃς ἀκόμη τὸ πρῶτον σχέδιόν σου; καὶ δὲν βλέπεις τὴν ὥραν πότε νὰ φύγωμεν ἀπ' ἐδῶ;...

— Βέβαια, Γόρδων, εἶπεν ὁ Βριάν, καὶ πιστεύω μάλιστα ὅτι καὶ σὺ εἶσαι τῆς αὐτῆς γνώμης, ὅτι δῆλα δὴ πᾶσα προσπάθειά μας πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὸ πῶς νὰ ἐπανέλθωμεν τάχιστα εἰς τὴν πατρίδα μας.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ Γόρδων, ἀφοῦ ἐπιμένεις, ἂς γίνῃ ἄλλη μία ἐκδρομή....

— Ἀλλὰ θὰ λάβωμεν μέρος ὅλοι; ἠρώτησεν ὁ Βριάν.

— Ὄχι δά, ἀπεκρίθη ὁ Γόρδων, ὄχι ὅλοι, ἀρκοῦν νομίζω ἓξ ἢ ἑπτά.

— Εἶνε πάρα πολλοί, Γόρδων. Ἐγὼ λέγω νὰ εἴμεθα μόνον δύο ἢ τρεῖς τὸ πολὺ πολὺ καὶ νὰ διαπλεύσωμεν τὴν λίμνην κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν ἀπέναντι ὄχθην χάριν οἰκονομίας χρόνου. Διότι εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ εἴμεθα ἐδῶ.

— Καὶ τίς θὰ κυβερνᾷ τὸν κέλητα;

— Ὁ Μόκος εἰξεύρει πολὺ καλά, καὶ ἐγὼ δὲ ὀλίγον εἰμπορῶ νά τα καταφέρω. Πότε μὲ τὸ ἱστίον καὶ πότε μὲ τὰ κωπία, θὰ διαπλεύσωμεν περίφημα τὰ πέντε ἢ ἓξ μίλλια, διότι δὲν εἶνε περισσότερα.

— Συμφωνῶ, Βριάν, εἶπεν ὁ Γόρδων. Ἀλλὰ τίς θὰ συνοδεύσῃ τὸν Μόκον;

— Ἐγώ, εἶπεν ὁ Βριάν, διότι δὲν ἔλαβα μέρος εἰς τὴν ἄλλην ἐκδρομὴν πρὸς τὰ βόρεια τῆς λίμνης.